

Skånes rikkärr

www.lansstyrelsen.se/skane

Naturvård

Helena Bager & Anette Persson

2009:41

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Titel: Skånes rikkärr

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län

Författare: Helena Bager & Anette Persson, Länsstyrelsen i Skåne län

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöavdelningen
205 15 MALMÖ
Tfn: 040-25 20 00
lansstyrelsen@skane.se

Copyright: Text och bilder: Länsstyrelsen i Skåne län
Kartor: Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

Upplaga: 150

ISBN: 978-91-86079-84-0

Layout: Johanna Ragnarsson, Länsstyrelsen i Skåne län

Tryckt: Danagårds grafiska, 2009

Omslagsbild: Rikkärret i Säljeröd, Sjöbo kommun

Hemsida: www.lansstyrelsen.se/skane/rikkarr

Förord

Rikkärr är en naturtyp med mycket stor biologisk mångfald som är på stark tillbakagång i Sverige. Dikning, uppodling, upphörd hävd, övergödning och försurning är några av de faktorer som gjort att rikkärren blir allt färre - och många arter försvinner med dem.

En landsomfattande satsning görs för att förbättra rikkärrens bevarandestatus. För perioden 2006-2010 finns ett av Naturvårdsverket fastställt åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr. Åtgärdsprogrammet för rikkärr är unikt på så sätt att det först och främst riktar sig mot en naturtyp.

Denna rapport baserar sig på resultat från rikkärrens inventeringen som gjordes i Skåne under åren 2006-2009. Rapporten är en del i arbetet med att uppmärksamma och förbättra förhållandena i Skånes rikkärr.

Ett regionalt åtgärdsprogram ska tas fram med prioriteringar för det fortsatta arbetet med rikkärren. Samtidigt pågår ett löpande arbete med åtgärder i de mest värdefulla och mest hotade rikkärren i Skåne.

Rapporten har tagits fram av Helena Bager och Anette Persson som också är huvudförfattare. Medförfattare och ansvarig för layout är Johanna Ragnarsson. Inventeringen har utförts av Helena Bager, Johan Dahlberg och Anette Persson vid Länsstyrelsen samt av Ekologgruppen i Landskrona AB.

Per-Magnus Åhrén
Naturvårdsdirektör, Naturskyddsenheten

Innehållsförteckning

Förord	3
Register över rikkärslokalerna i Skåne, med sidhänvisning	6
Sammanfattning	8
Bakgrund	10
Vad är ett rikkärr?	11
Myr – ett samlingsnamn för mosse och kärr	11
Rikkärr och deras indelning i medelrikkärr och extremrikkärr	12
Gränsdragning mellan rikkärr och andra våtmarkstyper.....	13
Skånes rikkärr i ett nationellt perspektiv	14
Tillbakagång och hot	15
Tidigare dokumentation av Skånes Rikkärr	18
Resultat och diskussion	19
Var finns Skånes rikkärr?	19
Naturvärdesklass.....	21
Områdesskydd	21
Rikkärr med miljöersättning.....	22
Hävden i Skånes rikkärr	23
Hydrologiska ingrepp och andra störningar.....	25
Rikkärrens bevarandestatus.....	26
Karaktern på skånska rikkärr.....	26
Skillnader mellan olika inventeringar av rikkärr.....	31
Lagring av data.....	32
Områdesbeskrivningar	33
Bjuvs kommun	34
Bromölla kommun	36
Bjuvs kommun	46
Eslövs kommun.....	89
Helsingborgs kommun	92
Hässleholms kommun.....	96
Höganäs kommun	99
Hörby kommun	108

Hässleholms kommun.....	113
Klippans kommun.....	125
Kristianstads kommun	128
Kävlinge kommun.....	158
Landskrona kommun.....	165
Lunds kommun	168
Malmö kommun.....	192
Simrishamns kommun	194
Sjöbo kommun.....	244
Skurups kommun	264
Svalövs kommun.....	267
Svedala kommun.....	275
Tomelilla kommun	286
Trelleborgs kommun	316
Ystads kommun.....	323
Örkelljunga kommun.....	344
Tack.....	347
Referenser	348

Bilagor

Bilaga 1. Metodik

Bilaga 2. Snäckor och Skåneanpassad artlista

Bilaga 3. Utvalda skydd och planunderlag, naturvärdesklass och bevarandestatus.

Bilaga 4. Detaljkartor över rikkärren

Register över rikkärrslokalerna i Skåne, med sidhänvisning

Allarp, Ivösjön.....	37	Gyllerupsgård.....	340
Allarps mosse.....	159	Göransdal.....	300
Backamossen.....	228	Hemmeneköp.....	111
Baskemölla - Hallagården.....	212	Herrestad.....	342
Baskemölla - Tjörnedalagården.....	210	Hillarp.....	60
Beden.....	265	Horna.....	142
Benestads backar.....	308	Hunnerödsmosse.....	282
Bergahusen.....	100	Hänninge.....	120
Bjälle mosse.....	48	Högalid.....	317
Bjäresjö.....	325	Högaskog.....	84
Björkhäll.....	144	Högestad - Allevads mölla.....	334
Boden.....	268	Högestads mosse.....	332
Borlunda.....	90	Iglamossen.....	208
Borvelund.....	302	Ilasjön.....	50
Brammarpamyren.....	86	Ivö klack.....	132
Brandeborg.....	126	Järstorpskärret.....	288
Burensvik.....	70	Karlabymossen norra.....	222
Bäckhalladalen.....	214	Karlabymossen södra.....	224
Dagstorps mosse.....	161	Kiaby.....	134
Dalköpinge ängar.....	319	Kjuge.....	133
Davids kärr, Lillehem.....	154	Klingavälsån, Klostersågen.....	186
Djurröd.....	296	Knivsås - Borelunds naturreservat.....	183
Djurrödsbäcken.....	294	Kranke sjön.....	178
Ebbarp.....	326	Kringelvik, Börringesjön.....	284
Edenryd.....	42	Krogstorp.....	44
Eggelstad.....	252	Lagården, Lemmeströ.....	280
Elinsdal, Järrestad.....	227	Ledtorpet.....	82
Erikstorp.....	79	Lerhamn.....	104
Fiskabäck västra.....	292	Levrasjön.....	38
Fiskabäck östra.....	290	Liaängen.....	272
Fredriksbergs mosse.....	328	Lindgrens äng, Sankt Olof.....	200
Frestensfälla.....	88	Ljungatorpskärret.....	330
Fröslöv.....	338	Lunkaberg.....	242
Fyledalen, Stenby gård.....	310	Lyckebo ängar, Inviken.....	140
Fårarps mosse.....	336	Lyngsjö.....	150
Gedsholm.....	35	Långaryd.....	216
Glimminge hallar.....	240	Lövedalskärret.....	130
Glimminge plantering.....	74	Myren, Vägasked.....	116
Glimminge strögård.....	238	Måryd.....	176
Glivarpamosse.....	243	Mölleån.....	198
Gluggstorp.....	94	Möllhult.....	72
Grönekulle.....	236	Nabben.....	102
Gröthögarna mellersta.....	54	Navröds mosse.....	327
Gröthögarna västra.....	56	Norra Mosslunda.....	148
Gröthögarna östra.....	52	Norremosse.....	220
Gyetorpskärret.....	138	Norrevall.....	298
Gyllebo.....	204	Nyhem, Vanstad.....	254

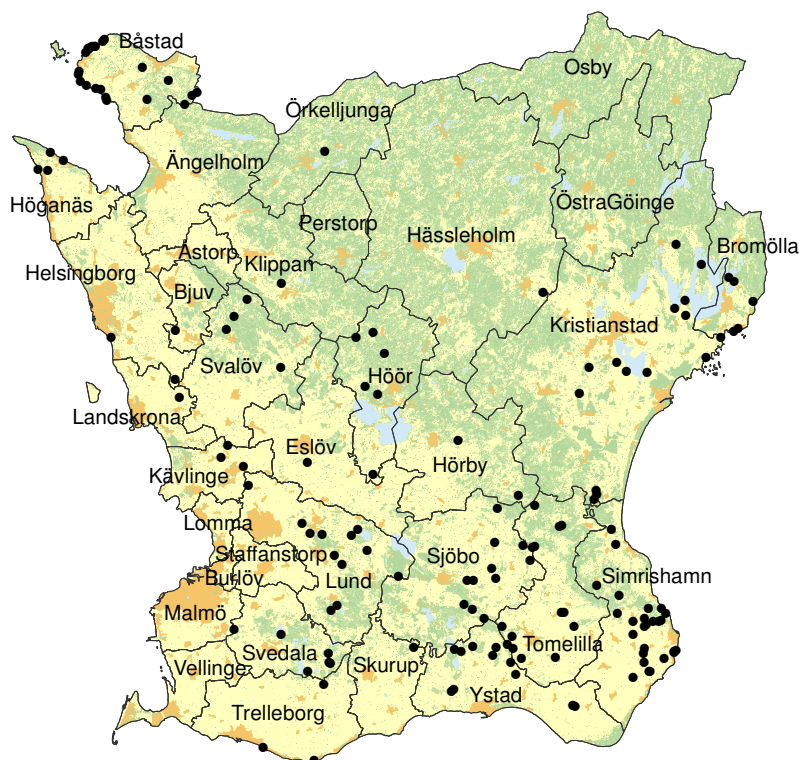
Orrödsjärret	270	Åraslövs mosse.....	97
Penings mosse.....	202	Åsumallet	146
Perstorp	62	Ängalag	58
Prästaskogen	278	Äskebjär	156
Ravlunda, Verkeån	196	Äskerödsjärret.....	152
Risens naturreservat	188	Äsket.....	93
Rosdala	218	Öllövsstrand.....	78
Ruuthsbo.....	324	Önneslöv.....	185
Ry, Oremölla	248	Örups kalkkärr	306
Rygården	250		
Röglekärr	174		
Rönneberga	166		
Rövarekulan.....	123		
Siesjö	40		
Silvåkra.....	181		
Simris strandäng	230		
Simris västra	232		
Simris östra.....	234		
Skaudd	68		
Skoggårdsängar	190		
Slottet	80		
Smyge kärr	321		
Solsidan norra	64		
Solsidan södra	66		
Sonarp, Ask	274		
Spångabygget	345		
Stenby nygård.....	312		
Stenkilstorp	118		
Stenskogen.....	121		
Stensoffa, Nygårdssängar	179		
Stora Harrie mosse	163		
Stångby mosse.....	169		
Sularpsjärret.....	172		
Svenstorp	61		
Säljeröd.....	246		
Säte.....	114		
Södergård, Äspinge	109		
Tannhuset.....	258		
Toarp, Oxie.....	193		
Toarpsjärret, Ullstorp.....	304		
Tolånga sydvästra	256		
Tolånga sydöstra.....	257		
Tällinganäbbet	276		
Vallarum.....	245		
Vasaltheden.....	76		
Vemmerlövs mosse.....	206		
Virrestad - Karlaby.....	226		
Vitabäckskjärret.....	260		
Väjlåsjo.....	136		
Välleröds kärr	262		
Västermossen, Ramsåsa	314		
Zackows mosse	106		

Sammanfattning

Rikkärr är ett samlingsnamn för våra allra artrikaste våtmarker. De är näringsfattiga myrar som är rika på mineraler, vanligtvis kalk. Till rikkärren är en speciell flora och fauna knuten med många hotade arter av både kärlväxter, mossor, svampar, skalbaggar, snäckor och fjärilar. Dikning, uppodling, upphörd hävd, övergödning och försurning är några av de faktorer som gjort att rikkärren är på stark tillbakagång i Sverige.

Naturvårdsverkets har fastställt ett åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr för 2006-2010. Syftet är att öka kompetensen om rikkärr samtidigt som skötselåtgärder genomförs, så att rikkärrens bevarandestatus förbättras. Som ett led i åtgärdsprogrammet inventerades Skånes rikkärr under 2006-2009. Rapporten om Skånes rikkärr visar den mest kompletta och samlade bilden över länets rikkärr idag. Den ska tillsammans med ett kommande regionalt åtgärdsprogram användas för att uppnå de nu gällande miljö kvalitetsmålen Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv, så att rikkärsmiljöerna kan bevaras. Detta är också ett led i att uppnå de internationella mål som Sverige åtagit sig i EU:s Art- och habitatdirektiv och Natura 2000.

Av de drygt 400 områden som besöktes under inventeringen i Skåne innehöll 154 stycken rikkärr, omfattande 115 hektar.

Skånes rikkärr ligger spridda i länet med undantag av norra Skånes centrala och östra delar. De är bundna till kalkberggrund och kalkrika avlagringar, vilket gör att de är koncentrerade till sydvästra Skåne, Österlen och Kristianstadtrakten. Rikkärr förekommer även på Bjärekusten, i övergångszoner mellan slätt och ås samt i områden med grönstensförekomster.

För Skånes rikkärr gäller att:

- 77 % av totalarealen rikkärr har bedömts tillhöra den högsta naturvärdesklassen.
- Nästan hälften av länets rikkärr omfattas av områdesskydd i form av naturreservat och/eller Natura 2000-områden. Cirka 60 % av länets rikkärrsareal har ett internationellt värde och ingår i Natura 2000.
- 84 % av rikkärrsarealen nyttjas som betesmark, 5 % som slåtteräng och resterande del saknar hävd. 73 % av arealen har en tillräcklig hävd i form av bete eller slåtter, medan 16 % är svagt hävdade.
- 85 % av de skyddade rikkärren har en tillräckligt god hävd i form av bete eller slåtter (välhävdad eller måttligt hävdad). Av de oskyddade rikkärren är det närmare hälften som har en svag eller ingen hävd. De skyddade rikkärren har således en bättre hävdintensitet än de oskyddade.
- Igenväxning med träd och buskar utgör ett stort hot mot rikkärren i Skåne. 67 % av den totala rikkärrsarealen har någon form av röjningsbehov. I en fjärdedel av länets rikkärr har igenväxningen gått så långt att det finns ett akut eller stort röjningsbehov.
- Av de oskyddade rikkärren har 63 % någon form av röjningsbehov. Behovet är ungefär lika stort i de skyddade rikkärren, även om insatsbehoven i de skyddade kärren är av mindre omfattning. Om man tittar på graden av röjningsbehov, så har 33 % av de oskyddade rikkärren ett akut eller stort röjningsbehov. Av de skyddade rikkärren har 17 % ett akut eller stort behov av röjning. Detta visar att de akuta och största röjningsbehoven är vanligare i oskyddade rikkärr än i skyddade.
- Vid inventeringen bedömdes även om det fanns ett behov av en ändrad skötsel i de hävdade rikkärren. Exempel på sådan ändrad skötsel kan vara ett ökat eller minskat betestryck, kompletterande slåtter av ohäldsvegetation eller ändrad fällindelning. I de hävdade rikkärren har 57 % ett sådant behov. Om man istället tittar på enbart skyddade rikkärr som hävdas är behovet nästan lika stort.
- Sammanfattningsvis är det bara 18 % av länets rikkärr som har en tillräckligt god hävd (välhävdad eller måttligt hävdad), inget röjningsbehov och inte heller något behov av en ändrad skötsel. Detta betyder att så många som 82 % av länets rikkärr har behov av insatser i en eller annan form. Om man enbart tittar på skyddade rikkärr är 81 % i behov av insatser. Resultaten visar att trots att merparten av de skyddade rikkärren har en tillräckligt god hävd i form av bete eller slåtter (välhävdad eller måttligt hävdad) har de flesta ändå ett behov av åtgärder som röjning eller en ändrad skötsel, även om åtgärderna är av mindre omfattning.
- Nästan hälften av länets rikkärr har en otillräcklig eller icke gynnsam bevarandestatus som kräver *större* skötselåtgärder för att på sikt kunna få gynnsam bevarandestatus. Även rikkärr med gynnsam bevarandestatus har behov av åtgärder, om än i ringa omfattning, för att bevarandestatusen ska kunna upprätthållas. Av de skyddade rikkärren har en fjärdedel en otillräcklig bevarandestatus, medan ett fåtal har en icke gynnsam bevarandestatus.

Bakgrund

Vissa arter och livsmiljöer är idag så hotade eller kräver så speciella åtgärder att deras överlevnad inte kan säkras med de hänsynsregler som finns idag. Naturvårdsverket arbetar därför, i samarbete med landets Länsstyrelser, med åtgärdsprogram för de mest hotade arterna och livsmiljöerna. Rikkärr är en sådan hotad livsmiljö (naturtyp) som Naturvårdsverket kraftsamlar kring. Rikkärren i Europa har till följd av främst dränering försvunnit eller fått sina ekologiska villkor kraftigt förändrade. Sverige är det land inom EU som trots allt har kvar de största arealerna av rikkärr och därmed ett uttalat internationellt ansvar för att bevara denna naturtyp.

I Sverige finns fler än 160 rödlistade arter av kärlväxter, mossor, landsnäckor, svampar och insekter som är knutna till rikkärr. Av dessa är idag ett 70-tal klassade som hotade. Skåne och Gotland hyser flest antal hotade rikkärrensarter (Sundberg, 2006). Gemensamt för dessa arter är att de löper stor risk att försvinna om miljön ändras i en för dem ogynnsam riktning, till exempel genom dränering eller upphörd eller för svag hävd som leder till igenväxning.

Naturvårdsverket har för perioden 2006-2010 tagit fram ett nationellt åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr. I programmet föreslås åtgärder som ska leda till att landets rikkärr uppmärksammas och förhållandena för dem förbättras. Under programperioden ska kompetensen om rikkärren byggas upp samtidigt som restaurerings- och skötselåtgärder genomförs, så att rikkärrens bevarandestatus förbättras.

Åtgärdsprogrammet för bevarande av rikkärr är speciellt, eftersom det inbegriper inte bara en livsmiljö utan också tre enskilda arter som förekommer nästan uteslutande i rikkärr. Dessa är gulyxne (*Liparis loeselii*), kalkkärrsgrynsnäcka (*Vertigo geyeri*) och större agatsnäcka (*Cochlicopa nitens*). De är upptagna på Naturvårdsverkets förteckning över hotade arter (Rödlistade arter i Sverige 2005). Gulyxne och kalkkärrsgrynsnäcka är dessutom Natura 2000-arter (Art- och habitatdirektivets bilaga 2). Fler arter skulle dock kunna ingå i åtgärdsprogrammet och få speciell uppmärksamhet, men med huvudfokus på hela livsmiljön rikkärr räknar man med att gynna alla dess arter.

Bild 1. Gulyxne (Ekologgruppen, 2006).

Inom ramen för åtgärdsprogrammet genomförs rikkärrens inventeringar runt om i landet som ska utgöra kompletteringar till den befintliga nationella Våtmarksinventeringen (VMI). Skånes rikkärr har inom åtgärdsprogrammet inventerats under åren 2006-2009.

Förutom denna inventering av rikkärr har även andra mer specialiserade inventeringar utförts inom åtgärdsprogrammet. De inom programmet utpekade snäckorna har inventerats av Ted von Proschwitz, vid Göteborgs Naturhistoriska museum, i ett urval av Skånes rikkärr under åren 2006-2007. Resultaten från denna snäckinventering kommer att sammanställas i rapportform av Ted von Proschwitz. Delar av resultaten har med Ted von Proschwitz godkännande infogats i denna rapport så att hänsyn till snäckförekomsterna har kunnat tas vid bedömningen av rikkärrens skötselbehov. Andra åtgärdsprogramarter knutna till rikkärr, såsom svarttåg och stor ögontröst, finns beskrivna i respektive arts specifika åtgärdsprogram. Vid bedömning av rikkärrens skötselbehov i föreliggande rapport har hänsyn tagits till dessa specifika åtgärdsprogramarter.

En annan artinventering i länet är den årliga övervakningen av gulyxne som utförs av Floraväktarverksamheten inom Lunds Botaniska Förening.

Parallellt med åtgärdsprogrammets inventering har under 2006 de nationella inventerings- och övervakningsprogrammen för skyddade områden och Natura 2000-områden, de så kallade bas- och uppföljningsinventeringarna, pågått i ett urval av länets rikkärr. På uppdrag av Länsstyrelsen har Ekologgruppen i Landskrona AB utfört basinventering, uppföljningsinventering samt denna åtgärdsprogramsinventering i ett 40-tal av rikkärren.

Det nationella åtgärdsprogrammet föreslår att län med många rikkärr och/eller stort behov av åtgärder i sina rikkärr bör ta fram egna regionala åtgärdsprogram. Skåne är ett av de län som har behov av ett sådant regionalt åtgärdsprogram. Sveriges redovisning 2007 till EU-kommissionen över tillståndet i rikkärren visar att det krävs kraftfulla åtgärder för att bryta den negativa utveckling som rikkärren i kontinental region, dit Skåne hör, genomgår.

Syftet med denna rapport är att få en sammanställning av Skånes rikkärr samt ett underlag för ett regionalt åtgärdsprogram för bevarande av rikkärren. Målet med inventeringen har varit att identifiera länets rikkärr, avgränsa dem, göra en översiktlig artinventering av främst kärlväxter och mossor och en bedömning av deras naturvärde, hävdstatus och bevarandestatus samt att ge förslag på restaurerings- och skötselåtgärder.

Denna rapport tillsammans med ett regionalt åtgärdsprogram ska användas i arbetet med att nå de nu gällande miljö kvalitetsmålen Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker samt Ett rikt växt- och djurliv så att rikkärrsmiljöerna kan bevaras. Detta är samtidigt ett led i arbetet att uppnå de internationella mål som Sverige åtagit sig i EU:s Art- och habitatdirektiv och Natura 2000.

Vad är ett rikkärr?

Myr – ett samlingsnamn för mosse och kärr

En myr är en våtmark som är torvbildande. Detta beror på att nedbrytningen av döda växtdelar är mycket långsam på grund av syrebrist. Myrar delas in i mossar och kärr.

Myrar med tjocka torvlager, som därmed växer på höjden och förlorar kontakten med markvattnet, kallas för mossar. Eftersom tillförseln av vatten och näring uteslutande sker från nederbörden blir mossen näringsfattig. Vegetationen på en mosse domineras av vitmossor. På vitmosstuvorna växer till exempel tuvull och risväxter såsom ljung, kråkris, lingon och odon. I de våta höljorna mellan tuvorna växer bland annat specialiserade vitmossor som flytvitmossa och ullvitmossa. Gräs och starrarter saknas i princip. Mossar förekommer främst i de norra delarna av Skåne.

De myrar som inte har så tjockt lager med torv utan fortfarande har kontakt med markvattnet kallas för kärr. Kärren får därigenom näring från omgivande mark. Miljön i ett kärr blir därmed inte lika näringsfattig som i en mosse.

Förr kunde kärr också kallas för mossar (ursprungligen egentligen måse, där torvtäkt ofta bedrevs i kärren, och som under senare tid förvanskats/försvenskats till mosse). Exempel på detta är Stångby mosse, Stora Harrie mosse och Åraslövs mosse, som alla är goda exempel på kärr.

Kärren indelas i huvudkategorierna fattigkärr och rikkärr. I övergången från fattigkärr till rikkärr finns intermediära kärr.

Fattigkärren förekommer i näringsfattiga och sura urbergsområden (lågt pH) och har en vegetation som liknar mossarnas, men inslag av gräs och starrarter kan förekomma. Vanliga arter i fattigkärr är till exempel

ängsull, tranbär, rundsilesår, flaskstarr, trådstarr, blåtåtel, myrlilja, kråklöver och pors. Vitmossor dominerar i fattigkärrrens bottenskikt.

Artrika kärr med neutralt till högt pH faller ofta in under kategorin rikkärr. Till skillnad från fattigkärren utgörs rikkärrrens bottenskikt av så kallade brunmossor (se nedan). Karaktäristiska kärleväxtarter i rikkärr är till exempel slätterblomma, majviva, tätört och en mängd olika halvgräs. I kalktrakter utbildas extremrikkärr (även kallade kalkkärr) med arter såsom näbbstarr, axag, trubbtåg och kärrknipprot.

Rikkärr och deras indelning i medelrikkärr och extremrikkärr

Rikkärren har fått sitt namn av att kärren har en rik förekomst av olika växtarter i jämförelse med fattigkärren. Rikkärr är ett samlingsnamn för medelrikkärr och extremrikkärr. Ofta förknippas rikkärr med de orkidérika, kallpåverkade extremrikkärren, men i termen rikkärr inkluderas även de mindre uppmärksammade medelrikkärren. Rikkärr förekommer i områden med berggrund som består av kalk och kalkavlagringar men även där det finns basiska, svarta eller grönaktiga bergarter samt i områden med kalk i lösa jordlager. Rikkärren varierar i utseende och artsammansättning mellan olika delar av Sverige.

Bild 2. Extremrikkärr i Eggelstad (Sjöbo kommun).

Rikkärr har en hög kalciumhalt (ibland även järn och magnesium) som gör att pH blir ganska högt. Medelrikkärren har ett pH mellan 6-7, medan extremrikkärren har pH 7 och högre. Rikkärren är inte, som många tror, speciellt näringsrika kärr utan tvärtom ganska näringsfattiga. De är näringsfattiga på grund av att vid relativt högt pH ($\text{pH} > 6,5$ för kalcium) komplexbinder kalcium till fosfat som finns i marken och gör därmed fosfatet otillgängligt för växterna. Fosfat är ett viktigt näringsämne för växter, och brist på fosfat leder till att vegetationen blir lågvuxen och näringsfattig. Detta är förklaringen till att extremrikkärr som ligger som öar i kraftigt jordbrukspåverkade och övergödda slättbygder kan ha en lågvuxen och näringsfattig (mager) vegetation. Generellt kan man säga att extremrikkärren är näringsfattigare än medelrikkärren.

Det som är mest karaktäristiskt för ett rikkärr är förekomsten av en rad olika brunmossor. Brunmossor är ett samlingsnamn för ett antal arter inom bland annat släktena *Scorpidium* (skorpionmossor), *Campylium* (spärrmossor), *Tomentypnum* (gyllenmossa) och *Palustriella* (tuffmossor) (Sundberg, 2004). Rikkärren har ofta en brunröd nyans som de får av sitt bottenskikt av brunmossor. Oftast är det så att det är brunmossorna och inte kärleväxterna som bäst avslöjar om man har med ett rikkärr eller inte att göra.

Bild 3. Övre (från vänster): guldspärmossa och kamtuffmossa. Nedre: källtuffmossa och späd skorpsmoss.

Med hjälp av olika indikatorarter (bilaga 2) kan man avgöra om kärret är ett medelrikkärr eller ett extremrikkärr. Extremrikkärr hyser fler specialiserade arter såsom axag, trubbtåg, kärknipprot, näbbstarr, tuffmossor eller en hög täckningsgrad av späd skorpsmoss. Har man tur kan man hitta sällsyntheter som svarttåg, flugblomster, gulyxne och stor ögontröst i några av länets extremrikkärr. Ofta är extremrikkärr mer artrika på kärlväxter, medan medelrikkärr är mer artrika på mossor (Hylander & Lönnell, 2001). På artsammansättningen kan man också se om rikkärret är källpåverkat, då växer här olika källmossor (*Philonotis*) och tuffmossor.

Bild 4. Från vänster: kärknipprot, majnycklar, slätterblomma och halvgräset näbbstarr.

Gränsdragning mellan rikkärr och andra våtmarkstyper

Skillnad gentemot andra kärrtyp

Eftersom rikkärren är relativt näringsfattiga skiljer de sig från andra våtmarker genom att ha en lägre och glesare vegetation, trots att hävden kan vara svag eller saknas. Kärr av mer intermediär karaktär har lägre pH och saknar merparten av medel- och extremrikkärrens indikatorarter. Sådana kärar skiljer sig också från rikkärren genom att ha ett större inslag av vitmossarter. Intermediära kärar är inte vanliga i Skåne, utan är främst förekommande längre norrut i landet.

Gränsdragningen mellan rikkärr och näringspåverkade före detta rikkärr kan vara svår. I de senare är vegetation mer högvuxen, förekomsten av rikkärrens indikatorer färre och artantalet lägre. Istället påträffas

ofta få dominanta arter, exempelvis blåtåtel, vass och spjutmossa.

Näringsrika sumpkärr och strandmiljöer, som också kan finnas på kalkrik mark, har en mer högvuxen vegetation och saknar merparten av rikkärrens karaktäristiska arter.

Agkärren vid Skånes sjöstränder har inte tagits med i inventeringen då de skiljer sig från de agkärren (Natura 2000-kärrtypen 7210 kalkkärr med ag) som nationellt avses ingå i rikkärnsbegreppet. Den typ av agkärren som avses inom rikkärnsbegreppet finns huvudsakligen på Gotland.

Skillnad gentemot kalkfuktäng

Rikkärren i Skåne (främst extremrikkärren) omges ofta av en fuktig, kalkpåverkad ängsvegetation, en så kallad kalkfuktäng. Rikkärret har ett tjockare torvlager, är mer näringsbegränsat och är också blötare än kalkfuktängen som normalt torkar upp sommartid. Näringsbegränsningen gör att rikkärren oftast har en mer lågvuxen vegetation än kalkfuktängarna, särskilt om inte hävd (oftast bete) håller nere vegetationen i kalkfuktängen. Ofta förekommer rikkärren och kalkfuktängarna tillsammans i en mosaik och gränsdragningen dem emellan är inte helt självklar. Rikkärren har en större dominans av mossor och halvgräs, medan gräsen ofta dominerar i kalkfuktängarna. För att avgränsa ett rikkärren mot en kalkfuktäng tittar man främst på bottenskiktets innehåll av mossor.

Kärlväxterna kan delvis vara desamma i en kalkfuktäng och i ett rikkärren, exempelvis har de majviva, slätterblomma, kärresälting, slankstarr, ängsstarr och flera orkidéarter gemensamt. Påträffar man arter som ängsskära, älvväxing (gäller Skånes nordöstra del) eller tuvåtåtel kan man vara ganska säker på att man befinner sig i en kalkfuktäng. Om man istället hittar späd skorpionmossa, korvskorpionmossa, axag eller trubbtåg är man i ett rikkärren.

Skillnad gentemot sumpskog

Rikkärren med träd- och buskskikt skiljer sig från sumpskog genom att de ljusläskande rikkärnsindikatorerna till stor del saknas i den mer slutna sumpskogen.

Skånes rikkärren i ett nationellt perspektiv

Rikkärren förekommer i större delen av Sverige men är mest koncentrerade till områden med kalkberggrund eller kalkrika avlagringar (bild 5). De kan även uppträda i områden med bergarter som har en mer basisk karaktär som diabas, basalt, amfibolit och andra så kallade grönstenar.

En uppskattning är att det totalt finns omkring 100 000-150 000 hektar rikkärren i landet. De största arealerna av rikkärren i Sverige finns i Jämtland. Större arealer med rikkärren finns även i fjällkedjan, Norrbotten, Uppland, Gästrikland, Östergötland, Västergötland, Skåne samt på Öland och Gotland (Sundberg 2006).

Bild 5. Karta visande förekomst av kalkrik berggrund och kalkrika avlagringar, där extremrikkärren främst förekommer. Ett område med kalkrika skiffer i de centrala delarna av norra Dalsland saknas. (Ur Sundberg, 2006).

Inom Natura 2000 finns cirka 14 500 ha rikkärr (naturtyp 7230) i landet och de är fördelade på 358 objekt. Av dessa är 34 belägna i Skåne, omfattande totalt 78,6 ha. I Natura 2000 har även naturtypen källor med tuffbildning (naturtyp 7220) definierats. I Skåne omfattas denna naturtyp av 2 objekt, omfattande 3,5 ha. De största Natura 2000-arealerna med rikkärr finns i Norrland, medan de flesta områdena finns i södra Sverige (Sundberg, 2006).

I Sveriges nationella rapportering år 2007 till EU-kommissionen (Artdatabanken, 2007) om tillståndet för våra arter och naturtyper som finns med i Art- och habitatdirektivet framkommer att det endast är rikkärren i den alpina regionen (fjällkedjan) som har en gynnsam bevarandestatus. I den boreala regionen (hela Sverige förutom fjällkedjan och delarna längst i söder) är bevarandestatusen otillräcklig. I den kontinentala regionen (Skåne, södra Blekinge, södra Öland, Västra Halland) bedöms rikkärren ha en ogynnsam bevarandestatus. Otillräcklig förekomst av rikkärr och minskad hävd är orsakerna till den dåliga situationen. Detta har lett till minskat livsutrymme för flera av de arter som är knutna till rikkärr. Ett exempel är hotade landsnäckor som har minskat kraftigt i Europa på grund av att deras livsmiljöer i rikkärr har förstörts. Med hänsyn till landsnäckorna, och andra hotade arter som är knutna till rikkärr, är därför alla typer av rikkärr starkt skyddsvärda (von Proschwitz, 2006). I Sverige finns både rikkärr och snäckor kvar i större utsträckning än i det kontinentala Europa. Sverige och därmed även Skåne län har därför ett stort ansvar för att bevara rikkärren ur ett europeiskt perspektiv.

Att bevara rikkärren och dess arter stöds av flera av Sveriges miljökvalitetsmål. I enlighet med miljökvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap ska den biologiska mångfalden bevaras och stärkas. Länsstyrelsen i Skåne län har satt upp som ett av sina delmål att hävden i särskilt värdefulla naturtyper ska säkerställas. Rikkärr är en sådan värdefull naturtyp. Enligt miljökvalitetsmålet Myllrande våtmarker skall samtliga våtmarksområden i "Myrskyddsplan för Sverige" ha ett långsiktigt skydd senast år 2010. Av Skånes rikkärr är 19 områden medtagna i Myrskyddsplanen. Även miljökvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv påtalar att förlusten av biologisk mångfald ska hejdas och att andelen hotade arter ska minskas. Genom att uppnå målen fullgör Sverige också åtaganden i internationella konventioner och överenskommelser som stadgar att förlusten av biologisk mångfald ska hejdas. Den skånska rikkärrensarealen är liten och representerar inte något stort ekonomiskt värde, men speciella insatser är nödvändiga på grund av splittringen på många smålokaler och ägare och rikkärrens behov av olönsam hävd.

Tillbakagång och hot

Lunds Botaniska Förening har under sin senaste Skånes Florainventering visat att arter som är knutna till rikkärr och kalkfuktängar är de stora förlorarna i det skånska landskapet och att många av dem har gått mycket kraftigt tillbaka de senaste 50 åren. Flera arter som till exempel gräsull, kärrspira, kärrknipprot, ängsstarr och majviva har mist mer än 75 % av sina lokaler sedan mitten av 1900-talet (Olsson, 2007). Anledningen till tillbakagången beror på flera faktorer som beskrivs nedan.

Dränering av landskapet

De skånska rikkärren har under årens lopp blivit allt färre och flera av dem som fortfarande finns kvar för en tynande tillvaro. Stora arealer våtmarker dikades ut under andra hälften av 1800-talet för att skapa mer odlingsbar mark. Under hela 1900-talet har dräneringarna av kärr och åkrar fortsatt, vilket medfört att kvarvarande våtmarksareal bara är en bråkdel av vad den en gång har varit. Detta framgår tydligt om man jämför den skånska rekognosceringskartan från åren 1812-1820 med dagens kartmaterial. Skåne är det landskap i Sverige som är mest utdikad. Jordbruksbygderna i västra och östra Skåne, liksom i Kristianstads- och Ängelholmstrakten, är hårt dikade och rymmer få naturliga våtmarker. De få rikkärr som finns kvar i dessa kraftigt utdikade fullåkersbygder ligger ofta som isolerade öar.

Bild 6. Extremrikkärret vid Högstad - Allevads mölla (Ystads kommun) ligger som en isolerad ö i fullåkersbygd.

Dräneringen av landskapet har lett till att grundvattenbildningen avtagit och att eventuell uppströmning av grundvatten mot markytan, som har avgörande betydelse för vegetationsutvecklingen, ofta hindras av dräneringssystemen. Dikning i rikkärr leder bland annat till att brunmossor försvinner snabbt, halvgräs ökar i mängd och efter en lite längre period är det ofta några få dominanta arter som till exempel blååtätel som tar över (Mälson, 2008). Torrläggningen gör också att träd och buskar får lättare att etablera sig. Genom att hävda de kvarvarande rikkärren genom bete eller slåtter kan de emellertid till stor del fortleva även där en sänkt vattennivå försämrar förutsättningarna. Men på längre sikt måste man även arbeta med att återställa de hydrologiska förutsättningarna om kärren och dess arter ska fortleva.

Underhåll av diken kan fortfarande på många platser vara ett problem för rikkärren. Dikesrensning medför ofta att befintliga diken fördjupas, vilket vidmakthåller fortsatt dränering och torrläggning.

Upphörd hävd och igenväxning

Det största omedelbara hotet idag mot våra kvarvarande rikkärr i Skåne är igenväxningen. När hävden i form av bete eller slåtter upphör i kärren, kommer mer högvuxna arter som till exempel hampfflockel, kåltistel, rosendunört, blååtätel, bladvass eller högvuxna starrarter att ta överhanden och skugga ut de småvuxna rikkärrensarterna. Träd och buskar som vide, al och björk etablerar sig och bildar med tiden ogenomträngliga snår, vilket leder till att rikkärren går förlorade. Igenväxningen blir än större om vi får ett torrare klimat i framtiden.

De senaste decennierna har botanister noterat att bladvass har ökat i kärrmiljöer. Vass är en god konkurrent om näring och ljus, vilket gör att rikkärrensarter riskerar att försvinna. Vassens expansion kan därför vara ett hot mot artrikedomen. Upphörd hävd, kvävededfall och dikning är möjliga orsaker till att vassen ökar (Udd m fl, 2008). I flera av Skånes rikkärr är bladvassen dominant och utgör med all sannolikhet ett hot mot rikkärren och dess artrikedom.

Bild 7. Myren (Höörs kommun), ett av länets rikkärr som är under igenväxning.

Felaktig skötsel

Eftersom rikkärren hyser många sällsynta och hotade arter är det av stor betydelse att rikkärren hävdas optimalt så att arterna inte missgynnas av felaktig skötsel. För kraftiga röjningar, ett för tidigt betestryck eller överbete är några exempel på faktorer som kan vara förödande för en del av rikkärrensarterna. Många av de landsnäckor som är knutna till rikkärr är till exempel känsliga mot för mycket tramp och då kan ett mer extensivt bete vara att föredra.

Övergödning

Många av länets rikkärr som ligger som isolerade öar i fullåkersbygd utsätts för näringsläckage från omgivande åkrar och på små lokaler kan även vindtransporterade näringsämnen från omgivande åkrar vara ett problem. Gödande kväveföreningar ger ökad produktion och kärren blir i än högre grad beroende av skötsel.

Även dagens kvävenedfall påverkar kärnmiljöerna. Kvävegynnade arter ökar och det sker en ökning av vegetationshöjden. Till exempel har det visat sig att arter som spjutmossa och blåtåtel ökar med ökat kvävenedfall.

Försurningen

Försurningen leder till att kalcium binder sämre till fosfat, vilket resulterar i att näringstillgången för växterna ökar och att artsammansättningen ändras. Känsliga rikkärsmossor missgynnas av försurningen.

Många arter av både kärlväxter och landmollusker som tidigare var vanliga i fuktängar återfinns i dag nästan enbart i rikkärren, eftersom fuktängar lättare påverkas av försurning (Sundberg, 2006). På grund av försurning och övergödning har flera arter också fått en ändrad utbredning genom att de i dag inte längre återfinns i södra delen av landet utan huvudsakligen finns kvar längre norrut. Tillbakagången för brudsporre och honungsblomster är exempel på denna process.

Fragmentering av landskapet

Rikkärren i Skåne är fragmenterade och saknar normalt genutbyte mellan arter och områden. Detta är på sikt inte hållbart. Därför är det angeläget att nu både bevara befintliga rikkärr och förbättra deras status för att säkra framtida överlevnad av en idag redan hårt pressad naturtyp.

Invasiva (främmande) arter

Invasiva arter som till exempel amerikansk dunört och jätteloka kan förekomma i kärrens utkanter och utgöra ett hot om hävden minskar eller upphör. I ett av länets rikkärrsområden har skunkkalla spridit sig från en trädgård i kärrets närhet och utgör ett direkt hot. Ännu ett exempel är spansk skogssnigel (mördarsnigel) som gett sig på växtligheten i exempelvis Zackows mosse (Höganäs kommun).

Tidigare dokumentation av Skånes Rikkärr

Rikkärr i Skåne har uppmärksammats i olika sammanhang de senaste decennierna. Nedan presenteras några av de källor som behandlat rikkärr i Skåne.

På 1940-talet beskrevs Skånes kalkmyrar med avseende på vegetation och flora och kalkkärrens olika växtsamhällen identifierades (Tyler & Waldheim, 1983). Då noterades 225 extremrikkärrslokaler för Skåne.

Tyler (1981) har i sin publikation ”Sydsvenska kalkkärr – hävd i gången tid och skötsel förslag för framtiden” bland annat tittat på hävdens betydelse för kalkkärrvegetationens utformning och ingående beskrivit ändamålsenliga skötselåtgärder för sydsvenska rikkärr. Merparten av föreslagna åtgärder är än idag tillämpbara för länets rikkärr.

I våtmarksinventeringen (VMI) från 1980- till 1990-talen delades inte landets kärr upp i olika kärrtyper utan beskrevs endast som topogena (plana) eller soligena (sluttande) kärr. Ur VMI-databasen har objekt med rikare kärr sällats fram med hjälp av bland annat de arter och vegetationstyper som inventerades inom VMI. För Skåne sällades 33 objekt med rikare kärr (naturvärdesklass 1 och 2) fram, omfattande nästan 200 ha (Sundberg 2006).

Inom miljöövervakningen i Skåne gjordes under år 2002 en översiktlig inventering av länets rikkärr, i syfte att se om tillståndet för rikkärren kunde användas som en indikator för miljömålet Ett rikt odlingslandskap (Bendtsen & Grahn 2003). Utifrån rikkärrsindikatorer och florapoäng bland kärlväxter i projekt Skånes Floras databas identifierades 59 rikkärrslokaler. Den sammanlagda arealen rikkärr i dessa objekt uppgick till cirka 45 hektar.

I Skånes Ängs- och betesmarksinventering, som pågick under perioden 2002-2004, innehöll 69 objekt, om sammanlagt 45 hektar, naturtypen rikkärr (naturtyp 7230). I två områden påträffades dessutom källor med tuffbildning (naturtyp 7220) (Jordbruksverkets databas TUVA2, Schneider & Levenskog 2007).

Det finns ett flertal inventeringsrapporter över enskilda rikkärrslokaler, tex Örupps kalkkärr (Tomelilla kommun), Stångby mosse (Lunds kommun), Zackows mosse (Höganäs kommun), Slottet (Båstads kommun) och Allarps mosse (Kävlinge kommun), bara för att nämna några. Rikkärr i naturreservat och inom Natura 2000-områden finns beskrivna i skötselplaner respektive bevarandeplaner. För några rikkärr finns dessutom inventeringar av specifika artgrupper som till exempel landlevande mollusker (Ted von Proschwitz). Lunds Botaniska Föreningen har via sin Skånes florainventering uppmärksammat Skånes rikkärr och de arter som är knutna till dessa miljöer.

Resultat och diskussion

Var finns Skånes rikkärr?

Resultaten grundar sig på de bedömningar som gjordes under fältinventeringsperioden 2006-2007, då merparten av länets rikkärr inventerades, samt de nytillkomna lokaler som inventerades 2008 och 2009. Förändringar (exempelvis restaureringsinsatser) som skett i några av länets rikkärr efter att fältinventeringen genomförts ingår inte i nedanstående resultat.

Av de drygt 400 områden som besöktes innehåller 155* stycken rikkärr. Av dessa är 117* lokaler extremrikkärr och 36 medelrikkärr. Ytterligare två rikkärrsområden består av både extremrikkärrs- och medelrikkärrsytor. Den totala rikkärrsarealen i Skåne är 115 ha, varav 94 ha är extremrikkärr och 21 ha medelrikkärr.

Eftersom rikkärret Herrestad i Ystads kommun lagts till rapporten i efterhand är den inte medräknad i den statistik som följer.

Medelstorleken på länets rikkärr är 0,67 ha, vilket visar att de är små till ytan. Extremrikkärret Högalid (Trelleborgs kommun) är det minsta rikkärret i Skåne, knappt 100 kvadratmeter stort, medan Högestads mosse (Ystads kommun) på drygt 7 ha är ett exempel på ett av länets större rikkärrsområden. Eftersom många av länets rikkärr är mindre än ett hektar omfattas de av det generella biotopsskyddet och får därmed inte skadas enligt svensk lag (miljöbalken och förordningen om områdesskydd).

Skånes rikkärr ligger spridda i länet med undantag av norra Skånes centrala och östra delar. Av länets 33 kommuner har 24 en eller flera rikkärrslokaler.

Det största antalet rikkärr finns på Österlen och på Bjäre-kusten. Kommuner som Kristianstad, Lund och Sjöbo har också många rikkärr. Kristianstads och Simrishamns kommuner har de största arealerna med rikkärr.

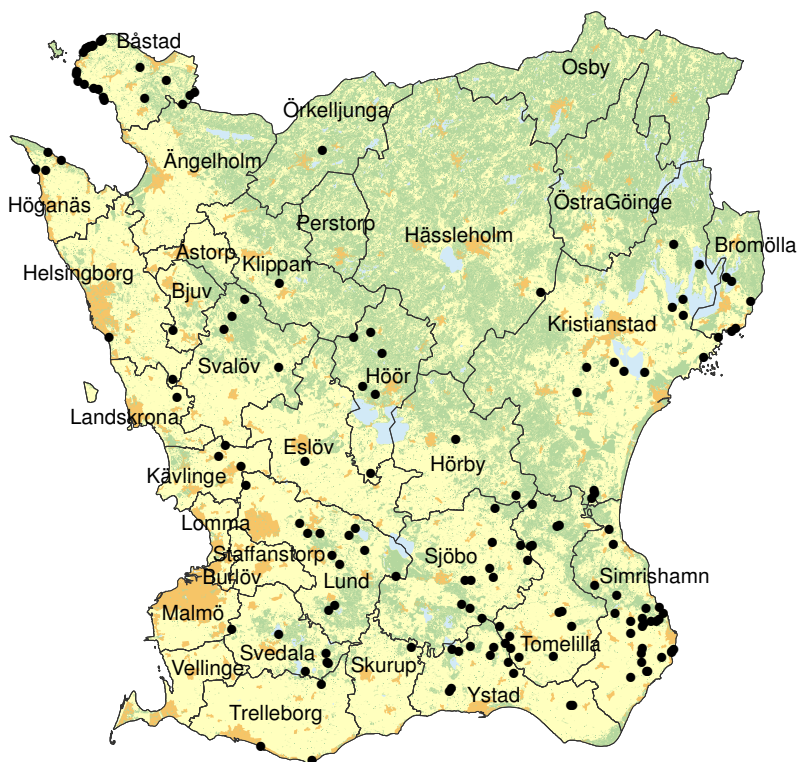

Bild 8. Rikkärrslokaler i Skåne.

*Dessa siffror skiljer sig åt från dem i den tryckta rapporten då denna webversion har uppdaterats med ytterligare ett kärr.

Tabell 1. Antal och areal rikkärr i länets kommuner. Kommuner med det största antalet rikkärr redovisas först i tabellen.

	Antal	Areal (ha)		Antal	Areal (ha)
Simrishamn	26	18,7	Kävlinge	3	1,6
Båstad	23	10,3	Trelleborg	3	0,3
Kristianstad	15	21,8	Helsingborg	2	0,04
Tomelilla	14	8,5	Hörby	2	2,3
Lund	12	10,2	Bjuv	1	4,6
Sjöbo	11	11,2	Eslöv	1	0,6
Ystad	11	11,4	Hässleholm	1	3,1
Höör	6	1,8	Klippan	1	0,7
Bromölla	5	3,4	Landskrona	1	0,1
Svedala	5	3,1	Malmö	1	0,2
Höganäs	4	0,5	Skurup	1	0,3
Svalöv	4	0,2	Örkelljunga	1	0,3

I Burlövs, Lomma, Osby, Perstorps, Staffanstorps, Vellinge, Åstorps, Ängelholms och Östra Göinge kommuner har inga av de besökta kärren kunnat bedömas som rikkärr enligt använd inventeringsmetodik.

Rikkärrens utbredning i länet speglas av de geologiska förhållandena. Rikkärren är bundna till kalkberggrund och kalkrika avlagringar, vilket gör att de framför allt är koncentrerade till sydvästra Skåne, Österlen och Kristianstadtrakten. Rikkärr förekommer även på Bjärekusten där de ligger som ett pärlband i de beteshävdade strandängarna. Detta beror troligen på förekomsten av såväl diabasgångar som kalkhaltiga avlagringar i form av skalgrusbankar som gör marken kalkhaltig. Vidare tenderar rikkärren att förekomma i övergångszoner mellan slätt och ås, vilket delvis kan bero på ett mindre intensivt jordbruk här jämfört med i slättbygdernas lerområden där många kärr blivit utdikade och uppodlade. Det är också i övergångszonerna vi har de mest utpräglade utströmningsområdena från de sprickfyllda åsarnas nederbördsrika områden. Om slätten runtom är lera kan vattnet inte tränga ned utan måste upp i ytan vilket skapar förutsättningar för att kärr bildas.

Rikkärr uppträder också här och var i Skåne där bergarter med basisk karaktär (högt pH) såsom diabas, basalt, amfibolit och andra så kallade grönstenar förekommer. Exempel på sådana förekomster finns kring Ivösjön och Oppmannasjön i länets nordöstra del.

I länets mellersta, norra och nordöstra delar utgörs berggrunden av gnejser och graniter medan jordarten består av näringsfattig urbergsmorän som är svårvittrad och har sura vittringsprodukter (lågt pH). Detta är anledningen till att dessa delar av länet har få rikkärr och de rikkärr som finns främst utgörs av medelrikkärr.

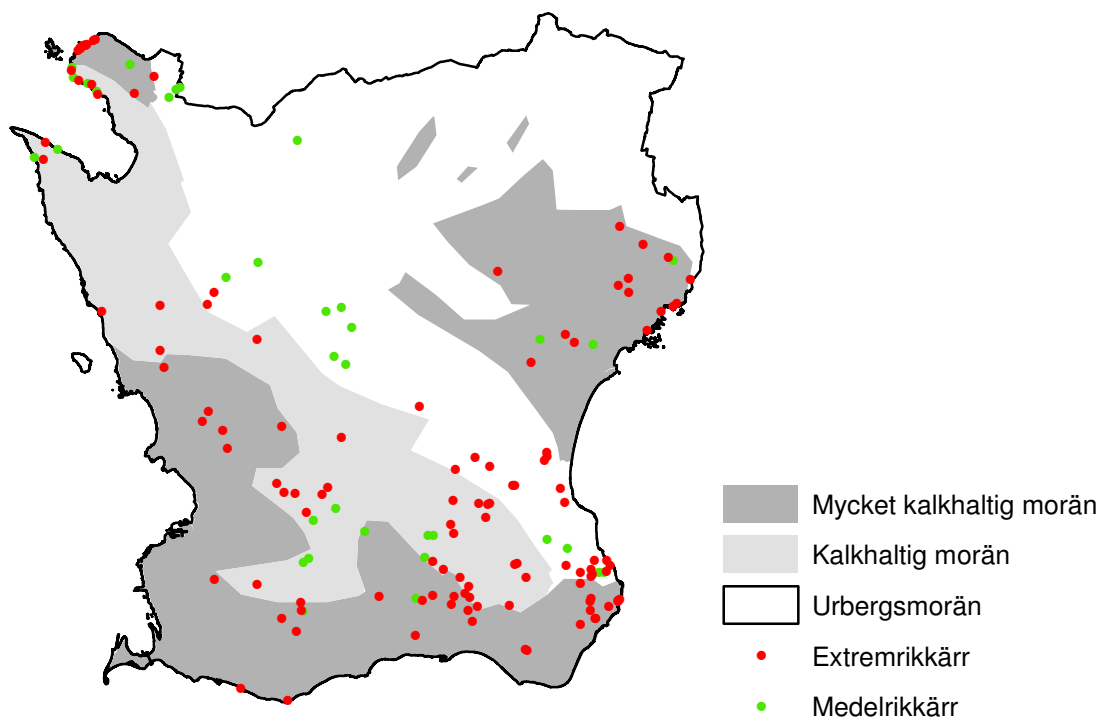

Bild 9. Extremrikkärrrens och medelrikkärrrens läge i förhållande till kalkförekomst i Skåne. (Bygger på karta från Magnusson, m. fl., 1963).

Naturvärdesklass

Naturvärdesklassningen grundar sig på antalet arter av rikkärrsindikatorer och rödlistade arter av kärlväxter och mossor (bilaga 2) som noterats i respektive område. Merparten av rikkärrren i Skåne har mycket höga (klass 1) eller höga naturvärden (klass 2). Drygt hälften av kärrren räknas till den högsta klassen.

Tabell 2. Antal rikkärr inom respektive naturvärdesklass, uppdelat på extrem- och medelrikkärr.

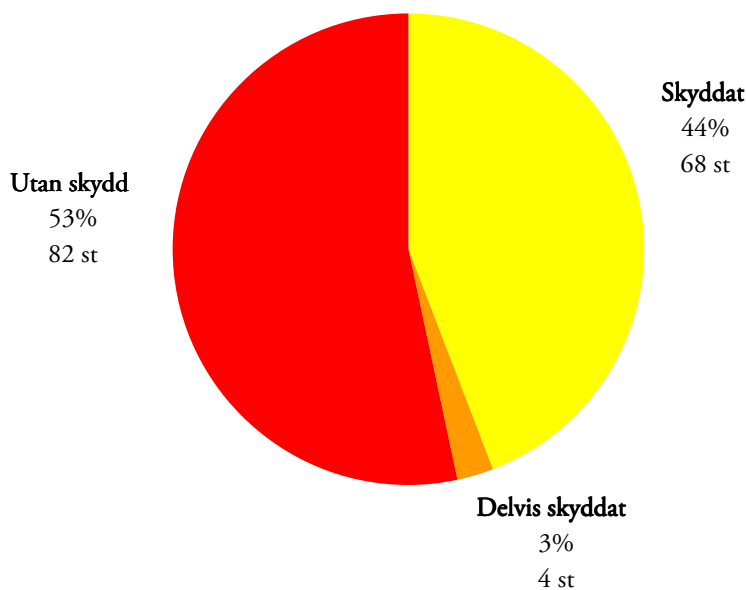
Naturvärdesklass	Extremrikkärr	Medelrikkärr	Totalt antal	Procent
1	73	12	85	55
2	37	15	52	34
3	5	6	11	7
4	2	4	6	4

Av den totala arealen rikkärr tillhör så mycket som 89 ha (77 %) klass 1. Till naturvärdesklass 2 hör 23 ha (20 %).

I många av rikkärrren hittades rödlistade arter såsom loppstarr, majnycklar, kärrjohannesört och blåtag. Man ska vara medveten om att ett rikkärr kan ha erhållit en hög naturvärdesklass på grund av förekomst av rödlistade arter, trots att kärrret i övrigt är fattigt på rikkärrsarter.

Områdesskydd

I Skåne är 47 % av rikkärrslokalerna helt eller delvis skyddade som naturreservat och/eller Natura 2000-områden. Ett av rikkärrren (Slottet, Båstads kommun), som är ett Natura 2000-område, har dessutom av Skogsstyrelsen förklarats som biotopskyddsområde. I följande redovisning av resultaten avses med skyddade rikkärr endast rikkärr som omfattas av naturreservat och/eller Natura 2000-områden.

Figur 1. Antal rikkärrslokaler med eller utan områdesskydd. Med skydd avses här naturreservat och/eller Natura 2000-område.

Om man tittar på arealen helt eller delvis skyddade rikkärr istället för antalet, så omfattas 62 % (71,5 ha) av någon av de nämnda skyddsformerna. Detta visar att samhällets arbete med att skydda rikkärr i första hand har inriktats mot att ge länets arealmässigt större och värdefulla rikkärrslokaler, exempelvis Högestads mosse, Stångby mosse och Åraslövs mosse, ett områdesskydd. Karlaby mossen och angränsande Norremosse, som tillsammans utgör ett av Skånes största rikkärrskomplex, är dock exempel på områden som tillhör naturvärdesklass 1 och helt saknar skydd.

I arbetet med Natura 2000 i Skåne har 82 ha definierats och inrapporterats som rikkärr (naturtyp 7230 och 7220). Inventeringen inom åtgärdsprogrammet visar dock att det endast finns cirka 70 ha rikkärr inom befintliga Natura 2000-områden. Skillnaden i areal beror på att det varit olika bedömningar av vad som är ett rikkärr.

Rikkärr med miljöersättning

I "Landsbygdsprogrammet för Sverige år 2007-2013" ingår bland annat miljöersättningar för skötsel av betesmarker och slätterängar. Brukaren av marken åtar sig att sköta sin mark under en 5-årsperiod, enligt de villkor som gäller för den sökta ersättningen. För betesmarker och slätterängar finns dels ersättning för allmänna värden, dels för särskilda värden (marker med höga natur- och kulturvärden som behöver särskild skötsel). För marker med särskilda värden upprättas en så kallad åtagandeplan som anger särskilda skötselvillkor. Ofta handlar sådan särskild skötsel om till exempel senare betessläpp eller förbud mot vinterbete eller tillskottsutfodring.

Inom det nya Landsbygdsprogrammet 2007-2013 berörs drygt 80 rikkärr (cirka 60 ha) av miljöersättningar för skötsel av betesmarker och slätterängar. De omfattas alla av särskilda värden. En del betes- och slättermarker ligger dock fortfarande kvar i det gamla miljöersättningsprogrammet (före 2007), vilka inte är medräknade ovan.

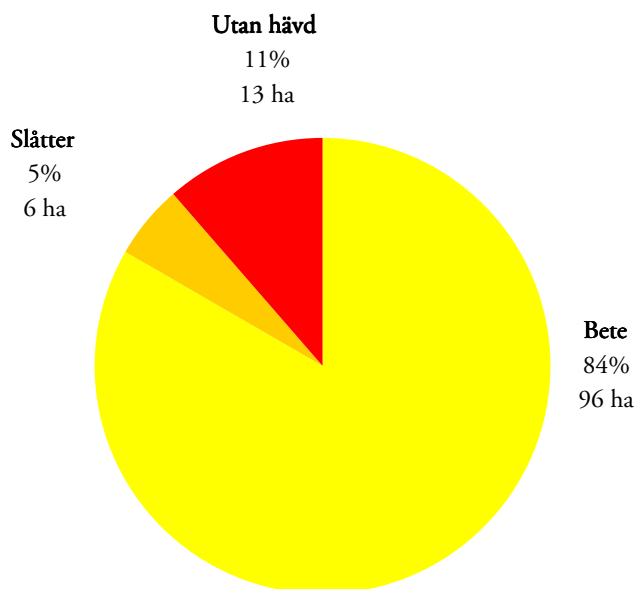
Hävden i Skånes rikkärr

Hävdstatus var ibland svår att bedöma eftersom endast ett, eller ibland två, fältbesök genomfördes på varje lokal. Under inventeringen fanns oftast ingen tid att kontakta markägaren eller arrendatorn till varje område för att få en detaljerad information om skötseln. Förutsättningarna i rikkärren är också olikartade vad gäller till exempel fuktighetsgrad, tramptålighet och artsammansättning av skyddsvärda växter, mossor och djur (till exempel snäckor). Detta gör att en bedömning av en lämplig skötsel ofta kräver en längre erfarenhet av området.

Hävdform

I Skåne finns 116 rikkärr (75 %) som nyttjas som betesmark, medan 10 rikkärr (7 %) hävdas som traditionella slåtterängar. I 28 rikkärr (18 %) saknas hävd helt och hållet.

Endast cirka 6 ha är slåtterängar, vilket motsvarar 5 % av totalarealen rikkärr. I flertalet av länets rikkärr som slåttas sker slåttern manuellt med lie eller röjsåg. I några kärr används minislätterbalk. Det är framför allt ideella föreningar som vidmakthåller slåttertraditionen. Vitabäckskärret, Zackows mosse, Spångabygget, Hunneröds mosse (norra delen) och Sularpskärret är exempel på rikkärr som hävdas genom slåtter tack vare ideella krafter.

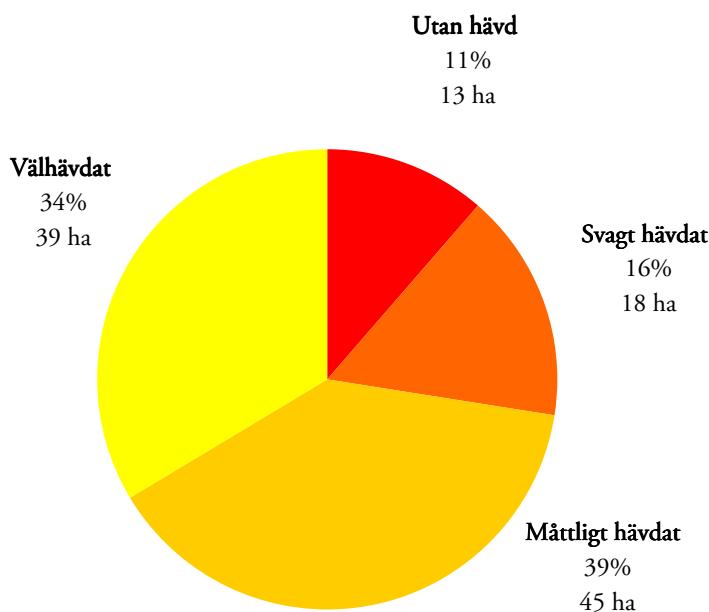

Figur 2. Hävdform beräknat på rikkärrsarealen.

I en del rikkärr förekommer både slåtter och bete, där slåttern är en kompletterande åtgärd till betet. Betet kompletteras med slåtter av framför allt vass och högrötsvegetation (till exempel älggräs, rosendunört och hampfflockel). Till exempel finns i Stångby mosse ett blött parti som djuren inte gärna går ut och betar i, varför denna del sköts genom kompletterande slåtter.

Skötselbehov

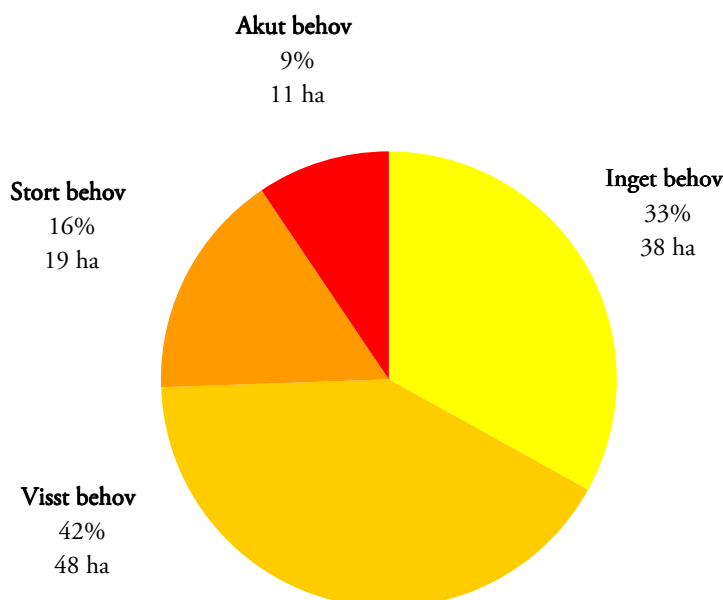
Av länets rikkärr har 105 stycken en tillräcklig skötsel i form av bete (välhävdad eller måttligt hävdad) eller slåtter, vilket motsvaras av 84 ha av de totalt 115 ha rikkärr i länet. I 21 av rikkärren är hävden svag (18 ha). Av de 49 rikkärrslokaler som idag är ohävdade eller har för svag hävd tillhör så många som 31 stycken naturvärdesklass 1.

Figur 3. Hävdintensitet beräknat på rickärrsarealen.

Att kärrytan ligger i en betesfälla betyder inte alltid att kärret blir optimalt betat. En del kärr blir ibland endast extensivt betade, förutom under torrår. Sådana områden kan därför vara i behov av kompletterande slätter av ohävdsväxtvegetation eller en ändrad fällindelning. I Stångby mosse har lyckade försök gjorts med att slå passager i den höga vassen, för att på så sätt få betesdjuren att vilja gå in i området och beta kärrvegetationen. I vissa kärr är det dock positivt med extensivt bete för snäckornas och kärleväxternas skull.

Igenväxning med träd och buskar utgör ett stort hot mot rickärren i Skåne. Så många som 98 rickärrslokaler (78 ha) har någon form av röjningsbehov (akut, stort eller visst röjningsbehov). I en fjärdedel av länets rickärr har igenväxningen gått så långt att det finns ett akut eller stort röjningsbehov.

Figur 4. Röjningsbehov beräknat på rickärrsarealen.

Av de oskyddade rickärren har 63 % någon form av röjningsbehov. Behovet är ungefär lika stort i de skyddade rickärren, även om insatsbehoven i de skyddade kärren är av mindre omfattning. Om man tittar på graden av röjningsbehov, så har 33 % av de oskyddade rickärren ett akut eller stort röjningsbehov. Av

de skyddade rikkärren har 17 % ett akut eller stort behov av röjning. Detta visar att de akuta och största röjningsbehoven är vanligare i oskyddade rikkärr än i skyddade.

Ser man istället till hävdintensiteten i de skyddade rikkärren är det bara 15 % som har en otillräcklig hävd i form av bete eller slätter (svagt hävdat eller ingen hävd). Däremot har närmare hälften av de oskyddade rikkärren en svag eller ingen hävd. Skyddade rikkärr har således en mycket bättre hävdintensitet än oskyddade.

Vid inventeringen bedömdes även om det fanns ett behov av en ändrad skötsel i de hävdade rikkärren. Exempel på sådan ändrad skötsel kan vara ett ökat eller minskat betetryck, kompletterande slätter av ohävdsvvegetation eller ändrad fällindelning. I de hävdade rikkärren har 57 % ett sådant behov. Om man istället tittar enbart på skyddade rikkärr som hävdas är behovet nästan lika stort.

Sammanfattningsvis är det bara 18 % av länets rikkärr som har en tillräckligt god hävd (välhävdat eller måttligt hävdat), inget röjningsbehov och inte heller något behov av en ändrad skötsel. Detta betyder att så många som 82 % av länets rikkärr har behov av insatser i en eller annan form. Om man enbart tittar på skyddade rikkärr är 81 % i behov av insatser.

Resultaten visar att trots att merparten av de skyddade rikkärren har en tillräckligt god hävd i form av bete eller slätter (välhävdat eller måttligt hävdat) har de flesta ändå ett behov av åtgärder som röjning eller en ändrad skötsel, även om åtgärderna är av mindre omfattning. I flera av länets skyddade områden, där rikkärr förekommer, utgör rikkärren dessutom ofta bara en liten del av de skyddade områdena. Eftersom rikkärr är en skötselintensiv naturtyp kan rikkärr inom skyddade områden ha behov av en ökad eller ändrad skötsel, även om skötseln i övriga delar av de skyddade områdena är tillfredsställande.

Hydrologiska ingrepp och andra störningar

Merparten av länets rikkärr är påverkade av dikning. Diken kan dels förekomma i eller i kanten av kärren eller i dess omgivningar. Avvattning som pågått under lång tid har tillsammans med för svag eller utebliven hävd lett till den igenväxning som idag utgör ett hot mot kärren. Någon nydikning i eller i kärrens närhet har inte uppmärksamrats under inventeringen, vilket säkerligen beror på det generella markavvattningsförbudet. Underhåll av diken kan dock fortfarande på många platser vara ett hot mot rikkärren. Vid dikesrensning fördjupas ofta befintliga diken, vilket leder till fortsatt dränering och torrläggning. När torven i ett dikat kärr bryts ner sjunker markytan allt eftersom, vilket leder till att dräneringsdjupet och därmed avvattningen minskar. För att området inte ska försumpas fördjupas därför diken oftast i samband med dikesrensningar. När ett kärr dräneras och torven bryts ner sker också en eutrofiering inom våtmarken.

Ofta är det svårt att göra någonting åt de hydrologiska ingreppen i dagsläget. Det man kan göra är att hindra nyanläggning av diken och dikesrensning. I vissa fall kan man prova på att lägga igen eller dämna diken för att återställa eller förbättra de hydrologiska förhållandena i kärrområdet. Detta är dock svårt med tanke på den stora andelen dikningsföretag som finns i länet. Om hydrologiska åtgärder övervägs i ett område behöver en hydrologisk utredning först utföras. Bland annat måste tillrinningen till diket identifieras för att klargöra dämningens eventuella påverkan på andra intressen uppströms rikkärret. Det är också viktigt att utreda tillrinningsområdets markanvändning och om diket står i förbindelse med dräneringar som avvattnar åkermark längre uppströms, för att kunna bedöma eventuella negativa effekter på rikkärret genom ökad närsalttillförsel. I vissa fall kan en långsam igenväxning av diken vara att föredra framför en mera dramatisk höjning av grundvattenytan till en äldre nivå med hjälp av dämning. Då skulle torvbildningen kunna hinna med att bygga upp kärret igen.

Under fältinventeringen har en bedömning av eventuella dikens påverkan på kärrens hydrologi gjorts. Denna kan endast ses som en fingervisning då det inte gavs tillfälle att utreda de ofta komplicerade dikes-

systemen i kärrens och omgivningens avvattningsområden. En del kärr är med all sannolikhet täckdikade, vilket inte alltid upptäcks i fält. Om omgivningen är täckdikad, kan kärrens kantzoner påverkas negativt. Eftersom rikkärrensarealerna är små, kan kanteffekten bli betydande. Som ett riktvärde kan nämnas att cirka 40 % av länets rikkärr uppvisar en hydrologisk påverkan från diken i eller i kanten till kärren.

Nästan hälften av Skånes rikkärr har någon form av störning som inte har med hydrologi att göra. Den vanligaste formen av störning är näringsläckage från omgivande mark, vilket visar sig i att rikkärren får en mer kvävegynnad flora. Ofta handlar det om att omgivande, högre belägna, betesmarker och åkermarker gödslas och det därigenom sker en näringstransport till det lägre liggande rikkärret. Näringsläckage kan också komma från vattendrag och diken. Luftburen tillförsel av gödningsämnen bidrar också.

Rikkärrens bevarandestatus

Totalt bedömdes 83 rikkärr ha en gynnsam bevarandestatus, 37 stycken en otillräcklig bevarandestatus och 34 stycken en icke gynnsam bevarandestatus. Av länets rikkärr är det alltså 46 % som kräver *större* skötselinsatser för att på sikt kunna få gynnsam bevarandestatus. Även rikkärr med gynnsam bevarandestatus har behov av åtgärder, om än i ringa omfattning, för att bevarandestatusen ska kunna upprätthållas. Av de skyddade rikkärren har en fjärdedel en otillräcklig bevarandestatus, medan ett fåtal har en icke gynnsam bevarandestatus.

Karaktären på skånska rikkärr

I ett försök att ge en allmän överblick av hur länets rikkärr kan variera i utseende och karaktär, beroende på faktorer som till exempel pH, mineralhalt, markblöta, näringshalt, lutning, hävdhistoria och jordartstyp, presenteras nedan några exempel för att man ska kunna få en bild av hur Skånes rikkärr kan variera i utseende. För den som önskar mer djupgående kunskap om olika rikkärrstyper och deras växtsamhällen hänvisas till de djupgående rapporter som Carin Tyler utkommit med på 1980-talet (Växtekologiska institutionen, Lunds universitet).

Skånes rikkärr förekommer till största delen som topogena kärr (plana kärr) i sänkor i terrängen eller som soligena kärr (svagt sluttande kärr). Få av länets kärr utgörs av backkärr. Rikkärr som bildar kupolkärr är ovanligt i Skåne och förekommer endast på ett par platser.

Bild 10. Liaängen (Svalövs kommun) är ett av Skånes få kupolformade extremrikkärr (Ekologgruppen, 2006).

Flera av Skånes extremrikkärr har varit utsatta för torvtäkt. Åraslövs mosse (Hässleholms kommun) är ett exempel på extremrikkärr som varit föremål för torvtäkt. Genom torvtäkten har underliggande kalkrika jordlager frilagts och gett upphov till en kalkkrävande växtlighet. Vidare finns det exempel på gamla kalktäkter som idag hyser rikkärrsvegetation. Östaröds kalkfabrik sägs till exempel ha nyttjat sig av Penings mosse (Tomelilla kommun, muntligt, markägaren) för sin kalkframställning. Småhålorna med extremrikkärrsvegetation i Norre mosse (Simrishamns kommun) är enligt markägaren gamla märtäckter. Benestads backar användes under flera hundra år som kalktuffstäkt. Några lokaler finns i gamla grustäckter i kalkområden eller på tidigare sjöbotten efter sjösänkning (till exempel runt Lyngsjön).

Kärren kan variera i förhållande till grundvattenytan, från öppet vatten via lösbotten, mjukmatta och fastmatta till tuvor.

Extremrikkärr (kalkkärr)

Länets extremrikkärr förekommer på slättområdenas kalkrika moräner. Extremrikkärr, som inte är lika särpräglade som de källpåverkade extremrikkärren (se nedan), kan - om de präglats av bete under en längre tid - kännetecknas av att de har en lågvuxen och småtuvig gräs/starrvegetation på fastmatta.

I extremrikkärren förekommer både arter som är vanliga i medelrikkärr och mer specialiserade arter som visar att man har med ett extremrikkärr att göra. Här växer till exempel tätört, majviva, slätterblomma, kärrknipprot och ängsnycklar. Vidare kan man i dessa extremrikkärr finna arter såsom näbbstarr, tagelsäv, kärrsälting, trindstarr och plattsäv, men också brunstarr och vippstarr. Med lite tur kan man ibland också hitta gräsull och loppstarr.

Mellan tuvorna finns ofta en mjukmatta av brunmossor där späd skorpionmossa är rikligt förekommande, och i blötare partier korvskorpionmossa. Andra mossor som brukar förekomma är till exempel kalkkamossa, kalklungmossa och kärrspärrmossa.

Bild 11. Extremrikkärret i Säljeröd (Sjöbo kommun). Till höger: majvivor i blom.

Om marken är ordentligt blöt finns ofta kransalger (*Chara sp.*). Förekommer kalk(bleke)utfällning kan den upplevas som ett grått, mjölkaktigt skimmer mellan tuvorna. Ibland kan mossorna kännas hårda eller gryniga av kalkinlagringar. I extremrikkärren kan marken uppvisa källpåverkan i mer eller mindre diffus form, vilket kan avslöjas av mossornas artsammansättning.

Källpåverkade extremrikkärr

Flera av länets extremrikkärr som är tydligt källpåverkade är välkända sedan länge och oftast skyddade som naturreservat på grund av den värdefulla naturmiljön med förekomst av speciella och ovanliga kärlväxter. De källpåverkade extremrikkärren utmärker sig genom förekomsten av källsprång och framsipprande kalkhaltigt grundvatten. Där kalkrika källor förekommer, framför allt i sluttande terräng, kan kalktuff (kalkavlagringar) bildas. Benestads backar (Tomelilla kommun) är unikt med sina kalktuffavlagringar och källflöden. Andra källpåverkade extremrikkärr är till exempel Örups kalkkärr (Tomelilla kommun) och Vitabäckskärret (Sjöbo kommun).

Kärlväxtfloran i den här typen av extremrikkärr är exklusiv med arter som till exempel trubbtåg, axag, näbbstarr, majnycklar och kärrknipprot. Vill man titta närmre på källindikerande brunmossor som kalkkällmossa, kamtuffmossa, klotuffmossa och källtuffmossa är det i dessa särpräglade extremrikkärrmiljöer man ska leta. I några av länets extremrikkärr förekommer öppna källor där kalkrikt grundvatten kommer fram.

Bild 12. Källflöde i Vitabäckskärret (Sjöbo kommun) med axavegetation.

Extremrikkärr med axavegetation

Axag är knuten till extremrikkärr och en god indikator på att man befinner sig i ett extremrikkärr. Arten förekommer i Sverige normalt i rikkärr med stabil vattentillgång. Axag förekommer i våra källpåverkade extremrikkärr, men är inte beroende av källpåverkan för sin förekomst. Kärr med axag är idag sällsynta i länet och förekommer endast på ett 10-tal lokaler. Genom hydrologiska förändringar, främst genom dräneringar och sänkt grundvattenyta, blir axagkärren beroende av hävd för att inte växa igen och försvinna.

Bild 13. Axavegetation i Vitabäckskärret (Sjöbo kommun).

Extremrikkärr med trubbtågvegetation

Trubbtåg är en art som i Sverige endast finns i Skåne och på Gotland. Den är i Skåne starkt bunden till landskapets södra kalkområden och är en bra indikator på extremrikkärr. Trubbtåg förekommer i glesa bestånd i betade rikkärr. Vid ett för svagt eller upphört betestryck kan trubbtågvegetationen få ett sådant övertag i kärret att andra rikkärrsarter försvinner. I några av de skånska rikkärren har trubbtåg blivit heltäckande och bildat enartsbestånd. I Skåne är trubbtåg känd från ett 15-tal lokaler.

Bild 14. Örups kalkkärr (Tomelilla kommun) med ett hav av trubbtågvegetation i bakgrunden. I förgrunden har trubbtågen slagits och ligger i högar.

Extremrikkärr som domineras av bladvassvegetation

I riktigt blöta kalkområden kan man påträffa vassdominerade extremrikkärr med välutvecklat brunmosskikt. Brunmossor bildar en tät, mjuk matta med stort inslag av späd skorpionmossa och korvskorpionmossa.

Bild 15. I Stångby mosse (Lunds kommun) finns fina mjukmattor av brunmossor bland vassen.

I extremrikkärr där betestrycket är för svagt eller har upphört kan vassen vara på kraftig frammarsch. Kärren är ofta igenväxande med vide, al och björk. Dessa kärr är i akut behov av skötselåtgärder. Andra arter som kan hota att ta över i kärren är till exempel rosendunört, hampflockel och älggräs.

Bild 16. I många rikskärr är vassen på stark frammarsch (Västermossen, Tomelilla kommun).

Medelrikkärr

Medelrikkärr kan man bland annat träffa på i Skånes skogsbygder. Många av de skånska medelrikkärrarna har gräs/starrvegetation på fastmatta. De saknar de för extremrikkärrarna specifika arterna. Medelrikkärrarna innehåller ofta partier med fattigare myrtyper. Medelrikkärrarna kan upplevas som fattiga på kärlväxtarter som indikerar rikskärr, men hyser ofta en artrik mossflora.

I medelrikkärr hittar man främst arter som indikerar medelrikkärr och intermediära kärr såsom ängsstarr, ängsvädd, kärrsälting, tätört, guldspärrmossa, stor skedmossa, bandpraktmossa, stor fickmossa, kärrbryum, fetbålmossa, kärrkvastmossa, purpurvitmossa, knoppvitmossa och röd glansvitmossa. Ett medelrikkärr kan också vara källpåverkat och innehålla källindikerande mossor. Andra vanliga arter, som även förekommer i andra typer av kärr, är till exempel vattenklöver, kråklöver, darrgräs, småvänderot, Jungfru Marie nycklar, rundsileshår, kärrfibbla, blåsstarr, palmmossa och spjutmossa.

Bild 17. Medelrikkärr vid Säte (Höörs kommun).

Rikkärr med vippstarr- eller brunstarrdominans

I vissa extremrikkärr och medelrikkärr med ständigt god vattentillgång kan ibland vippstarr bli dominerande och bilda stora tuvor. Även brunstarr är en art som lätt kan bli heltäckande över större ytor. Dessa arter tar lätt överhanden eftersom de inte så gärna betas.

Bild 18. Brunstarrdominans i extremrikkärret i Elinsdal (Simrishamns kommun) (Ekologgruppen 2006).

Skillnader mellan olika inventeringar av rikkärr

I länet har rikkärr tidigare inventerats i olika sammanhang. Olika inventeringsmetoder har använts och syftet har skiljt sig åt mellan olika inventeringar, vilket gör att man inte på ett enkelt sätt kan jämföra resultaten dem emellan. Bedömningen av vad som krävs för att ett rikkärr ska klassas som ett medelrikkärr eller ett extremrikkärr skiljer sig mellan olika inventeringar. Indelningen mellan extremrikkärr och medelrikkärr som tidigare varit gängse bland växtekologer och botanister har framför allt fokuserat på kärllväxter. I denna inventering har mossor getts lika stor tyngd som kärllväxter, vilket har lett till att vissa lokaler som tidigare bedömts som fattiga kärr nu definitionsmässigt är rikkärr. Vidare har områden som tidigare bedömts som medelrikkärr nu klassificerats som extremrikkärr. När det gäller Våtmarksinventeringen (VMI) skiljer sig resultaten också åt eftersom små våtmarker inte ingick i VMI, såvida de inte redan var kända. Resultaten från rikkärrsinventeringen inom åtgärdsprogrammet visar att 69 av rikkärren ingår i befintliga VMI-objekt, medan övriga 85 rikkärr är nytillkomna objekt.

Det finns fler exempel på olikheter i bedömningar mellan olika inventeringar. Det finns lokaler som i Natura 2000 klassificerats som rikkärr men som på grund av artsammansättningen inte uppfyller kriterierna för att ingå i åtgärdsprogrammets rikkärrsinventering. Exempel på detta är Natura 2000-områdena Rinkaby skjutfält (Kristianstads kommun) och Rustningshamn (Landskrona kommun). I vissa Natura 2000-områden har större ytor med rikkärr avgränsats än vad som tagits med i denna inventering, Tannhuset (Sjöbo kommun) är ett sådant exempel. Vidare finns det områden som i denna inventering bedömts som rikkärr men som inom Natura 2000 klassats som någon annan naturtyp. Exempel på detta är områden utmed Bjärekusten som visat sig vara medelrikkärr istället för fattigare kärr eller fuktängar. Ännu ett exempel på detta är Natura 2000-området Djurrödsbäcken (Tomelilla kommun), där högrötsängar nu har definierats som extremrikkärr.

Genom åtgärdsprogrammet för rikkärr ges en möjlighet att landets rikkärr inventeras på ett enhetligt sätt. Inom åtgärdsprogrammet har samordning mellan länen skett och samsyn har därmed skapats för att länen

ska använda sig av samma definition av rikkärr och att framtagna inventeringsmetodik används på rätt sätt. Rapporten om Skånes rikkärr visar därmed den mest kompletta och samlade bilden över länets rikkärr idag.

Lagring av data

Alla rikkärrsdata från inventeringen är lagrade i enlighet med ”Instruktion för lagring av data från inventering av rikkärr (Kalle Målson, Länsstyrelsen i Uppsala län samt Leif Hallbäcken, SLU Miljödata, Ver 3.0, 2007-11-20). Lagrat material utgörs av inventeringsdata lagrade i excelfiler, fotografier, områdesbeskrivningar samt GIS-data med rikkärrspolygoner och koordinater för hotade arter och fotopunkter. Hotade arter rapporteras även till Artportalen.

Materialet lagras tills vidare digitalt hos Länsstyrelsen i Skåne län i väntan på att en nationell datavärd omhändertar materialet. Tanken är att landets insamlade rikkärrsdata ska utgöra en komplettering till Våtmarksinventeringen (VMI).

På Länsstyrelsen finns också de områden (drygt 270 stycken) som besöktes men som inte bedömdes som rikkärr inom inventeringen lagrade som GIS-data (punktskikt).

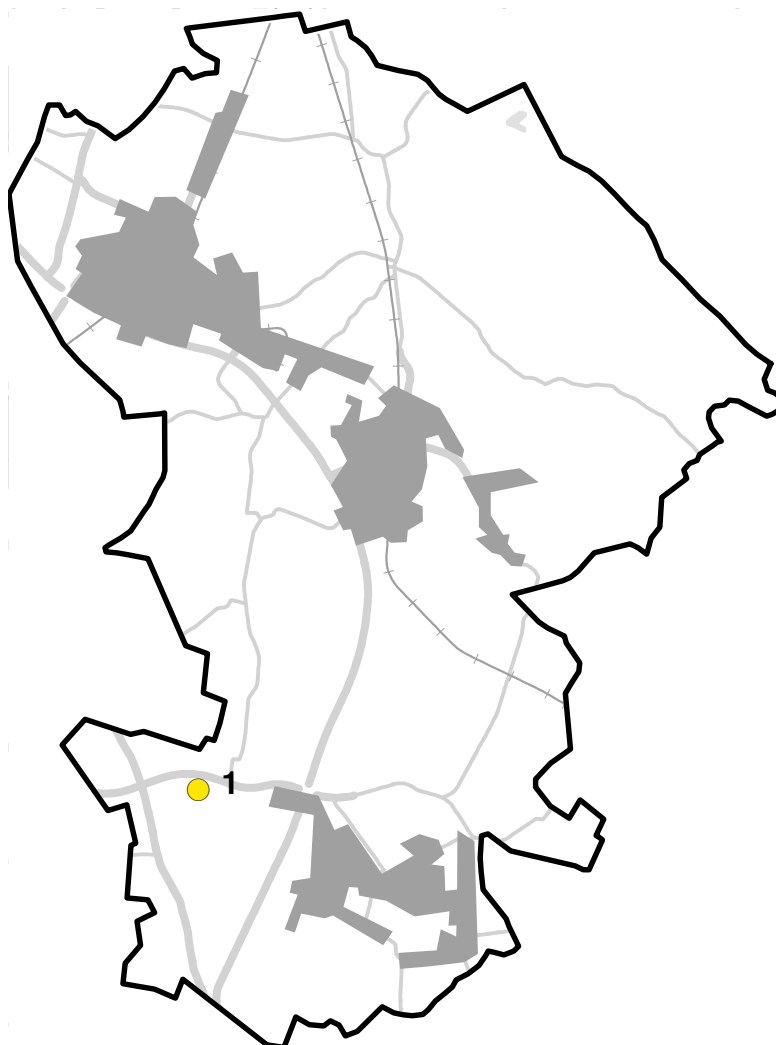
Resultaten från uppföljningsinventeringen av rikkärr i skyddade områden och Natura 2000-områden, som Ekologgruppen utförde, finns lagrade digitalt hos Länsstyrelsen i en accessdatabas (och är levererade till Naturvårdsverket inom ramen för uppföljningsprojektet för skyddade områden och Natura 2000-områden). Eftersom basinventeringen är en enklare inventeringsform än åtgärdsprogramsinventeringen ingår resultaten från Ekologgruppens basinventering i datamaterialet för åtgärdsprogramsinventeringen. För att undvika ”dubbelinmatning” av rikkärrsdata har basinventeringsresultaten inte lagts in i databasen BIDOS, utan samordning mellan VMI-data och BIDOS-data förväntas ske på nationell nivå.

Områdesbeskrivningar

Här följer beskrivningar över de olika rikkärrsområdena.

Kartorna i områdesbeskrivningen är i skala 1:10 000 eller 1:20 000. Kartorna är tänkta att fungera som översiktskartor för att kunna lokalisera rikkärrsområdena. Detaljerade kartor (ortofoton) finns i bilaga 4. Rikkärrsytor är markerade med cerisa polygoner.

Bjuvs kommun

1. Gedsholm

1. Gedsholm

Kommun:	Bjuv
Läge:	Ca 2,6 km nordväst om Ekeby
Ekokartblad:	03C2E
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M03C2E01
Areal:	4,6 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-26

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret ligger i en betesmark som är omgiven av åkerlandskap. Området består av en mosaik av kalkfuktängspartier och extremrikkärr samt trivialare partier med dominans av bland annat luddtåtel och blåtåtel. Ett dike går rakt igenom kärret och man kan se spår efter gamla diken som ansluter till detta. Troligen har kärret varit mycket större förr än vad det är idag. Inom våtmarksområdet finns flera dammar.

I kärret finns fina partier med exempelvis slankstarr, majviva, vildlin, kärrsälting, ängsnycklar och ängsull. Loppstarr som är rödlistad finns också i området. Bottenskiktet består bland annat av kärrspärrmossa, guldspärrmossa, kalkkammossa och späd skorpionmossa. I de fina kalkfuktängspartierna finns bland annat knägräs, darrgräs, rödklint, småvänderot och blodrot.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Kärret är välbetat av nötkreatur.

Ingrepp och störningar

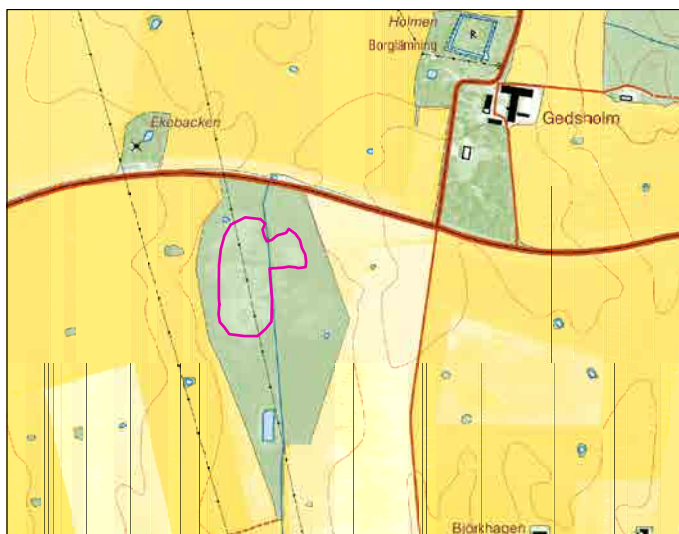
Diket som går rakt igenom kärret antas ha en negativ påverkan på kärret, liksom näringsläckage från omkringliggande åkrar. Förekomst av dammar.

Behov av skötselåtgärder

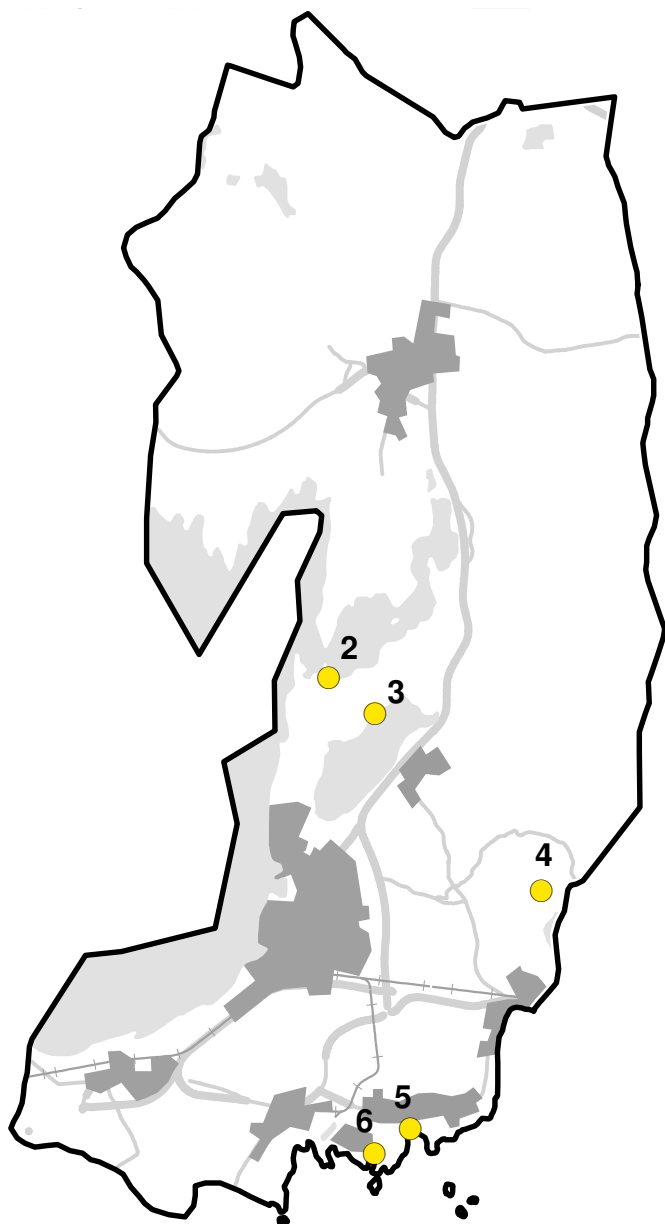
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. En hydrologisk utredning bör göras för att utvärdera diket negativa effekter på kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

Bromölla kommun

2. Allarp, Ivösjön

3. Levräsjön

4. Siesjö

5. Edenryd

6. Krogstorp

2. Allarp, Ivösjön

Kommun:	Bromölla
Läge:	Ca 4,6 km norr om Bromölla
Ekokartblad:	03E4D
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,8 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-05

Områdesbeskrivning

Extremrikkället ligger i en betesmark vid Ivösjöns strand. Flera olika vegetationstyper förekommer i området, bland annat kalkfuktäng som omger rikkärnsytan.

I kärret växer bland annat tätört, ängsvädd, plattsäv, tagelsäv, kärrknipprot och vildlin. I bottenskiktet förekommer späd skorpionmossa i riklig mängd. Andra mossor i kärret är kalltuffmossa och guldspärrmossa.

Andra arter i rikkället är t. ex. brunört, darrgräs, småvänderot, jungfrulin och spjutmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området är välhävdad och betas av hästar och nötkreatur. Det finns en del al- och björksly i rikkärnsytan.

Ingrepp och störningar

Närsaltsläckage från omkringliggande åkrar.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett visst behov av röjning av sly.

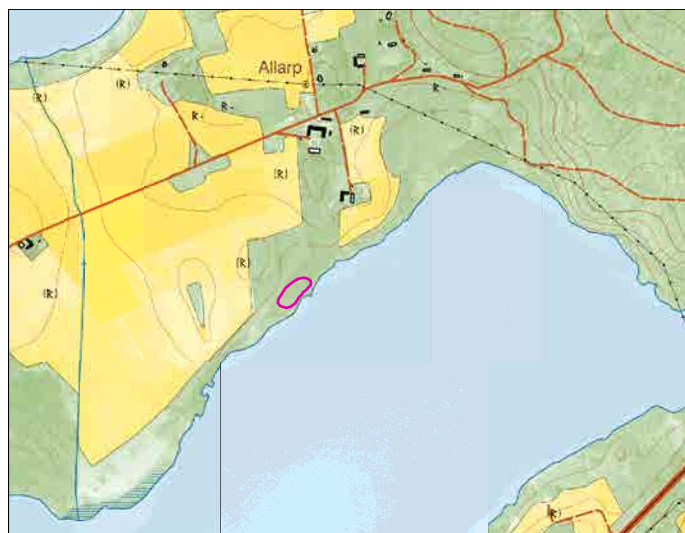
Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

3. Levräsjön

Kommun:	Bromölla
Läge:	Ca 4,1 km nordost om Bromölla
Ekokartblad:	03E4D
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03E4D02
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med brunmossdominerad mjukmatta och gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-28 (Ekologgruppen), komplettering 2007-09-13

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret vid Levräsjöns strand är ett topogent kärr. Det avgränsas i den västra kanten av ett stort dike. Kärret domineras av trådstarr, men även grenrör är rikligt förekommande. I kärret förekommer rikligt med sly.

Vanliga rikkärrsarter i kärret är bunkestarr, slankstarr, näbbstarr, stor skedmossa och späd skorpionmossa. Det förekommer också ängsnycklar och korvskorpionmossa.

Rikkärret vid Levräsjön har förr varit mycket mer artrikt med arter såsom majviva, tätört och honungsblomster (uppgift från Åke Svensson, Lunds Bot. För.). Inga av dessa arter hittades under denna inventering.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Beteshävden är svag. Det finns rikligt med uppslag av alsly (0,5–2 m högt) över stora ytor. Vid besöket 2007 var kärret mycket blött och opåverkat av bete.

Ingrepp och störningar

Det finns ett dike i kärrets västra kant.

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas. Det finns ett akut behov av röjning av sly.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

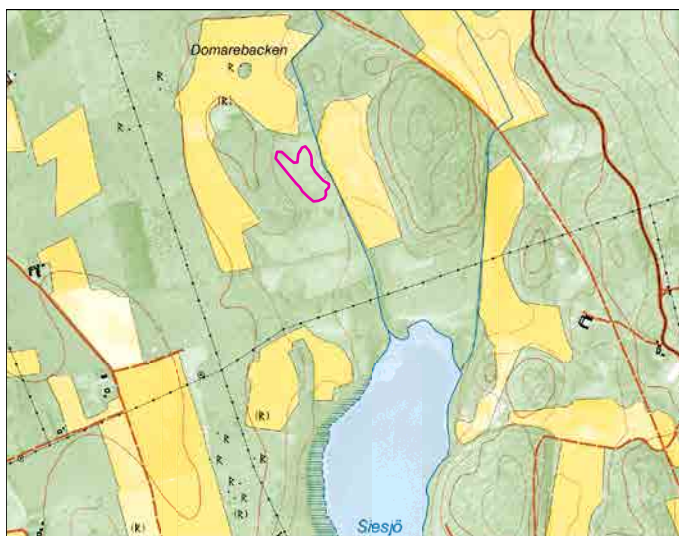
4. Siesjö

Kommun:	Bromölla
Läge:	Ca 2 km norr om Valje
Ekokartblad:	03E3E
Områdesskydd:	Natura 2000 (Siesjöområdet) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03E3E01
Areal:	0,9 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-28 (Ekologgruppen), komplettering 2007-09-13

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret norr om Siesjö ingår i en större betesmark. Kärret är topogent med en förhållandevis tuvig struktur och en mycket varierad och mosaikartad vegetationssammansättning. Övergångarna mellan extremrikkärr och kalkfuktäng är otydliga. I samma betesfälla som de fuktiga partierna ingår fina torrbackar.

I kanten av kärret mot diket i öster finns en del vide, al- och björksly. Vanligt förekommande arter är kärrknipprot, vildlin, kärrsälting och guldspärrmossa. Enstaka förekomst av näbbstarr, tagelstarr, ängsnycklar, tätört och fetbålmossa finns också. Rosmarinvide förekommer i området.

Stor ögontröst, som är rödlistad och har ett eget åtgärdsprogram, finns i områdets kalkfuktäng (men noterades inte vid denna inventering). Området är också en känd lokal för brudsporre (Lunds Bot. För.).

Området har en mycket artrik snäckfauna. Kalkkärrsgrynsnäcka, som är rödlistad och mycket ovanlig finns i kärret samt smalgrönsnäcka, som liksom kalkkärrsgrynsnäckan är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Andra arter som finns i kärret är bland annat älggräs, småvänderot, veketåg, krypven, darrgräs, luddtåtel, gulvial och humleblomster.

Rödlistade arter

Kalkkärrsgrynsnäcka, tandsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Stor ögontröst finns i området.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är svag. Det finns uppslag av lövsly över hela området.

Ingrepp och störningar

Större dike (tillflöde till Siesjön) i östra kanten.

Behov av skötselåtgärder

Fällindelningen bör ses över så att betestrycket kan regleras. I dagsläget går betesdjuren i en mycket stor fålla. Betespåsläppet bör vara sent i de delar där brudsporre och stor ögontröst har sina växtplatser.

Röjningar pågår och röjningen bör ske kontinuerligt för att hålla nere slyuppslag. Det är viktigt att spara videbuskar som kan bilda snår som är bra för snäckorna. Kvarliggande ris bör tas bort från kärret. Eventuellt bör man undersöka möjligheten att dämna diket.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

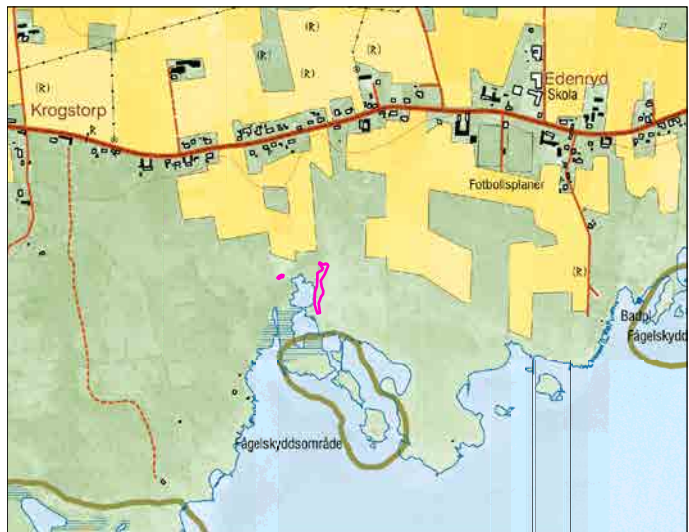
5. Edenryd

Kommun:	Bromölla
Läge:	Ca 2,8 km öster om Nymölla
Ekokartblad:	03E2D
Områdesskydd:	Natura 2000 (Edenryd) Strandskydd Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03E2D04
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och mindre ytor av gles gräs-/starrvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-29 (Ekologgruppen), komplettering 2007-09-13

Områdesbeskrivning

Extremrikkället vid Edenryd är ett topogent kärr med varierande fuktighetsgrad. Det består av en mosaik mellan extremrikkärr och kalkfuktäng.

Rikkället består av två ytor varav den i väst är mycket liten, ohävdad och håller på att förlora sina värden. Den ligger intill en skogskant av främst al som håller på att tränga in i rikkällytan. Här finns ändå arter såsom slankstarr, ängsstarr, kärrknipprot, gräsull, tätört och majviva. Här finns också enstaka förekomst av de typiska rikkällyarterna näbbstarr, loppstarr och slätterblomma. Inga rikkällymossor hittades i bottenkiktet.

Den östra ytan avgränsas i väster av en stenmur som skiljer ohävdad vegetation från hävdad. Denna yta är mer utvecklad än den västra. De allra blötaste delarna finns närmast stenvuren. Här finns fina mjukmattor med späd skorpionmossa och guldspärrmossa. Plattsäv, slankstarr, ängsnycklar, kärrknipprot, tagelsäv, slätterblomma, majviva och tätört är vanliga arter i denna yta. Axag som är ovanlig i Skåne växer i kärret. Blekeutfällning förekommer. På lokalen förekommer även honungsblomster (Lunds Bot. För.).

Rödlistade arter

Loppstarr

Honungsblomster finns i området.

Hävdförhållanden

Den västra ytan är ohävdad och är starkt hotat av igenväxning med buskar och träd. Skogskanten är idag

mycket nära den öppna karrytan och kanten vandrar successivt in i kärret. Hela den östra ytan betas av nötkreatur. Hävden är god. Alsly breder ut sig, framförallt längs stenmuren.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Införande av bete i den västra ytan. Här bör man även avverka träd och röja buskar i kärret och i dess kantzon.

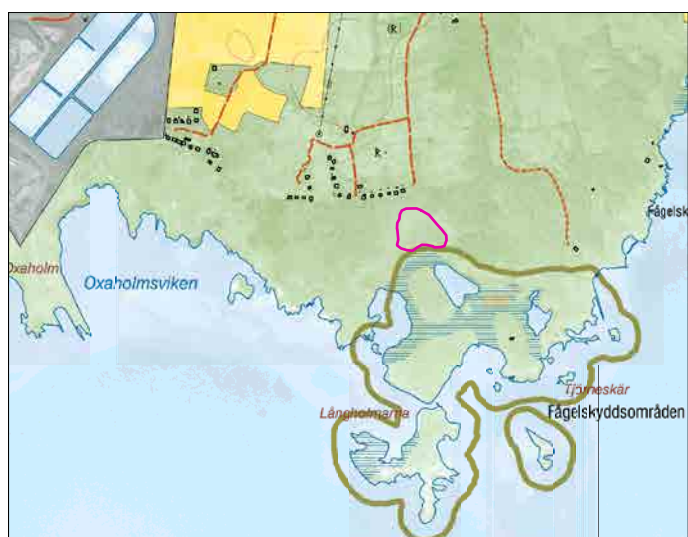
Det finns behov av röjning av uppskjutande alsly inom den östra extremrikkarrysytan. Betestrycket får ej vara för svagt då honungsblomster verkar trivas bäst då hävden är god, arten gynnas av sent betespåsläpp.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus (västra området: icke gynnsam bevarandestatus, östra området: gynnsam bevarandestatus).

6. Krogstorp

Kommun:	Bromölla
Läge:	Ca 2,1 km sydost om Nymölla
Ekokartblad:	03E2D
Områdesskydd:	Natura 2000 (Edenryd) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03E2D03
Areal:	1,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-03, komplettering 2007-09-13

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret söder om Krogstorp ligger precis bredvid fågelskyddsområdet* Långholmarna. Norr om kärret och strandängarna finns en liten sommarstugby. Extremrikkärret ligger en bit in mot land från havet och omges av havsstrandängar och av en fuktäng i norr.

Kärret är småtuvatigt pga djurens tramp. I kärret finns inslag av fuktängsvegetation. Kransalger finns i de blötaste partierna. Blekeutfällning förekommer.

På tuvorna växer rikligt med tätört. Guldspärrmossa är mycket vanlig mellan tuvorna. Andra vanliga rikkärrsarter är slankstarr, ängsnycklar, kärrknipprot, ängsvädd, kärrsälting, kärrbryum, och späd skorpionmossa. Axag hittades på lokalen 2005, men inte under denna inventering.

Andra arter i kärret är till exempel hirsstarr, småvänderot, darrgräs, agnsäv, nålstarr och kustarun.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Hela objektet betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

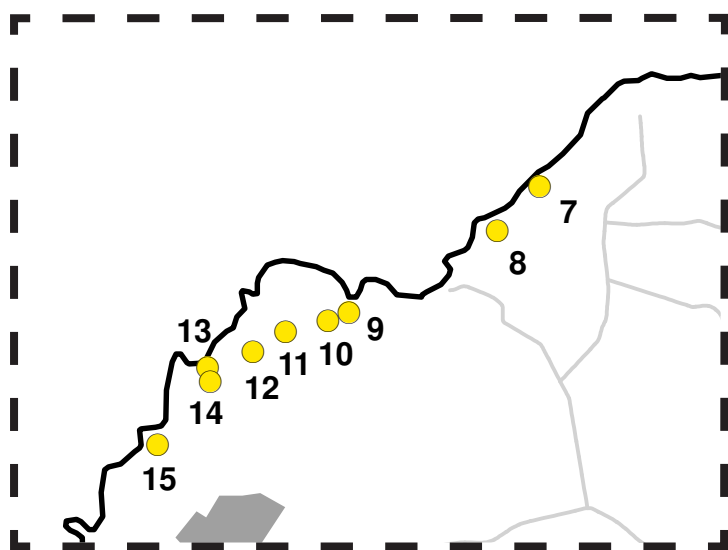
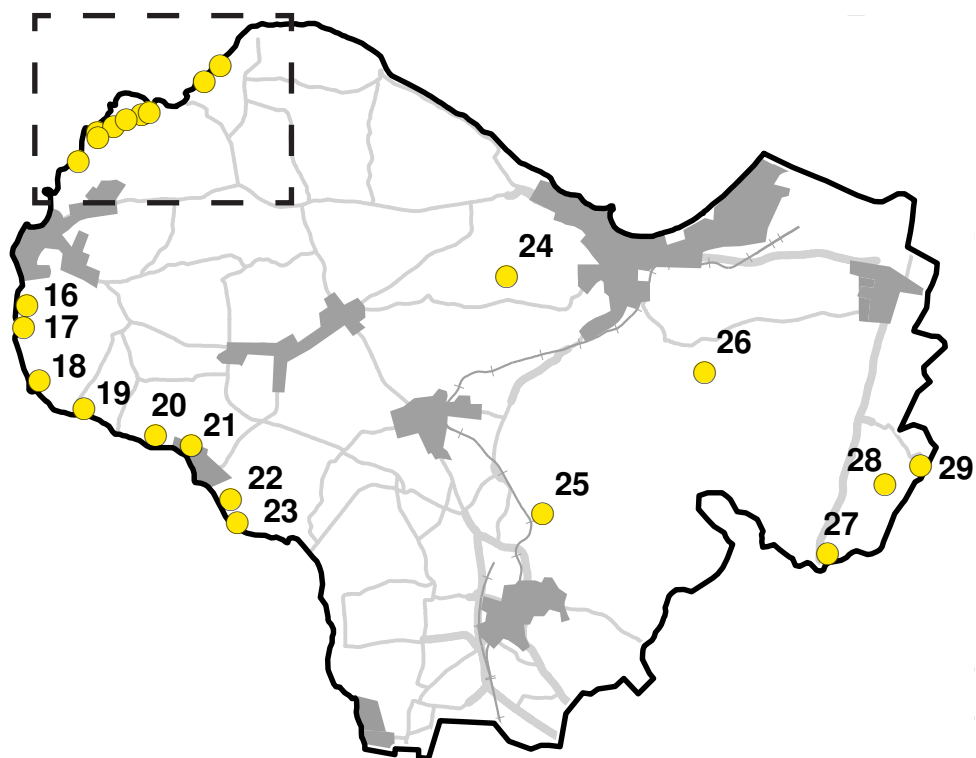
Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett visst behov av att röja sly och buskar. Framför allt bör hagtorns- och nyponbuskar hållas under uppsikt så att de inte breder ut sig för mycket i kärret. Kompletterande slåtter av vass och kärrtistel är önskvärt.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

Båstads kommun

7. Bjälle mosse	19. Burensvik
8. Ilasjön	20. Möllhult
9. Gröthögarna östra	21. Glimminge plantering
10. Gröthögarna mellersta	22. Vasaltheden
11. Gröthögarna västra	23. Öllövsstrand
12. Ängalag	24. Erikstorp
13. Hillarp	25. Slottet
14. Svenstorp	26. Ledtorpet
15. Perstorp	27. Högaskog
16. Solsidan norra	28. Brammarpamyren
17. Solsidan södra	29. Frestensfälla
18. Skaudd	

7. Bjälle mosse

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 3,7 km nordväst om Perstorp
Ekokartblad:	04C2B
Områdesskydd:	Naturreseptat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med bladvassvegetation på framför allt fastmatta men också på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-10

Områdesbeskrivning

Bjälle mosse är det kärr som ligger längst norrut i Bjärekustens naturreservat. Det ligger utmed kusten innanför den tydliga strandvallen. Här finns klapperstensfält blandat med torrare vegetation, kärr och fuktängar. Bjälle mosse är ett litet extremrikkärr som domineras av vass. Den östra kanten av kärret som gränsar till klapperstensbältet är den mest utvecklade med flest arter. Tätört, slankstarr, kärrsälting, tagelsäv och trindstarr finns i fältskiktet. Bottenskiktet hyser arter som späd skorpionmossa, kamtuffmossa, källmossa, kärrmörkia, guldspärrmossa och kalltuffmossa.

Inom våtmarksområdet runt om rikkärret finns också partier med en del rikkärrsindikatorer men inte tillräckligt för att de ska klassas som rikkärr.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

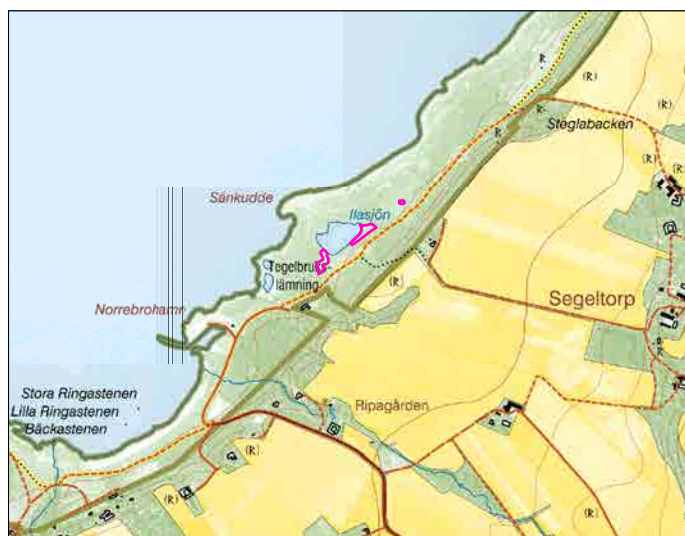
Betetrycket behöver ökas. Vassen är mycket utbredd och behöver slåttas. Det finns ett visst behov av röjning av framförallt vide och alsly. Några videbuskar bör dock sparas för eventuella värdefulla landsnäckor som kan finnas i området.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

8. Ilasjön

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 3,1 km nordväst om Perstorp
Ekokartblad:	04C2B
Områdesskydd:	Naturreseptat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	04C2B
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt tuvor med risvegetation. Mindre områden med brunmossor på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-03

Områdesbeskrivning

På den östra och västra kanten kring Ilasjön samt något längre åt nordost finns det tre olika extremrikkärrsytor. De är alla källpåverkade. De ligger på strandängarna i Bjärekustens naturreservat.

Rikkärrsytan utmed sjöns östra kant har stor rikedom av mossor, här finns bland annat korvskorpionmossa, späd skorpionmossa, guldspärrmossa, kalkkammossa och källtuffmossa. Kärrytan är översilad.

Rikkärrsytan vid Ilasjöns västra kant är något mer näringspåverkad än de andra kärrytorna. Här finns förutom mossorna nämnda ovan även en del tuvor av röd glansvitmossa, på vilka det växer risvegetation.

Den minsta rikkärrsytan längst åt nordost har ungefär samma vegetation som de två andra.

I rikkärrsytorna kan man i fältskiktet finna plattsäv, slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, tätört, ängsvädd, kärrsälting och tagelsäv. Bladvass, flaskstarr, älggräs och spjutmossa mycket vanliga.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av får och nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i minst nuvarande omfattning. Det finns ett behov av kompletterande slåtter av bland annat älggräs och vass som breder ut sig i och omkring kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

9. Gröthögarna östra

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 1,8 km nordost om Perstorp
Ekokartblad:	04C2B
Områdesskydd:	Naturreservat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossor på mjukmatta och tuvor med vitmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-10

Områdesbeskrivning

Detta extremrikkärr ligger i ett mycket vackert kustbeteslandskap vid Gröthögarna, som är stora imponerande gravrösen från bronsåldern. Gravrösen är byggda av klappersten. Den gamla fäladsmarken består av klapperstensfält blandat med enbuskmarker, kärr, vattensamlingar och fuktängar. Runt Gröthögarsudden finns skalgrus inblandat i klappern, vilket har skapat förutsättningar för en mera kalkkrävande vegetation.

Intill en stig som ansluter till Skåneleden, som går utmed kusten, ligger ett kärrparti som omges av enbuskar. Det är mitt i detta som rikkärret ligger. Kärrret är mycket fint med avseende på brunmossvegetationen. Området är källpåverkat och det finns ett litet vattendrag med mjukmatta-lös-botten där det växer en del brunmossor. Arter såsom slankstarr, näbbstarr, tagelsäv, tätört, ängsvädd och kärrsälting växer i kärret. Av mossorna är späd skorpionmossa mycket vanlig, men det finns också källtuffmossa, guldspärrmossa, stor skedmossa och kärrbryum. De källindikerande arterna kamtuffmossa, klotuffmossa och kalkkällmossa finns i kärret men inte i riklig mängd.

Det finns enstaka enbuskar och björnbär i kärret och dess kanter. I ena kanten har enbuskar röjts bort från kärret, här sprider sig nu ormbunkar.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett behov av att fortsätta att hålla efter enbuskar.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

10. Gröthögarna mellersta

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 1,7 km norr om Perstorp
Ekokartblad:	04C2B
Områdesskydd:	Naturreservat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,4 ha*
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med framför allt gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-16

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret består av två ytor som ligger i ett mycket vackert kustbeteslandskap vid Gröthögarna, som är stora imponerande gravrösen från bronsåldern. Gravrösen är byggda av klappersten. Den gamla fåladsmarken består av klapperstensfält blandat med enbuskmarker, kärr, vattensamlingar och fuktängar. Runt Gröthögsudden finns skalgrus inblandat i klappern, vilket har skapat förutsättningar för en mera kalkkrävande vegetation.

De båda ytorna ligger i anslutning till två permanenta vattensamlingar. Det är ett mycket mosaikartat område som är svåravgränsat. Blandat med rikkärr finns trivialare, sumpigare vekeågsparter. Dessa områden har nyligen röjts på enbuskar, och kan eventuellt ha potential att utveckla rikkärrsvegetation i framtiden då enstaka rikkärrsindikatorer återfinns i dessa områden.

Rikkärrsyrtorna hyser arter såsom slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, tagelsäv, tätört, ängsvädd och kärrsälting.

Av mossor finns bland annat kärrbryum, stor skedmossa, guldspärrmossa, kalkkammosa, korvskorpionmossa och späd skorpionmossa. Den rödlistade loppstarren finns lite utspritt i området.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Hela området betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

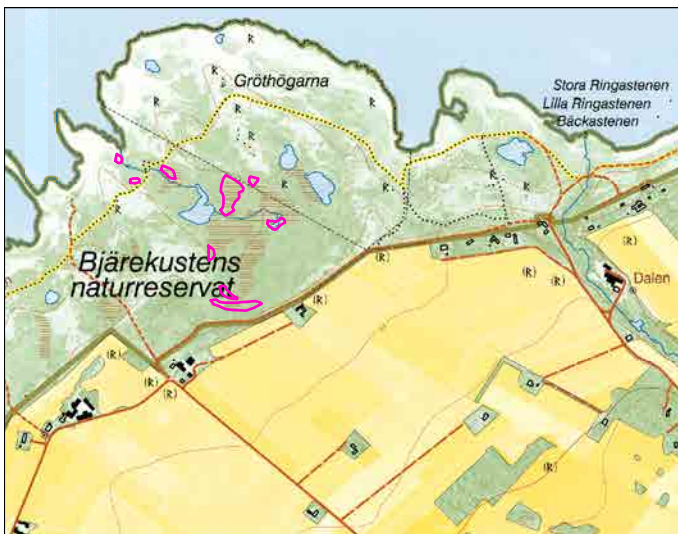
Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

11. Gröthögarna västra

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 1,7 km norr om Perstorp
Ekokartblad:	04C2B
Områdesskydd:	Naturresevat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	1,0 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med framför allt gräs-/starrvegetation på fastmatta
Inventeringsdatum:	2007-07-16

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret består av flera småytor som ligger i ett mycket vackert kustbeteslandskap vid Gröthögarna, som är stora imponerande gravrösen från bronsåldern. Gravrösen är byggda av klappersten. Den gamla fäladsmarken består av klapperstensfält blandat med enbuskmarker, kärr, vattensamlingar och fuktängar. Runt Gröthögssudden finns skalgrus inblandat i klappern, vilket har skapat förutsättningar för en mera kalkkrävande vegetation.

Gröthögarna västra är ett stort våtmarksområde med 9 olika extremrikkärrsytor. Det är svårt att avgränsa objekten eftersom det är ett mycket mosaikartat område. Rikkärr blandas med fattigare kärr, innehållande vitmossor med klockklung och kråkbär, samt veketågspartier och delvis öppnare vatten med blomvass. Vissa delar är igenväxande med enbuskar. En bäck går igenom våtmarksområdet och vidare ut i havet.

Rikkärrsytan längst i söder har extremrikkärrsindikatorer som kalkklungmossa, kamtuffmossa och klotuff-

mossa. Några rikkärtsytor är mer triviala på kärlväxter än andra, men har ett bottenskikt av späd skorpiomossa, korvskorpionmossa och olika vitmossarter. Vippstarrstuvor finns i rikkärssytorna men även ute i våtmarksområdet runt om. Loppstarr förekommer i flera av rikkärssytorna. Slankstarr, ängstarr, näbbstarr, tagelsäv, tätört, ängsvädd och kärsälting är andra rikkärssarter som finns i de olika rikkärssytorna. Fetbålmossa, kärrbryum, kalkkammosa och källmossa är andra mossarter som finns i bottenskiktet.

Rödlistade arter:

Loppstarr

Hävdförhållanden

Kärretorna ligger i flera olika betesfällor. Förekommande djurslag är nötkreatur, hästar och får. Beteshävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

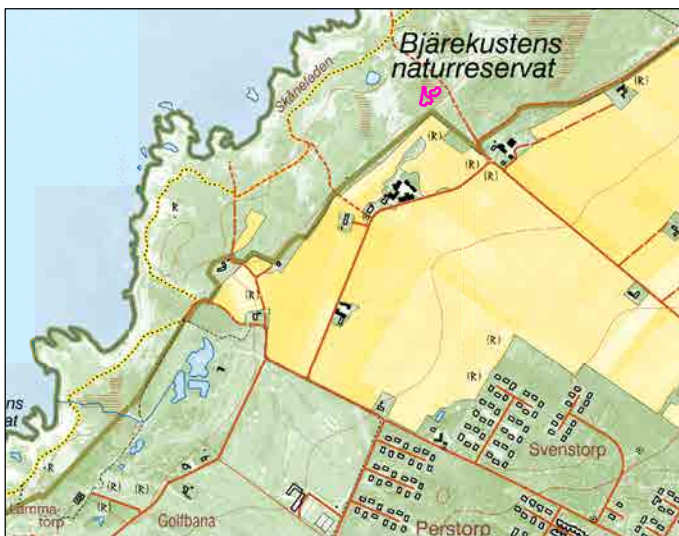
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett visst behov av röjning av enbuskar i framförallt den södra delen.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

12. Ängalag

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 1.2 km norr om Perstorp
Ekokartblad:	04C2B
Områdesskydd:	Naturreservat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och tuvor med vitmossor.
Inventeringsdatum:	2007-07-16

Områdesbeskrivning

På strandmarken tillhörande byn Ängalag finns ett litet medelrikkärr. Kärrret består av två ytor som ligger i kanten till ett lite större kärrområde. Våtmarken är omgiven av enbuskar. Rikkärrret är inte stort och heller inte artrikt men det ligger fint i kanten till det övriga kärret.

Loppstarr finns utspridd i området liksom späd skorpionmossa och korvskorpionmossa. Det finns tuvor uppbyggda av bland annat purpurvitmossa, på vilka det växer klockljung och kråkbär. Andra arter i kärret är slankstarr, näbbstarr, tagelsäv, tätört, ängsvädd och kärrsälting. Vidare finns fetbålmossa, kärrebryum och guldspärrmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området hävdas av hästar. Betetrycket är måttligt.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Betrycket behöver ökas. Pors, enbuskar och björksly bör hållas efter.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

13. Hillarp

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 1,2 km nordväst om Perstorp
Ekokartblad:	04C2B
Områdesskydd:	Naturresevat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-16

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret är svagt sluttande, mycket litet och källpåverkat. Det finaste partiet finns beläget i områdets södra del. Källtuffmossa, kamtuffmossa och klotuffmossa visar på källpåverkan. Andra mossor som finns är exempelvis späd skorpionmossa, kalklungmossa, guldspärrmossa, stor skedmossa och korvskorpionmossa. Av kärlväxter finns slankstarr, näbbstarr, tagelsäv, ängsvädd och kärrsälting.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av får. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

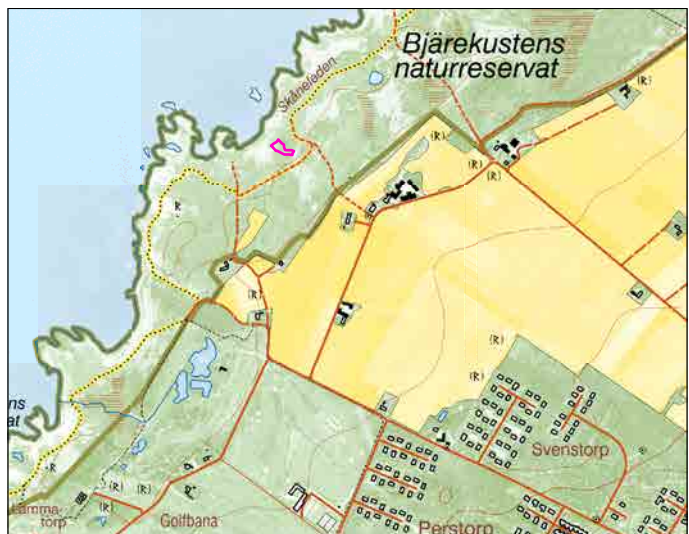
-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

14. Svenstorp

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 1,2 km nordväst om Perstorp
Ekokartblad:	04C2B
Områdesskydd:	Naturreservat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,02 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt tuvor med ljung.
Inventeringsdatum:	2007-10-10

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret ligger i samma betesfälla som rikkärret Hillarp (Nr 13), i kanten av ett större enbuskparti. Kärret är artrikt. De kärlväxter som hittades var slankstarr, näbbstarr, tagelsäv, ängsvädd och kärrsälting. Av mossor finns kärrbryum, stor skedmossa, guldspärrmossa, kärrspärrmossa, kalkkammossa, kärrkvastmossa, stor fickmossa och gyllenmossa. Kamtuffmossa och klotuffmossa indikerar att området är källpåverkat

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur och får. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

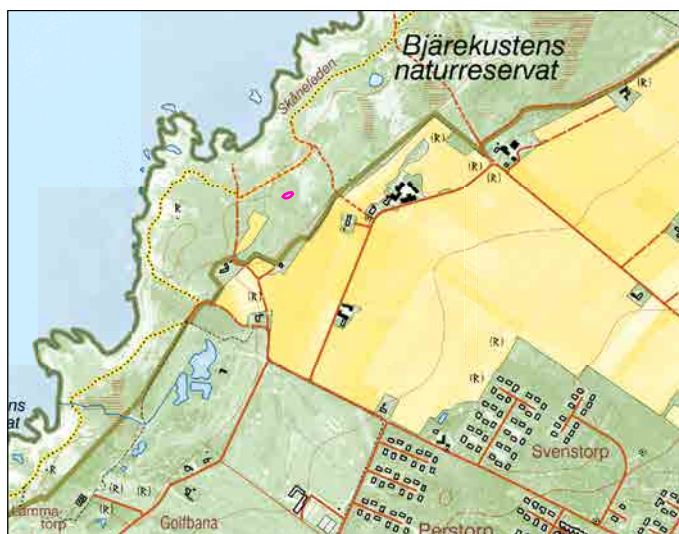
-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett visst behov av att röja enbuskar och lövsly.

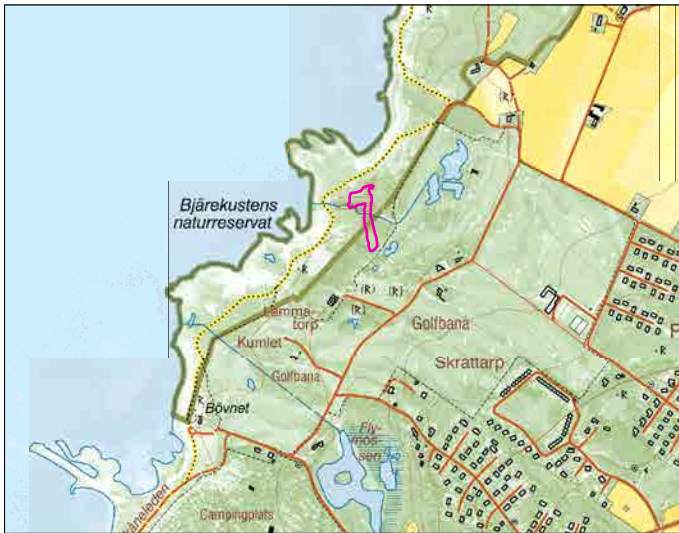
Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

15. Perstorp

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 1 km nordväst om Perstorp, västra kanten av Torekovs golfbana
Ekokartblad:	04C2A
Områdesskydd:	Naturreseptat (delvis)(Bjärekusten) Natura 2000 (delvis) (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Myrskyddplan för Sverige Ängs- och betesmarksinventeringen (delvis) Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	04C2A01
Areal:	0,5 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med vassvegetation på fastmatta. Liten del mjukmatta med vassvegetation samt risvegetation på tuvor.
Inventeringsdatum:	2007-07-03

Områdesbeskrivning

Detta extremrikkärr ligger precis i kanten till Torekovs golfbana. Det är ett kärr som domineras av spjutmossa, vass och kaveldun. Den södra delen av kärret, som ligger utanför naturreservatet och Natura 2000-området, har en annan karaktär med mer rörligt vatten och mycket vattenklöver. Den norra delen är inte lika blöt och domineras av bladvass. Vanliga arter är slankstarr, näbbstarr, tätört, kärrbryum, kärrkvastmossa och bandpraktmossa. Källtuffmossa och kalkkällmossa indikerar att området har källpåverkan. Kärret är en gammal växtplats för gulyxne, men arten har inte återfunnits på platsen sedan 1980-talet. Området är kraftigt näringspåverkat och har länge varit igenvuxet, därav den utarmade rikkärrensfloran.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Kärret betas av nötkreatur. Hävden är svag.

Ingrepp och störningar

Det finns ett näringsläckage som anses ha stark generell påverkan på kärret.

Behov av skötselåtgärder

Kärret är i behov av ett ökat betetryck. Området är relativt nyröjt, det finns fortfarande ett visst behov av röjning, och kontinuerlig röjning, av framförallt enbuskar och vide. En del vide bör lämnas till förmån för eventuella värdefulla landsnäckor som kan finnas i området.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

16. Solsidan norra

Kommun:	Båstad
Läge:	Söder om Torekov, ca 500 m väster om Solsidan
Ekokartblad:	04C1A
Områdesskydd:	Naturreseptat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,6 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med mestadels vitmosstuvor och fastmatta med gräs-/starrvegetation. Dråg med brunmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-10

Områdesbeskrivning

I samma steniga betade enbuskmarker som Solsidan södra (Nr 17) finns detta fina medelrikkärr. De båda kärren ligger i olika betesfällor. Om man går på grusvägen utmed samhället Solsidan har man en fin utsikt över kärrret nedanför som sedan planar ut mot de betade stränderna med havet i bakgrunden.

Rikkärrret som här benämns Solsidan norra är en kärrmosaik med vitmosstuvor och lägre liggande stråk med dråg bevuxen av rikkärrsvegetation. Kärrret ligger delvis utmed en göl med öppet vatten. Kärrret är delvis svagt sluttande och småtuvat. Det finns rikligt med korvskorpionmossa och guldspärmossa. Andra vanliga arter är röd glansvitmossa, späd skorpionmossa, fetbålmossa, kärrbryum, tätört, loppstarr, näbbstarr och slankstarr. Det finns också rikligt med olika vitmossarter samt hirsstarr. På vitmosstuvorna växer rundsileshår, klocklång och blodrot.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området betas av får och highland cattle. Beteshävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns behov av att röja lövsly, pors och björnbär.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

17. Solsidan södra

Kommun:	Båstad
Läge:	Söder om Torekov, ca 800 m sydväst om Solsidan
Ekokartblad:	04C1A
Områdesskydd:	Naturreseptat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med mestadels gräs-/starrvegetation på fastmatta. Liten del tuvor med vitmossvegetation, bäckdråg och mjukmatta med brunmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-10

Områdesbeskrivning

De steniga betade enbuskmarkerna utmed stranden söder om Torekov består av omväxlande torra gräshedar, rishedar och fuktigare marker med kärr och öppna vatten. Kring en liten göl med öppet vatten finns detta lilla extremrikkärr. I den nordöstra delen finns fina bäckdråg med strömmande vatten som rinner ut i gölen.

Området är källpåverkat. Det finns några tuvor med vitmossor som är bevuxna med bland annat klockljung, rundsileshår och blodrot. Det finns rikligt med slankstarr, kärrsälting, späd skorpionmossa och korvskorpionmossa i kärret. Andra arter är näbbstarr, loppstarr, tagelsäv, tätört, ängsvädd, kärrbryum, stor skedmossa, guldspärrmossa, kalltuffmossa, kalklungmossa och stor fickmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området ingår i en stor betesfälla utmed kuststräckan som betas av nötkreatur och får. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

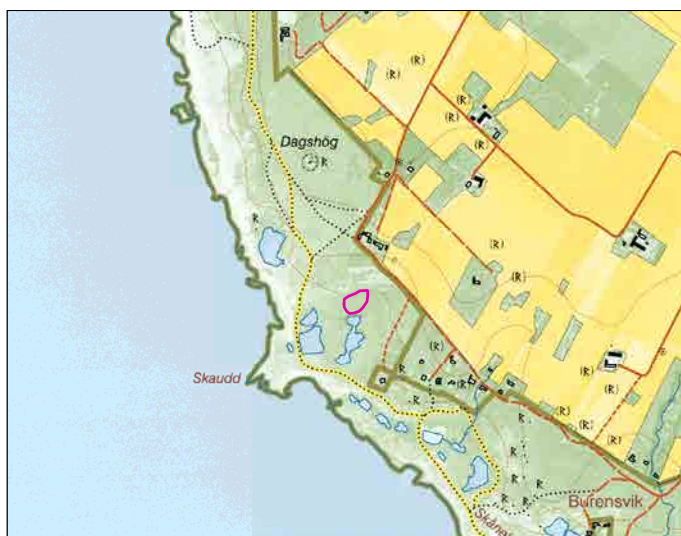
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett visst behov av att hålla efter vide och björnbär som börjar växa in i kärret. Allt vide får inte röjas bort på grund av att det kan finnas värdefulla landmollusker i kärret som gynnas av vide.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

18. Skaudd

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 2,6 km sydväst om Slättaröd, strax söder om Dagshög
Ekokartblad:	04C1A
Områdesskydd:	Naturresevat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-10

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret ligger vackert beläget på Bjärekusten strax söder om Dagshög, som är Skånes största gravhög från bronsåldern. Strandängarna kring höjden med gravhögen har troligen betats sedan bronsåldern, eftersom växtligheten visar på mycket långvarig hävd. Det finns flera öppna småvatten i området. Själva rikkärret ligger ovanför ett sjöfräkenområde som är mycket blött.

Objektet är mosaikartat med ett topogent kärr som övergår i soligent och sedan planar det återigen ut till ett topogent kärr. Vatten rinner ned för sluttningen i små rännilar och området är källpåverkat. Slankstarr, näbbstarr, kärresälting, guldspärrmossa, kalkkällmossa, späd skorpionmossa och röd glansvitmossa är vanligt förekommande rikkärtsarter. I övrigt finns det rikligt med hirsstarr i kärret. Loppstarr växer i kärret.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

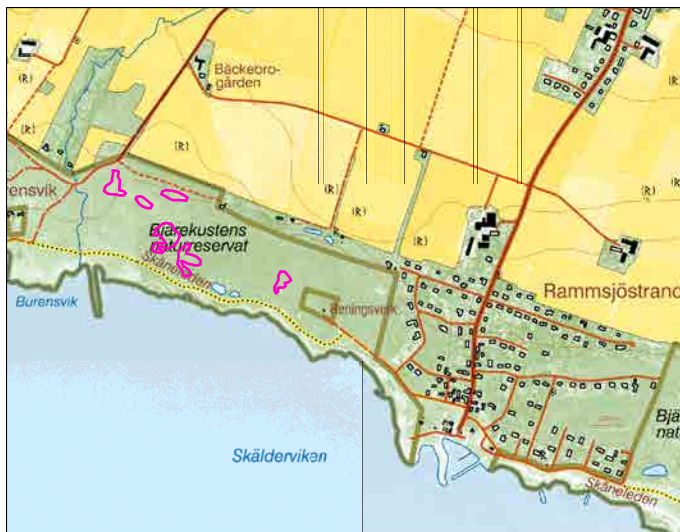
Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

19. Burensvik

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 2,2 km sydväst om Slättaröd, ca 800 m nordväst om Rammsjöstrand
Ekokartblad:	04C1B
Områdesskydd:	Naturreservat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Landskapsbildsskydd (delvis) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	1,0 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta, mindre del med mjukmatta utan vegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-02, komplettering 2007-10-10

Områdesbeskrivning

På kusten vid Burensvik finns en mosaik av rikkärr, fuktiga ängar och torra partier. Området är ganska stenigt och omväxlande fuktigt. Rikkärren ligger utspridda i buskrika slänter bevuxna med mestadels enbuskar och nyponbuskar.

Rikkärnsytorna är svåra att avgränsa och är de förekommer både som topogena och soligena kärr. En del ytor har fler rikkärnsindikatorer än andra men sammanslaget klassas det som ett extremrikkärr. Kalkkällmossa, kamtuffmossa, kalltuffmossa och klotuffmossa indikerar att området är källpåverkat. Den västra delen är mer näringspåverkad och inte lika fin som de övriga delarna. Slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, tätört, ängsvädd, kärrsälting, späd skorpionmossa, korvskorpionmossa, kalkkamossa är exempel på vanligt förekommande rikkärnsarter.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Beteshävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage.

Behov av skötselåtgärder

Området är i behov av ett ökat betestryck. Det finns ett visst behov av röjning av framförallt enbuskar som tränger sig in i kärrytorna.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

20. Möllhult

Kommun:	Båstad
Läge:	På Bjärekusten mellan Rammsjöstrand och Glimminge plantering
Ekokartblad:	04C1B
Områdesskydd:	Naturreservat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,5 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt mjukmatta utan vegetation. Tuvor med gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-09

Områdesbeskrivning

Vid Rammsjöstrand finns ett medelrikkärr (som tillhör Möllhult). Kärrret, som utgörs av två långsmala ytor, är omgärdat av fuktängar, sumpskog och annan kärrmark. Runt om rikkärrsytorna finns rikligt med enbuskar. Kärrret är med i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering. Det finns en del öppet vatten där arter som flaskstarr, blåstarr, spikblad, strandklo, ägnsäv och knappsäv växer. I området finner man också flytsvalting (*Luronium natans*) som är en raritet i Sverige.

Rikkärrsarter som påträffas är bland annat slankstarr, ängsstarr, tätört, kärrsälting, ängsvädd, guldspärrmossa, stor skedmossa och kärrkvastmossa. Det finns några vitmosstuvor, på vilka bland annat vårbrodd, blodrot, brunört och räffelmossa växer.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området hävdas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns behov av återkommande röjning av alsly.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

21. Glimminge plantering

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 4,5 km sydväst om V Karup
Ekokartblad:	04C0B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Kommunens naturvårdsprogram*
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med mestadels gräs-/starrvegetation på fastmatta. Dråg med brunmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-09, komplettering 2008-07-11

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret ligger insprängt mitt i sommarstugeområdet i Glimminge plantering på Bjärekustens södra del. Det är ett mycket blött kärr som omges av en lika blöt fuktäng som nästan helt är igenvuxen med vide och al. Själva kärrytan är relativt öppen och lågvuxen men håller på att minska i storlek på grund av sly som växer in från kanterna. I den norra delen finns ett litet dråg med bland annat kamtuffmossa, klotuffmossa och kalkkällmossa som indikerar källpåverkan. Loppstarr finns utspridd i hela kärret. Andra vanliga rikkärrsarter är slankstarr, näbbstarr, ängsnycklar, kärresälting, guldspärrmossa, späd skorpionmossa, källtuffmossa och kärkvastmossa. Rikkärret i Glimminge plantering är mycket fint och artrikt, och har förutsättning att utvidgas och bli större.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området har ingen kontinuerlig skötsel.

Ingrepp och störningar

I den norra kanten rinner vatten ut från ett dräneringsrör som mynnar i kärret, vilket eventuellt kan ha en negativ påverkan på kärret.

Behov av skötselåtgärder

Området behöver skötas genom slåtter. Tidigare har man provat att ha betesdjur i området, men det har varit för blött och inte fungerat bra. Kärrytan har slåtrats av Naturskyddsföreningen vid några tillfällen. Det finns ett stort behov av att röja buskar och sly som tränger sig på kärret från kanterna. Det finns även sly ute i kärrytan som behöver röjas bort.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

22. Vasaltheden

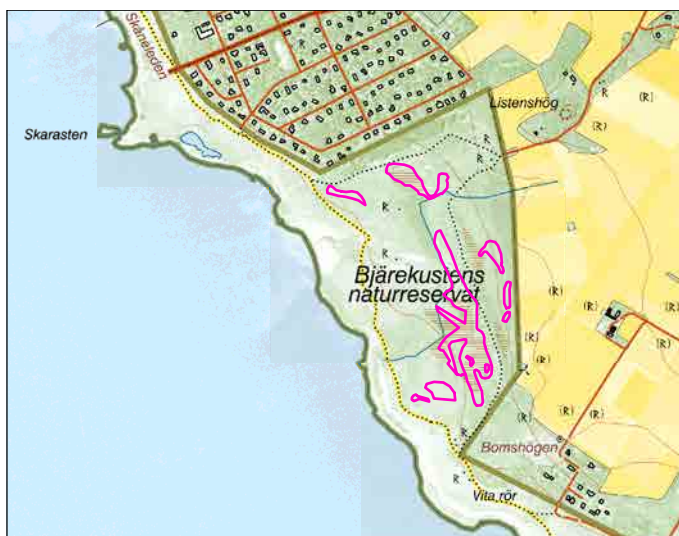
Kommun:	Båstad
Läge:	Mellan Glimminge plantering och Öllövsstrand. Ca 1,5 km sydväst om Vasalt
Ekokartblad:	04C0B
Områdesskydd:	Naturreservat (Bjäre-kusten) Natura 2000 (Bjäre-kusten) Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	3,6 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Består dels av extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och tuvor, och av brunmossvegetation på mjukmatta. Dels ett medelrikkärr med vitmossor på framför allt fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-31, komplettering 2007-07-02

Områdesbeskrivning

Vasaltheden, som ligger på södra delen av Bjäre-kusten, består av omväxlande torra och fuktiga stråk i en mosaik. De torra stråken utgörs av gamla strandvallar där gräsheds- och torrängsvegetation utbildats. I sänkor mellan dessa äldre strandvallar utbreder sig omfattande fuktängs- och kärrpartier. Kärrpartierna utgörs av en komplicerad mosaik med topogena extremrikkärrsytor och backkärr (även dessa är extremrikkärr) blandat med medelrikkärr och fuktängar, en mosaik som är mycket svår att avgränsa.

Vasaltheden har en lång tradition som byn Vasalts utmark. Betesdriften har lång kontinuitet som hållit landskapet öppet. Vasaltheden har också varit ett militärt övningsfält under 1900-talet, vilket också har bidragit till att det är småkuperat med sänkor och kullar i landskapet. De östra kärrytorna är backkärr som angränsar till en stor åker.

Området är mycket artrikt på både mossor och kärlväxter. Flera läckra drag genömlöper kärrmosaikerna, där olika källindikerande mossor trivs, såsom kalkkällmossa och klotuffmossa. Späd skorpionmossa är en av karaktärsarterna i de vidsträckta mattorna med rikkärrsvegetation. I ett delobjekt, som klassas som medelrikkärr i den norra delen av våtmarksområdet, dominerar olika vitmossor och här växer även de mindre vanliga arterna filtrundmossa, stor flikbålmossa och tandsäckmossa. Några spännande mossfynd gjordes på platsen som till exempel broddflikmossa (växer i medelrikkärr), som är en ny art för Skåne.

I Vasaltheden finns flera arter som har egna nationella åtgärdsprogram. Dessa arter är kalkkärrsgrynsnäcka, klockgentiana, kustgentiana och strandpadda.

Vasaltheden tillhör Skånes mest värdefulla rikkärrsområden. Det finns säkerligen mer att upptäcka i det stora rikkärrskomplexet!

Rödlistade arter

Loppstarr

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Hela objektet betas av nötkreatur. Betestrycket är måttligt.

Ingrepp och störningar

Det finns ett dike som rinner igenom våtmarksområdet, i kanten av medelrikkärrsytan i norr, som bedöms ha en viss påverkan på objektet dels genom läckage av närsalter och dels har det en avvattande effekt. Läckage av närsalter förekommer också från de angränsande åkrarna. I backkärren intill åkrarna finns en brunn.

Behov av skötselåtgärder

För att minska förnaansamling och att buskar och sly sprider sig bör betestrycket ökas. Fällindelningen kan ändras så att betesfällan blir mindre än vad den är idag. Hänsyn bör tas till de områden man vet att kalkkärrsgrynsnäckan finns som inte klarar av för hårt betestryck. I sydväst finns två rikkärrsytor, som domineras av vass, där kompletterande slåtter är önskvärt. Det finns ett visst generellt behov av att röja buskar och sly, bland annat björk, björnbär, nypon och enbuskar i alla rikkärrsytor.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

23. Öllövsstrand

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 800 m väster om Öllövsstrand
Ekokartblad:	04C0B
Områdesskydd:	Naturresevat (Bjärekusten) Natura 2000 (Bjärekusten) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-31

Områdesbeskrivning

Området ligger mycket vackert på Bjärekustens sydligaste del. Det ingår i en stor naturbetesmark med långa klapperstensvallar som följer kusten. Själva extremrikkärret ligger en bit upp från strandkanten och omges av en fuktäng. Rikkärret och fuktängen är omgärdade av en stenmur. Vanliga rikkärtsarter är slankstarr, näbbstarr, ängsvädd, kärrspärrmossa, kärrbryum, stor fickmossa och kalkkammosa. Vildlin, tätört, kärrsälting, kalltuffmossa och späd skorpionmossa finns också.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av hästar. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas. I nordväst börjar al att växa in i rikkärtsytan, vilka behöver hållas tillbaka. Även enbuskar bör röjas bort.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

24. Erikstorp

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 2,7 km väster om Båstad
Ekokartblad:	04C1C
Områdesskydd:	Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,03 ha
Naturvärdesklass:	4
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt en liten del tuvor med vitmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-05

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret vid Häljarp är ett soligent kärr (sluttande) som ligger i en stor betesmark. I norr angränsar en stor åker. Rikkärret ligger i en liten glänta i ett buskage av enbuskar, björk och vide. Vatten springer fram ur sluttningen. Det finns olika arter av vitmossor samt björnmossa som bildar tuvor som är beväxta med vårbrodd, ljung och blodrot. Området är inte särskilt artrikt då det gäller rikkärtsarter, därav den låga naturvärdesklassen. Det finns enstaka exemplar av näbbstarr, späd skorpionmossa, stor fickmossa, kärrbryum, tätört och kärrsälting i kärret.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

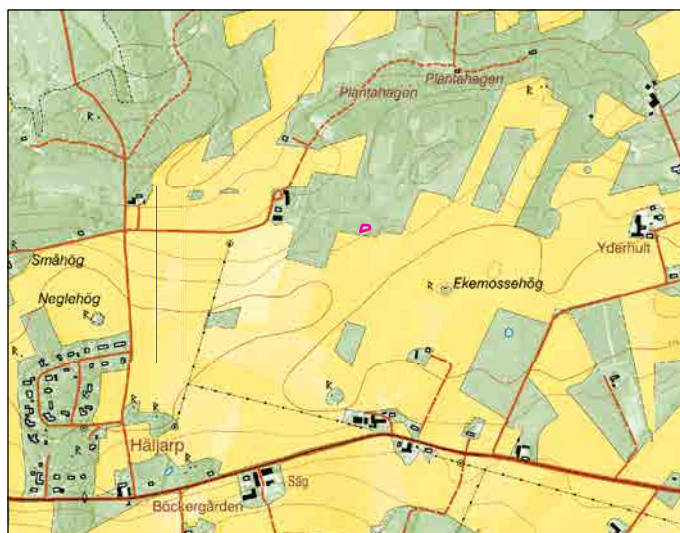
Näringsläckage från ovanför liggande åker.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i minst nuvarande utsträckning. Betestrycket i kärrområdet kan behöva ökas något. Fällindelningen bör ses över, eftersom betesdjuren går i en mycket stor fälla. Håll efter enbuskar och sly i det annars öppna området så att det inte växer igen på sikt.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

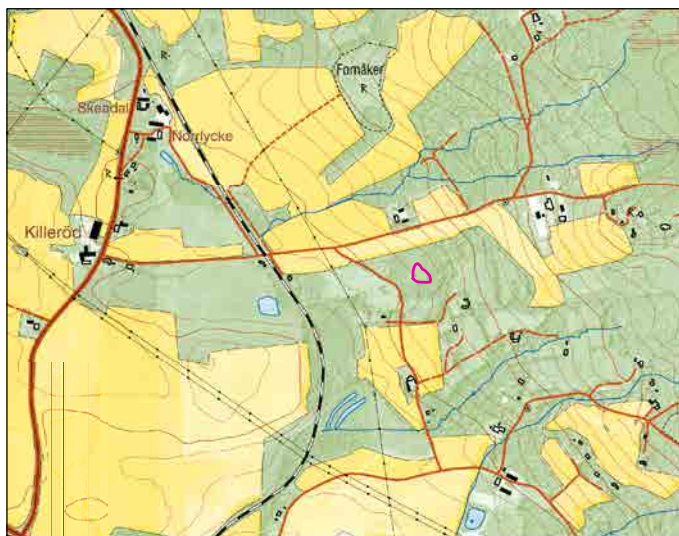
25. Slottet

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 3,3 km sydost om Grevie
Ekokartblad:	04C0D
Områdesskydd:	Natura 2000 (Slottet) Landskapsbildsskydd Biotopskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nyckelbiotop Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L04C0D03
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-05

Områdesbeskrivning

Det mycket fina extremrikkärret Slottet ligger på Hallandsåsens sydvästsluttning. Det är en öppen yta som omges av alskog. Kärret är soligent (sluttande) och översilas av grundvatten. Det finns flera porlande rännilar i kärret där grundvattnet kommer fram.

Genom en pollenanalys som gjordes i området år 1998 drar man slutsatsen att slottet har hävdats genom bete eller slåtter ända sedan 1000-talet! På kartor från år 1842 är området markerat som äng. Vid 1920-talet användes området istället som betesmark fram till slutet av 1950-talet då det lämnades att växa igen. År 1989 började Bjäre naturskyddsförening att röja området och sköta det genom lieslätter.

Kärret är mycket artrikt både när det gäller kärlväxter och mossor. Vid en inventering år 1998 hittade man över 100 olika kärlväxter och ca 80 mossarter. Vanliga rikkärtsarter är näbbstarr, loppstarr, ängsstarr, slåtterblomma, vildlin, ängsvädd, späd skorpionmossa, purpurvitmossa, bandpraktmossa och guldspärrmossa. Andra rikkärtsarter är kärrkniprot, kärtsälting, kalkkammossa och fetbålmossa.

Avsikten med inventeringen som gjordes 1998 var att ta fram ett material som gör det möjligt att påvisa eventuella framtida förändringar av områdets flora i och med eventuell förändrad hydrologi på grund av borring av järnvägstunneln genom Hallandsåsen. En sådan inventering gjordes också i rikkärret vid Ledtorpet (Nr 26), ca 3,5 km sydost om Båstad.

År 1998 utfördes också en inventering över områdets landsnäckor av Ted von Proschwitz. Han fann att kärret är ett av de mest värdefulla extremrikkärren i denna del av landet med avseende på

landmolluskfaunan! Totalt hittades 20 olika arter av snäckor och 2 arter sniglar. Den mest exklusiva art som finns i kärret är kalkkärrsgrynsnäcka, en art som både är rödlistad och med i EU:s art- och habitatdirektiv. Den indikerar rik förekomst av kalk och att kärret har haft stabila förhållanden under lång tid. Det finns även gott om smalgrönsnäcka i kärret (arten är med i EU:s art- och habitatdirektiv).

Rödlistade arter

Loppstarr

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 1998)

Hävdförhållanden

Slottet hävdas genom årlig lieslätter.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

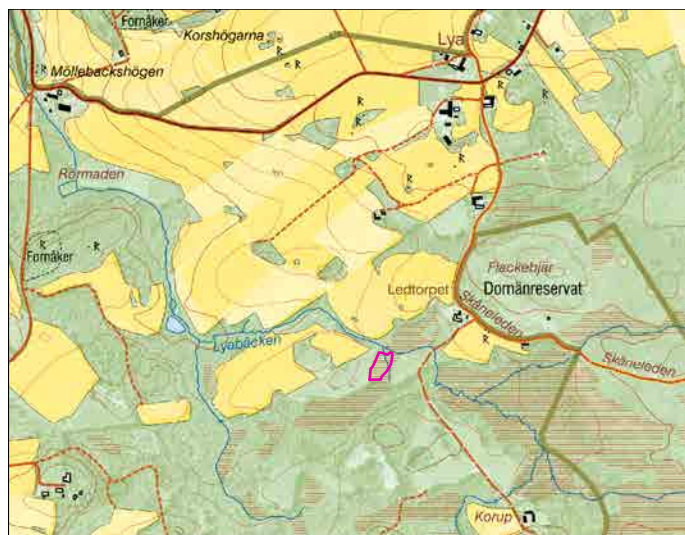
Fortsatt slåtter med skärande/klippande redskap. I randzonen vid övergången från den öppna kärrytan till omgivande alskog bör en mjuk övergång eftersträvas, med en del busk uppslag. Dessa randzoner är viktiga miljöer för en del landmollusker.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

26. Ledtorpet

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 3,5 km sydöst om Båstad
Ekokartblad:	04C1D
Områdesskydd:	Natura 2000 (Ledtorpet) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	04C1E03
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-17

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret vid Ledtorpet ligger söder om Lyabäcken, som rinner genom hela våtmarksområdet. Extremrikkärret ligger i en betesmark strax sydväst om en fin kalkfuktäng som Bjäre naturskyddsforening sköter som slåtteräng. Rikkärret och kalkfuktängen är rester av de omfattande sidvallsängarna som en gång legat utmed Lyabäcken. I de fuktiga markerna runt rikkärret dominerar älggräs.

Rikkärret är mycket artrikt och domineras i bottenskiktet av späd skorpionmossa och guldspärrmossa. Andra arter är bland annat gyllenmossa, kärrbryum, stor skedmossa, purpurvitmossa, trindstarr, näbbstarr, ängsstarr, tätört och vildlin. År 2008 hittades den rödlistade, och för Skåne mycket ovanliga käppkrok-mossan i kärret. I Skåne är arten endast känd från ytterligare en lokal i dagsläget. Under en inventering som gjordes i kärret 1998 identifierades totalt 39 mossarter i kärret. Strukturen i kärret är småtavig på grund av djurens tramp.

Avsikten med inventeringen av mossor som gjordes 1998 var att ta fram ett material som gör det möjligt att påvisa eventuella framtida förändringar av områdets flora i och med eventuell förändrad hydrologi på grund av borring av järnvägstunneln genom Hallandsåsen. En sådan inventering gjordes också i slåtter-

ängen vid Ledtorpet och i extremrikkärret vid Slottet (Nr 25).

1998 gjordes en inventering av landmolluskfaunan i kärret och i slåtterängen norr om kärret vid Ledtorpet. I kärret hittades 12 olika snäckarter.

Rödlistade arter

Loppstarr och käppkrokmossa.

Hävdförhållanden

Området med extremrikkärr betas av nötkreatur. Betespåsläppet skedde sent under 2007, vilket var bra.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage.

Behov av skötselåtgärder

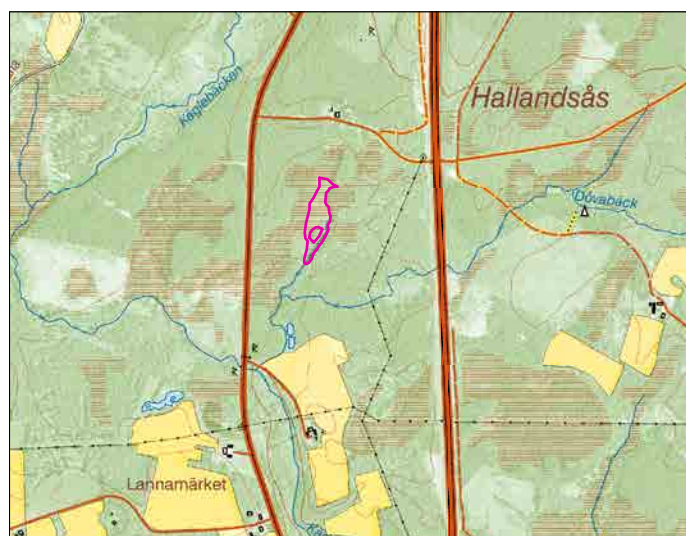
Detta är ett välskött område som bör skötas genom bete även i fortsättningen, sent betespåsläpp är optimalt. Eventuellt kan kompletterande slåtter av älggräs som tränger sig på från kanterna behövas. Det finns ett visst behov av röjning av vide, men några videbuskar behövs för att gynna landsnäckorna.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

27. Högaskog

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 2,9 km norr om Svenstorp
Ekokartblad:	04C0E
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	L04C0E03
Areal:	0,8 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med tuvor av vitmossvegetation, fastmatta med gräs-/starrvegetation, bäckdråg med permanent vatten och gungfly med mjukmatta/lösbotten bestående av vitmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-03

Områdesbeskrivning

Rikkärret vid Högaskog är ett för Skåne annorlunda och värdefullt medelrikkärr med mycket olika arter av vitmossor. Det är ett variationsrikt område med många olika strukturer. Det finns ett bäckdråg, med mycket vattenklöver och tämligen mycket späd skorpionmossa, som löper genom kärret och ansluter till Dövabäck strax söderut. Gyllenmossa finns på tuvorna i drågen. Gungfly finns mestadels i den norra kanten av kärret. Mitt i kärret finns en liten fastmarksö där det växer gran.

Rikkärtsarter som finns i kärret är bland annat gräsull, näbbstarr, ängstarr, loppstarr, kärresälting, ängsvädd, guldspärrmossa, kalkkammosa, kärmmörkia och stor skedmossa. Andra arter som kan nämnas är till exempel snip, jungfru Marie nycklar, tranbär, rundsileshår, småvänderot och kråklöver.

Kärret omges av askskog och granplanteringar. På flygfoto från 1940-talet ser man att området har varit mycket mer öppet och själva rikkärret har antagligen varit mycket större innan omgivningen blev dikad. Kärret håller nu på att växa igen mer och mer på grund av sly som växer in från kanterna.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området är ohävdad.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

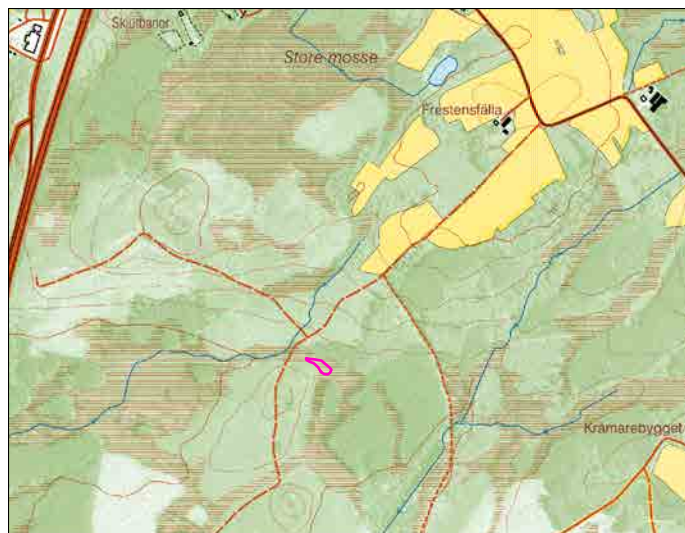
Området bör eventuellt skötas genom slåtter med några års mellanrum. Annars behöver kärret hållas öppet genom återkommande röjningar. I dagsläget finns det ett visst behov av röjning av gran och björk.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

28. Brammarpamyren

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 4,7 km söder om Östra Karup
Ekokartblad:	04C0E
Områdesskydd:	Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L04C0E01
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	4
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta samt ett fåtal tuvor med vitmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-07-04

Områdesbeskrivning

Brammarpamyren är ett stort myrkomplex som består av öppna kärr, fukthed och svagt välvda mosseytor. Runt om rikkärret finns flera granplanteringar och området har genom tiderna varit utsatt för dikning. Förr i tiden sköttes området genom slätter.

Rikkärret ligger i den nordöstra delen av myren där det finns ett stråk av kalkhaltig jordmån. Det är ett medelrikkärr som inte hyser så många rikkärrensindikatorer. Det finns många olika vitmossarter, framförallt purpurvitmossa. Späd skorpionmossa förekommer fläckvis. Andra rikkärrsarter är bandpraktmossa, stor skedmossa och fetbålmossa. Loppstarr finns sparsamt. Andra vanliga arter är kråklöver, småvänderot, hirsstarr, frossört, odon, kärrtistel och spjutmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området är ohävdad. Tidigare hävdades kärret genom slätter. Under 1990-talet slättrades kärret 5-6 gånger. Under 2006 slättrades det återigen tillfälligt. Även under 2009 har området slättrats.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Området bör skötas genom slåtter med skärande/klippande redskap (men kanske inte nödvändigtvis varje år). Det finns ett visst behov av att återkommande röja buskar och sly som håller på att växa in i kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

29. Frestensfälla

Kommun:	Båstad
Läge:	Ca 4,3 km sydost om Östra Karup
Ekokartblad:	04C0E
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,02 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-04

Områdesbeskrivning

I Frestensfälla finns en liten slåtteräng som delvis består av kalkfuktäng och delvis av medelrikkärr. Området ligger precis på gränsen till Hallands län. Själva rikkärret ligger utmed ett vattendrag som heter Döwabäck. Området ligger omgivet av björk- och askog, i norr ansluter en åker. Området har ursprungligen hävdats genom slåtter, delar har sedan varit åkermark en period men hävdas idag återigen genom slåtter. Kalkfuktängen är artrik med arter såsom darrgräs, skallror, nattviol, vildlin, ängsnycklar och humleblomster. Det finns en del vitmossor i dess bottenskikt.

Själva rikkärret är litet och hyser arter såsom späd skorpionmossa, stor skedmossa, bandpraktmossa, kärrspira, knagglestarr, ängsstarr, loppstarr, slåtterblomma, ängsnycklar och kärrsälting.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området sköts genom årlig slåtter och har gjorts så sedan år 1991 av Bjäre naturskyddsförening.

Ingrepp och störningar

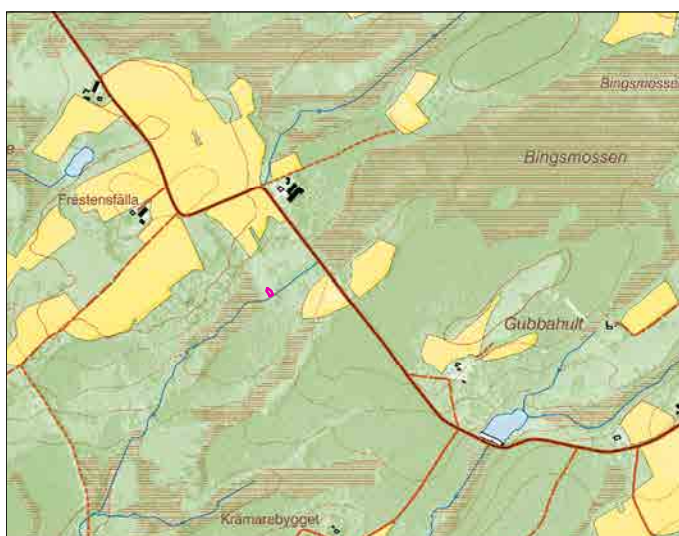
Näringsläckage från åkermark.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt slåtter med skärande/klippande redskap.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

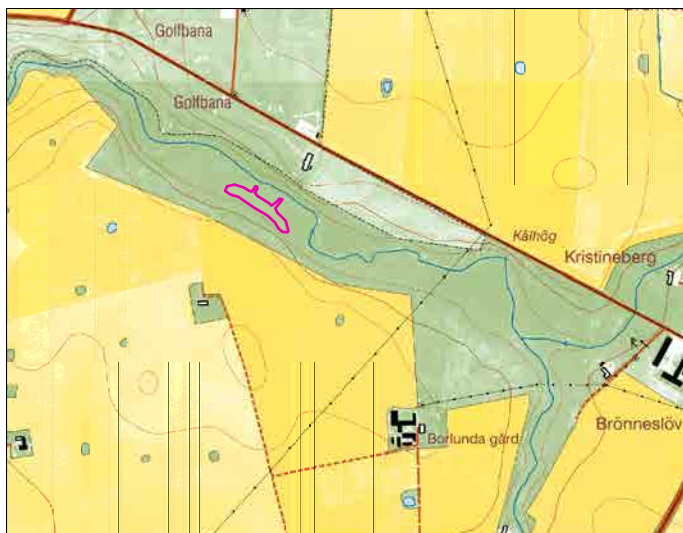
Eslövs kommun

30. Borlunda

30. Borlunda

Kommun:	Eslöv
Läge:	Ca 1,2 km nordväst om Borlunda kyrka
Ekokartblad:	02D2I
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,6 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-20, komplettering 2008-06-03

Områdesbeskrivning

Söder om Eslöv finns ett källpåverkat extremrikkärr i sluttningen mot Bråån. Detta kärr är det enda rikkärret i Eslövs kommun. Kärrret är en del i en större betesmark. Rikkärrets lutning varierar och i dess södra del är det snarare ett backkärr. Näringsrikt grundvatten tränger fram i sluttningen och ger upphov till översilning.

Rikkärret, som är artfattigt på rikkärnsindikatorer, domineras i stället av arter såsom bladvass och spjutmossa. Även älggräs och flaskstarr är vanligt förekommande. I sydöstra delen finns dock små partier med näbbstarr och klotuffmossa. Tagelstarr växer i stora delar av kärret. Kärrret bedöms, trots sin ringa förekomst av rikkärnsindikatorer, tillhöra naturvärdesklass 2 på grund av förekomsten av den rödlistade arten blåtag. Blåtag växer främst i kanten av kärret. Källtuffmossa och bandpraktmossa förekommer insprängt i hela objektet. Av övriga arter kan småvänderot, gökblomster, kärrtistel, kältistel, plattstarr och rosendunört nämnas.

Rödlistade arter

Blåtag

Hävdförhållanden

Kärret ingår i en större betesfälla som betas med nötkreatur. Betestrycket är måttligt.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från omgivningen.

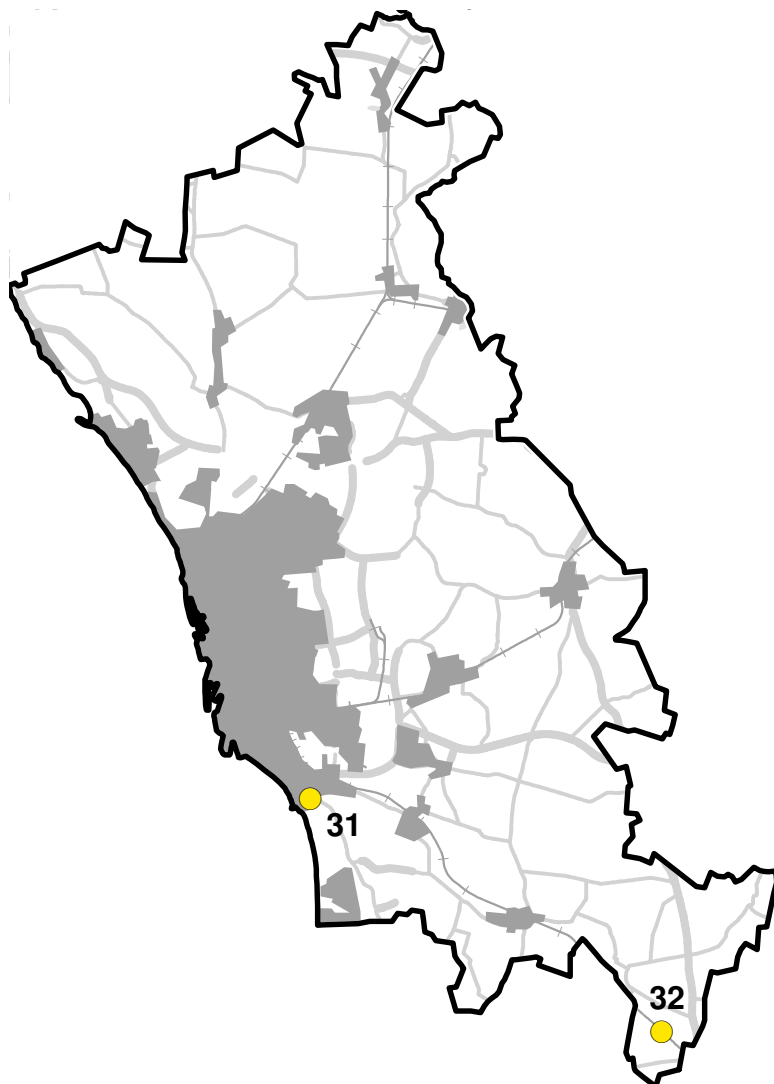
Behov av skötselåtgärder

Om värdena ska kunna bevaras och förstärkas krävs ett hårdare betestryck. Vassen behöver hållas efter. En ändrad fällindelning behövs för att få ett mer optimalt betestryck i kärrområdet.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

Helsingborgs kommun

31. Äsket

32. Gluggstorp

31. Äsket

Kommun:	Helsingborg
Läge:	Strax söder om Råå
Ekokartblad:	03C2B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,02 ha
Naturvärdesklass:	4
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med mossdominerad vegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-27

Områdesbeskrivning

Kärret ligger i kanten av en höjdrygg som sträcker sig längs med ett grönområde som kallas för Äsket, ett område som Helsingborgs kommun äger och sköter. Området ligger inom en vattentäkt. Regnvatten och vatten från sjön Bolmen pumpas upp och renas genom att silas genom lagren av grus och sand i åsen där kärret ligger för att till sist pumpas upp som dricksvatten.

Kärret är soligent, dvs sluttande, och det rinner vatten ned för sluttningen. Vattnet utmynnar sedan i en liten bäck söder om själva rikkärrensytan. Området är artfattigt men har ändå tagits med i inventeringen. Slankstarr, näbbstarr, kalltuffmossa och klotuffmossa är de arter som hittades under inventeringen. Klotuffmossa finns det rikligt av och den indikerar att området är källpåverkat.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området är ohävdad.

Ingrepp och störningar

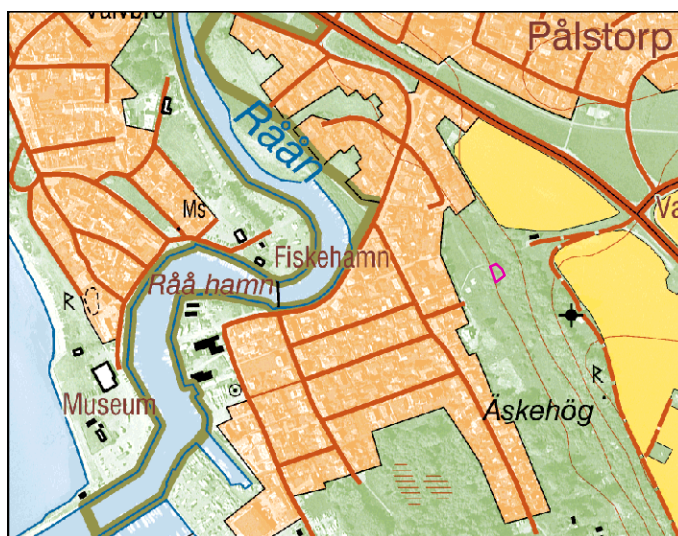
Det läcker näring från omkringliggande marker.

Behov av skötselåtgärder

Det finns ett akut behov att röja träd och buskar i och i kanterna till kärret. Det finns mycket jätteloka omkring kärret som håller på att sprida sig, det vore bra att bekämpa denna.

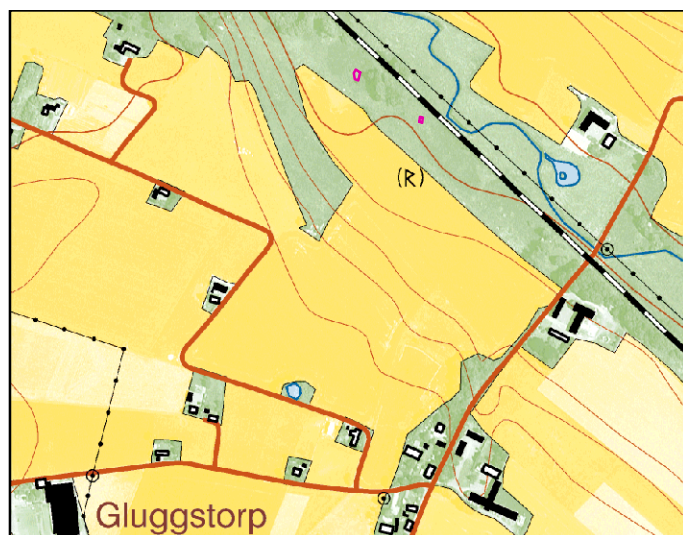
Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

32. Gluggstorp

Kommun:	Helsingborg
Läge:	Ca 1,6 km nordväst om Tågarp
Ekokartblad:	03C0E
Områdesskydd:	Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M03C0E01
Areal:	0,01 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starr vegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-26

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret består av två skilda små ytor i en mycket fin naturbetesmark i närheten av Råån. Betesmarken består, förutom av extremrikkärr, av torrängar, kalkfuktängar och partier med trivial kärrvegetation. Kärren ligger nära en banvall. Precis utmed banvallen bredvid rikkärnsytorna ansamlas vatten.

De båda rikkärnsytorna är ganska steniga. Båda ytorna är källpåverkade och soligena, den östra ytan sluttar något mer än den nordvästra. Exempel på vanliga rikkärnsarter är slankstarr, näbbstarr, ängsstarr, slätterblomma, tätört och kärrsälting. Av mossorna är guldspärrmossa och kalkkamossa vanliga. Vanligt förekommande är också källtuffmossa och klotuffmossa, som båda indikerar att området är källpåverkat.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området är förhållandevis välhävdad av nötkreatur. Vattenklöver och älggräs tränger på i kanten av den östra kärrytan.

Ingrepp och störningar

Rikkärnsytorna är påverkade av näringsläckage.

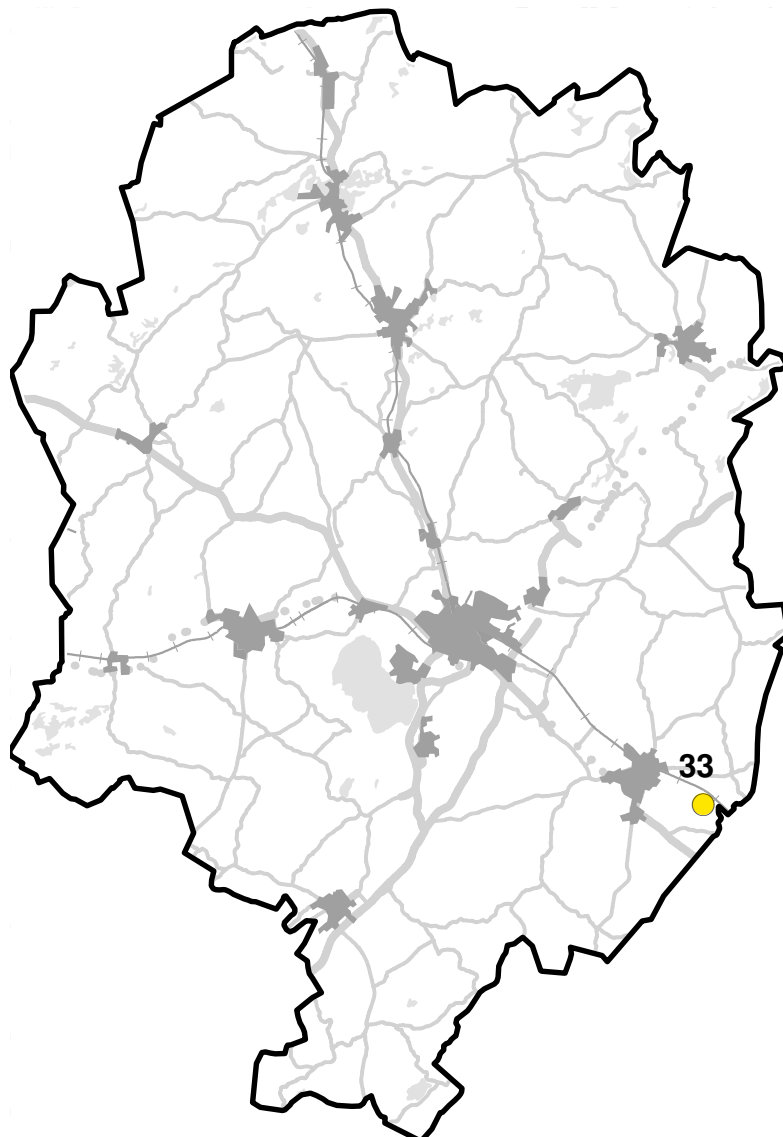
Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Veketåg och älggräs bör hållas tillbaka med hjälp av kompletterande slåtter.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

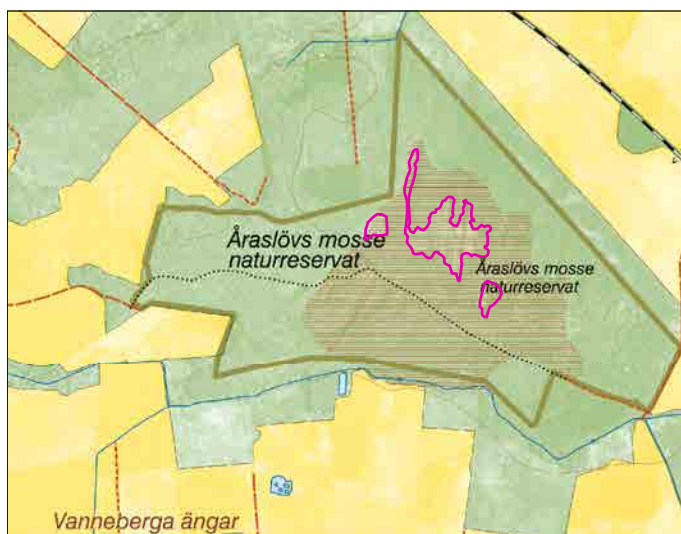
Hässleholms kommun

33. Årslövs mosse

33. Åraslövs mosse

Kommun:	Hässleholms kommun
Läge:	Ca 3,2 km sydost om Vinslöv
Ekokartblad:	03D3G/03D3H
Områdesskydd:	Naturreservat (Åraslövs mosse) Natura 2000 (Åraslövs mosse) Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintrasse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03D3G01
Areal:	3,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt brunmossvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-29 (Ekologgruppen), komplettering 2007-06-19

Områdesbeskrivning

Åraslövs mosse är ett 62 ha stort kärr- och våtmarksområde. Området domineras i dag av sumpskogar. Under 1800-talet och fram till mitten av 1900-talet bröt man torv i området. Efter att torvbrytningen upphört lämnades området att växa igen. Genom torvbrytningen har kalk kommit upp till ytan och detta har gjort det möjligt för rikkärrsvegetation att etablera sig i de gamla torvtäkterna. Området har en mycket värdefull flora och är mycket artrikt.

Vanliga rikkärrsarter som förekommer är slankstarr, ängstarr, näbbstarr, kärrknipprot, kärrull, gräsull, vildlin, kärrspira, ängsvädd, stor skedmossa och guldspärrmossa. Gyllenmossa och späd skorpionmossa förekommer rikligt i bottenkiktet. Andra arter som förekommer i mindre mängd är till exempel slätterblomma, majviva, tätört, kärrull, loppstarr, snip, nålstarr, fetbålmossa och korvskorpionmossa. Vanligt förekommande arter som även finns i andra typer av kärr är vattenklöver, flaskstarr och blåtåtel.

I kärret finns flera arter av orkidéer, bland annat vaxnycklar, ängsnycklar, flugblomster, jungfru Marie nycklar, skogsnycklar, kärrknipprot och tvåblad. De tre förstnämnda räknas årligen sedan ett antal år tillbaka för att följa beståndens utveckling. I området ska även sumpbläddra, vitpyrola samt rosmarinvide förekomma (arterna noterades av Arne Gustavsson 2005).

Åraslövs mosse är rikt på olika arter av fjärilar. Exempelvis kan nämnas den rödlistade sotnätfjärilen som har en stark population ute på den öppna mossen. I omgivningen förekommer även streckat strandfly (rödlistad art som har en stark population i intilliggande sumpskog) och snedtecknat aftonfly (ädellövskogen) (uppgifter från Christer Jönsson).

Rödlistade arter

Loppstarr

Kalkkärrsgrynsnäcka och tandsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Området hävdas genom slåtter varje år. Området är välskött.

Ingrepp och störningar

-

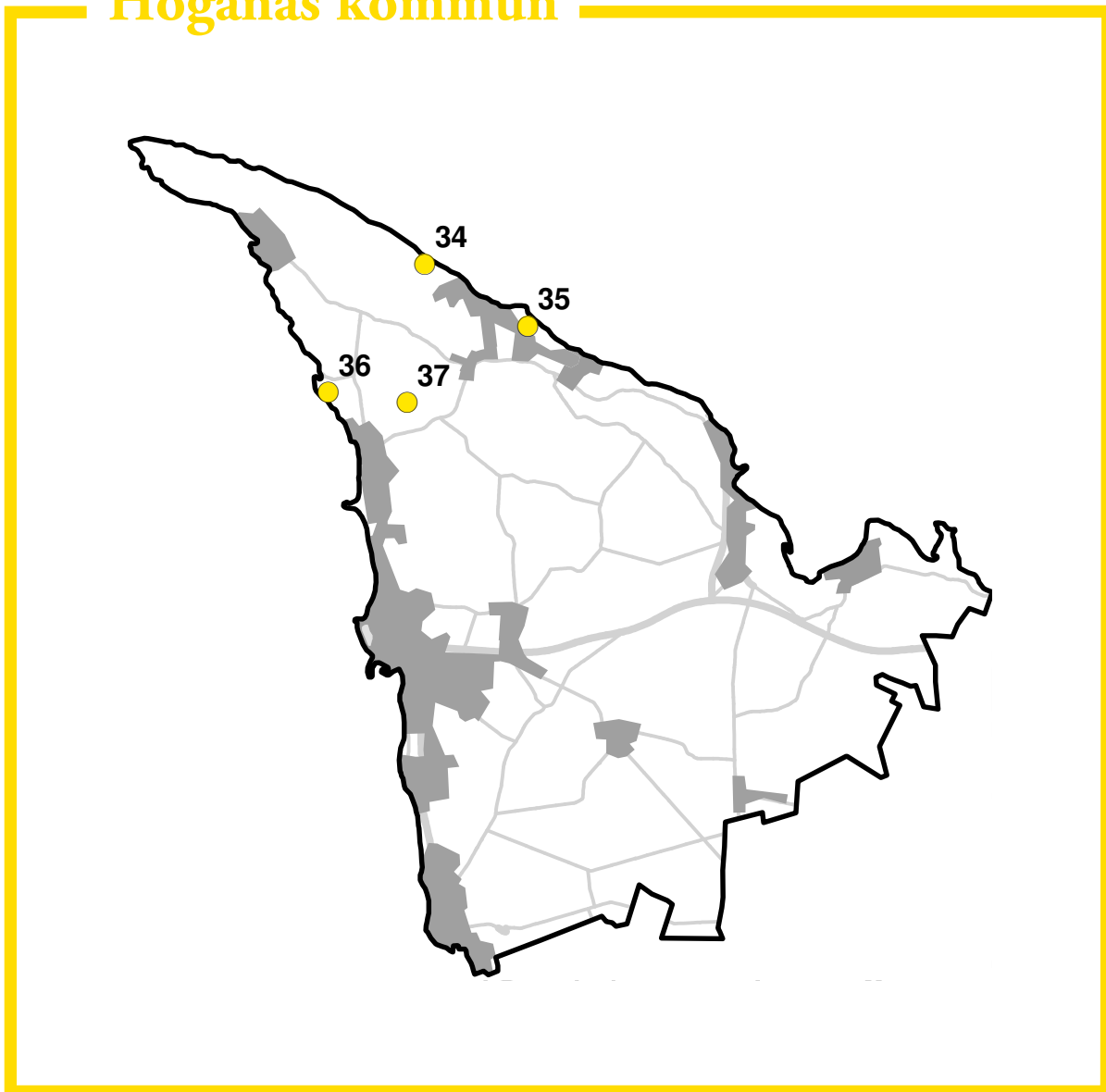
Behov av skötselåtgärder

Området bör även i fortsättningen hävdas genom slåtter, med skärande/klippande redskap, i samma omfattning som idag. Vassen behöver övervakas så att den inte ökar i utbredning. Att bladvassen sprider sig in i kärret ses som en fara mot orkidéerna (Tryggesson, 2007). På sikt kan rikkärrsytorna vidgas så att arealen rikkärr ökas.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

Höganäs kommun

34. Bergahusen

35. Nabben

36. Lerhamn

37. Zackows mosse

34. Bergahusen

Kommun:	Höganäs
Läge:	Ca 1,5 km nordväst om Arild
Ekokartblad:	03B8J
Områdesskydd:	Naturreservat (Östra Kullaberg) Natura 2000 habitatdirektivet (Kullaberg) Natura 2000 fågeldirektivet (Kullaberg)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,03 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-10

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret vid Bergahusen ligger i en betesmark som sträcker sig utmed stranden i naturreservatet på östra Kullabergshalvön. Det lilla backkärret är ett mycket fint inslag i betesmarken.

Källvatten rinner ned för kärret där kalkkällmossan bildar läckra kuddar tillsammans med späd skorpionmossa, som det finns rikligt av i området. Guldspärrmossa är också vanlig. I kärret har kamtuffmossa tidigare noterats (Torbjörn Tyler). Slankstarr, ängsstarr, tätört, näbbstarr och plattsäv är vanliga i kärret.

Ted von Proschwitz inventerade snäckfaunan i kärret under 2005. Totalt påträffades 23 arter landmollusker varav kalkkärrsgrynsnäckan och smalgrynsnäcka är de mest intressanta. Det är i kalkrika och källpåverkade miljöer såsom i Bergahusen, som kalkkärrsgrynsnäckan trivs.

Denna exklusiva art är en god indikator på extremrikkärr och att lokalen har en god hydro-

logisk kontinuitet. Smalgrynsnäckan är något vanligare än kalkkärrsgrynsnäckan och är därför inte med på rödlistan men den är, liksom kalkkärrsgrynsnäckan, med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2005).

Hävdförhållanden

Området betas av får och nötkreatur. Det är måttligt betat, men med avseende på snäckorna är betet tillräckligt.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning rekommenderas. För kalkkärrsgrynsnäckan får betetrycket inte bli för hårt, eftersom för mycket tramp av betesdjur är negativt för snäckan. I fall antalet betesdjur skulle öka eller om betessäsongen skulle förlängas bör kärret eventuellt frånstänglas.

Vid inventeringstillfället växte en del björksly i södra delen av kärret och björnbärssnår trängde sig in i kärrets kanter. Det är viktigt att björnbären röjs bort regelbundet eftersom de sprider sig mycket snabbt. Buskar i kärrets randzon kan tillåtas. För kalkkärrsgrynsnäckan är det viktigt att rikkärnsytan inte växer igen med buskar och björnbärssnår, då röjning är nödvändig i kärret ska den göras försiktigt så att snäckan inte skadas. Under 2009 har sly och björnbärssnår röjts i kärret.

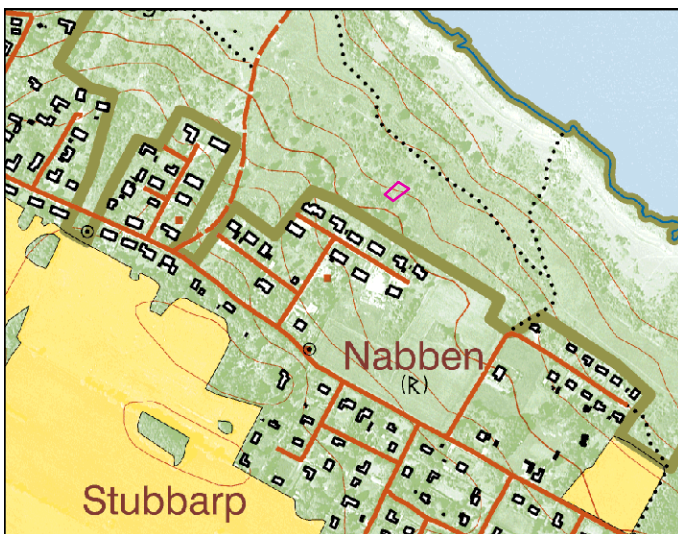
I kärrets västra kant står fyra ekar som skuggar kärret och allt för mycket eklöv lägger sig också under hösten på kärret. De två mellersta ekarna bör tas bort, eftersom de ändå är i dåligt skick på grund av att de står så trångt. Om ekarna tas bort blir det mindre skuggning från träden och färre löv som på hösten täcker kärret. Samtidigt får de två kvarvarande ekarna mer utrymme och kommer att må bättre.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

35. Nabben

Kommun:	Höganäs
Läge:	Strax norr om Nabben
Ekokartblad:	03C8A
Områdesskydd:	Naturreseptat (Nabben) Natura 2000 (Skäldervikens östra klippkust) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,04 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-10

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret ligger i Nabbbens naturreservat öster om Arild. Det ingår i en större naturbetesmark som ligger vackert utmed havet.

Kärret utgörs av ett sluttande ganska blött område som inte hyser så många rikkärrsarter. Det omges av björnbärssnår. I fältskiktet växer bland annat slankstarr, knagglestarr, tätört och kärrsälting. I bottenkiktet förekommer späd skorpionmossa, guldspärrmossa och kärrbryum, men även spjutmossa.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området är välhävdad av får och nötkreatur.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

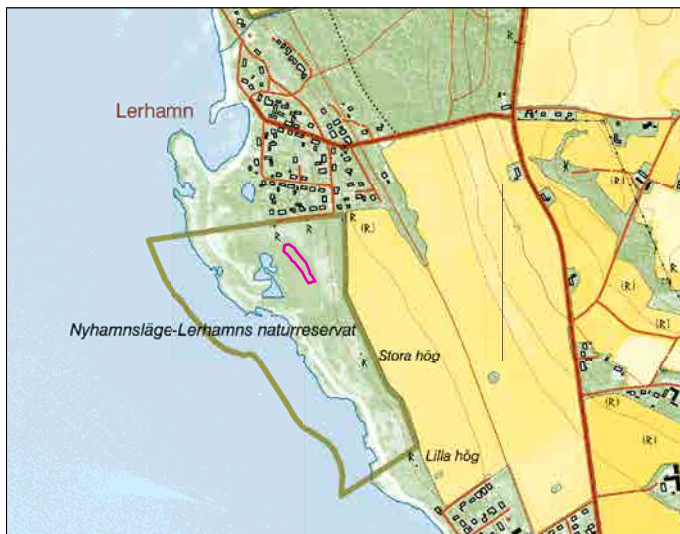
Björnbärssnår håller på att växa in i kärrkanterna, så därför är det viktigt att snåret regelbundet trycks tillbaka. I kanterna växer dunört och ormbunkar som också påverkar kärret negativt och därför bör hållas efter genom kompletterande slåtter. Björksly som växer i själva rikkärrensytan behöver röjas bort.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

36. Lerhamn

Kommun:	Höganäs
Läge:	Strax söder om Lerhamn
Ekokartblad:	03B8J
Områdesskydd:	Naturreseptat (Nyhamnsläge-Lerhamn) Natura 2000 (Möllehässle-Kullens havsbad) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-10

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret vid Lerhamn ingår i en välbetad strandäng. Mängden hävdgynnade växter i våtmarksområdet tyder på att marken har varit hävdad under mycket lång tid. En mängd fornminnesfynd som gjorts i området tyder på att det har varit under mänsklig påverkan ända sedan stenåldern.

Inom våtmarksområdet finns en del täta slånbuskage samt klappersten. Runt om kärret finns också ett område med bladvass.

Några få större vitmosstuvor med bland annat ljung, revfibbla och blodrot finns i den norra delen av rikkärret. Kärrsälting, tätört och flera olika starrarter såsom näbbstarr, slankstarr och den rödlistade loppstarran växer utspritt i hela rikkärret. Bottenskiktet är inte så välutvecklat men hyser rikkärtsarter som guldspärrmossa, stor fickmossa, fetbålmossa och kärrbryum. I övrigt dominerar hirsstarr och älggräs kärret. Darrgräs finns det rikligt av.

Rödlistade arter

Loppstarr

Majnycklar finns i området runt rikkärret.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det är nödvändigt att hålla efter busk uppslag i området.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

37. Zackows mosse

Kommun:	Höganäs
Läge:	Ca 1,3 km nordost om Nyhamnsläge
Ekonomiskt kartblad:	03B8J
Områdesskydd:	Natura 2000 (Zackows mosse)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M03B8J01
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med mestadels gräs-/starrvegetation på fastmatta och en mindre del med brunmossdominerad vegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-01 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-15

Områdesbeskrivning

Zackows mosse är ett mycket värdefullt extremrikkärr som ligger mitt i ett ganska hårt uppodlat landskap. Kalkrikt vatten silar över kärret.

Zackows mosse har lång tradition med slätter. De östra delarna av området användes som ängsmark runt 1900, medan den västra delen var bevuxen med lövträd. Området har också använts som betesmark under en period fram till 1960-talet. Slåttern återupptogs 1982 och idag slås de öppna partierna av området årligen av Naturskyddsföreringen i Kullabygden. Bete infördes i området år 2006.

Den finaste och mest utvecklade delen av kärret ligger i väster. Här är extremrikkärret särhägnat och efterbete sker endast under en kort period. I övrigt finns det endast rikkärrsarter utspritt utmed diken i fuktängen (hela ytan har dock tagits med i inventeringen för att det inte ska bli flera små ytor utan en sammanhängande).

Extremrikkärret är topogent, men med en liten svag lutning där kalkhaltigt grundvatten silar över. Blekeutfällning sker över små områden.

I rikkärrsområdet är tagelsäv och vass rikligt förekommande. Vanliga arter i kärret är slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, kärrknipprot, slätterblomma, tätört, ängsvädd, kamtuffmossa, guldspärrmossa och späd skorpiomossa. Några typiska rikkärrsarter noterades i enstaka individer såsom gräsull, vaxnycklar, majviva, loppstarr, kärrsälting och fetbålmossa. Zackows mosse är en av sex i dag kända lokaler för gulyxne i Skåne. Stor fickmossa, källtuffmossa och kalkkammossa har noterats i kärret vid ett annat inventeringstillfälle (uppgift från Richard Åkesson, Höganäs kommun).

Kärret är en viktig lokal för mollusker. Vid en tidigare inventering har 24 olika arter landsnäckor, tre snigelarter och en sötvattenssnäcka påträffats i Zackows mosse (Proschwitz, 2002). Den mest intressanta arten är kalkkärrsgrynsnäcka som är sällsynt och rödlistad. Smalgrynsnäcka lever också i kärret och är liksom kalkkärrsgrynsnäcka med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Gulyxne, loppstarr

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Hela området hävdas årligen genom slåtter med efterbete. Hävden är god. I kärnområdet (västra delen) med gulyxne och loppstarr är vegetationen lågvuxen, men i området utanför denna är vegetationen mera högvuxen och vass dominerar. Slyppslag förekommer endast i ytterkanterna.

Ingrepp och störningar

Området påverkas av det gamla diknings-systemet som finns på lokalen. Ett litet dike löper i öst-västlig riktning i södra gränsen av rikkärret. Ett annat dike löper i nord-sydlig riktning. Detta dike verkar vara försörjt av vatten från den lilla dammen som är belägen i områdets norra del. Tillrinningen till dammen består sannolikt av näringsrikt vatten från omkringliggande åkrar. Dikets vegetation visar spår av näringspåverkan.

Behov av skötselåtgärder

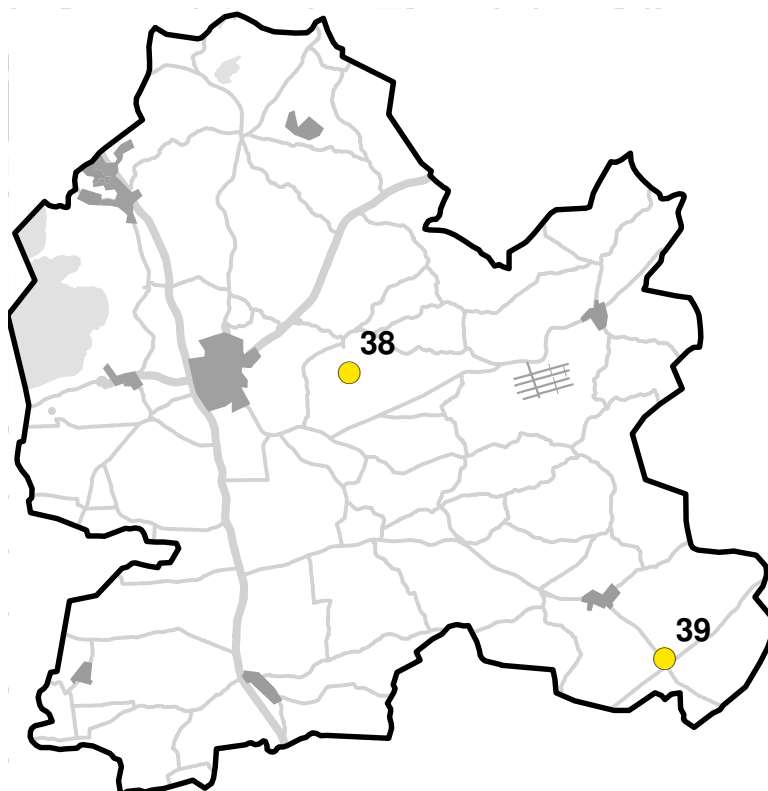
Fortsatt slåtter med skärande/klippande redskap. Ett måttligt efterbete är önskvärt, främst i de yttre partierna efter buskröjningsinsats. I kärnområdet bör efterbetet ske med stor varsamhet då mjukmattorna med dess snäckor är mycket känsliga för tramppåverkan.

Röjning bör ske i områdets ytterkanter mot skogen/buskaget för att öppna upp kanterna och utöka arealen något och för att förhindra att träd och buskar sprider sig in i kärrets värdefulla del. Möjlighet till att fylla igen den grävda dammen bör undersökas, detta för att eftersträva det tillstånd som förr fanns i området. Det bör vidtas åtgärder mot tillrinningen av näringsrikt vatten.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

Hörby kommun

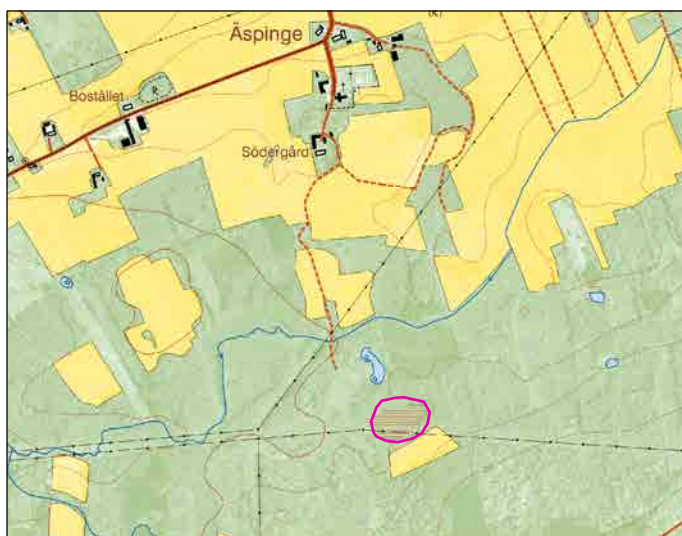

38. Södergård, Äspinge

39. Hemmeneköp

38. Södergård, Äspinge

Kommun:	Hörby
Läge:	Ca 900 m söder om Äspinge kyrka
Ekokartblad:	02D8E
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D8E01
Areal:	1,4 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt en mindre del brunmossdominerad vegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-01

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret söder om Äspinge kyrka ligger i en grund sänka med mer eller mindre öppen hagmark och lövskog runt om. I norr angränsar kärrytan till en kärrsumpskog som mestadels består av al och björk.

Rikkärret ingår i en större naturlig fodermark som är opåverkad av gödsling och hyser därför en mängd intressanta arter av växter och mossor. Vanliga rikkärtsarter är näbbstarr, majviva, vildlin, ängsstarr, tätört och ängsnycklar. Den rödlistade loppstarren växer på flera platser i området. I bottenkiktet förekommer späd skorpionmossa i riklig mängd. Andra vanliga rikkärtsmossor i kärret är kalkkamossa och kalklungmossa.

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades kalkkärrsgrynsnäcka och smalgrynsnäcka i kärret. Båda arterna är medtagna i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Loppstarr

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Kärret ingår i en större betesfälla som betas av nötkreatur. Beteshävden är måttlig. Kärrets kanter håller på att växa igen med buskar och träd som exempelvis al, björk, enbuskar och vide.

Ingrepp och störningar

Genom objektet går en kraftledning.

Behov av skötselåtgärder

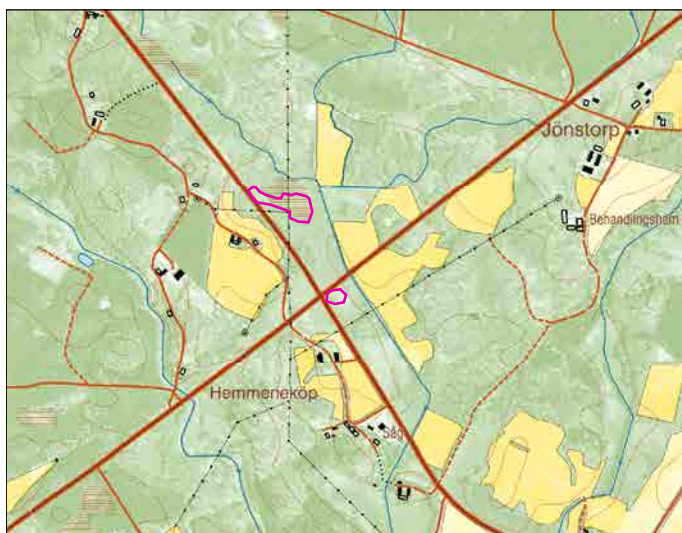
Fortsatt betestryck i nuvarande omfattning. Buskar och träd som växer in i kärret från kanterna bör hållas efter kontinuerligt så att igenväxning motverkas. Buskar som växer i själva kärret bör också röjas bort med undantag av videbuskar.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

39. Hemmeneköp

Kommun:	Hörby
Läge:	Ca 3 km sydost om Önnneköp
Ekokartblad:	02D6G
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,8 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-05-30, komplettering 2007-07-19

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret i Hemmeneköp ligger i ett småskaligt odlingslandskap på Linderödsåsen, där rikkärr idag är ovanliga. Rikkärret består av en större yta som ligger nordväst om väggkorsningen i byn och en mindre yta som ligger strax öster om korsningen.

I laga skifteshandlingarna över Hemmeneköp från år 1833 benämns kärrytan i nordväst för Rörängsmåset. Området hävdades vid tiden för laga skiftet som ängsmark. På Häradskartan från år 1916 är kärrområdet markerat som sidvallsäng. Därmed har området sannolikt hävdats som slåtteräng en bit in på 1900-talet. En flygbild från 1940-talet visar att området var ett öppet kärr. Kärret har de senaste årtiondena varit igenvuxit med bland annat videbuskar, björk, gran och al fram tills för några år sedan. Även den sydöstra kärrytan hävdades vid tiden för laga skiftet som ängsmark och kallades då för Holmamåsen.

I samband med att området inventerades inom Ängs- och betesmarksinventeringen kontaktades markägaren och arrendatorn, så att kärret kunde restaureras. Restaureringen utfördes under 2004.

Både moss- och kärlväxtfloran är artrik i de båda ytorna med arter som till exempel majviva, majnycklar, ängsvädd, näbbstarr, slåtterblomma, tätört, späd skorpionmossa, korvskorpionmossa, källtuffmossa och guldspärrmossa. Båda ytorna omges av fuktängsvegetation med arter som tuvtåtel, älggräs, humleblomster, vattenklöver och vass. Den nordvästra ytan gränsar till ett kalkfuktängsparti som är rikt på orkidéer.

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades flera snäckarter i rikkärret.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar

Kalkkärrsgrynsnäcka, tandsnäcka och större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Området betas av hästar och nötkreatur. Betetrycket är måttligt.

Ingrepp och störningar

Kärret berörs av flera diken som bedöms ha en negativ påverkan på kärret.

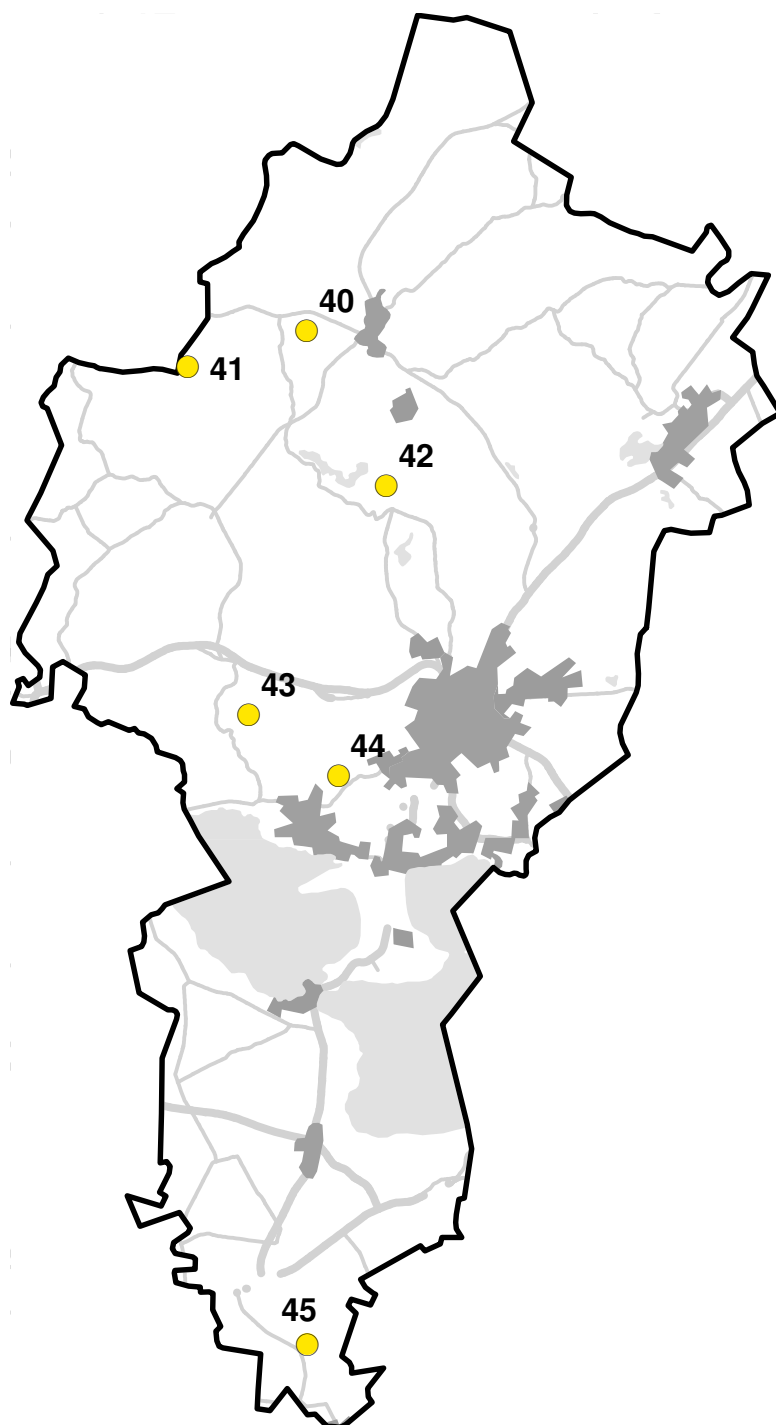
Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete. Eventuellt kan betetrycket ökas något. Extremrikkärresytorna är i behov av kompletterande slåtter av vass. Enbuskar som står i kärret bör tas bort samt enstaka björkar i och runt omkring kärret. Videbuskar sparas. Uppkommande lövsly hålls efter kontinuerligt.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

Höörs kommun

40. Säte

41. Myren, Vägasked

42. Stenkilstorp

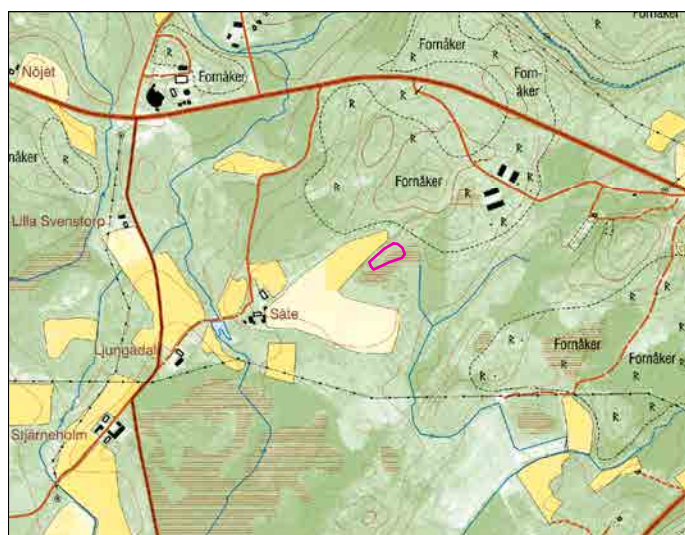
43. Hänninge

44. Stenskogen

45. Rövarekulan

40. Säte

Kommun:	Höör
Läge:	Ca 1,6 km väster om Norra Rörum
Ekokartblad:	03D2B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Nyckelbiotop Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt tuvor med vitmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-21

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret i Säte är ett mycket fint och spännande objekt. Det utgörs av en öppen glänta som delvis är omgiven av alsumpskog. Alarna har rejäla socklar med rik mossflora. Här växer bland annat rikligt med blåmossa som är en signalart (Skogsstyrelsen). En del alar med socklar finns även i rikkärnsytan. Halva rikkärnsytan ligger i en nyckelbiotop som klassas som alsumpskog.

Västra delen av kärret är tuvigt och en del tuvor är rejäla mosskuddar som är uppbyggda av flera arter av vitmossor i färgsprakande nyanser. Vanligast förekommande är purpurvitmossa. På vitmosskuddarna växer det exempelvis tranbär, ljung och jungfrulin. I fältskiktet är ängstarr och ängsvädd vanliga, liksom den rödlistade loppstarran. Gräsull, tätört, näbbstarr, trindstarr, kärrsälting och knaggelstarr är allmänt förekommande. Även majnycklar växer i kärret. Den östra delen av kärret är fuktigare och domineras framförallt av hirsstarr och flaskstarr. Här finns det inte lika mycket rikkärnsmossor i bottenskiktet som i övriga rikkärnsytan där det finns gott om späd skorpionmossa. Andra arter i bottenskiktet är kärrbryum, stor fickmossa och bandpraktmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar

Hävdförhållanden

Området är ohävdad. Senast som det fanns betesdjur i området var år 2005.

Ingrepp och störningar

Området ligger i en svacka i kanten till en åkermark där visst näringsläckage kan ske.

Behov av skötselåtgärder

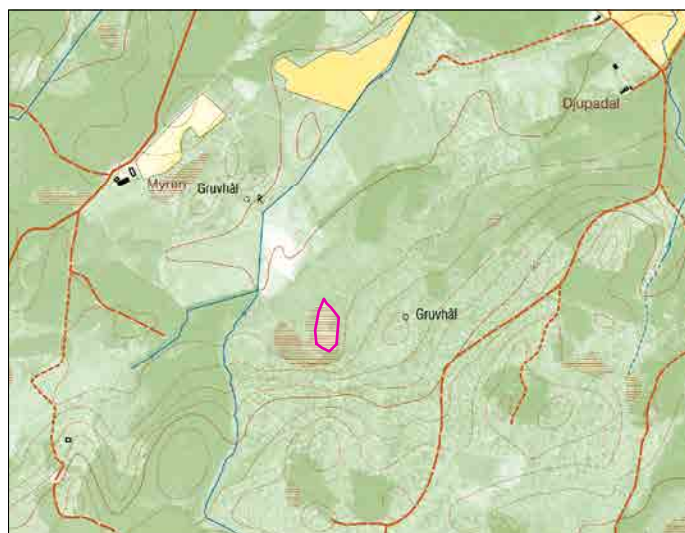
Det är angeläget att någon slags hävd bedrivs i detta värdefulla rikkärr. Beteshävd vore det bästa, eftersom slåtter kan vara svårt att utföra på grund av den rikliga förekomsten av tuvor och socklar. Det växer en del sly i rikkärret, mestadels alsly och björk som behöver hållas efter. Dock måste man vara försiktig med socklar när man röjer bort sly så att de inte skadas.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

41. Myren, Vägasked

Kommun:	Höör
Läge:	Ca 4,7 km sydväst om Norra Rörum
Ekokartblad:	03D2A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	-
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,6 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt liten del tuvor med vitmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-30, komplettering 2007-11-06

Områdesbeskrivning

Vid Myren finns ett fint medelrikkärr som ligger i anslutning till en alsumpskog, med värdefulla socklar (sumpskogsinventeringen SVO), men också till bokskog. Rikkärnsytan håller på att växa igen och har troligen varit mycket större förr. Det finns uppgifter om att det har varit ett fint rikkärr här på 1960-talet med bland annat förekomst av majviva (Torbjörn Tyler muntl.), vilken inte återfanns under inventeringen 2006. Det finns en hög frekvens av enbuskar och björk i rikkärret. Även al, tall och brakved har fått fotfäste i den förut öppna ytan.

Norra delen av kärret är mer artrik, medan den södra delen domineras av olika vitmossor och starrarter. I området växer bland annat loppstarr, ängsstarr, tätört, kärresälting, ängsvädd, småvänderot samt den sällsynta granbräken. I den norra delens blötare partier växer rikligt med späd skorpionmossa, guldspärrmossa och kalkkällmossa. Kalkkällmossan indikerar att området är källpåverkat. Andra vanliga arter är kärrmörkia, korvskorpionmossa och röd glansvitmossa. Det första belagda fyndet för Skåne av praktflikmossa (*Lophozia/Leiocolea rutheana*) gjordes i kärret under inventeringen 2006. På stora vitmosstuvor bestående av bland annat purpurvitmossa och knoppvitmossa växer tranbär, klockljung och rundsilesår. Dominanta arter i kärret som visar på igenväxning är blåtåtel, trådstarr och älggräs.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området är ohävdad och det finns mycket gammal förna i bottenskiktet. Rikligt med al, björksly och enbuskar växer i rikkärnsytan. Det finns rester av stängsel kring området som vittnar om att det tidigare har varit betad.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

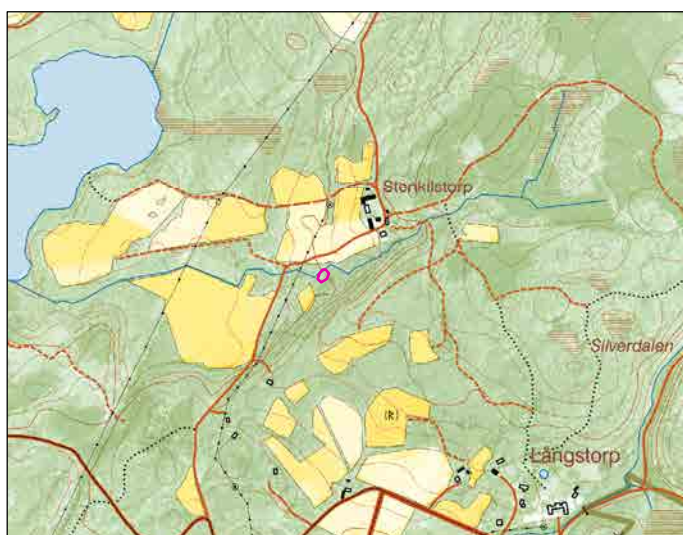
Området behöver hävdas genom bete eller slåtter. Det finns ett akut behov av röjning av träd och buskar som växer i och i kanten av rikkärnsytan.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

42. Stenkilstorp

Kommun:	Höör
Läge:	Ca 2 km söder om Broslätt
Ekokartblad:	03D1B
Områdesskydd:	Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,06 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-20

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret vid Stenkilstorp är ett litet topogent kärr som ligger i en före detta betesmark i kanten av en åsrygg. Det ligger utmed en bäck som rinner ut i Dagstorpssjön, väster om kärret. Det finns mycket vass, vattenklöver och älggräs i området. Skunkkalla, som är en invasiv trädgårdsväxt, har spridit sig från en trädgårdsdamm i närheten och vidare utmed bäcken till kärrets nordöstra kant och är nu på väg att få fotfäste i kärret. Området är igenväxande med al, björk, tall och vide.

Floran har troligen varit mycket mer rik och varierad förr än vad den är i dag. Området har trots allt kvar en värdefull mossflora, mest med tanke på piprensarmossa som finns i kärret. Denna art har troligen inte setts till i Skåne sedan 1980-talet och har endast hittats i ytterligare ett rikkärr i Skåne under denna inventering. Arten förekommer mycket sparsamt tillsammans med kärrmörkia. Andra mossor som finns i kärret är fetbålmossa, kärrbryum, stor skedmossa, kärrkvastmossa, bandpraktmossa och purpurvitmossa. Av kärlväxter finns endast knagglestarr som rikkärrsindikator.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området är ohävdad.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Bete behöver återinföras i området. Det finns ett akut behov av att röja träd och buskar, framförallt al, i området. Det finns också vide som bör röjas, en del vide bör lämnas i fall att det kan finnas värdefulla landsnäckor i området. Skunkkallan måste hållas tillbaka.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

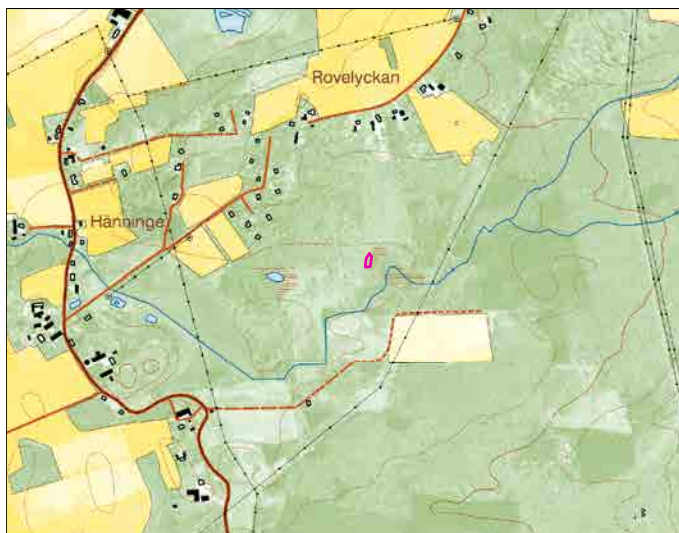
43. Hänninge

Kommun:	Höör
Läge:	Ca 1,8 km sydost om Munkarp
Ekokartblad:	03D0A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,04 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-28

Områdesbeskrivning

Medelrikkärr i Hänninge är relativt opåverkat och har fin flora. Området ligger mellan en enefälad och ett kärr med högstarrvegetation (främst blåstarr). Angränsande till rikkärret finns också en alsumpskog.

Objektet innehåller mestadels fuktängsvegetation, med rikkärrsvegetation insprängt. Det finns även torrare tuvig vegetation. Hirsstarr och knapptåg är vanliga i fältskiktet och spjutmossa i botten-skiktet. Rikkärrsarter i kärret är t.ex. slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, loppstarr, fetbålmossa, kärrbryum, kärrspärrmossa och guldspärrmossa. I kärret växer Sankt Pers nycklar.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas. Det finns ett visst behov av att röja främst klibbal men även enbuskar.

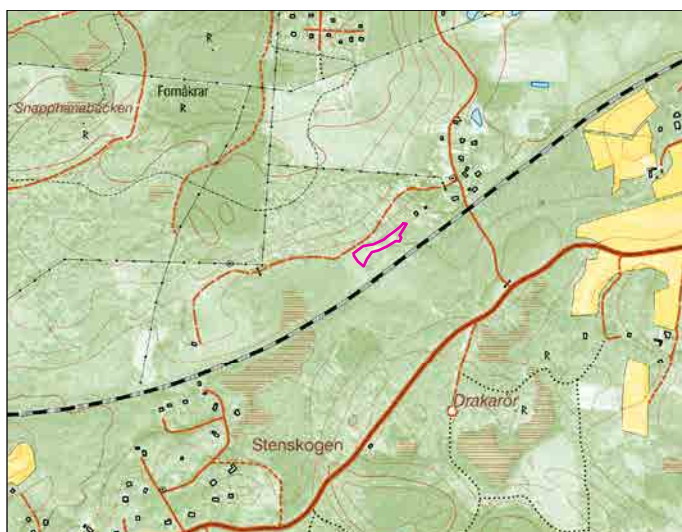

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

44. Stenskogen

Kommun:	Höör
Läge:	Ca 3 km sydväst om Höör
Ekokartblad:	03D0B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på mjukmatta och även fastmatta. Mindre områden med vitmosstuvor.
Inventeringsdatum:	2006-06-20

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret ligger norr om järnvägen i Stenskogen. Det omges av alsumpskog samt öppna fuktängar med bland annat vecketåg.

Det finns ganska mycket björk men även al, vide och tall i kärtrytan. I nordost sluttar objektet något, i övrigt är kärret relativt plant. Rikkärret är starkt källpåverkat och rikkärrensvegetationen finns främst utmed en källbäck. I kärret växer bland annat näbbstarr, knagglestarr, ängsvädd, kärrbryum, guldspärrmossa, källmossa och bandpraktmossa. Vippstarr är mycket vanlig i området, liksom flaskstarr och hirsstarr. Det finns en del vitmosstuvor utspridda i kärret uppbyggda av bland annat knoppvitmossa och purpurvitmossa.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området ingår i en stor betesfälla som betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Området är i behov av ökat betestryck. Det finns ett visst behov av röjning av framför allt uppväxande björk.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

45. Rövarekulan

Kommun:	Höör
Läge:	Ca 2,5 km norr om Löberöd
Ekokartblad:	02D7B
Områdesskydd:	Naturreservat (Rövarekulan) Natura 2000 (Rövarkulen) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D7B01
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-05, komplettering 2007-11-06

Områdesbeskrivning

Rövarekulan ligger i Brååns dalgång i jordbrukslandskapet norr om Vombsänkan. I dalgången finns ett vackert halvöppet beteslandskap med rikkärr, högört- och fuktängar. Runt om beteslandskapet finns olika sorter av bokskog representerade och dalgången är en oas i det annars så uppodlade landskapet runt omkring.

Extremrikkärret består av två delobjekt som ligger intill varandra. Det större västra är ett topogent kärr och det mindre östra ett soligent kärr med en källa. Källvatten tränger fram i sluttningen i det soligena delobjektet och ger upphov till dråg. Detta delobjekt är mer välutvecklat än det västra delobjektet. Kransalger finns i de blötaste partierna. Kring källan och drågen växer det rikligt med kamtuffmossa och klotuffmossa som båda indikerar källpåverkan. Det västra delobjektet domineras av vippstarr. Andra arter i bottenkiktet i båda delobjekten är källtuffmossa, guldspärmossa och kärrbryum. Näbbstarr, ängsnycklar och kärrsälting är vanliga kärlväxter. Även bäckbräsa och tätört förekommer i kärret. I bottenkiktet är spjutmossa

vanligt förekommande och i fältskiktet är vass vanlig.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Området är näringspåverkat.

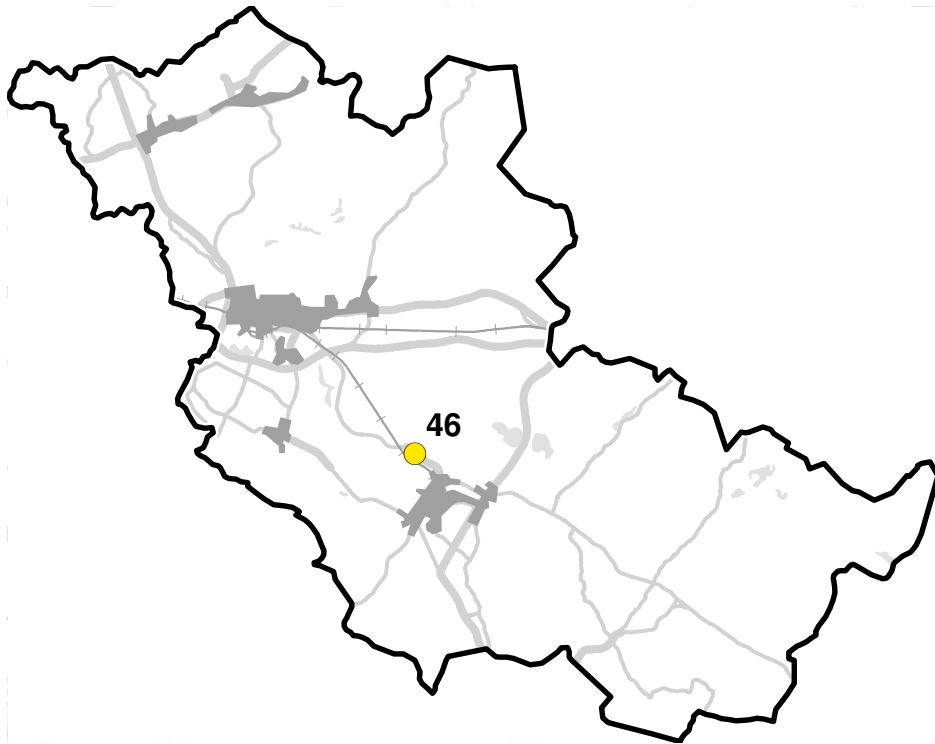
Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett stort behov av kompletterande slåtter av högrötter, vass och högstarr som tränger in i kärret från kanterna.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

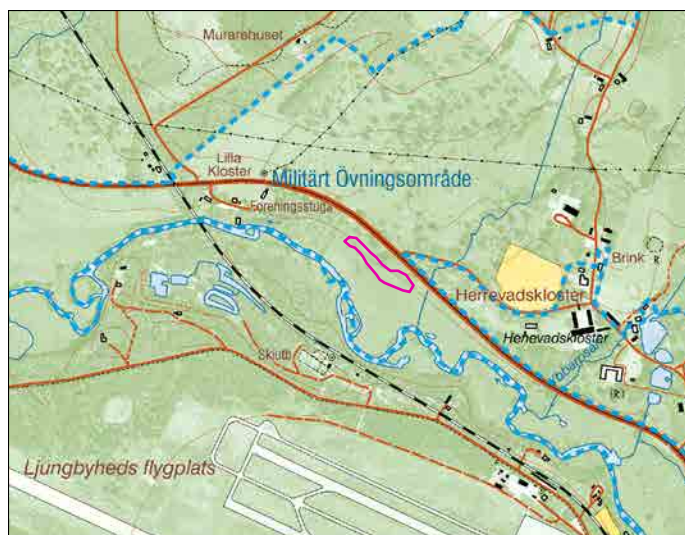
Klippans kommun

46. Brandeborg

46. Brandeborg

Kommun:	Klippan
Läge:	Ca 2 km nordväst om Ljungbyhed
Ekokartblad:	03C4H
Områdesskydd:	Natura 2000 (Brandeborg) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,7 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starr vegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-26

Områdesbeskrivning

Brandeborg ligger i det stora hedlandskapet vid nordöstra foten av Söderåsen. Det fina rikkärret är en av de många vegetationstyperna som ligger insprängt i en strandäng utmed Rönne å. Herrevadskloster ligger strax öster om kärret.

Området användes som slåttermark fram till cirka 1930 och har därefter använts som betesmark. Den fuktiga marken utmed ån är sannolikt den äldsta ängsmarken i hela klosterområdet (Naturvårdsprogrammet för Klippans kommun).

Den mest värdefulla rikkärrensfloran hittar man i rikkärrets västra del. Här finns arter som ängstarr, guldspärrmossa, kalkkammossa, späd skorpionmossa och kärrkvastmossa samt enstaka exemplar av loppstarr, ängsnycklar, tätört, vildlin och kärrknipprot. Andra vanliga arter i kärretan är bl a blåtåtel, ängsvädd och vattenklöver. Den rödlistade fjärilen bastardsvärmare påträffades i kärret under inventeringen.

Insprängt i de blöta kärrytorna finns torrare partier med exempelvis stagghed där det växer bland annat knägräs, blåsuga, jordtistel, jungfrulin, nattviol, revfibbla och blodrot.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Betetrycket är måttligt.

Ingrepp och störningar

Two diken angränsar till kärret som anses ha en svag lokal påverkan.

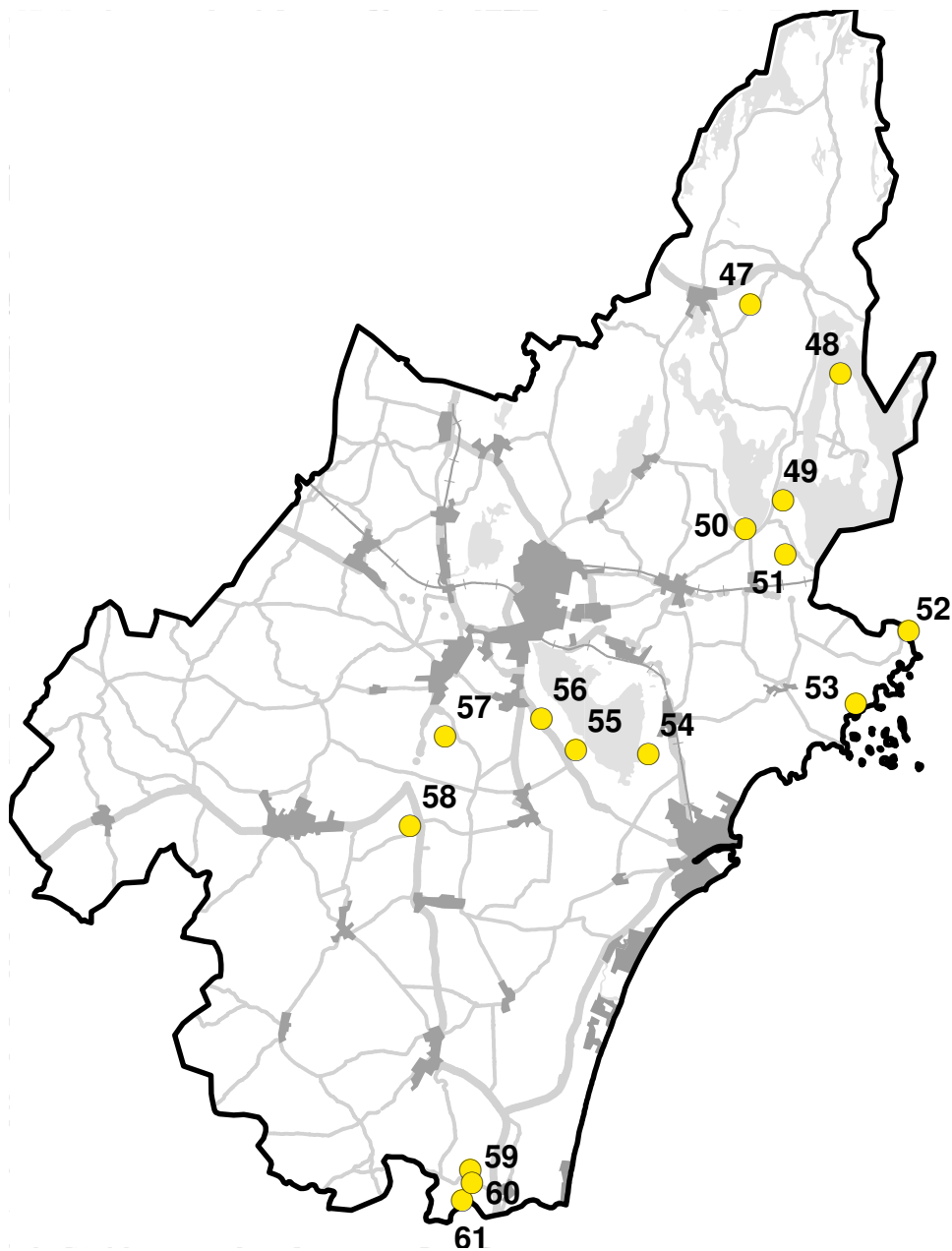
Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete. Betetrycket behöver ökas något. Det finns mycket klibbal som bör röjas bort, samt en del videbuskar. Man bör vara lite mer försiktig med att röja bort alla videbuskar då de är viktiga för landsnäckor som eventuellt kan finnas i området.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

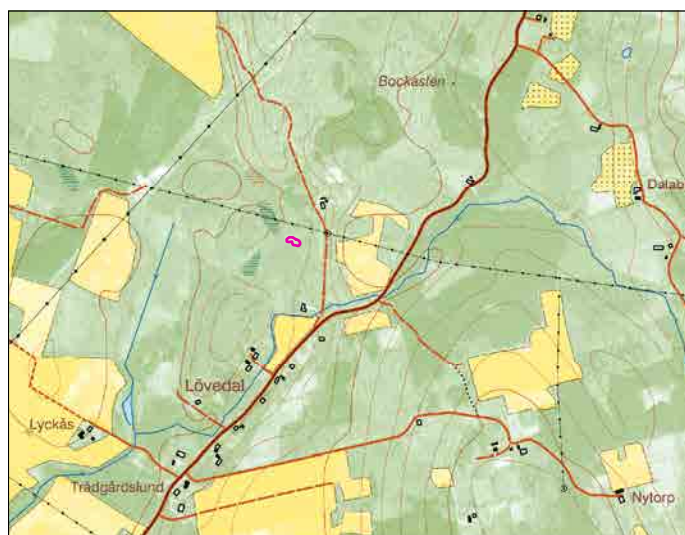
Kristianstads kommun

47. Lövedalskärr	55. Björkhäll
48. Ivö klack	56. Åsumallet
49. Kjuge	57. Norra Mosslunda
50. Kiaby	58. Lyngsjö
51. Väjlaskjö	59. Äskerödskärr
52. Gyetorpskärr	60. Davids kärr, Lillehem
53. Lyckeboda ängar, Inviken	61. Äskebjär
54. Horna	

47. Lövedalskärret

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 2,7 km öster om Arkelstorp
Ekokartblad:	03E5B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,05 ha*
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-29 (Ekologgruppen), komplettering 2007-09-18

Områdesbeskrivning

Lövedalskärret är ett litet fint soligent kärr som helt omges av alkog. Lokalen håller på att växa igen och beskuggningen från omkringliggande skog är stor. Kärrret ingår i ett större område som i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering klassas som kärrskog.

Kärrret är känt sedan länge som en lokal för flugblomster, en art som i dag inte finns på många platser i Skåne. Exempel på andra kärlväxter som också finns i kärrret är kärrknipprot, vippstarr, slankstarr, tvåblad och ängsvädd. Bandpraktmossa är dominerande i bottenkiktet, men det finns också arter såsom kärrspärrmossa, guldspärrmossa, kärrkvastmossa, späd skorpionmossa, kamtuffmossa och fetbålmossa.

Rikkärrsarter av både mossor och kärlväxter missgynnas av igenväxningen då andra arter tar vid och konkurrerar ut och skuggar de ofta småväxta rikkärrsarterna. Vid en inventering av kärrret 1983 fann man förutom flugblomster och kärrknipprot även gräsull, näbbstarr, majviva och blodnycklar, arter som nu verkar ha försvunnit från kärrret på grund av att det är ohävdad och igenvuxet.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Kärret är ohävdad. Åren 1990-1991 röjdes och slåtrades kärret.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Röjningsbehovet av träd och buskar är akut. Först och främst behöver man ta bort sly och lite större träd som står inne i gläntan där rikkärrsytan ligger. På sikt bör även röjning ske i kanterna mot skogen för att släppa in ljus och för att utöka rikkärrsytan.

Om området fortsätter vara ohävdad kommer det att växa igen med bland annat brakved och al. Hampflockel är på frammarsch i kärret. Eftersom rikkärret är så litet och ligger så pass avskilt är bete inte realistiskt. Området bör istället skötas genom återkommande slätter med skärande/klippande redskap.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus.

48. Ivö klack

Kommun:	Kristianstad
Läge:	På Ivöns norra udde
Ekokartblad:	03E4C
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintrasse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-04

Områdesbeskrivning

Längst ut på Ivöns norra udde ligger ett gammalt kaolin- och kalkbrott. Brottet var i gång fram till 1950-talet. I resterna av brottet har det bildats ett extremrikkärr där kalkrikt grundvattnet sipprar fram o rinner längs en sluttning. Kärrknipprot finns utspritt i hela våtmarksområdet.

Gräsull dominerar vegetationen i extremrikkärrret. Andra förekommande arter är näbbstarr, guldspärmossa, kalklungmossa och stor fickmossa. Källtuffmossa indikerar att området är källpåverkat. Det förekommer rikligt med kransalger i de blötaste partierna.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området är ohävdad.

Ingrepp och störningar

Ej bedömt.

Behov av skötselåtgärder

Det finns ett visst behov av varsam röjning. Tall och björk behöver hållas efter.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

49. Kjuge

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 2,4 km nordost om Kiaby
Ekokartblad:	03E3B
Områdesskydd:	Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
VMI objekts ID:	L03E3B03
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossor på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-28 (Ekologgruppen)

Områdesbeskrivning

Norr om Kjuge, vid Ivösjöns västra strand, finns ett topogent extremrikkärr. Rikkärret ligger inte långt från Bäckaskogs slott. Kärrret, som är omgivet av skog, är ohävdad och igenväxande. Al och videbuskar tränger på från skogskanten och det finns även en hel del alsly i kärrytan. I de centrala delarna växer rikligt med vass och trådstarr.

I bottenskiktet förekommer späd skorpionmossa i riklig mängd bland vassen. Andra vanligt förekommande arter är kärrknipprot och guldspärrmossa. Enstaka förekomster av de typiska rikkärrsarterna ängsnycklar, ag, fetbålmossa, stor skedmossa och korvskorpionmossa påträffas också.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Kärret är ohävdad och igenväxande.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Rikkärret är i akut behov av skötsel. Rójning av träd och buskar är nödvändigt, både i den mer öppna kärrytan och i kanterna för att få bukt med igenväxningen. Det är även ett akut behov att införa hävd i form av slätter eller bete.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

50. Kiaby

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Vid Oppmannasjöns strand strax norr om Kiaby
Ekokartblad:	03E3B
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation, men även bladvassvegetation, på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-03

Områdesbeskrivning

Det topogena extremrikkärret ligger på Oppmannasjöns södra strand, nära badplatsen i Kiaby. Rikkärrsytan omges av fuktäng med mycket bladvass, hampflockel och sjöfräken. Mellan kärret och sjön finns en bred bård med ung asp och al.

Kärret är mycket blöt och det förekommer blekeutfällning och små bäckdrag. Det finns mycket kransalger i de blötaste partierna.

I rikkärrsytan växer rikligt med bladvass och vide som håller på att konkurrera ut annan växtlighet. Trots detta så var det mest iögonfallande vid inventeringstillfället de ovanligt många blommande exemplar av kärknipprot, något som är unikt för Kiaby. Orkidén finns rikligt utspridd i hela rikkärret. Kärret i Kiaby är det rikkärr i Skåne som under rikkärrens inventering innehöll störst förekomst av kärknipprot. I kärret växer också plattsäv, slankstarr och ett flertal brunmossor såsom källtuffmossa, klotuffmossa, kamtuffmossa och kalkkällmossa. Dessa mossor indikerar att det finns källpåverkan i kärret. I kärret växer också ängsnycklar, trindstarr, vippstarr, tagelsäv, kärrsälting, späd skorpionmossa, fetbålmossa, kärrebryum och bandpraktmossa.

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades den rödlistade kalkkärsgrynsnäcken. Arten är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Kalkkärsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Området betades senast under 1980-talet. I dagsläget är området ohävdad.

Ingrepp och störningar

Det finns ett öppet dike i direkt anslutning till rikkärret, men också flera gamla täckta diken vars funktion idag är tveksam. En kraftledning går över kärret.

Behov av skötselåtgärder

Området är i behov av hävd, i form av bete och/eller slåtter. Troligen är delar av området för blött för beteshävd och då är slåtter att föredra. Slåtter av rikkärrsfloran bör ske manuellt med skärande/klippande redskap med ett par års mellanrum.

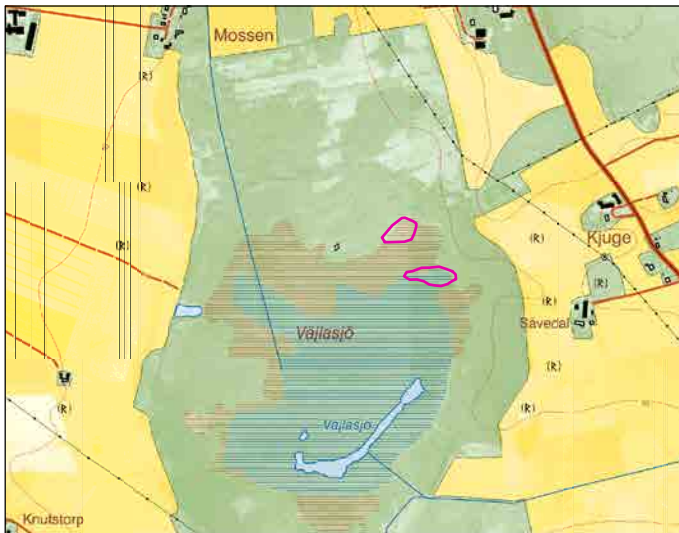
Området är i akut behov av röjning. Bladvass, björksly och videbuskar kommer att bli ett hot mot de ljuskrävande rikkärrsarterna om inte marken börjar röjas och hävdas omgående. Smärre partier med videbuskar bör lämnas kvar för att gynna landsnäckorna. Diskussion med markägaren har inletts för skötselåtgärder i kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

51. Väjläsjö

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 2,2 km nordost om Högaskog
Ekokartblad:	03E3B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan
VMI objekts ID:	L03E3B01
Areal:	0,9 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-04, komplettering 2008-06-04

Områdesbeskrivning

Väjläsjö är en nästan helt och hållet utdikad sjö som är under stark igenväxning. Den ligger sydväst om Ivösjön. I norra delen av området ligger två topogena extremrikkärrensytter. På 1970-talet utgjordes delar av området ett sammanhängande extremrikkärr av axagtyp med inslag av flera orkidéarter. Bottenskiktet var då välutvecklat av rikkärsmossor.

Idag är rikkärret inte särskilt artrikt. Axag finns kvar, men endast med ett fåtal tuvor. Vassen tränger på söderifrån och videbuskage breder ut sig. Två mindre områden med ag finns i den norra ytan. Späd skorpionmossa finns det mycket rikligt av i den norra ytan men även i den södra. Andra rikkärrensindikerande arter är exempelvis trindstarr, gräsull, slankstarr, näbbstarr, tagelstarr och tagelsäv. Ett enda exemplar av ängsnycklar hittades.

I bottenskiktet förekommer förutom späd skorpionmossa även exempelvis guldspärrmossa, kärrbryum, kärrkvastmossa och gyllenmossa.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området är ohävdad.

Ingrepp och störningar

Mellan de två rikkärrsytorna går diken som påverkar kärret negativt.

Behov av skötselåtgärder

Det finns ett stort röjningsbehov av sly och buskar. För att på sikt hålla kärret öppet krävs återkommande röjningar av uppkommande sly. Området bör om möjligt skötas genom slätter med några års mellanrum. Det är alldeles för blött för att låta betesdjur gå ut i kärret och beta.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

52. Gyetorpskärret

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 1,7 km söder om Nymölla
Ekokartblad:	03E2D
Områdesskydd:	Natura 2000 (Tostebergakusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03E2D01
Areal:	5,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-29 (Ekologgruppen), komplettering 2007-11-05

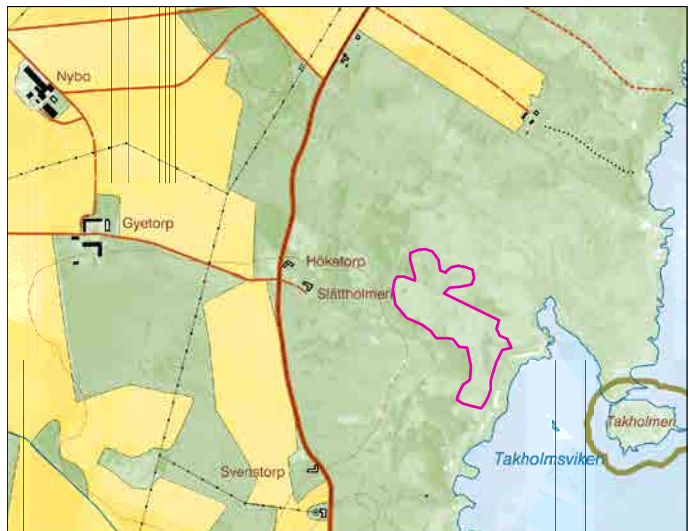
Områdesbeskrivning

En knapp kilometer norr om naturreservatet Tosteberga ängar, ligger det mycket artrika Gyetorpskärret. Kärret är känt som en rik orkidé-lokal ända sedan 1891 och ännu idag är det den överlägset största av Skånes fyra flugblomster-lokaler. Andra orkidéarter som påträffas i kärret är ängsnycklar, brudsporre, honungsblomster, Jungfru Marie nycklar, nattviol, kärrknipprot och majnycklar.

Det topogena extremrikkärret ligger i en mosaik med kalkfuktäng och strandäng. Fukthetsförhållandet är varierande, bland annat genom en mycket tuvig struktur över stora ytor. Typiska arter för rikkärr och kalkfuktäng förekommer tillsammans med torrängsarter, de senare växer uppe på tuvorna, till exempel brudbröd, klasefibbla och vårbrodd. Den i inventeringen avgränsade rikkärnsytan innehåller både rikkärr, kalkfuktäng och strandäng, eftersom gränserna mellan de olika vegetationstyperna är otydliga.

Vanligt förekommande arter i rikkärspartierna är exempelvis plattsäv, slankstarr, ängsstarr, tagelsäv, slätterblomma, kärrspira, tätört, majviva och guldspärrmossa. Det finns enstaka förekomster av de typiska rikkärnsarterna loppstarr, gräsull, näbbstarr, kärrspärrmossa, kärrmörkia, späd skorpionmossa, korrskorpionmossa och grov gulmossa.

Under 2007 gjordes en inventering med avseende på landsnäckor i kärret. Dels hittades den rödlistade arten större blåsnäcka, dels smalgrynsnäcka som är medtagen i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar, honungsblomster
Större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Området är före detta slättermark men betas idag av nötkreatur. Hävden är för närvarande god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

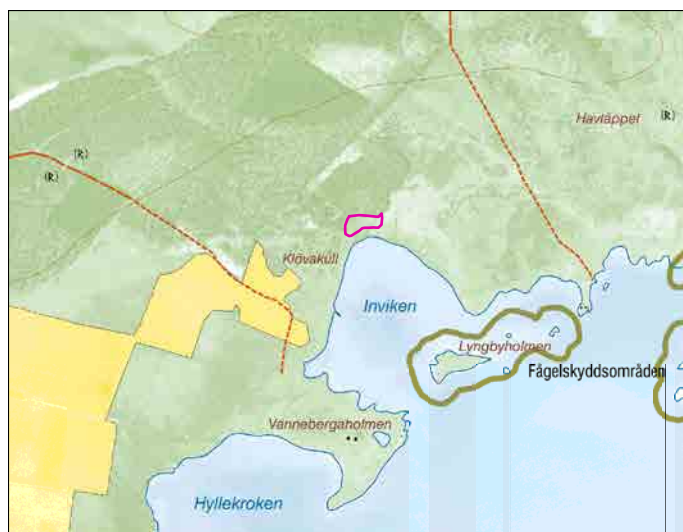
Betet bör fortgå i nuvarande omfattning. Med hänsyn till de snäckor som finns i kärret bör betestrycket inte vara för starkt. För flera av orkidéarterna är det viktigt med ett sent betespåsläpp. Kärret är i akut behov av röjningsåtgärder. Kristianstads naturskyddsförening har de senaste åren genomfört röjningar i området och då framför allt utanför själva rikkärspartierna. I områdets östra delar växer en hel del alsly som behöver röjas. Även sly i den norra och västra kanten som gränsar in mot en trädunge behöver röjas. Ytterligare bör en del björk och enbuskar som står ute i rikkärssytan tas bort.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

53. Lyckebo ängar, Inviken

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 4 km öster om Vanneberga
Ekokartblad:	03E1C
Områdesskydd:	Natura 2000 (Tostebergakusten) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03E1C01
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-05, komplettering 2008-07-07

Områdesbeskrivning

Lyckebo ängar vid Inviken ligger på kusten mellan Tosteberga och Fårabäck. Extremrikkärret ligger inom samma Natura 2000-område som Gyetorpskärrer. Den topogena rikkärnsytan ligger insprängd i en mosaik av havsstrandängar och fuktängar och är svår att avgränsa. Området domineras av bladvass.

Rikkärret har mest utvecklad mossflora i västra delen och det är här man hittar den rödlistade arten honungsblomster. Växter som indikerar att det är ett rikkärr är ängsstarr, tagelsäv, slätterblomma, plattsäv, majviva, tätört, späd skorpionmossa, kärrbryum, kärrpraktmossa, kärrspärrmossa och källtuffmossa.

Rödlistade arter

Honungsblomster

Kalkkärrgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)*

Hävdförhållanden

Kärret ingår i en stor betesfälla. Beteshävderna är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

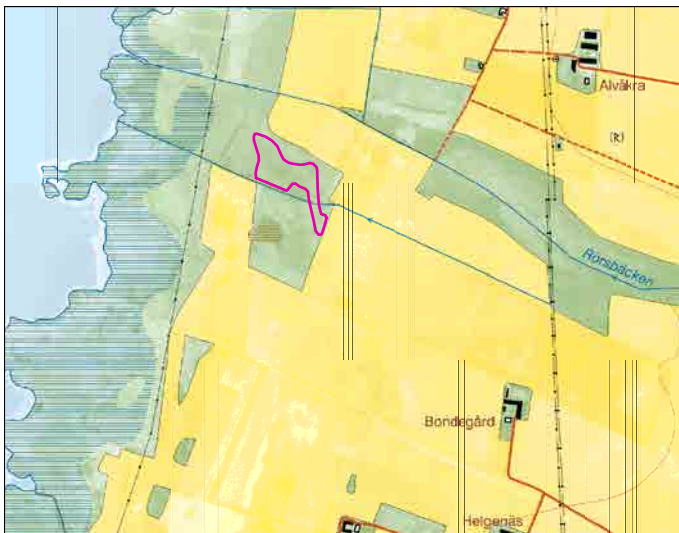
Beteshävden bör fortgå i nuvarande omfattning. Sent betespåsläpp är att föredra för att gynna honungsblomster. Området bör inte betas av får, då det är negativt för det rödlistade honungsblomstret. Får äter gärna upp orkidéer innan de hinner sätta frö och sprida sig. Man bör också vara uppmärksam så att vassen inte sprider sig ytterligare i området, i så fall kan kompletterande slätter vara aktuellt. Det finns ett visst behov av röjning av enbuskar.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

54. Horna

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 2,1 km sydväst om Rinkaby, vid Hammarsjöns strand
Ekokartblad:	03E1A
Områdesskydd:	Naturreseptat (Rinkaby och Horna ängar) Natura 2000 fågeldirektivet (Hammarsjöområdet)
Planunderlag:	RAMSAR Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	1,7 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt mindre områden med gles gräs-/starrvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-03

Områdesbeskrivning

Rikkärret vid Horna (kallas även Rinkabykärret) ligger, tillsammans med rikkärret Åsumallet vid Norra Åsum och rikkärret vid Björkhäll, vid Hammarsjöns strand. Kärret ingår i naturreseptatet ”Rinkaby och Horna ängar” och omfattas av den internationella Ramsar-konventionen för skydd och bevarande av våtmarker. Rinkaby- och Horna ängar har stora zoologiska och botaniska värden och det finns en rik biologisk mångfald av insekter, fåglar såväl som kärlväxter.

Området där medelrikkärret ligger har tillhört Rinkabys ängsmarker och har lång hävdkontinuitet. Kärret är topogent. Ett dike som löper i öst-västlig riktning delar rikkärrensytan i en större nordlig del och ett mindre område i söder. Längs diket växer al. I den norra delen finns stora partier med sjöfräken och tuvor med vippstarr. I den delen hittas även källmossa. I övrigt har rikkärret inget utvecklat mosskikt. Kärlväxter som indikerar rikkärr är bland annat ängsnycklar, kärrknipprot, kärrjohannesört, ängsvädd, plattsäv, brunstarr, trindstarr och kärrsälting. Smörbollor och myskgräs är andra nämnvärda arter i området.

Vid en snäckinventering år 2000 hittades 11 arter av landsnäckor i kärret, dock ingen rödlistad.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört
Källgräs finns i området.

Hävdförhållanden

Området sträcker sig över två olika betesfällor där diket utgör gränsen mellan dem. Den södra delen var välbetad vid inventeringstillfället. I den norra fällan var djuren ännu inte påsläppta, men det fanns ingen ansamling av förna i bottenskiktet.

Ingrepp och störningar

Diket som korsar rikkärnsytan och ytterligare ett dike strax norr om kärret bedöms ha en svag generell påverkan på rikkärret.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i minst nuvarande omfattning. En del vide och alsly behöver röjas och hållas efter kontinuerligt.

Bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus (södra delen: gynnsam bevarandestatus, norra delen: otillräcklig bevarandestatus).

55. Björkhäll

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 800 m norr om Hovby
Ekokartblad:	03D1J
Skydd:	Naturreservat (Hovby ängar) Natura 2000 habitatdirektivet (Björkhäll) Natura 2000 fågeldirektivet (Hammarsjöområdet)
Planunderlag:	RAMSAR Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03D1J01
Areal:	0,8 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt mindre områden med tuvor.
Inventeringsdatum:	2006-07-04 (Ekologgruppen), komplettering 2007-11-05

Områdesbeskrivning

Det topogena extremrikkärret vid Björkhäll ligger på Hammarsjöns sydvästra strand och är en del av naturreservatet Hovby ängar. Lokalen ligger inom nedre Helgeåns våtmarksområde och omfattas även av den internationella Ramsar-konventionen för skydd och bevarande av våtmarker. De tidvis översvämmade strandängarna är viktiga livsmiljöer för många fåglar och här häckar bland annat flera hotade, hävdberoende vadararter och simänder. I områdets närhet har det även påträffats strandpadda och några rödlistade arter av jordlöpare.

Rikkärret är svårt att avgränsa då övergången mot dels fattigare kärr och dels kalkfuktäng är flytande och därmed otydlig. Det förekommer kransalger i de blötaste partierna.

Späd skorpionmossa dominerar i bottenskiktet. Andra vanliga rikkärtsarter är plattsäv, slankstarr, ängsstarr, ängsnycklar, tagelsäv, vildlin, slätterblomma, kärrspira, ängsvädd, kärrsälting, guldspärrmossa och stor skedmossa. Det finns enstaka förekomster av näbbstarr, kärrknipprot, honungsblomster, tätört och korvskorpionmossa.

Rikkärret blev år 2006 inventerat med avseende på landsnäckor. Både kalkkärrsgrynsnäcka och större agatsnäcka påträffades i kärret. Enligt skötselplanen för naturreservatet Hovby ängar ska det ske en uppföljning av förekomsten av landsnäckor vart femte år.

Rödlistade arter

Honungsblomster

Kalkkärrsgrynsnäcka och större agatsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006).

Hävdförhållanden

Området hävdas genom bete. Själva rikkärrensytan har särhågnats för att på ett bättre sätt kunna styra betes-tidpunkt och betesintensitet.

Ingrepp och störningar

Det finns ett dike strax väster om rikkärret som sannolikt har en hydrologisk påverkan på kärrområdet.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete. Tidpunkt för betespåsläpp och betesintensitet skulle behöva studeras ytterligare för att kunna optimera skötseln för både landsnäckor och honungsblomster. Det finns uppslag av al i kärret, men det ser ut att till stor del hållas nere av betesdjuren. Det bör ske en fortsatt kontinuerlig röjning av uppkommande sly som djuren inte håller nere. Vassen behöver hållas under uppsikt så att den inte ökar i omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

56. Åsumallet

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 1,7 km söder om Norra Åsum
Ekokartblad:	03D1J
Områdesskydd:	Natura 2000 habitatdirektivet (Åsumallet) (delvis) Natura 2000 fågeldirektivet (Hammarsjöområdet)
Planunderlag:	RAMSAR Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03D1J02
Areal:	4,7 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på dels fastmatta, dels gungfly. Mindre områden med tuvor.
Inventeringsdatum:	2006-07-05 (Ekologgruppen), komplettering 2007-11-05

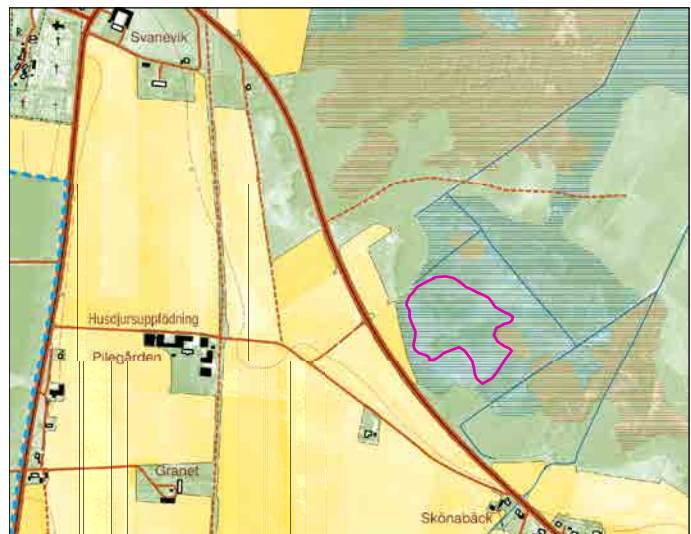
Områdesbeskrivning

Åsumallet är ett topogent extremrikkärr som ligger längs Hammarsjöns strand, strax väster om naturreservatet Hovby ängar. Lokalen ligger inom nedre Helgeåns våtmarksområde och omfattas även av den internationella Ramsar-konventionen för skydd och bevarande av våtmarker.

Området har en lång historia som slåtteräng. De årliga översvämningarna från sjön gödslade de lågt liggande markerna, vilket gav goda höskördar samtidigt som det faktum att markerna torkade upp sent på säsongen motverkade uppodling. Vid jordbrukets mekanisering ställdes de blötare slåtterängarna om till bete eller slutade brukas helt vilket resulterade i att bladvass, al- och videbuskage snabbt bredde ut sig.

Idag är den öppna rikkärnsytan omgärdad av alsumpskog. Större albuskage och en del vide står också ute i kärnsytan. Vegetationen i fältskiktet domineras av trädstarr och vass. I höljet förekommer kransalger. Ängsnycklar, kärrknipprot, kärrsälting, trindstarr och mossorna kärrbryum, guldspärrmossa och bandpraktmossa är vanligt förekommande. Det finns även enstaka förekomster av de typiska rikkärnsarterna kärrjohannesört, ängstarr, späd skorpionmossa, fetbålmossa, kärrmörkia, myruddmossa, kalltuffmossa och korvskorpionmossa i kärret. Åsumallet är en känd lokal för gulyxne som numera inte förekommer på många platser i Skåne eller Sverige.

Kalkkärrsgrynsnäcka och större agatsnäcka har hittats i kärret och uppmärksammas i bevarandeplanen för Natura 2000.

Rödlistade arter

Gulyxne, kärrjohannesört

Kalkkärrsgrynsnäcka och större agatsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Kärret hävdas periodvis av nötkreatur (i början och i slutet av betessäsongen). Hävden är dock svag och det finns också områden som är i princip obetade då de är för blöta för att djuren ska gå ut och beta i dem. Sedan början av 1990-talet har slåtter utförts med oregelbundna tidsintervall inom delar av kärret. Under 2000-talet har slåtter på försök skett med ett par års intervall inom avgränsade, inmätta ytor med stor förekomst av gulyxne. Senast detta skedde var hösten 2008.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete åtminstone i nuvarande omfattning. Det är också viktigt att fortsätta med slåttern och areellt utvidga denna för att gynna gulyxne. Kärret hade vid inventeringstillfället ett stort behov av röjning. Kontinuerlig röjning av sly är nödvändigt för att hålla en öppen kärrmiljö, främst i områden med gulyxne. Det största hotet är alen som tränger på från sidorna. En del videbuskage bör få stå kvar för snäckornas skull, men hållas efter så att de inte breder ut sig ytterligare.

Eftersom det finns en risk att vassen breder ut sig ytterligare är därför kompletterande slåtter önskvärt under torrare år när det är möjligt att komma ut i hela området.

I bevarandeplanen för Natura 2000 uppmanas till uppföljning av landsnäckor var femte år.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

57. Norra Mosslunda

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 3,4 km söder om Vä
Ekokartblad:	03D1J
Områdesskydd:	Natura 2000 (Norra Mosslunda)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	2,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta. Mindre områden med tuvor.
Inventeringsdatum:	2006-07-04, 2006-07-07 (Ekologgruppen)

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret i Norra Mosslunda består av två topogena rikkärrsytor som ligger i ett mycket värdefullt betesmarkslandskap. Området var ursprungligen en del av byn Vä's utmarker. Den långa hävdkontinuiteten, den stora variationen av vegetations- och naturtyper samt det kalkrika underlaget medför att området hyser ett stort antal kärlväxter varav många är sällsynta och hotade. Även djurlivet är rikt, exempelvis har större vattensalamander påträffats i omgivningarna.

Inventeringen visade på rikliga bestånd av ängsstarr och den rödlistade hartmansstarren.

Andra vanliga rikkärrsarter som finns i kärret är plattsäv, slankstarr, ängsnycklar, ängsvädd, kärrsälting och stor skedmossa. Av övriga arter som noterades som enstaka kan nämnas de typiska rikkärrsarterna fetbålmossa, späd skorpionmossa och grov gulmossa.

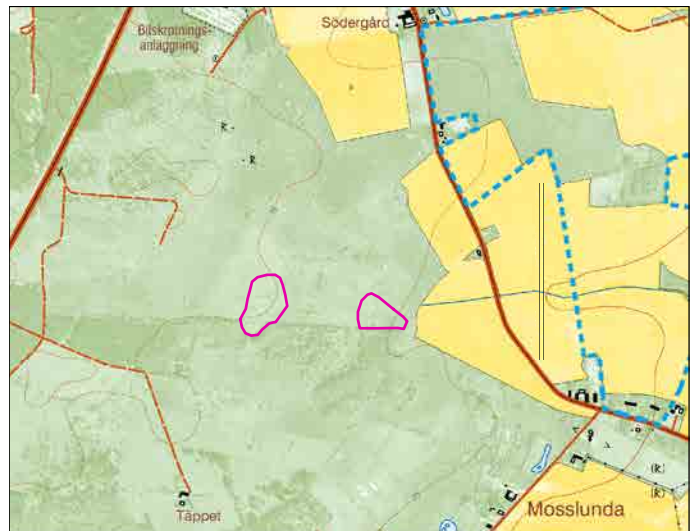
Vid snäckinventeringen 2007 påträffades kalkkärrsgrynsnäcka och större blåsnäcka, som båda är rödlistade. Kalkkärrsgrynsnäcka ingår i EU:s art- och habitatdirektiv.

Mosslundaområdet ägs och förvaltas av Kristianstads kommun.

Rödlistade arter

Hartmansstarr, honungsblomster

Kalkkärrsgrynsnäcka och större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

De två rikkärrensytorna ligger i olika betesfällor. Området betas av nötkreatur. Båda delobjekten är välbetade, men det är något högre betestryck i det västra kärret.

Ingrepp och störningar

Det finns ett dikessystem som kan härröra från en före detta torvtäktsverksamhet. Dikena är små, endast som konturer i marken, och bedöms inte ha en aktivt dränerande effekt i dagsläget.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning, men med avseende på landsnäckorna skulle hävden i den västra kärrytan kunna minskas något, medan den istället skulle kunna ökas något i den östra ytan. Sly behöver hållas efter löpande. Enstaka videbuskage bör lämnas orörda, eftersom snäckorna gynnas av vide. Att ändra hävden till slåtter skulle vara till en fördel för rikkärrets flora.

Bedömning av bevarandestatus

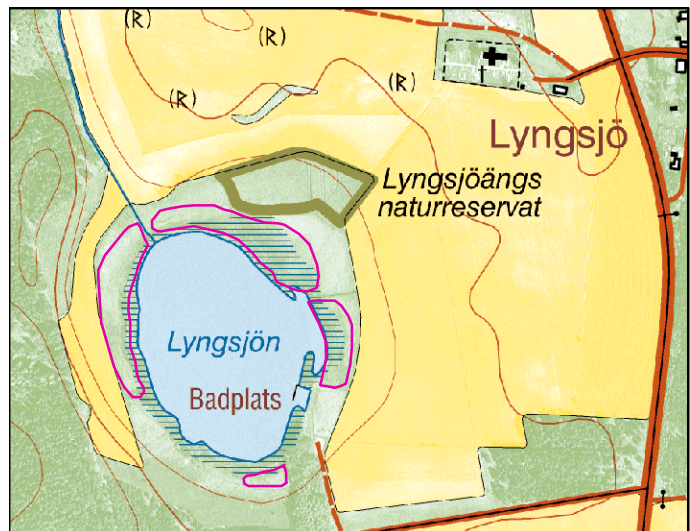
Gynnsam bevarandestatus

58. Lyngsjö

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 500 m sydväst om Lyngsjö
Ekokartblad:	03D01
Områdesskydd:	Natura 2000 (Lyngsjön) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L03D0101
Areal:	2,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossdominerad vegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-05 (Ekologgruppen), komplettering 2007-11-05

Områdesbeskrivning

Det topogena extremrikkärret ligger som en krans runt Lyngsjöns strand. Det övergår på vissa ställen i kalkfuktäng. Området är före detta sjöbotten och frilades vid en sjösänkning under 1800-talet. Tillflödet till sjön kommer huvudsakligen från uppträngande grundvatten som är extremt kalkrikt, därav markens höga kalkhalt. Mellan sjön och rikkärret ligger ett smalt men kraftigt bladvassbestånd. På östra och västra sidan tangerar uppodlad åkermark till rikkärrensytorna. Strax norr om Lyngsjön och rikkärrensytorna ligger naturreservatet Lyngsjö äng.

Dominerande art i bottenskiktet är späd skorpiomossa. Andra arter i bottenskiktet är stor skedmossa, kalkkällmossa, kalltuffmossa, gyllenmossa och kärrkammosa. Av kärlväxter är gräsull, kärrknipprot, kärrspira, tätört, majviva, slankstarr och näbbstarr vanliga. Ängsnycklar, majnycklar och en hybrid mellan dessa finns det rikligt av i kärret. Arter som noterades som enstaka kan nämnas de typiska rikkärrsarterna, honungsblomster, tagelsäv och slätterblomma. Lyngsjö är en känd lokal för gulyxne.

Kalkkärrsgrynsnäcka påträffades vid snäckinventeringen 2006. Arten är rödlistad och medtagen i EU:s art- och habitatdirektiv.

Stor ögontröst har återintroducerats på omkringliggande kalkfuktängar under åren 2004/2005.

Rödlistade arter

Gulyxne, majnycklar, honungsblomster
Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Hela området runt sjön betas av nötkreatur. Hävden bedöms som god.

Ingrepp och störningar

Ett dike löper igenom området från öster och ner till sjön och ett dike löper från sjön och norrut ut till Vramsån. Båda diken är ganska djupa och bedöms ha en dränerande effekt. Det faktum att rikkärren tangeras av åker innebär ett klart näringsläckage.

Behov av skötselåtgärder

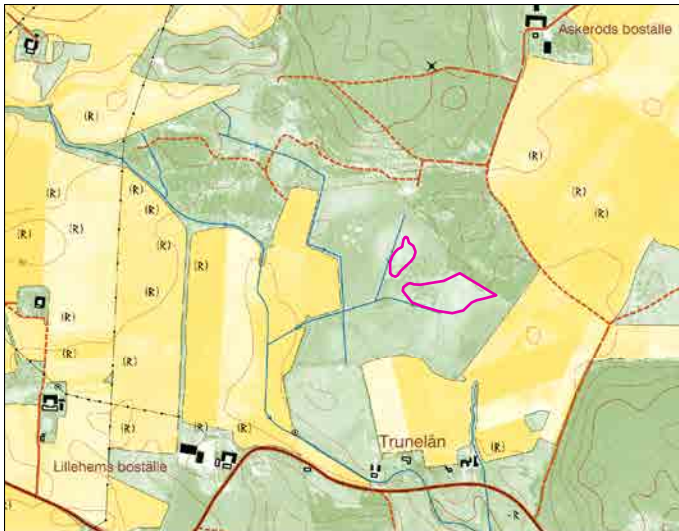
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Vassbeståndet runt sjön behöver hållas under uppsikt, så att det inte sprider sig upp mot rikkärrensområdena och om så sker måste kompletterande slåtter utföras. Området får inte heller torka ut, vilket är ett av de största hoten mot gulyxne i Skåne. En skyddszon i anslutning till omkringliggande åkermark är önskvärd för att minimera näringsläckage från åkrarna till kärrområdet.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

59. Äskerödsjärret

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 2,3 km nordväst om Maglehem
Ekokartblad:	02D6I
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	1,8 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkjarr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-10

Områdesbeskrivning

Kjarrret i Äskeröd (strax norr om Trunelän) utgörs av två topogena rikkjarrsytor som ligger i en öppen betesmark söder om Äskeröds boställe. Betesmarksområdet har lång hävdkontinuitet och en rik flora med slätterindikerande arter. Mellan rikkjarrsytorna växer ett buskage av en och björk.*

Rikligt förekommande arter i bottenskiktet är kalkkammossa och späd skorpionmossa. Exempel på andra mossor är kärrspärrmossa, kärrbryum, guldspärrmossa och gyllenmossa. Exempel på kärlväxter i kjarrret som indikerar att det är ett rikkjarr är slankstarr, näbbstarr, kärrknipprot, ängsnycklar, brudsporre majviva, gräsull, slätterblomma, loppstarr och tätört.

Andra vanliga arter i kjarrret är blåtätel (dominant), hirsstarr, flaskstarr, älggräs och spjutmossa.

Under en inventering med avseende på landsnäckor 2007 hittades två rödlistade snäckarter; kalkkärsgrynsnäcka och rundläppad skivsnäcka. Dessutom hittades smalgrynsnäcka som, liksom kalkkärsgrynsnäcka, är med i EU:s art- och habitat direktiv.

Rödlistade arter

Loppstarr

Kalkkärrsgrynsnäcka. I södra delen finns även rundläppad skivsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden bedöms som god.

Ingrepp och störningar

Ett mycket kraftigt dike i västra kanten har troligen minskat kärrets areal. Mer eller mindre igenvuxna diken finns också i området.

Behov av skötselåtgärder

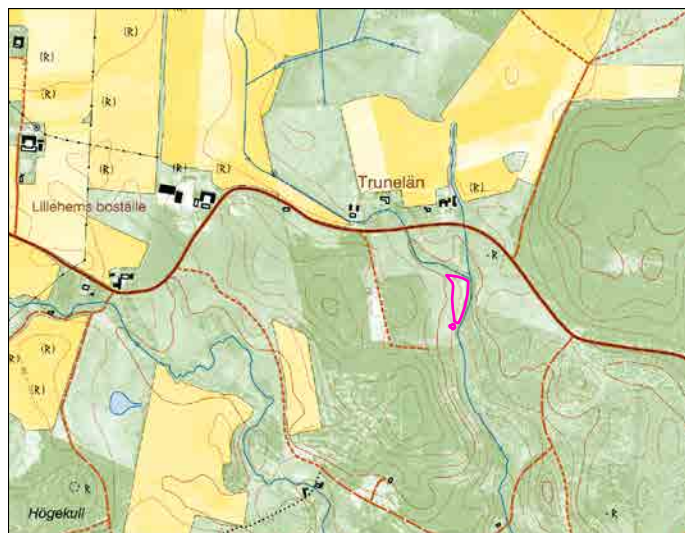
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett visst behov av röjning av framför allt enbuskar och tall i rikkärresområdet. Några videbuskar bör sparas för snäckornas skull. Älggräs bör hållas efter med hjälp av kompletterande slåtter.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

60. Davids kärr, Lillehem

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Ca 1,8 km väster om Maglehem
Ekokartblad:	02D6I
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation samt brunmossdominerad vegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-10, komplettering 2008-02-25

Områdesbeskrivning

Davids kärr ligger i ett kuperat naturskönt område strax söder om landsvägen mellan Maglehem och Lillehem. Området är en före detta översilningsäng. Ängavattning var vanligt under andra hälften av 1800-talet och en bit in på 1900-talet. Bäckens som rinner genom området dämades upp och vattnet leddes om till en huvudfåra med sidofåror ut i ängen (rester av dämnet och huvudfåra syns än idag). Enligt markägaren har ängavattning skett i området fram till 1930. Därefter har området betats.

Omkring extremrikkärrret finns en fin kalkfuktäng med bland annat jungfrulin och rödklint. Alsumpskog ansluter utmed bäcken.

Kärrret är sluttande och det rinner vatten ned för sluttningen. Vanliga arter i rikkärrret är kärrknipprot, vildlin, majviva, kärrsälting och späd skorpionmossa. Även plattsäv, slankstarr, näbbstarr och kalkkamossa är vanligt förekommande. Kalkkällmossa indikerar att området är källpåverkat. I kärrret växer också ängsstarr, majnycklar, loppstarr, tagelsäv, slätterblomma, tätört, ängsvädd, guldspärrmossa, stor fickmossa och bandpraktmossa.

Vid inventering av kärrets landsnäckor år 2007 påträffades de två rödlistade arterna kalkkärrgrynssnäcka och tandsnäcka. Dessutom påträffades den ganska ovanliga smalgrynssnäckan som, liksom kalkkärrsgrynssnäcka, är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar

Kalkkärrgrynssnäcka och tandsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Området som betas av nötkreatur är välhävdad.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Under 2008 gjorde markägaren en röjning av sly i kärret. Kompletterande slätter utfördes också. Det finns behov av återkommande röjning av aluppslag och björnbär. Hävden bör fortsätta som i dagsläget med viss kompletterande slätter av högorter (bland annat älggräs och kåltistel) vid behov. Eventuellt skulle lokalen kunna hävdas helt och hållet som slätteräng i framtiden.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

61. Äskebjär

Kommun:	Kristianstad
Läge:	Strax norr om Drakamöllans naturreservat, ca 2,4 km väster om Maglehem
Ekokartblad:	02D6I
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,6 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt tuvor med gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-07-11

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret i Äskebjär ligger strax norr om Drakamöllans naturreservat. Omgivningen runt kärret består av en starkt kuperad enefälad. Miljön är omväxlande med fuktiga svackor och torrbackar. Området är mycket intressant ur flera aspekter, såväl botaniskt som kulturhistoriskt. På backarna förekommer torrängsflora och högst upp på backen norr om kärret finns en bronsåldershöj. I området finns även rester efter gamla översilningssystem.

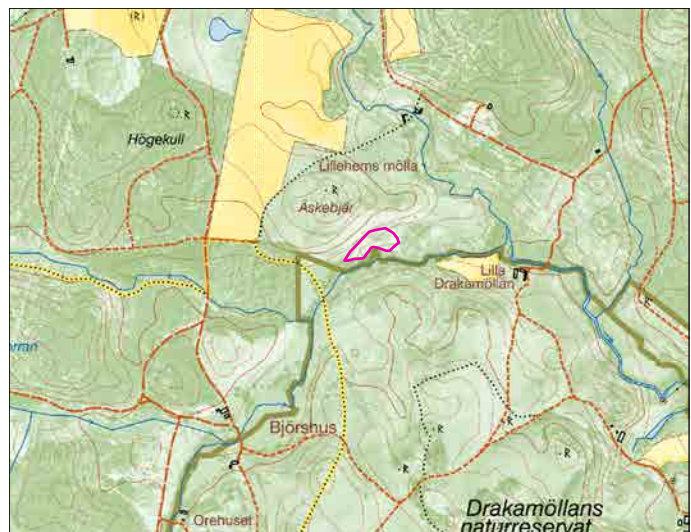
Rikkärret var vid inventeringstillfället något så när öppet i väster. I öster var det, med undantag för ett mindre område, helt igenvuxet med al.

Även i de öppnare rikkärrsytorna började alsly att få fotfäste, liksom enstaka enbuskar och björkar. Under 2008 har röjningar gjorts i området så att det idagsläget är mer öppet.

I den östra delen är det mycket blött och det finns små rännilar. Här växer också mer mossor än i de andra delarna av kärret. Dessutom finns här den källindikerande mossarten kalkkällmossa. I denna delen av kärret finns också några stora vitmosstuvor (med röd glansvitmossa), på vilka det bland annat växer ljung och rundsileshår.

Rikkärrens indikatorer såsom slankstarr, näbbstarr, ängsstarr, majviva och späd skorpionmossa förekommer rikligt i Äskebjär. Andra vanliga arter är kärrknipprot, loppstarr, gräsull, slätterblomma, tätört, kärrsälting och vildlin. I bottenkiktet hittar man förutom späd skorpionmossa även kalkkammossa, guldspärrmossa, kärrbryum och kalklungmossa.

Rikkärret är en av Skånes finaste lokaler vad det beträffar molluskfaunan med förekomst av den ytterst sällsynta nålsnäcka. Dessutom finns ytterligare två rödlistade arter; kalkkärrgrynsnäcka och tandsnäcka,

den senare lever i sumpskogar och i rikkärrens buskage/randzoner. Kalkkärrsgrynsnäcka är med i EU:s art- och habitatdirektiv. Därutöver finns det ett rapporterat rikt fjärilsliv.

Rödlistade arter

Loppstarr

Kalkkärrsgrynsnäcka, nålsnäcka och tandsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Rikkärrsområdet ingår i en större betesfälla som betas av får. Betesdjuren går dock inte ut i själva rikkärret mer än när det är torrår. Hävden är därför svag i kärret.

Vid inventeringstillfället var behovet av röjning akut. Vintern 2008/2009 påbörjades därför restaureringsarbete i kärret på uppdrag av Länsstyrelsen. De öppna rikkärrsytorna vidgades genom röjning i kanterna. Dessutom gjordes en korridor mellan de öppna rikkärrsytorna genom alpartiet. En mindre glänta i norra delen av alpartiet öppnades upp mot den östra ytan.

Ingrepp och störningar

-

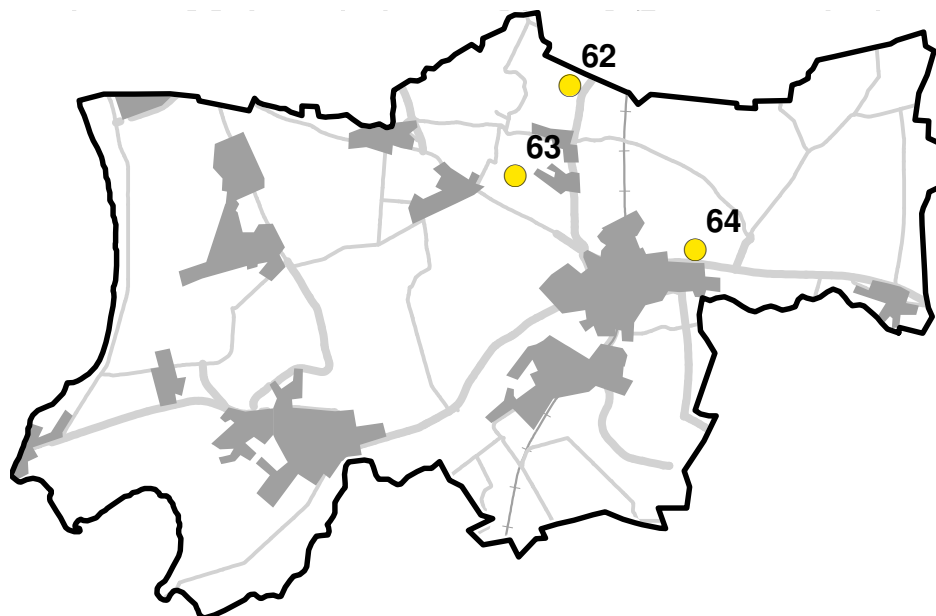
Behov av skötselåtgärder

Rikkärret är i behov av en mer optimal hävd. Slätter med efterbete skulle vara att föredra i kärrområdet. Slyppslag behöver hållas efter kontinuerligt. I det täta alpartiet förekommer dessutom smärre rikkärrsytor som på sikt behöver öppnas upp och knyts samman med de två större rikkärrsområdena.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

Kävlinge kommun

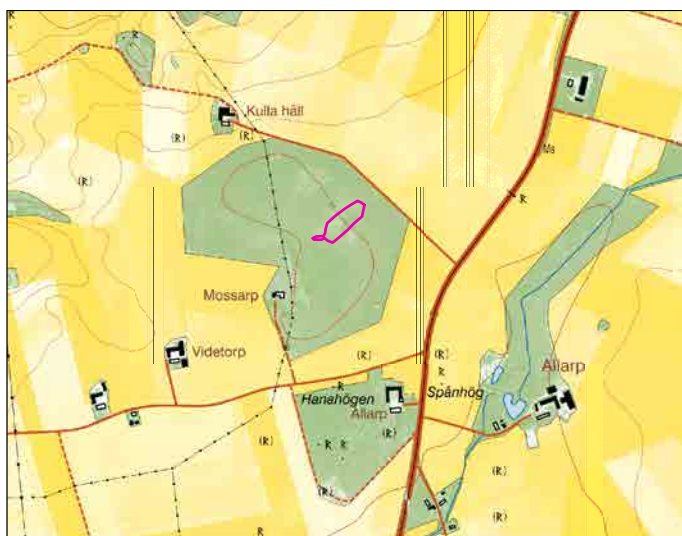
62. Allarps mosse

63. Dagstorps mosse

64. Stora Harrie mosse

62. Allarps mosse

Kommun:	Kävlinge
Läge:	Ca 1 km sydväst om Norrvidinge
Ekokartblad:	02C8F
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C8F02
Areal:	0,6 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta, tuvor med gräs-/starrvegetation samt mindre områden med brunmossvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-28, komplettering 2007-10-11

Områdesbeskrivning

Allarps mosse (även kallad Mossarps mosse) har en gång varit ett stort och artrikt extremrikkärr. Fram till 1900-talets början hävdades området genom slåtter. Därefter har det övergått till betesmark, vilket det är än idag. Under 1970-talet utfördes en omfattande dikning i kärret och de kringliggande markerna, vilket har lett till att området har minskat i storlek samt förändrat florin. Idag är delar av Allarps mosse kraftigt näringspåverkade. Området ligger helt omgivet av gödslade åkrar i en för övrigt kraftigt uppodlad och relativt flack bygd.

Förutom rikkärret finns det även kalkfuktäng och mer triviala fuktängar i betesfällan. I kalkfuktängen växer bland annat myskgräs och honungsblomster.

Kärret hyser fortfarande en del intressanta rikkärtsarter såsom majviva, vildlin, slankstarr, tätört, ängsnycklar, kärresälting, blåståg och kärrespira. Loppstarr som är rödlistad hittades under en annan florainventering av kärret (Ekologgruppen, 2006). Bottenskiktets mossor har påverkats av näringsläckage och är i

dagsläget därför relativt utarmat. Kärrbryum, kalltuffmossa och bandpraktmossa är de rikkärsmossor som är tämligen vanliga. Spjutmossa, som indikerar mer näringsrika förhållanden, är mycket vanlig i kärret. Trots att kärret har blivit utdikad och därmed torrare så finns det fortfarande en del vattensamlingar i kärret där bland annat kransalger trivs.

Rödlistade arter

Blåtåg, loppstarr

Honungsblomster finns i området.

Hävdförhållanden

Rikkärret betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Området är näringspåverkat och har dikats på 1970-talet.

Behov av skötselåtgärder

Utdikningen tillsammans med förändrad och för svag hävd har gjort att området växer igen med björk och vide. Betestrycket behöver därför ökas. Fällindelningen bör ses över och kan behöva ändras för att uppnå ett hårdare betestryck i själva rikkärret. Betespåsläppet får gärna vara sent, då det gynnar honungsblomster som finns i området.

Björkarna som står ute i rikkärnsytan bör tas ned omgående, samt björkdungen som står i sydvästra delen av våtmarksområdet. Vide bör finnas kvar utspritt i ytan, men inte dominera.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

63. Dagstorps mosse

Kommun:	Kävlinge
Läge:	Ca 1,5 km sydväst om Södervidinge
Ekonomiskt kartblad:	02C8F
Områdesskydd:	Naturreservat (Dagstorps mosse) Natura 2000 (Dagstorps mosse)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C8F01
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-05-31 (Ekologgruppen)

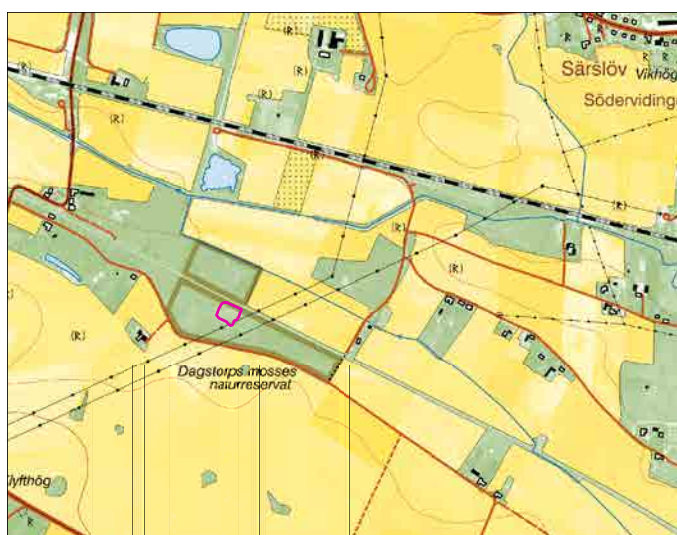
Områdesbeskrivning

Dagstorps mosse är ett extremrikkärr omgivet av betade fuktängar i ett för övrigt intensivt uppodlat landskap. Genom kärret skär en gammal järnvägsbanvall, som delar av det förut mycket större och sammanhängande rikkärrsområdet. I och med att banvallen byggdes för ca 100 år sedan dränerades området. En del odlades upp och den andra delen är resterna av dagens Dagstorps mosse.

Norra sidan av banvallen har successivt torkat ut och saknar idag kärrkaraktär och framförallt rikkärrsmossor. På grund av detta är den norra delen inte med i denna inventering. Här växer dock fina arter såsom majviva, kärrsälting, tätört och småvänderot. Svarttåg som är rödlistad och mycket sällsynt växer också här på den norra sidan av banvallen. Källblekvide, som också den är rödlistad, har sin enda förekomst i Skåne just norr om banvallen på Dagstorps mosse (Patrik Lund, Kävlinge kommun, muntl.).

Området söder om banvallen har istället successivt försumpats och här återfinns fler rikkärrsarter. Vegetationen domineras av flaskstarr, vass och trubbtåg. Trubbtåg finns idag inte på så många platser i Skåne och är en mycket bra extremrikkärrsindikator. Andra vanliga rikkärrsarter här är majviva, slankstarr, ängsnycklar, kärrknipprot, vildlin, ängsvädd och kalltuffmossa. Ängsstarr, kärrjohannesört och späd skorpiomossa finns i enstaka exemplar. I övrigt finns det rikligt med blåtåtel.

Axag har hittats i Dagstorps mosse, men inte under denna inventering. Dagstorps mosse är framför allt känd som en lokal för den rödlistade svarttågen. Svarttåg omfattas av ett eget åtgärdsprogram. Vid snäckinventeringen 2006 påträffades kalkkärrsgrynsnäcka och smalgrönsnäcka. Båda snäckarterna är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Svarttåg och källblekvide förekommer i området (norr om banvallen).

Hävdförhållanden

Hela området betas av nötkreatur och hästar. På cirka en fjärdedel av arealen sker kompletterande slåtter. Hävden är måttlig-svag. En viss förnabildning finns. Vassvegetationen har en betydande utbredning.

Ingrepp och störningar

Diken finns, dels i norr mot den gamla banvallen och dels vinkelrätt mot banvallen öster om rikkärret. Båda bedöms ha en dränerande effekt på kärret. Den gamla banvallen skär genom området, vilket påverkar hydrologin negativt. En kraftledning tangerar också rikkärret.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete, måttlig hävd rekommenderas med tanke på snäckorna. Sambete med hästar och nötkreatur fungerar bra. Slåtterarealen bör utökas i vassområdet. För att återställa hydrologin i området bör banvallen tas bort och dikena däckas.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

64. Stora Harrie mosse

Kommun:	Kävlinge
Läge:	Strax nordost om Kävlinge
Ekokartblad:	02C7G
Områdesskydd:	Naturreservat (Stora Harrie mosse) Natura 2000 (Stora Harrie mosse)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C7G02
Areal:	0,8 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med dels axagvegetation och dels gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-05-23 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-09

Områdesbeskrivning

Stora Harrie mosse är en rest av ett tidigare mycket större rikkärrskomplex som har varit utsatt för dikning och uppodling. Det är endast de centrala delarna av det stora komplexet som idag finns kvar som ett mycket fint extremrikkärr.

Området hävdades genom slätter i slutet av 1700-talet. Under 1800-talet dikades våtmarksområdet och därmed påbörjades torvbrytning och uppodling. På den ekonomiska kartan från början av 1900-talet är kärret markerat som äng eller betesmark. Under 1980-1990-talen betades området, betet var vissa år mycket hårt och detta har varit negativt för rikkärrsfloran. Betet upphörde 1999. Slätter med motormanuell slätterbalk påbörjades 2006 efter att gammal vass slagits under vintern. Slättern sker i september-oktober.

En stor yta, ca 50 % av kärret, domineras av axag. Axagen växer mestadels i den västra delen av kärret, och det är här det är mer artrikt. I övrigt dominerar blåtåtel och bladvass stora ytor med rikliga inslag av trådstarr och hirsstarr. Ett stort bladvassområde finns i den östra delen av kärret.

Vanliga rikkärrsarter förutom axagen är näbbstarr, slankstarr, tagelsäv, ängsnycklar, kärrknipprot, majviva, kärrsälting, gräsull, kalkkammossa och bandpraktmossa. Späd skorpionmossa och guldspärrmossa är mycket vanliga arter i bottenskiktet under bladvassen. Nämnvärt är också förekomsten av enstaka exemplar av vaxnycklar. Även loppstarr förekommer i området. Det finns en del kransalger i de blötaste partierna. Kärret är en lokal för den sällsynta arten svarttåg, som här har sin största och eventuellt enda livskraftiga population i Sverige. Svarttåg omfattas av ett eget åtgärdsprogram. Vi snäckinventeringen 2006 påträffades

kalkkärrsgrynsnäcka och smalgrynsnäcka, som båda är med i EU:s art-och habitatdirektiv.

Gulyxne, sumpgentiana och stor ögontröst har förut funnits i kärret men inte återfunnits.

Rödlistade arter

Loppstarr, svarttåg

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Området hävdas genom slåtter. Hävden är god. Det finns en del uppskjutande busksly från tidigare röjning och förekomst av vass.

Ingrepp och störningar

Flera diken påverkar området hydrologiskt. Ett av diken är tydligt näringspåverkat.

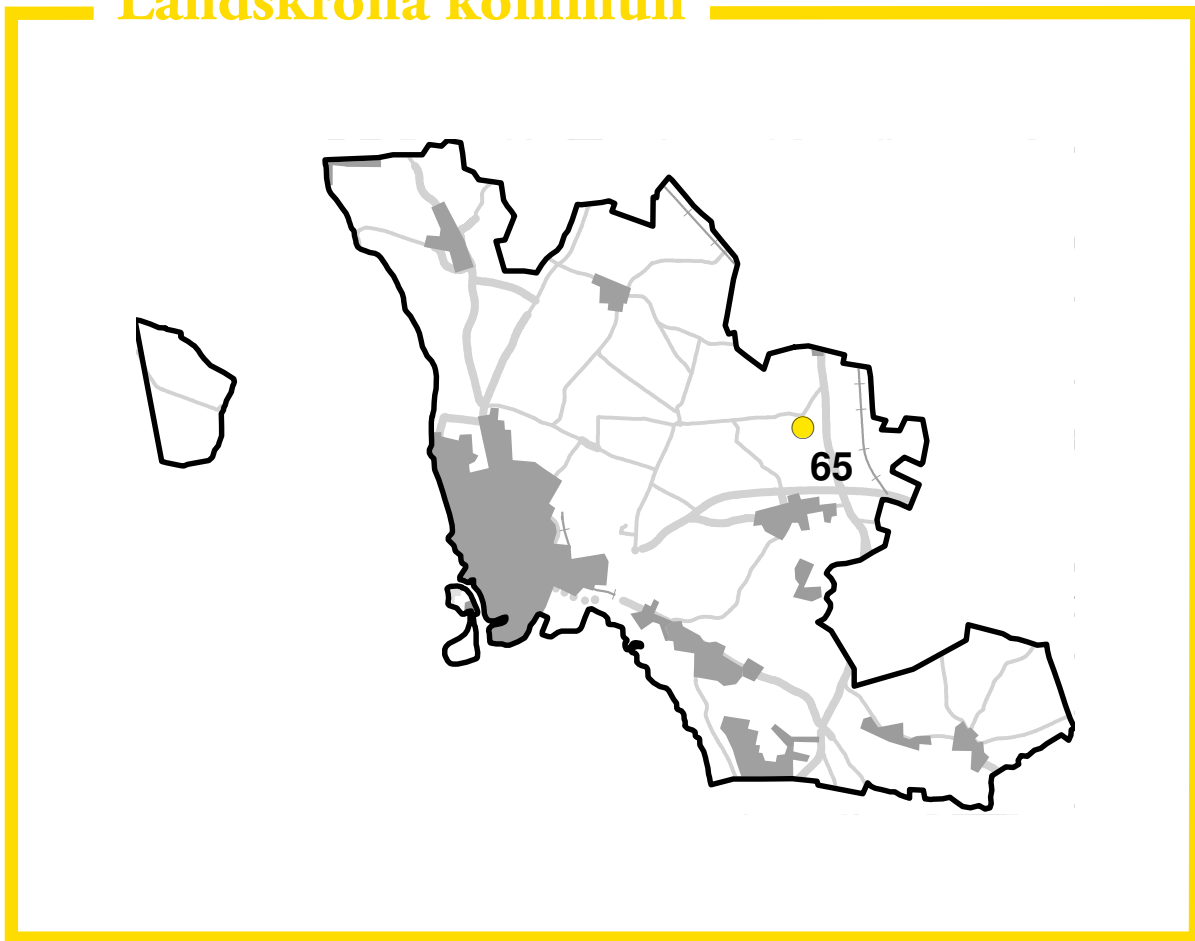
Behov av skötselåtgärder

Fortsatt slåtter (med skärande/klippande redskap) är positivt för området. Svarttågen gynnas av sen slåtter. Kompletterande slåtter av vass i främst östra delen av kärret är önskvärt. Håll efter blåttåtel i den södra delen så att den inte tar överhanden och konkurrerar ut andra rikkärrsarter. Återkommande röjning bör ske av slyuppslag. Björkarna i söder tas med fördel ned. För att utreda dikenans påverkan på kärrets hydrologi bör en hydrologisk undersökning utföras.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

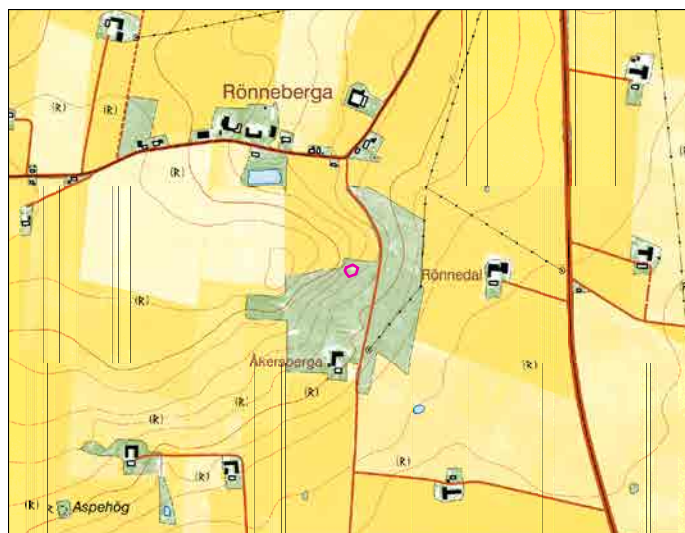
Landskrona kommun

65. Rönneberga

65. Rönneberga

Kommun:	Landskrona
Läge:	Ca 2 km norr om Asmundtorp
Ekokartblad:	03C0E
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,07 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med bladvassvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-17

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret ligger i en öppen betesmark på den östra kanten av Rönnebergabackar. I övrigt domineras landskapet runt omkring betesmarken av åkermark. Kärret sluttar kraftigt en bit ned mot vägen som går mellan Rönneberga och Asmundtorp. Precis ovanför kärret planas backen ut och en stor åker tar vid. Grundvatten tränger fram i slutningen. Det går ett fuktstråk och en kulvert från rikkärret ned under vägen där vatten rinner över till andra sidan vägen. Våtmarksområdet fortsätter på den andra sidan vägen, men där hittades dock inga rikkärsmossor och därför är det området inte med i inventeringen.

Extremrikkärret domineras av vass. Rosendunört och luddtåtel är också vanliga arter i kärret. Östra kanten av rikkärrensytan är den finaste. Här är vegetationen lite lägre och det finns källtuffmossa. Det finns gott om kärrjohannesört och blåtag utspritt i kärret. Det är på grund av dessa två rödlistade arter som kärret har fått naturvärdesklass 1, i övrigt är kärret artfattigt med avseende på rikkärnsindikatorer. Eftersom stora delar av landskapet runt omkring Rönneberga är uppodlade är detta rikkärr värdefullt i ett landskapsperspektiv. Detta är det enda rikkärret i Landskrona kommun.

Rödlistade arter

Blåtag, kärrjohannesört

Hävdförhållanden

Rikkärret ligger i en mycket välbetad hästhage. Själva rikkärrensytan är inte lika välbetad.

Ingrepp och störningar

Det går en kulvert under rikkärret. Näringsläckage från omgivande åkermark.

Behov av skötselåtgärder

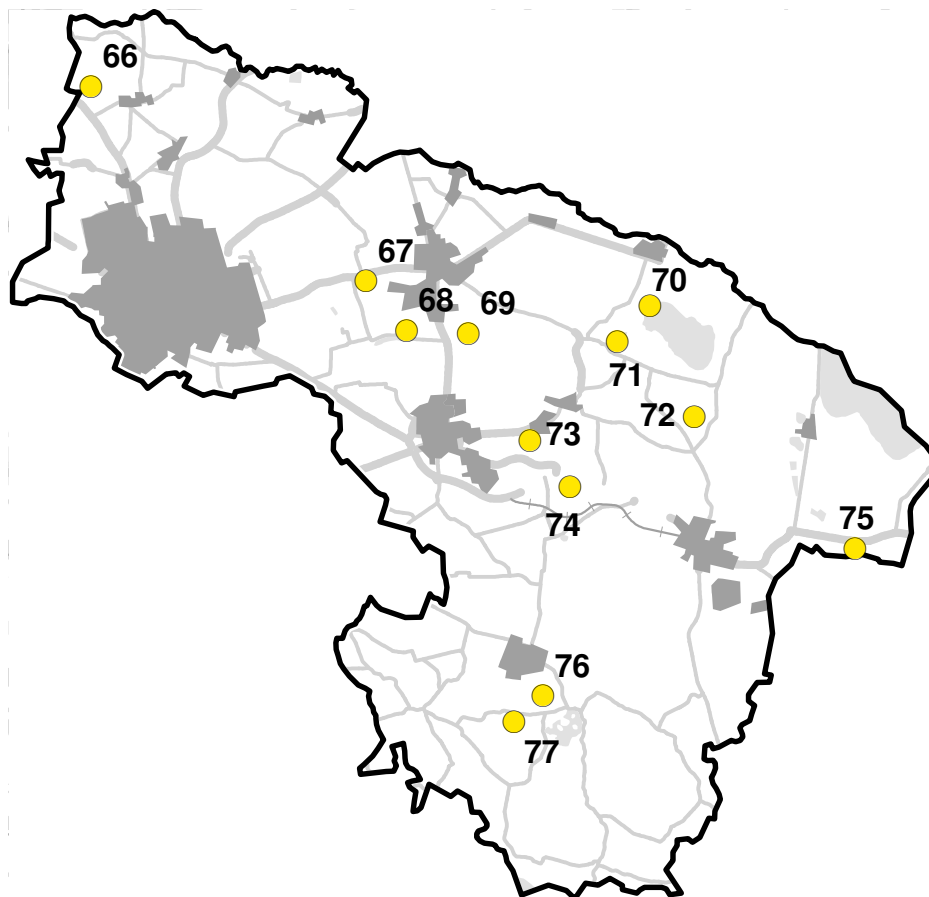
Fortsatt bete. Kompletterande slåtter av vass och annan högrötsvegetation är önskvärt då hästarna ogärna betar rikkärrensytan.

Önskvärt är också att få skötsel på det övriga våtmarksområdet öster om vägen, som också det kan ha en potential i framtiden. Här är det i så fall bete med kompletterande slåtter som gäller.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

Lunds kommun

66. Stångby mosse

67. Sularpskärret

68. Röglekärr

69. Måryd

70. Krankesjön

71. Stensoffa, Nygårdsängar

72. Silvåkra

73. Knivsås-Borelunds naturreservat

74. Önneslöv

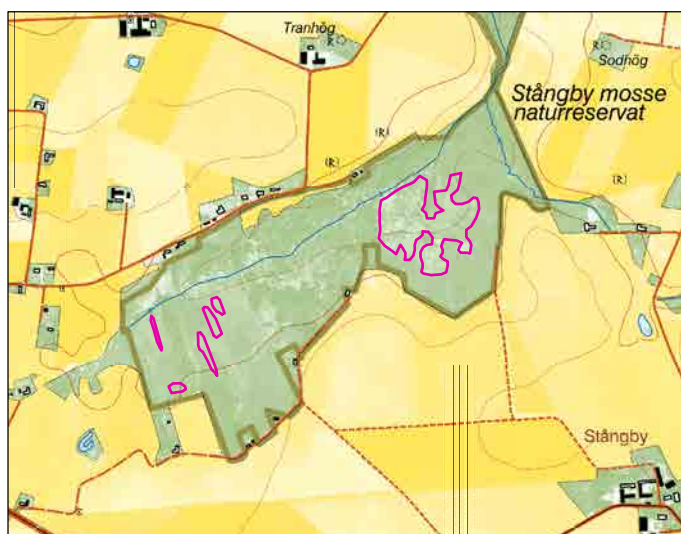
75. Klingavälsån, Klostersågen

76. Risens naturreservat

77. Skoggårdsängar

66. Stångby mosse

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 4 km sydost om Kävlinge
Ekokartblad:	02C7G
Områdesskydd:	Naturreservat (Stångby mosse) Natura 2000 (Stångby mosse) Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintrasse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C7G01
Areal:	4,5 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med bladvassvegetation på fastmatta. Mindre del tuvor med gräs-/starrvegetation
Inventeringsdatum:	2006-06-05 (Ekologgruppen), komplettering 2007-06-28

Områdesbeskrivning

Stångby mosse ligger i ett böljande jordbrukslandskap. Mossen avgränsas i norr av Stångbybäcken. Stångby mosse är egentligen inte en mosse utan ett kärr, ett extremrikkärr. Benämningen mosse hänger kvar sedan torvtäktens dagar då kärr, där man bröt torv, ofta kallades för måse. Detta har sedan i dagligt tal blivit mosse.

Stångby mosse, har liksom många andra extremrikkärr med torvbildning, varit utsatt för torvtäkt, främst under 1700- och 1800-talen. Därigenom har underliggande kalkrika jordlager frilagts och det har skapats en variation i markförhållandena, vilket har gett upphov till en mångformig kalkkrävande växtlighet. Området har dikats och delar har dessutom odlats upp. Idag är delar av Stångby mosse betesmark.

Det som är kvar av extremrikkärret finns mestadels i den östra delen av området där det finns en större sammanhängande yta. Mellan extremrikkärrensytorna är det gott om videsnår, sumpskog och vass. Extremrikkärrensytorna, som är topogena, domineras av vass samt späd skorpionmossa i bottenskiktet.

Den östra rikkärnsytan är det finaste partiet med arter såsom slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, kärrknipprot, vildlin, kärrspira, majviva, ängsvädd, kärrsälting, stor skedmossa, guldspärrmossa och bandpraktmossa. Slätterblomma, tätört, kärrmörkia och kalklungmossa finns också här men inte i lika stor mängd. Kalkkällmossa och kamtuffmossa indikerar att området är källpåverkat. Det finns gott om blekeutfällning och i de blötaste partierna finns kalkinlagrade kransalger. Gulyxne finns i ett rikt individantal i detta område. Exklusiva arter som honungsblomster och stor ögontröst växer också här.

Den västra delen av mossen består av flera små svackor med fina extremrikkärrensytor utspridda i ett hav av vass. Den västra delen är inte lika artrik som den östra. De exklusiva arterna som gulyxne, stor ögontröst och honungsblomster saknas, annars är artsammansättningen mycket likartad. Denna del av Stångby mosse har i det stora hela varit ohävdad länge.

Smalgrynsnäcka, som är med i EU:s art- och habitatdirektiv, finns i Stångby mosse. Den ovanliga och rödlistade kalkkärrsgrynsnäckan har förut funnits i rikkärret men återfanns inte under snäckinventeringen 2006.

Rödlistade arter

Gulyxne, honungsblomster, stor ögontröst
Blåtåg finns i området.

Hävdförhållanden

Delar av det östra området betas av nötkreatur och hästar i två olika fällor. Området sköts vid behov också genom kompletterande slätter sedan år 2007. Hävdstatusen var vid inventeringstillfället svag-måttlig.

Det västra området av Stångby mosse var under inventeringen helt ohävdad fränsett två ytor längst i väster som betades svagt av hästar och en yta som betades mycket svagt av nötkreatur. Vass breder ut sig över stora områden i relativt täta bestånd.

Ingrepp och störningar

Det finns ett dike (bäcken) norr om området samt ett par grundare diken som ansluter till detta från söder och öster. Dikena antas ha en stark lokal och svag generell påverkan på rikkärret. Näringsläckage från omgivande åkermarker.

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas i den östra delen. Om möjligt bör de delar som betas av hästar ersättas med nötkreatur. Betetrycket måste kontrolleras, så att det inte blir för hårt eller för tidigt, eftersom stor ögontröst och gulyxne då kan missgynnas. Eftersom betesdjuren inte gärna går ut i de blötaste vassdominerade delarna och betar är slätter den bästa skötselmetoden av området. För att få bukt med vassen är det bra att slå av vassen, först en gång tidigt på säsongen och sedan ha slätter som vanligt i augusti-september. Detta har i kombination med bete genomförts i det östra området av Stångby mosse under 2007-2008 med gott resultat. Kompletterande slätter av vass är viktigt för rikkärrets och den fina florans fortlevnad.

De västra rikkärrensytorna har under 2008 hävdats genom slätter och kommer att skötas på det sättet även framöver.

Kontinuerlig röjning av slyuppslag är behövligt i hela området. Observera att videbuskage ska lämnas, men i måttlig mängd, med tanke på landmolluskfaunan som gärna lever kring vide.

Åtgärder bör vidtas för att minska avvattningen av Stångby mosse, eftersom dränering är det största hotet mot den starkt hotade arten gulyxne. En hydrologisk utredning bör göras för att sedan kunna vidta åtgärder. Exempelvis skulle en dämning av diken kunna ha en positiv inverkan på extremrikkärret och dess arter. Dämning i diket som sträcker sig i nord-sydlig riktning mitt i den västra delen av området är sannolikt möjlig utan att det påverkar andra intressen.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

67. Sularpskärret

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 2,5 km väster om Södra Sandby
Ekokartblad:	02C5I
Områdesskydd:	Natura 2000 (Sularpskärret) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C5I01
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossdominerad vegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-05 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-09

Områdesbeskrivning

Sularpskärret ligger på södra sidan av Sularpsbäcken, mitt i det för övrigt intensivt odlade slättlandskapet runt Lund. Sularpskärret har haft en lång kontinuitet av slätter och bete genom tiderna som har gjort att florans i dag fortfarande är mycket exklusiv. Historiskt sett ingick kärret i ett större sammanhängande område med ängar och betesmarker som det bara finns rester kvar av i dag. För närvarande hävdas de viktigaste delarna av kärret genom slätter av Lunds naturskyddsförening i samarbete med Lunds kommun. Efter slåttern efterbetas området.

Sularpskärret innehåller ytor med extremrikkärr som omges av snabbt upptorkande kalkfuktäng och olika typer av högrötsängar. Kärret förses med kalkrikt grundvatten från intilliggande sluttning. Det gör att marken ständigt är fuktig samt att det sker en kontinuerlig tillförsel av kalkhaltigt vatten. Blekeutfällning förekommer inom området. Vissa partier är mycket tuviga med en riklig förekomst av tuvstarr. Den rödlistade arten blåtag finns utspridd runt om kärretorna.

Späd skorpionmossa dominerar i bottenskiktet och bildar mjuka mattor. Kärrsälting, näbbstarr och guldspärrmossa förekommer rikligt. Ytterligare rikkärrsarter är slankstarr, ängsnycklar, tagelsäv, vildlin, slätterblomma, tätört, majviva, kärrspira och kärrebryum. Andra arter som kan nämnas är till exempel fetbålmossa, kärrmörkia och gyllenmossa. Kamtuffmossa, kalkkålmossa och källtuffmossa är arter som indikerar att området är källpåverkat och mycket kalkrikt. I Sularpskärret finns den rödlistade och ovanliga kalkkärrsgrynsnäckan. Smalgrynsnäckan, som liksom kalkkärrsgrynsnäckan, finns med i EU:S art- och habitatdirektiv, lever också i Sularpskärret.

Lunds kommun håller på att bilda naturreservat av Sularpskärret med omgivning.

Rödlistade arter

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Blåtåg finns i området

Hävdförhållanden

Området hävdas genom årlig förslåtter och augustislåtter sedan 1992. Området efterbetas sedan av nötkreatur. Hävden var god år 2006.

Vid besöket i oktober 2007 var endast vissa delar av kärret hävdade. Körskador fanns på den känsliga marken och avslaget hö låg kvar.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

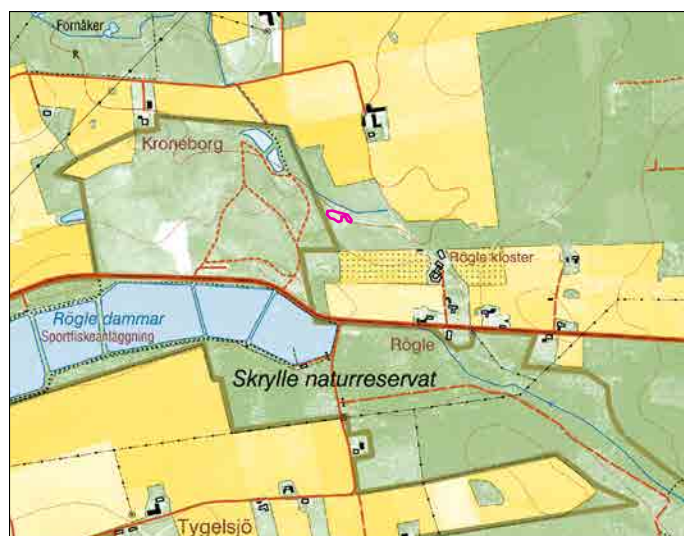
En fortsatt årlig slåtter med skärande/klippande redskap är viktig för att bibehålla rikkärrets artrika flora. Även slåtter av ohävdsväxter runt om rikkärrensytorna är önskvärt och av stor vikt för att stoppa spridningen av dessa arter in i de finare rikkärrenspartierna. Avslaget materialet måste tas bort från kärret. Ett måttligt efterbete är också av vikt. Vide som växer i kanterna av kärret bör sparas eftersom landsnäckor behöver vide för sin skalbyggnad.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus.

68. Röglekärr

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 2,3 km sydväst om Södra Sandby
Ekokartblad:	02C5I
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossvegetation och gles gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-08

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret ligger i en liten svacka nära Rögle kloster och Rögle dammar. Rikkärret angränsar till en askog och det finns inslag av kalkfuktäng i söder. Annars omges rikkärret av vecketåg- och knapptågspartier. Kärret har förr i tiden hävdats genom slätter men är i dagsläget en betesmark.

Kärret ligger i kanten till en sluttning där kalkrikt grundvatten tränger fram och skapar förutsättningar för en artrik flora. Den västra delen av kärret har de högsta kvaliteterna och är mer brunmossdominerad än den östra delen. Späd skorpionmossa dominerar helt i bottenskiktet. Andra vanliga mossarter är guldspärrmossa och stor skedmossa. Av kärlväxter är slankstarr och kärrsälting vanliga. Tätört, slätterblomma, ängsstarr och ängsvädd finns det få exemplar av. De rödlistade arterna loppstarr och kärrjohannesört finns spridda i området. Dessutom är arter såsom hirsstarr, darrgräs och älggräs vanliga.

Rödlistade arter

Loppstarr, kärrjohannesört
Källgräs (enl. Lennart Segerbäck)

Hävdförhållanden

Rikkärret ligger i en betesfålla som var måttligt hävdad vid inventeringstillfället.

Ingrepp och störningar

Det går ett dike norr om rikkärnsytan i öst-västlig riktning som antas ha en svag generell påverkan på kärrets hydrologi.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning Om möjligt skulle kärret lämpa sig väl för slätter med efterbete.

Slyppslag av al bör röjas kontinuerligt. Vide bör få vara kvar lite utspritt i kärret och i kanterna men inte dominera och skugga för mycket. Vide är bra för eventuella landsnäckor som kan finnas i dessa miljöer.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

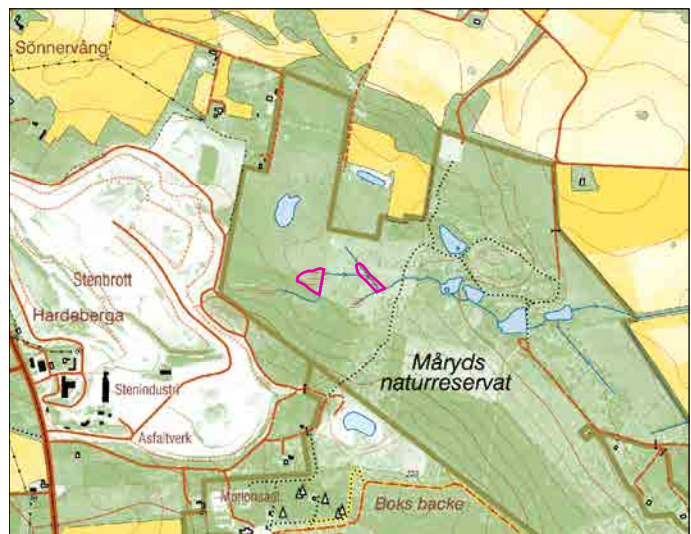
69. Måryd

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 2,5 km sydost om Södra Sandby
Ekokartblad:	02C5J
Områdesskydd:	Naturreseptat (Måryd) Natura 2000 (Måryd-Hällestad)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C5J04
Areal:	0,5 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta, gles gräs-/starrvegetation på mjukmatta/lösbotten samt liten del tuvor med gles gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-07-13, komplettering 2007-10-11

Områdesbeskrivning

Naturreseptatet Måryd utgör ett kuperat välbetat fåladslandskap med rikkärr och stor variation av vegetationstyper som till exempel rödvenäng, rödvenhed, stagghed, tuvtäteläng och kalkfuktäng.

Rikkärrret, som ligger i en svacka i betesmarken, består av två skilda ytor som båda är extremrikkärr. Båda ytorna är mycket blöta. Den västra ytan hyser fler rikkärrsarter än den östra. I rikkärrsområdet har det tidigare funnits en källa, men denna har sinat troligen till följd av stenbrytningen i det närbelägna stenbrottet. Mossfloran har under senare år utarmats.

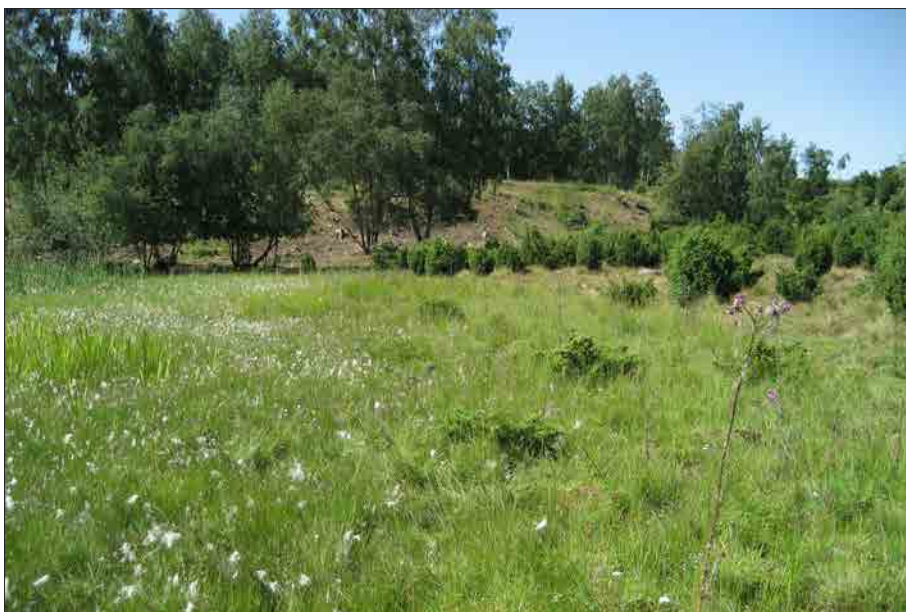

Typiska rikkärrsarter som finns i båda ytorna är näbbstarr, ängsnycklar och kärrsälting. Vanliga rikkärrsmossor är kärrbryum, guldspärmossa, fetbålmossa, bandpraktmossa, kärrkvastmossa, och späd skorpionmossa. Mindre vanliga är klotuffmossa, kalkkällmossa, stor fickmossa och kärrmörkia. I Måryds rikkärr förekommer även filtrundmossa, bäckrundmossa och röd glansvitmossa.

Vanligt förekommande arter, som även finns i andra typer av kärr, är flaskstarr, ängsull och olika vitmossor i det västra området medan kärrfräken och spjutmossa helt dominerar den östra ytan.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Hela rikkärret betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Ett dike ansluter till ytan i öster som antas ha en svag lokal påverkan på kärret. Stenbrottet som ligger nära extremrikkärret antas ha en negativ påverkan. Lunds Botaniska Förening säger sig ha märkt förändringar i florán genom att marken är torrare. Ett stort hot mot kärrets framtida existens kan vara stenbrottets utvidgning med dräneringseffekter som följd. Området bör därför övervakas kontinuerligt.

Behov av skötselåtgärder

Rikkärret bör hävdas genom slåtter istället för genom enbart bete, eftersom det är så blött att djuren sällan går ut och betar i kärrytorna. I den östra delen finns ett visst röjningsbehov av en och björk. I den västra delen finns gran och en som bör tas bort. Eventuellt kan man också öppna upp längs med stenmuren i östra kanten så att ytan blir större. Spara dock en del vide för eventuella landsnäckor.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

70. Krankesjön

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 1,9 km söder om Revingeby
Ekokartblad:	02D5A
Områdesskydd:	Natura 2000 habitatdirektivet (Revingefältet) Natura 2000 fågeldirektivet (Krankesjön) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen Försvarmaktens övnings- och miljöanpassad skötselplan (ÖMAS)
VMI objekts ID:	M02D5A05
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och mjukmatta/lös- botten utan vegetation.
Inventeringsdatum:	2007-05-25

Områdesbeskrivning

Utmed den nordvästra kanten av Krankesjön på Revingefältet ligger detta extremrikkärr. Det är inte särskilt artrikt med avseende på rikkärrsindikatorer. I kärret dominerar bunkestarr. En annan vanlig art är ag. I bottenskiktet dominerar stor skedmossa. Späd skorpionmossa finns det gott om i den nordvästra kanten. Även om det är få arter i kärret har det naturvärdesklass 3, på grund av den mycket rika förekomsten av späd skorpionmossa.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Området är näringspåverkat.

Behov av skötselåtgärder

Betet bör fortgå i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

71. Stensoffa, Nygårdsängar

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 2,6 km nordost om Torna-Hällestad
Ekokartblad:	02D5A
Områdesskydd:	Natura 2000 (Revingefältet)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen Försvarmaktens övnings- och miljöanpassad skötselplan (ÖMAS)
VMI objekts ID:	M02D5A04
Areal:	0,9 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och en mindre del tuvor med gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-05-25, komplettering 2007-10-11

Områdesbeskrivning

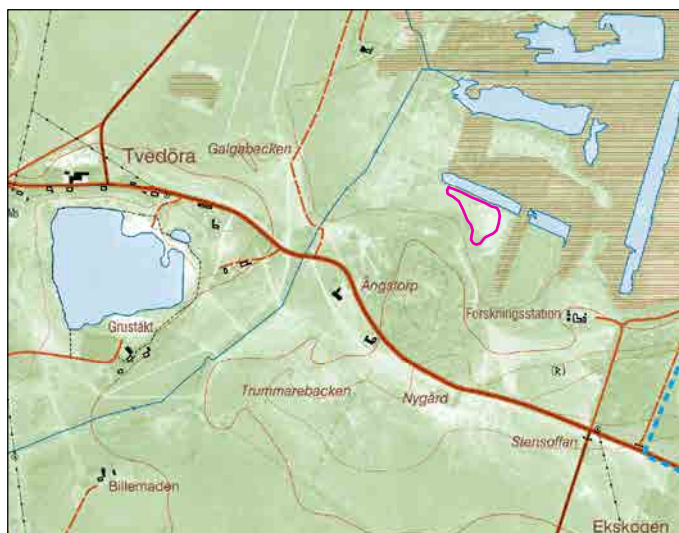
I södra delen av det militära övningsfältet Revingehed ligger Stensoffa. Här finns en forskningsstation och i närheten av den ligger detta fina extremrikkärr. De närmaste omgivningarna kring kärret är något kuperade med en del fuktiga svackor och torra kullar.

Sjösänkningar och utdikningar av Krankesjön i slutet av 1800-talet ledde till att stora områden täckta av torvjordar blottades. Omfattande torvtäkter i början av 1900-talet har sedan skapat torvgravar och rikkärr. Områdets torvgravar är idag mer eller mindre vattenfyllda. Igenväxning med klibbal, björk och sälg har gått långt i vissa delar av området, medan det i andra delar finns mer öppna gläntor med bland annat högrötsvegetation.

I området finns ett fint extremrikkärr. Fuktängspartier finns insprängda i rikkärret, framförallt i norr och nordväst. Brunstarr är liksom bladvass, flaskstarr och älggräs vanligt förekommande i rikkärret. Andra vanliga arter i rikkärret är ag, tagelstarr, näbbstarr, ängsnycklar, majviva och kärresälting. Loppstarr och majnycklar växer också i kärret. I bottenskiktet finns det gott om späd skorpionmossa, kärkvastmossa, guldspärrmossa och kärrebryum. Kransalger är vanliga i de blötaste partierna. Den sällsynta arten svarttåg har i rikkärret en av sina tre växtplatser i Sverige (noterades senast 2008, dock ej i denna inventering). Svarttåg omfattas av ett eget åtgärdsprogram.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar
Svarttåg

Hävdförhållanden

Objektet ingår i en stor betesfälla på Revingefältet som betas av nötkreatur. Hävden är måttlig. Arrendatorn putsar ibland av området vid behov och då det är möjligt, vilket är positivt.

Ingrepp och störningar

Torvtäkten i norr har dränerat objektet i framförallt de norra delarna. Ett dike har en svag generell påverkan på objektet.

Behov av skötselåtgärder

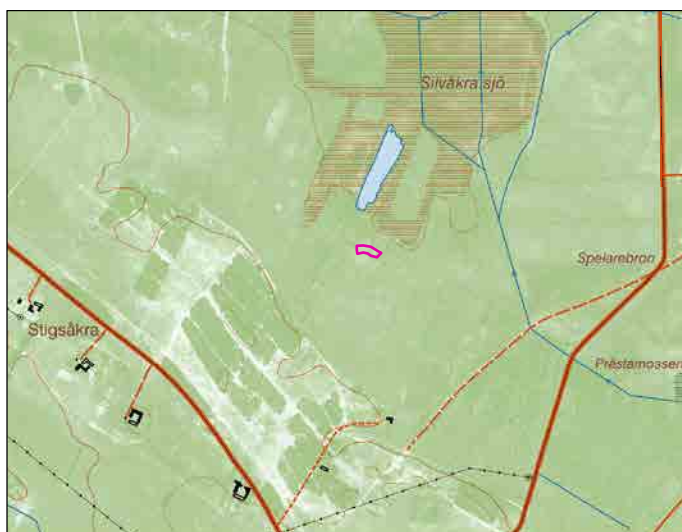
Fortsatt bete i minst nuvarande omfattning. Eftersom betet inte är tillräckligt behövs kompletterande slåtter av framförallt vass. Kompletterande slåtter bör inte utföras förrän under oktober vissa år så att svarttågets frön har möjlighet att mogna. Det är viktigt att agen hålls under uppsikt, så att den inte konkurrerar ut svarttåg och de andra rikkärnsarterna.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

72. Silvåkra

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 4,2 km öster om Torna-Hällestad
Ekokartblad:	02D4A
Områdesskydd:	Natura 2000 (Revingefältet)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen Försvarmaktens övnings- och miljöanpassad skötselplan (ÖMAS)
VMI objekts ID:	M02D4A02
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta
Inventeringsdatum:	2007-06-05

Områdesbeskrivning

Sjösänkningar och utdikningar av före detta Silvåkrasjön i slutet av 1800-talet ledde till att stora områden täckta av torvjordar blottades. Omfattande torvtäkter utfördes i dessa områden i början av 1900-talet.

Rikkärrsvegetationen finns utmed ett stort dike. Området är igenväxande och inte särskilt artrikt med avseende på rikkärrsarter. Vippstarr, tagelstarr, kärrsälting och majnycklar är vanliga. I bottenkiktet finns kärrbryum, guldspärmossa, gyllenmossa och bandpraktmossa. Den höga naturvärdesklassen kommer sig av att det finns majnycklar, som är en rödlistad art, i kärret.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Området är igenväxande och var ohävdad vid inventeringstillfället.

Ingrepp och störningar

Ett rejält dike i öst-västlig riktning går rakt igenom kärret och antas ha en stark generell påverkan på kärret. Det finns mycket vildsvin i området och det kan finnas risk för uppbökning av kärrvegetationen.

Behov av skötselåtgärder

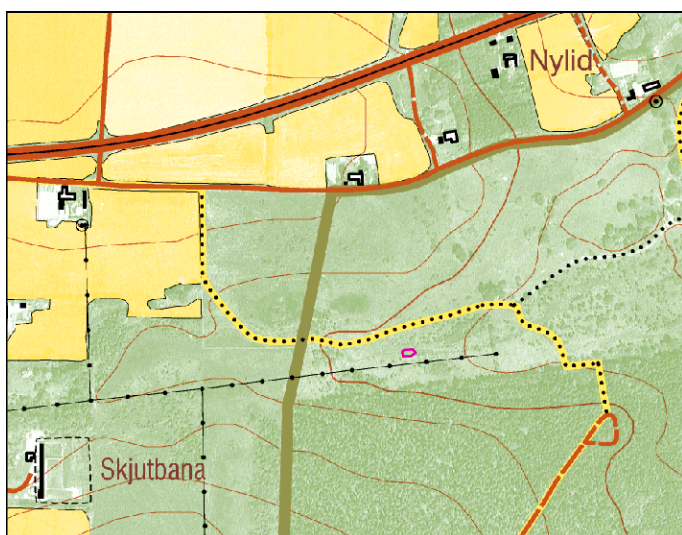
Behovet av att röja busk- och slyuppslag är stort. I försvarets skötselplan föreslås traktorslätter där det går att köra och efterbeta med nötkreatur.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

73. Knivsås - Borelunds naturreservat

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 3,2 km öster om Dalby
Ekokartblad:	02C4J
Områdesskydd:	Naturreservat (Knivsås-Borelund)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C4J02
Areal:	0,01 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-08

Områdesbeskrivning

Naturreservatet Knivsås-Borelund innehåller fragment av det äldre odlingslandskapet med fäladsmarker. Fäladsmarkerna har här ursprungliga och varierande vegetations- och naturtyper. Området genomkorsas av rullstensåsar och fuktstråk i öst-västlig riktning.

Extremrikkärret är mycket litet och ligger i en fuktig svacka, under en kraftledningsgata. Rikkärret omges av en orkidérik kalkfuktäng. Själva rikkärrensytan består av arter som slankstarr, tagelsäv, tätört och kärrsälting. I bottenskiktet finns guldspärmossa, kalltuffmossa, klotuffmossa, kalkkällmossa och späd skorpionmossa. Kalltuffmossa, klotuffmossa och kalkkällmossa indikerar att området är kallpåverkat. I kanten av kärret finns ett område med bredkaveldun och älgräs.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört (finns i omkringliggande kalkfuktäng)

Hävdförhållanden

Kärret ingår i en betesfälla som betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Kompletterande slåtter av bredkaveldun och älggräs är behövt, så att dessa arter inte breder ut sig och tar överhanden. Videbuskar behöver hållas efter, så att de inte sprider sig i rikkärret. Några buskar kan med fördel lämnas kvar, eftersom värdefulla landsnäckor kan finnas i kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

74. Öneslöv

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 1 km nordost om Björnstorp
Ekokartblad:	02C4J
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-05-11

Områdesbeskrivning

Extremrikkärrret ligger i en fuktig svacka i en vacker enefälad som kallas för Öneslövs fälad. Området har en lång kontinuitet i utnyttjandet som betesmark och är därför mycket värdefull. Området kallas också för Gabrielsbacken.

Ett bäckdrag går rakt igenom det svagt sluttande kärret. I anslutning till rikkärrret ligger en liten björkdunge, i övrigt omges det av fuktängar där det finns rikkärrspartier insprängt. Dominanta arter i rikkärrret är tagelsäv, slankstarr och kärrsälting. Andra arter är ängsstarr, loppstarr, majnycklar, tätört och ängsvädd. I bottenskiktet finns bland annat späd skorpionmossa, guldspärrmossa, kärrbryum och kärrkvastmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr och majnycklar.

Hävdförhållanden

Området är välbetat av nötkreatur.

Ingrepp och störningar

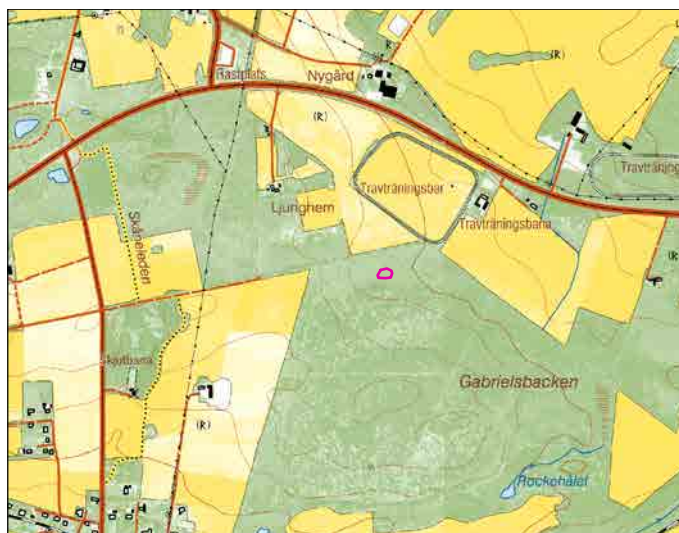
-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

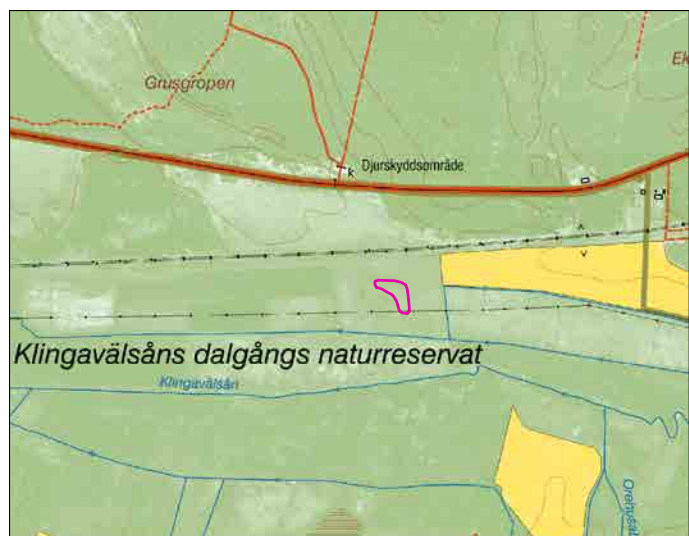
Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

75. Klingavälsån, Klostersågen

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 5,4 km öster om Veberöd
Ekokartblad:	02D3B
Områdesskydd:	Naturreservat (Klingavälsåns dalgång-Vombs ångar) Natura 2000 habitatdirektivet (Klingavälsån-Karup) Natura 2000 fågeldirektivet (Klingavälsån)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D3C04
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-05

Områdesbeskrivning

Extremrikkärrret ligger i en betesmark som ingår i naturreservatet Klingavälsåns dalgång. Betesmarken utgör en del av ett större sammanhängande ängs- och betesmarksområde där fuktängsvegetation dominerar. Området har lång hävdkontinuitet.

Vanliga arter i extremrikkärrret är näbbstarr, vippstarr, loppstarr, majnycklar, ängsnycklar, vildlin, majviva och kärrsälting. I bottenkiktet, som inte är lika välutvecklat, finns arter som kärrbryum, stor skedmossa, bandpraktmossa och stor fickmossa. I kärret växer också guldspärrmossa och späd skorpionmossa. Runt om rikkärrret dominerar arter som jättestarr, bunkestarr och vippstarr.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Beteshävden är god.

Ingrepp och störningar

Anslutande dike i norr bedöms ha en svag lokal påverkan på kärret. Kärret är näringspåverkat. Näringssläckage från omgivningen har en negativ påverkan.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Fällindelningen bör ses över med tanke på näringstillförseln till kärret. Kompletterande slåtter av högstarr behövs i kanterna till kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

76. Risens naturreservat

Kommun:	Lund
Läge:	Två områden; det ena strax söder om Genarp, det andra ytterligare ca 700 m söderut.
Ekokartblad:	02C2J
Områdesskydd:	Naturreservat (Risen)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C2J03
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-29 (södra området), 2007-09-10 (norra området)

Områdesbeskrivning

Risens naturreservat innehåller bland annat ett välhävdat beteslandskap med fåladsmarker. Betesmarken har en lång hävdkontinuitet med mycket höga natur- och kulturhistoriska värden. Det finns en mosaik av näringsfattiga hedområden och fuktstråk med kalkfuktängar, sumpskog och kärr.

Det norra medelrikkärret ligger i den nordöstra delen av naturreservatet (strax söder om Genarps bibliotek). Det ligger i fåladsmarken intill ett stort fuktstråk i kanten till en aldunge. Här växer slankstarr, plattsäv och ängsvädd. I bottenskiktet finns bland annat kärrbryum, stor skedmossa, guldspärrmossa, späd skorpionmossa och kalltuffmossa.

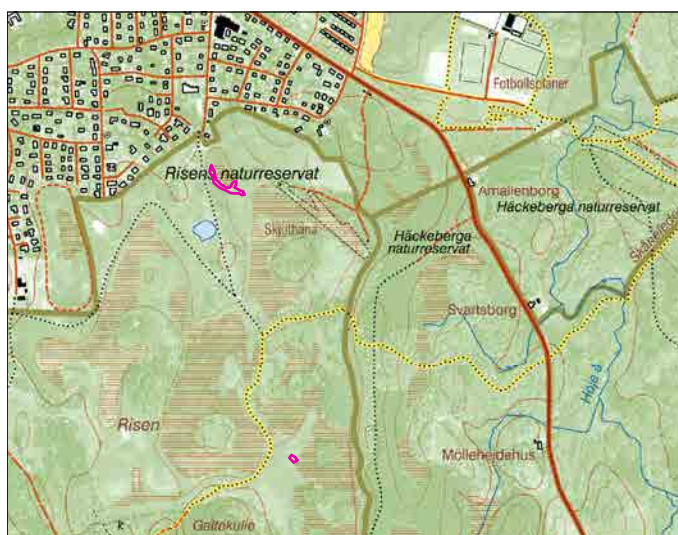
Det södra medelrikkärret ligger i kanten av den östra delen av naturreservatet. Kärret ligger i en betesfälla med mycket blöta partier och fuktängar. Angränsande till kärret finns en sumpskog. I kärret, som är mycket litet, växer majnycklar, ängsvädd, kärrbryum, guldspärrmossa, bandpraktmossa samt få exemplar av kalltuffmossa och späd skorpionmossa. Vid inventeringstillfället var ytan mycket blöt och söndertrampad av betesdjuren.

Rödlistade arter

Majnycklar (södra rikkärrsytan)

Hävdförhållanden

Norra delen betas av hästar och nötkreatur och var välhävdat vid fältbesöket. Södra delen betas av nötkreatur. Även det var välhävdat.

Norra rikkärnsytan

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. I det norra kärret finns ett behov av röjning av al, björk och vide i kanten till kärret. Lämna dock en del vide kvar för eventuella landsnäckor som kan finnas i kärret. I det södra kärret finns ett akut behov av röjning av buskar och träd i själva rikkärnsytan.

Bedömning av bevarandestatus

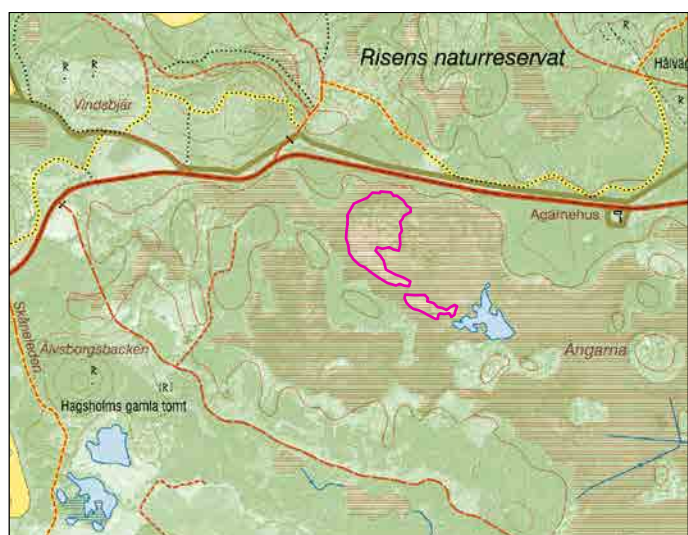
Otillräcklig bevarandestatus

Södra rikkärnsytan

77. Skoggårdsängar

Kommun:	Lund
Läge:	Ca 2,2 km söder om Genarp
Ekokartblad:	02C2J
Områdesskydd:	Naturreseptat (Häckeberga-Skoggård) Natura 2000 (Häckeberga-Skoggård)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	M02C2J01
Areal:	3,0 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med framför allt agvegetation, men även vitmossvegetation på gungfly.
Inventeringsdatum:	2006-06-29

Områdesbeskrivning

Skoggårdsängar är ursprungligen ett gammalt vattenmagasin som användes till Häckebergas kvarn och såg. Under sommarhalvåret användes området för höproduktion. Detta pågick fram till 1940-1950-talen. Torvgravarna som finns i området idag minner om den torvtäkt som har bedrivits i Skoggårdsängar.

Skoggårdsängar är idag ett omfattande våtmarksområde med växlande vegetation och flora. Det är nästan omöjligt att ta sig fram i området då det är mycket blött med gamla torvgravar och gungflyn. Inventeringen är därför endast översiktligt utförd.

Rikkärret i Skoggårdsängar hyser arter som är typiska för medelrikkärr, men också arter som är vanliga för fattigare kärtyper. Kärret domineras av ag i fältskiktet och knoppvitmossa i bottenkiktet. Andra vanliga rikkärtsarter är trindstarr, bunkestarr, purpurvitmossa, guldspärmossa, kärrbryum och kärrpraktmossa. Andra vanligt förekommande arter, som även finns i andra typer av kärr, är till exempel rundsileshår, tranbär, vitag, ängsull och kråklöver. Området är under igenväxning med främst al, björk och vide.

Myggblomster finns i området (Lunds Bot. För.).

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området är ohävdad.

Ingrepp och störningar

Vatten från odlingsmarker i söder pumpas in i Skoggårdsängar. Utloppet till Häckebergasjön är reglerat. Det finns gamla diken i anslutning till området.

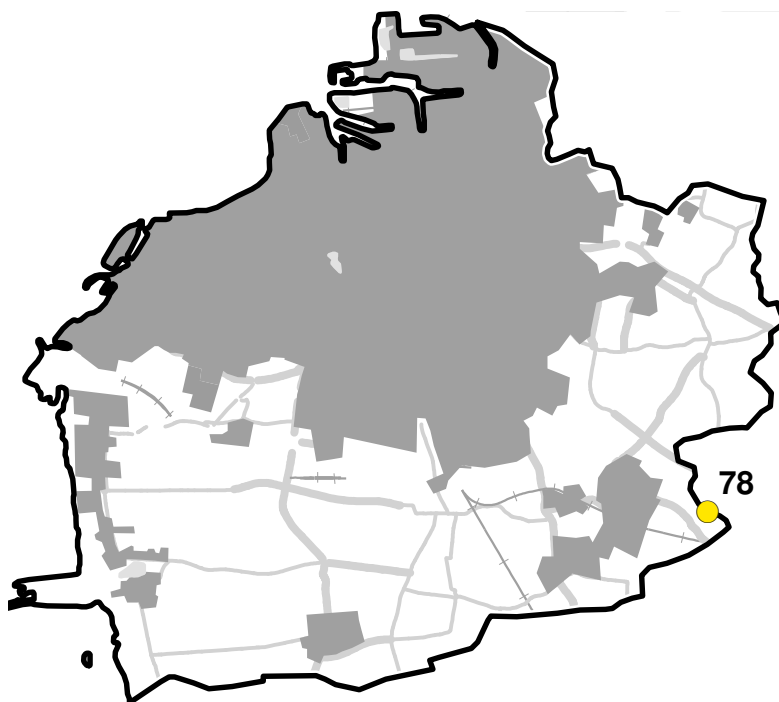
Behov av skötselåtgärder

Skoggårdsängar är svårskött då det är mycket blött och svårt att ta sig fram i området. Slätter vore att föredra men är inte rimligt. Det finns ett stort behov av att röja al, björk och vide som håller på att breda ut sig i området. Denna röjning bör ske kontinuerligt. Vide kan dock sparas i smågrupper här och där för eventuella landsnäckor som kan finnas i området. Agens utbredning skulle behöva begränsas eftersom den håller på att trycka tillbaka andra arter, till exempel myggblomster som finns i området.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

Malmö kommun

78. Toarp, Oxie

78. Toarp, Oxie

Kommun:	Malmö
Läge:	Strax norr om Toarp, öster om Oxie
Ekokartblad:	02C2G
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	M02C2G02
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-12 (Ekologgruppen), komplettering 2007-11-12

Områdesbeskrivning

Extremrikkärrret ligger intill en större uppdämd damm (Skabersjödammen) i Segeåns dalgång. På dalgångens välbetade slänter finns en mycket artrik torrängsflora och i nedkanten av slänterna ligger rikkärrret omgivet av kalkfuktängsvegetation. Här är vegetationen inte lika välbetad. Kärrret ligger på kanten av sluttningen och har därför en sluttande del och en plan del. Det är småtuvtigt och i botten-skiktet dominerar späd skorpionmossa. Andra rikkärrsmossor är guldspärrmossa, bandpraktmossa, fetbålmossa, stor skedmossa, kärrmörkia samt gyllenmossa. I fältskiktet hittar man arter såsom tagelstarr, majnycklar, slätterblomma, ängsvädd, kärrsälting, näbbstarr, kärrknipprot, tätört och kärrjohannesört.

Rödlistade arter

Majnycklar, kärrjohannesört

Hävdförhållanden

Kärrret betas av nötkreatur. Hävden är svag. Kaveldun och högörter växer in i området.

Ingrepp och störningar

Lokalen har en svag påverkan av närsaltsläckage.

Behov av skötselåtgärder

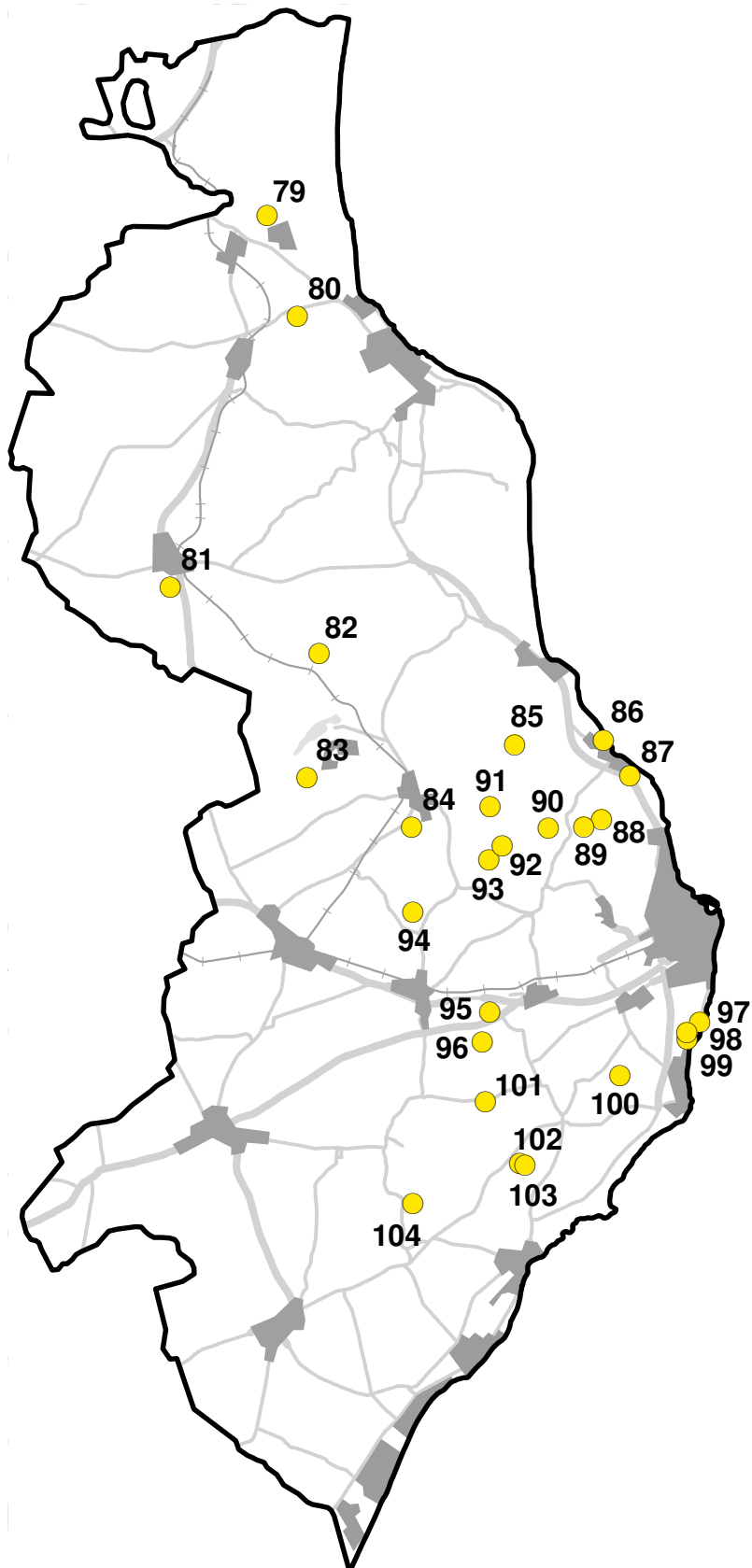
Fortsatt bete med ökat betestryck. Kompletterande slåtter av ohävsvegetation behövs, framför allt av kaveldun. Ett raserat taggtrådsstängsel som delvis avgränsar rikkärrret bör tas bort.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

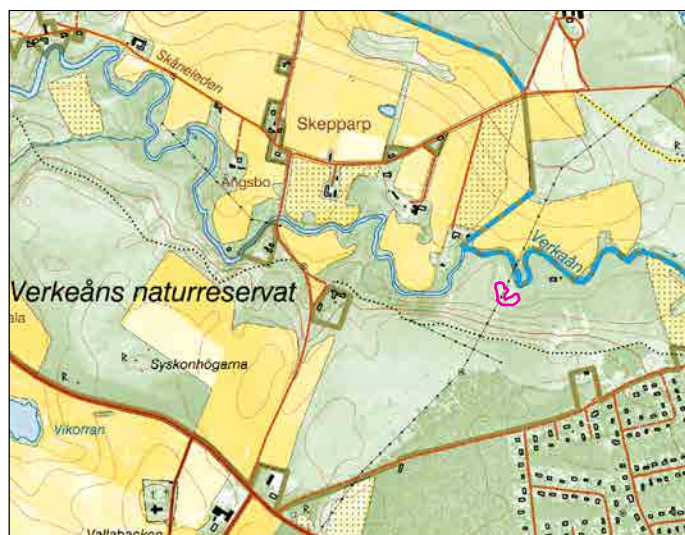
Simrishamns kommun

79. Ravlunda, Verkeån	92. Karlabymossen norra
80. Mölleån	93. Karlabymossen södra
81. Lindgrens äng, Sankt Olof	94. Virrestad - Karlaby
82. Penings mosse	95. Elinsdal, Järrestad
83. Gyllebo	96. Backamossen
84. Vemmerlövs mosse	97. Simris strandäng
85. Iglamossen	98. Simris västra
86. Baskemölla-Tjörnedalagården	99. Simris östra
87. Baskemölla-Hallagården	100. Grönekulle
88. Bäckhalladalen	101. Glimminge strögård
89. Långaryd	102. Glimminge hallar
90. Rosdala	103. Lunkaberg
91. Norremosse	104. Glivarpamosse

79. Ravlunda, Verkeån

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1 km nordost om Ravlunda kyrka
Ekokartblad:	02D5J
Områdesskydd:	Naturreseptat (Verkeån) Natura 2000 (Verkeåns dalgång) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	2D5J01
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-05 (Ekologgruppen)

Områdesbeskrivning

I östra delen av Verkeåns dalgång, norr om Havängs sommarby, finns ett extremrikkärr. Rikkärret, som är topogent, ligger vackert beläget strax söder om Verkeån.

Fuktängsinslaget är stort och endast smala stråk utgörs av rikkärr. Vanliga rikkärrsarter är plattsäv, näbbstarr, majnycklar, slätterblomma, tätört, majviva, ängsvädd och kärrsälting. Några av kärrets mossor är källgräsmossa, kärrbryum, källtuffmossa, stor fickmossa och bandpraktmossa. Av övriga arter kan nämnas småvänderot, hirsstarr, flaskstarr, älggräs och blåtåtel.

I området förekommer även kärrknipprot (Lunds Bot. För).

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Området, som är välhävdad, betas av nötkreatur och hästar. Alsly förekommer i ringa mängd.

Ingrepp och störningar

En kraftledning går rakt över kärret.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Kompletterande slåtter av ohävdsväxtlighet behövs i kanten till kärret där älggräs och högstarr tränger på. Lövsly bör hållas efter kontinuerligt.

Bedömning av bevarandestatus

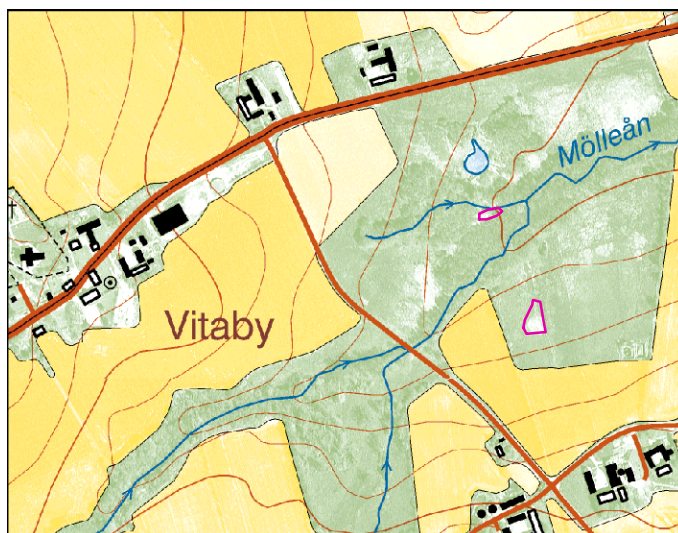
Gynnsam bevarandestatus

80. Mölleån

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 600 m öster om Vitaby
Ekokartblad:	02D5J
Områdesskydd:	Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta, men även gräs-/starrvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-11, 2007-05-14, komplettering 2008-06-11

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret består av två ytor på vardera sidan om Mölleån. Rikkärrensytan norr om ån utgörs av en mycket liten glänta omgiven av alsumpskog. Själva rikkärret är bäst utbildat i gläntans nordöstra del, i övrigt finns inslag av kalkfuktäng. Förekommande rikkärnsindikatorer är slankstarr, ängsstarr, brunstarr, majnycklar, kärrknipprot, vildlin, slätterblomma, tätört och ängsvädd. I bottenskiktet växer kalkkammossa, klotuffmossa, kärrbryum, guldspärrmossa, stor fickmossa och bandpraktmossa. Floran domineras av blåtåtel, vilket är en art som lätt kan ta över vid otillräcklig hävd. Andra arter som förekommer i kärret är till exempel smörbollor, småvänderot, kärrfibbla, krusfrö, hampflockel, strätta och vattenklöver. I bottenskiktet finns rikligt med spjutmossa som indikerar kvävepåverkan.

Kärrensytan söder om Mölleån utgörs av ett kupolkärr. Floran, särskilt mossfloran, är kraftigt näringspåverkad, vilket visar sig tydligt i form av riklig förekomst av spjutmossa. Av kärlväxterna kan till exempel bäckbräsa, slankstarr, småvänderot och källarv nämnas. I bottenskiktet kan källindikatorer som källtuffmossa och källmossa påträffas.

Vid snäckinventeringen år 2006 hittades kalkkärrsgrynsnäcka i det södra kärret. Arten är rödlistad och dessutom medtagen i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Majnycklar

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Kärreglätan norr om Mölleån är tillgänglig för betesdjur (nötkreatur), men är helt opåverkad av bete. Ytan är igenväxande med framför allt al. Även ask och lite brakved samt getapel förekommer i ytan. Kärret söder om ån ligger i en välhävdad betesmark som betas av hästar.

Rikkärnsytan norr om Mölleån.

Ingrepp och störningar

Anslutande dammanläggning i sumpskogen norr om kärrgläntan begränsar vattentillförseln till kärret. Troligen har kärret tidigare varit blötare och av mer rikkärnskaraktär. En dikestrumma finns i kanten av det södra kärret. Kärret i söder uppvisar en tydlig näringspåverkan.

Behov av skötselåtgärder

Kärrgläntan norr om ån är i stort behov av röjning med efterföljande beteshävd. Uppslag av al, liksom annat lövsly, behöver tryckas tillbaka så gläntan hålls öppen. Getapeln bör sparas. Kanterna bör vidgas så att arealen med kalkfuktäng och rikkärr kan öka. Hydrologin i området bör övervakas.

För kärret söder om ån gäller fortsatt bete i nuvarande omfattning. Eventuellt näringsläckage till kärret bör undvikas.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus (norra delen: icke gynnsam bevarandestatus, södra delen: gynnsam bevarandestatus).

Rikkärnsytan söder om Mölleån.

81. Lindgrens äng, Sankt Olof

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 700 m söder om Sankt Olof
Ekokartblad:	02D3I
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Nyckelbiotop Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med vitmosssdominerad vegetation på fastmatta och brunmossvvegetation på mjukmatta. Även mindre partier med lösbotten.
Inventeringsdatum:	2006-07-12, komplettering 2007-09-19

Områdesbeskrivning

Lindgrens äng ligger omgivet av granskog strax söder om Sankt Olof. Kärret var vid inventeringstillfället mestadels öppet, men ohävdad. Förr har området hävdats genom slätter. Kärret utgörs av en mycket värdefull och speciell miljö och ingår i ett större område som klassats som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopen i stort huser flera signalarter och rödlistade arter.

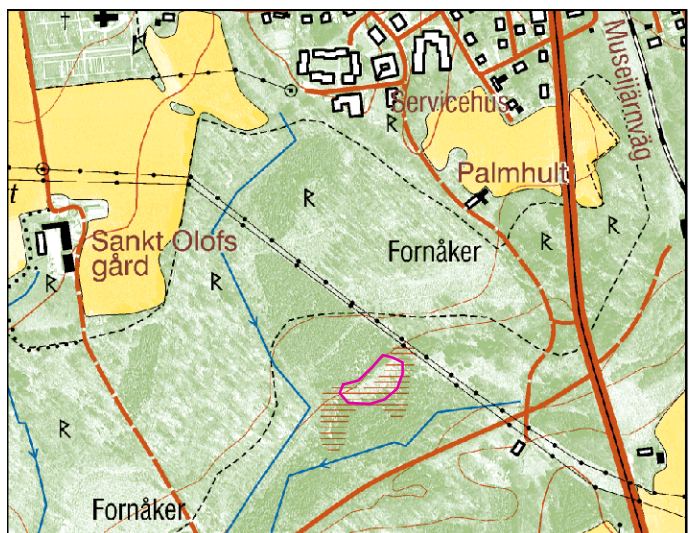
Kärrets vattensamlingar är omgivna av mattor med snip. I slutningen ner mot vattensamlingarna växer vitmossor och några exemplar av granspira. Här bildar framsippande källvatten en liten slingrande bäck. Frågan om detta är ett rik-, intermediär- eller fattigkärr besvaras av mossvegetationen kring dessa källpåverkade vattensamlingar.

Framför allt i anslutande mjukmattor, men även direkt i vattnet, visar florans att detta är ett medelrikkärr. Här växer mycket brunmossor som korvskorpionmossa och späd skorpionmossa bland exempelvis flaskstarr, sjöfräken och snip. Andra rikkärrsindikatorer som det finns ganska mycket av är bland annat tagelsäv, lockvitmossa och fetbålmossa. I kärrets fastmattor dominerar vitmossor som knoppvitmossa, purpurvitmossa och röd glansvitmossa. I kärrets kanter tar vitmossor och blåtåtel över helt. Längre västerut där kärret planar ut, och blir både bredare och blötare, växer kärrull. Här upptäcktes också ett litet bestånd med den exklusiva rödlistade arten käppkrokmossa i ett blött dråg. Fyndet är ett av enstaka fynd som har gjorts av denna art i Skåne, och i dagsläget är lokalen en av två lokaler i länet där arten med säkerhet förekommer.

I kärret påträffas även arter såsom kärrsälting, ängsvädd, vitag, rundsileshår, småsileshår, jungfrulin, jungfru Marie nycklar, ängsull, nålstarr, vattenklöver, svalting, bäcknate och dvärgbläddra.

Rödlistade arter

Käppkrokmossa och granspira.

Hävdförhållanden

Vid inventeringstillfället var kärret ohävdad och igenväxande med björk, gran och videbuskar. Därefter har det dock skett ett flertal röjningar. Under sommaren 2008 utförde Österlens naturskyddsförening en röjningsinsats i kärret. Sly och en del buskar röjdes bort och man utförde slätter där det var möjligt.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

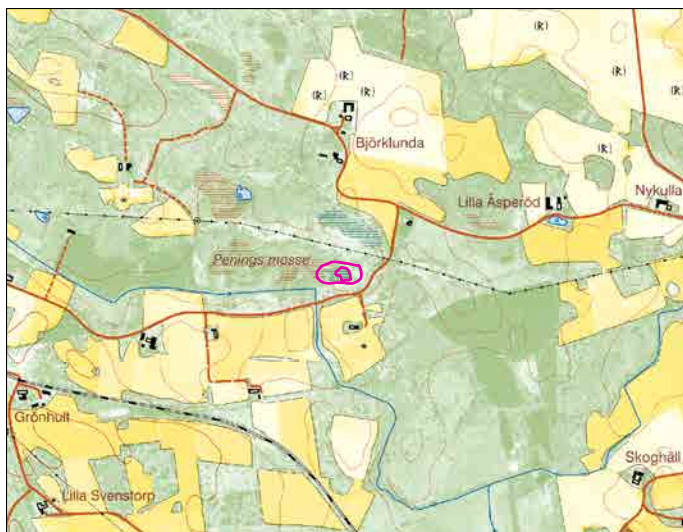
Vid inventeringstillfället var behovet av röjning stort, men ses nu som delvis åtgärdat. Fortfarande står det en del granar ute i rikkärret som bör tas bort. Slätter med några års mellanrum rekommenderas. Partier med mjukmatta och lösbotten är dock svårskötta och här får man nöja sig med att försöka hålla tillbaka träd och buskar.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

82. Penings mosse

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 2,5 km norr om Gyllebo
Ekokartblad:	02D3J
Områdesskydd:	Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,5 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-15

Områdesbeskrivning

Det topogena medelrikkärret ligger i östra delen av ett större våtmarksområde med sumpskog. Området är mycket blött och delvis svårframkomligt. Östaröds kalkbruk har (enligt markägaren) en gång bedrivit täkt i området, därav de gamla mägerhålen.

Kring områdets mägerhål finns rikkärr utbildat. Rikkärret domineras av vass. Allmänt förekommande rikkärrensindikatorer är slankstarr, tagelstarr och slätterblomma. Bottenskiktet är desto rikare med bland annat guldspärrmossa, kärrbryum, stor skedmossa och späd skorpionmossa. Området är en lokal för lövgröda.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Beteshävden är svag.

Ingrepp och störningar

Det finns ett angränsande dike i sydväst.

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas. Kärret håller på att växa igen med al, björk och vide. Röjningsbehovet är stort. Enstaka videbuskar bör sparas.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

83. Gyllebo

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 500 m söder om Gyllebosjön
Ekokartblad:	02D2J
Områdesskydd:	Natura 2000 (Gyllebo)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	4,0 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta. Mindre områden med gles gräs-/starrvegetation på mjukmatta. Liten del tuvor med risvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-06-19, komplettering 2007-11-07

Områdesbeskrivning

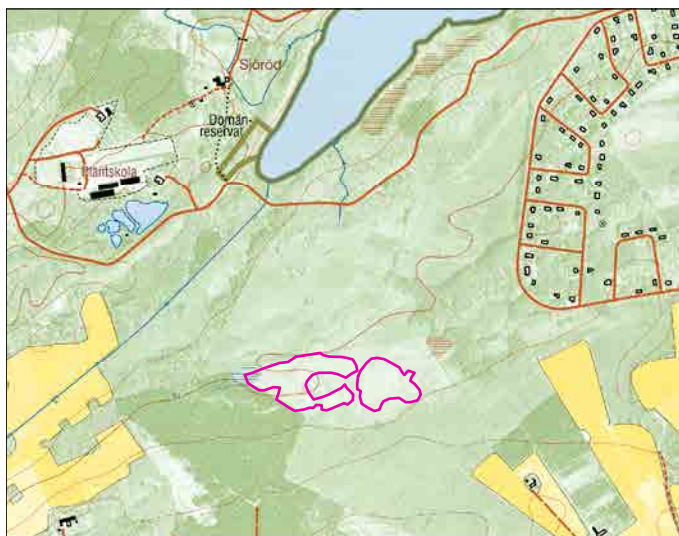
Söder om Gyllebosjön finns en av Skånes största och mest värdefulla naturbetesmarker. Området är mycket varierat och artrikt och här förekommer flera hotade och sällsynta växt- och djurarter.

Betesmarken är svagt kuperad och i dess centrala delar förekommer ett av länets största och finaste kalkfuktängs- och extremrikkärrområden.

Rikkärret, som utgörs av två extremrikkärrensytter, består främst av fastmatta med gräs-/starrvegetation. I söder tränger grundvatten fram och bildar dråg och översilningspartier. I sydväst finns en tydlig källa. Kransalger förekommer i de blötaste partierna. I området förekommer även tuvor med risvegetation. Träskikt saknas i kärrområdet, men i buskskiktet förekommer lite en- och videbuskar, hagtorn och små granar.

I den östra kärrytan är rikkärrensvegetationen bäst utvecklad med mycket gräsull och späd skorpionmossa. Den västra kärrytan domineras av ängsull och flaskstarr, men även här finns brunmossor som till exempel späd skorpionmossa och guldspärrmossa.

I slutet av maj är det ett rosa skimmer av majviva i området. Andra typiska rikkärrensindikatorer att nämna är exempelvis majnycklar, tagelsäv, vildlin, kärrespira, tätört, ängsvädd och kärrsälting. Av starrarterna kan trindstarr, slankstarr, ängsstarr, näbbstarr och loppstarr nämnas. Gyllebo är sannolikt den finaste lokalen för brudsporre i Skåne! Vidare förekommer andra arter såsom bäckmärke, lopplummer, nattviol, darrgräs, småvänderot och rundsileshår. Det förekommer även rikligt med mossor i bottenskiktet. Typiska rikkärrens-mossor att nämna är kalkkammossa, kärrespärrmossa och kalklungmossa samt de källindikerande arterna källtuffmossa, klotuffmossa, kalkkällmossa, källmossa och bäckrundmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr och majnycklar.

Hävdförhållanden

Området, som är mycket välhävdad, betas av nötkreatur och hästar. Området har en lång kontinuitet som betesmark.

Ingrepp och störningar

Grundvattnet verkar ha en hög näringshalt att döma av den bitvis näringsgynnade vegetationen där vatten tränger fram.

Behov av skötselåtgärder

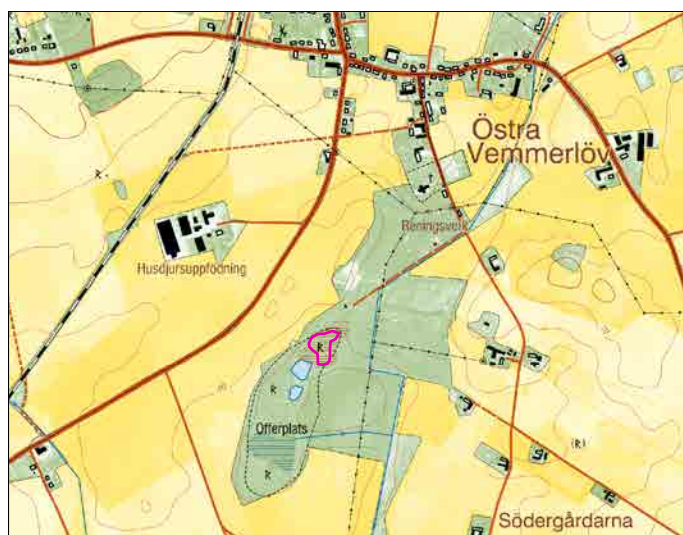
Fortsatt bete bör ske i nuvarande omfattning. Granar och enbuskar behöver tas bort från själva rikkärrsyrtorna och löpande hållas efter. Enbuskar är ett gammalt inslag i området och får gärna finnas kvar i betesmarken men inte just i rikkärrsyrtorna. Videbuskar kan med fördel finnas kvar i ringa mängd.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

84. Vemmerlövs mosse

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 800 m söder om Östra Vemmerlöv
Ekokartblad:	02E2A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och tuvor.
Inventeringsdatum:	2007-05-14

Områdesbeskrivning

I närheten av kyrkan i Östra Vemmerlöv finns ett mycket fint källpåverkat extremrikkärr. Kärrret ligger i en större betesmark. Sydväst om rikkärrret finns ett tätt igenvuxet parti med videbuskar och björk och bakom detta ett par grävda dammar.

I kärrret, som är artrikt, växer bland annat slankstarr, näbbstarr, vippstarr, majnycklar, kärrvial, vildlin, tätört, kärrknipprot, slätterblomma, ängsvädd och kärrsälting. Kärrret är en känd lokal för brudsporre och på vårkanten lyser marken rosa av de talrika majvivorna som finns i kärrret. På tuvor av bland annat röd glansvitmossa kan man hitta jungfrulin, revfibbla, sommarfibbla, knippfryle och käringtand. Andra arter i kärrret är till exempel nålstarr, småvänderot, plattstarr, kärrfräken, hirsstarr och älggräs. I blöta partier förekommer kransalger.

I bottenskiktet finns arter som bland annat kalkkammosa, kalklungmossa, späd skorpionmossa, guldspärrmossa, kärrkvastmossa, stor fickmossa och fetbålmossa. Källtuffmossa, kalkkällmossa och bäckrundmossa vittnar om att området är källpåverkat.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Betesfållan är stor och näringspåverkad betesvall ingår i samma fålla som rikkärret. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från omgivande marker.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i minst nuvarande omfattning. Fållindelningen behöver ses över. I kärrets kanter finns högvuxen vegetation av framförallt älggräs som behöver hållas efter genom kompletterande slåtter. Videbuskar i själva kärret och i dess kanter sparas, men i måttlig mängd. Vide-/björkpartiet sydväst om kärret bör däremot tryckas tillbaka successivt så att arealen med extremrikkärr kan utvidgas. Slåtter hade varit den bästa skötselformen i området, om möjligt.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

85. Iglamossen

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,3 km norr om Örnaberga
Ekokartblad:	02E2A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	1,9 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr som domineras av trubbtågvegetation. Mindre delar utgörs av mjukmatta med brunmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-08-15, komplettering 2007-09-19

Områdesbeskrivning

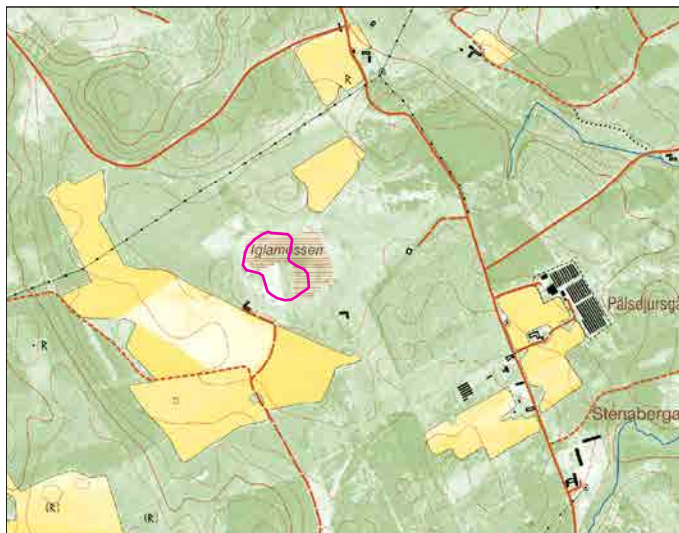
Iglamossen är ett extremrikkärr som ligger en dryg kilometer norr om Örnaberga. I området bröts i början av 1900-talet kalk i småindustriella former. Omgivande mark utgörs av fuktängar och näringspåverkade kärr.

Kärret är topogent och uppvisar källpåverkan. Blekeutfällning förekommer. Iglamossen är ett av Skånes största trubbtågskärr. Trubbtåg är inte längre så vanlig i de Skånska rikkärren, men den tar lätt över och konkurrerar ut andra mer lågväxta rikkärtsarter om den inte hålls i schack med god hävd. Området har en utvecklingspotential om man kan begränsa trubbtågvegetationen något. I extremrikkärret förekommer, förutom dominansen av trubbtåg, arter som slankstarr, näbbstarr, tagelsäv, kärrjohannesört, majnycklar, vildlin, slätterblomma, tätört, majviva och ängsvädd. Iglamossen är en känd lokal för smalfräken.

I bottenskiktet förekommer källindikerande mossor såsom källtuffmossa, klotuffmossa och kalkkällmossa. Vidare finns kärrmörkia, kalklungmossa, späd skorpionmossa, stor fickmossa, guldspärrmossa och kärrbryum i bottenskiktet. I blöta partier förekommer kransalger. Rikkärrets sydvästra del är floramässigt mest intressant. Av övriga arter är flaskstarr, blåtåtel, vass och hampflockel vanliga.

Vid snäckinventeringen 2007 hittades den rödlistade kalkkärrgrynssnäcken, men också smalgrynssnäcka. Båda snäckarterna är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Stinkpadla har hittats i området i början av 2000-talet.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört och majnycklar.

Kalkkärrgrynssnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Betesförhållandena varierar. Delar av rikkärret nyttjas som betesmark och är indelad i ett par olika betesfällor, men det finns även obetade delar. De delar som hävdas betas av nötkreatur. Där det betas är betetrycket svagt, vilket beror på trubbtågvegetationen som betesdjuren inte gärna äter. Någon fålla saknar fastare mark, vilket försvårar bete.

Ingrepp och störningar

Området uppvisar näringspåverkan. Det finns ett täckt dike i kärret. Stora delar av kärret är torrlagt varma somrar.

Behov av skötselåtgärder

Området är i akut behov av omfattande skötselåtgärder. Fällindelningen behöver ses över så att hela ytan betas. Fällan bör även inkludera fastmarksområden så att djuren har lite mer att gå på än enbart de blöta markerna. Slätter av trubbtågvegetationen är nödvändig för att bevara och utöka övrig flora i extremrik-kärret. I södra delen finns ett parti med kardborre som behöver hållas tillbaka, så att det inte breder ut sig i kärret. Videbuskar bör lämnas kvar för att gynna snäckorna. De gamla tallarna kan också lämnas utan åtgärd. Områdets hydrologi bör kartläggas för att klarlägga behov av eventuellt vidare åtgärder.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

86. Baskemölla - Tjörnedalagården

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 300 m norr om Baskemölla kyrka
Ekokartblad:	02E2B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventering
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossdominerad vegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-15, komplettering 2007-09-19

Områdesbeskrivning

Det lilla extremrikkärret ligger vackert i en svacka i en naturbetesmark utmed Skåneleden, med havet som granne i öster. En stor del av kärret domineras av vass men har ett väl utvecklat bottenskikt av mossor. Kalkutfällningarna är påtagliga i kärret.

Vanliga kärlväxter i rikkärret är slankstarr, näbbstarr, majviva, tätört och ängsvädd. I kärret växer också arter såsom hirsstarr och blåtåtel. Flera av mossorna i kärret visar på källpåverkan, som till exempel källtuffmossa, kamtuffmossa och kalkkällmossa. De två senare finns det mycket rikligt av. I kärret växer också kärrbryum, guldspärrmossa, kalkkammossa, stor fickmossa och späd skorpionmossa. Kärrets värdefulla mossflora rymmer med all sannolikhet betydligt fler arter än vad som hittades vid inventeringen.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Kärret ingår i en större betesmarksfälla som betas av hästar. Betestrycket är måttligt. I den omgivande fastmarken har röjningsinsatser ganska nyligen utförts.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Kompletterande slåtter av vass och högrörter i kombination med nuvarande bete behövs för att hålla tillbaka högvuxna arter som är på väg att vandra in i kärret. Alternativt kan man ändra hävdform till slåtter med efterbete. Kärret lämpar sig väl för slåtter.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

87. Baskemölla - Hallagården

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1 km sydost om Baskemölla kyrka
Ekokartblad:	02E2B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventering
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-29

Områdesbeskrivning

Det lilla fina extremrikkärret ligger intill vägen sydost om Baskemölla. Kärrret är en del av ett större mosaikartat område med allt från torra hedartade partier till fuktigare delar med starr och blåtåtel. Vegetationen utgörs till stor del av hävdgynnade arter, vilket visar att marken har en lång hävdkontinuitet.

Kärrret är topogent och källpåverkat. I ena kanten av kärrret rinner en liten bäck. I östra delen, som är friskare, är inslaget av humleblomster stort, medan fräken och rosendunört dominerar i den norra delen. Hampflockel har stor spridning i hela kärrret. I kanten till kärrret finns resterna efter en gammal husgrund med gamla kulturväxter.

I kärrret, som är artrikt, växer rikligt med majviva. Andra rikkärrsindikatorer är plattsäv, slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, tagelsäv, slätterblomma, tätört och kärrsälting. I bottenkiktet förekommer kärrbryum, guldspärrmossa, kalkkammossa, stor fickmossa, kalkkällmossa och späd skorpionmossa.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Kärrret var vid inventeringstillfället ohävdad och igenväxande. Sedan 2008 har skötselåtgärder utförts av markägaren (se nedan).

Ingrepp och störningar

Anslutande väg.

Behov av skötselåtgärder

Vid inventeringstillfället var området i akut behov av hävd antingen genom bete eller slåtter. Skötselavtal har upprättats både under 2008 och 2009 mellan Länsstyrelsen och markägaren för åtgärder i kärret. Uppdraget bestod i röjning av sly och ungträd samt slåtter av högrötsvegetation. Hampflockel, rosendunört och fräken behöver hållas efter löpande. Eftersom hampflockel är på kraftig frammarsch behövs troligen förslåtter av denna för att få bukt med den.

Asksly, björnbär och slån behöver hållas efter kontinuerligt. Videbuskar sparas tillsvidare. Slänten från vägkröken ner mot kärret kan med fördel öppnas upp, så att kärret blir synligt även från vägen. Det vore trevligt om resterna efter husgrunden tydliggörs och tillhörande kulturväxter sparas intill husgrunden.

Bedömning av bevarandestatus

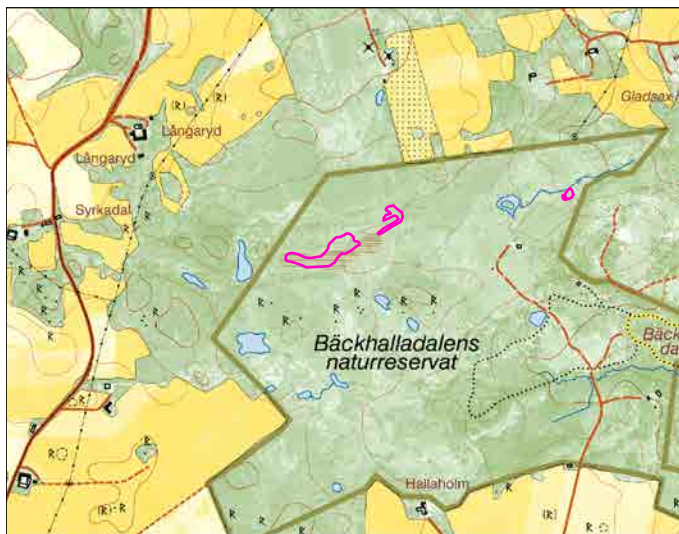
Icke gynnsam bevarandestatus

88. Bäckhalladalen

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 3,8 km nordväst om Simrishamn
Ekokartblad:	02E2B
Områdesskydd:	Naturreservat (Bäckhalladalen) Natura 2000 (Bäckhalladalen)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,9 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med framför allt gräs-/starrvegetation på fastmatta. Även gles gräs-/starrvegetation på mjukmatta/lösbotten. Liten del tuvor med gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-08-21, komplettering 2007-11-07

Områdesbeskrivning

Bäckhalladalen är ett naturreservat och ett Natura 2000-område med höga geologiska, zoologiska och botaniska värden. Området är gammal utmark som en gång hörde till Gladsax by och består till större delen av ett öppet kuperat hållmarkslandskap där berggrunden gått i dagen och vegetationen har etablerat sig i sprickor och svackor. Djurlivet är rikt. Naturreservatet hyser en stor del av den skånska populationen av hasselmus. Området är även en viktig reproduktionslokal för groddjur såsom lövgroda och klockgroda. Större vattensalamander har också hittats i området.

Rikkärret består av fyra olika ytor som ligger i en långsträckt sänka längs med norra kanten av naturreservatet. I väster ligger en stor topogen kärryta samt en mindre soligen, i öster ligger ett litet backkärr och ytterligare ett topogent kärrområde. Alla ytorna är artrika extremrikkärr. De omges av fuktäng. På kanten till det östra backkärret finns ett mindre bestånd av krutbrännare och nålstarr.

Flaskstarr dominerar de topogena och soligena kärrområdena. Där hittas även rikkärrensindikatorer såsom slankstarr, ängsnycklar, vildlin, slätterblomma, majnycklar, kärrsälting, kalklungmossa, kalkkällmossa, kärrbryum, guldspärrmossa och späd skorpionmossa. I kärrytorna växer även näbbstarr, majviva, tätört, ängsvädd, kalltuffmossa och klotuffmossa.

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades den rödlistade kalkkärrensgrynsnäckan i kärret, men också smalgrynsnäcka. Båda snäckarterna är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Majnycklar

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Granspira och källgräs har hittats i området.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden av rikkärrsytorna bedöms som måttlig. Det finns ohäldsvegetation framför allt i kanterna till kärrytorna.

Ingrepp och störningar

I den topogena rikkärrsytan längst i öster är vegetationen något näringspåverkad.

Behov av skötselåtgärder

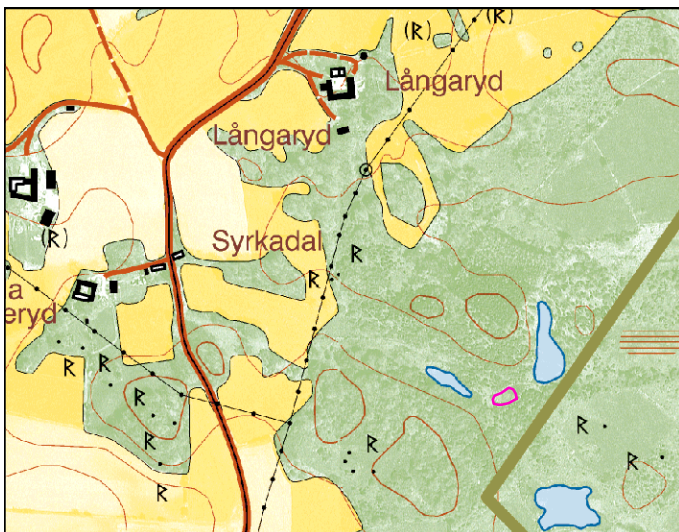
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det är viktigt att betespåsläppet inte sker för tidigt med tanke på krutbrännare som finns i samma betesfålla som rikkärren. Kompletterande slåtter är önskvärd framför allt av ohäldsvegetation i kanterna till kärren. Det finns även ett visst behov av röjning, framför allt av enbuskar och annan buskvegetation i och i nederkanten till backkärret. En del vide bör lämnas kvar för att gynna snäckorna.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

89. Långaryd

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 2 km nordost om Gladsax
Ekokartblad:	02E2B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,05 ha*
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och på mjukmatta. Mindre områden med vitmosstuvor.
Inventeringsdatum:	2006-08-21, komplettering 2007-11-07

Områdesbeskrivning

Strax väster om Bäckhalladalens naturreservat ligger ett litet extremrikkärr i en svacka mellan enbevuxna kullar. Det ligger två mindre vattensamlingar på vardera sidan om kärret, där man hittat både lövgroda och klockgroda.

I kärret växer bland annat slankstarr, näbbstarr, majviva, ängsvädd och kärrsälting. Av mossorna kan späd skorpionmossa, guldspärrmossa, källmossa, fetbålmossa, kärnbryum och stor skedmossa nämnas. Det finns vitmosstuvor av bland annat röd glansvitmossa och purpurvitmossa, på vilka det till exempel växer rundsileshår. I kärret finns rikligt med hirsstarr, kärrdunört, ryltåg och knapptåg.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området ingår i en betesmark. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

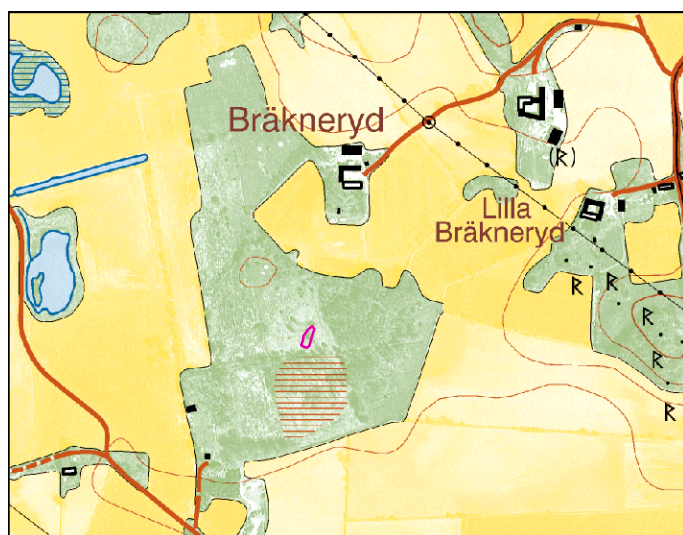
Betetrycket bör ökas en aning. Knapptåg behöver hållas efter. Enbuskarna om omger kärret bör hållas under uppsikt så att de inte sprider sig in i kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

90. Rosdala

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,6 km norr om Gladsax
Ekokartblad:	02E2A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	-
VMI objekts ID:	L02E2A02
Areal:	0,03 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-05 (Ekologgruppen), komplettering 2007-11-07

Områdesbeskrivning

Norr om Rosdala finns ett topogent medelrikkärr med fuktängsinslag. Kärrret är småtuvatigt på grund av djurens tramp. Det finns kvar en liten kärna med rikkärrsarter som dock successivt trängs ihop av högrötsvegetation som till exempel älggräs. Rikkärrsarter som noterades vid inventeringen är slankstarr, näbbstarr, vippstarr, vildlin, majviva, majnycklar och kärrsälting. Av mossorna kan kärrbryum, guldspärrmossa och bandpraktmossa nämnas. Blåtätel och vass är vanliga. Rikkärrret har bedömts tillhöra naturvärdesklass 2 eftersom den rödlistade arten majnycklar finns i kärrret, annars skulle kärrret bedömts tillhöra naturvärdesklass 3.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig. Uppslag av björk och vide förekommer. Området är mycket litet och håller på att växa igen med buskar och högrötsvegetation.

Ingrepp och störningar

Området är påverkat av näringsläckage. Det finns ett angränsande dike söder om kärrret.

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas. Området är i behov av kompletterande slåtter av ohävdsväxtlighet. Behovet av röjning av sly är stort. En mindre andel videbuskar bör lämnas kvar i och i kanten av kärret. Genom röjning av sly och kompletterande slåtter kan rikkärrensarealen utökas. Eventuellt kan en ändrad dränering behövas för att återställa kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

91. Norremosse

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 2 km öster om Östra Vemmerlöv
Ekokartblad:	02E2A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	2,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-16, komplettering 2006-08-29

Områdesbeskrivning

Norremosse består av flera större och mindre topogena extremrikkärrsytor i ett större våtmarksområde. Eftersom området sträcker sig över flera fastigheter förekommer flera betesfällor med olika hävdintensitet. Runt våtmarksområdet är det mestadels åkermark. I området har lövgroda och större vattensalamander hittats. I vissa delar av Norremosse förekommer kalktuffbildning.

I väster ligger en större rikkärrsyta med en rik flora som är avgränsad av flera diken. Vanliga arter är slankstarr, näbbstarr, vildlin, slätterblomma, trubbtåg och majviva. Lokalen är numera en av de rikaste för majviva i Skåne!

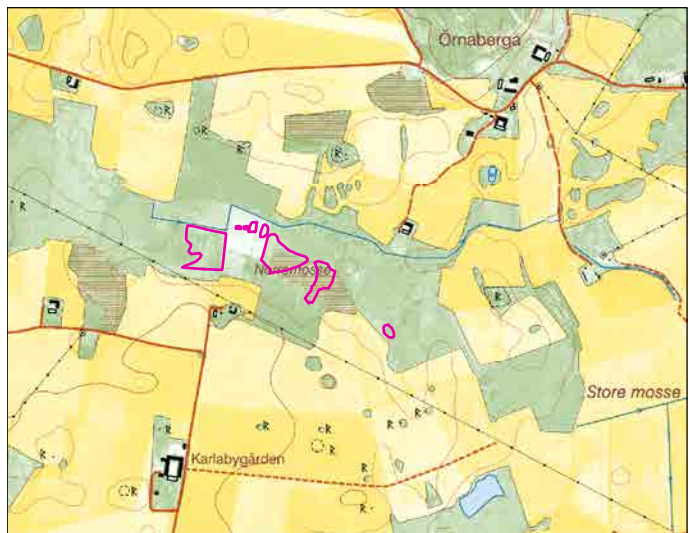
Ängsull, blååtäl och vass är vanligt förekommande. Bland mossorna kan nämnas guldspärrmossa, kalkkammossa och kalklungmossa. I diket som avgränsar denna rikkärrsyta i öster växer de källindikerande mossarterna kalkkällmossa och källtuffmossa. Rikkärrsytan betas av highland cattle och hästar.

I våtmarksområdets centrala del finns fyra små sänkor (märgelhål) med rikkärrvegetation. I sänkorna växer vildlin, ängsvädd, slätterblomma, slankstarr och orkidéer. Marken är ohävdad med mycket vass som håller på att ta överhanden.

De större rikkärrsytorna centralt i våtmarksområdet har inventerats mer översiktligt, men har liknande flora som rikkärrsområdet i väster. Marken betas av nötkreatur.

Den mindre rikkärrsytan i våtmarksområdets östra del omges av ett kärr av mer intermediär karaktär. Ett antal rikkärrsindikatorer såsom slätterblomma, tätört och kärrsälting finns i rikkärrsytan. Orkidéer förekommer i kärret (*Dactylorhiza sp.*).

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades den rödlistade kalkkärrsgrynsnäckan, men också smalgrynsnäcka. Båda snäckarterna är med i EU:s art- och habitatdirektiv. I området hittades även sjöskivsnäcka.

Rödlistade arter

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Det centrala våtmarksområdet med de små sänkorna (märgelhål) är ohävdad och har enligt brukaren inte hävdats sedan början av 1990-talet. Kärret längst i öster var också ohävdad vid inventeringstillfället. Övriga delar betas av framför allt nötkreatur, men även av hästar, och är måttligt- till välhävdade.

Ingrepp och störningar

Ett flertal diken går genom området och har en negativ påverkan på kärrytorna. Den västra kärrytan avgränsas av flera diken. Söder om de större centrala rikkärrsytorna ligger en gammal åker som lutar ner mot kärret, vilket sannolikt bidrar till näringsläckage. I våtmarksområdets mellersta del förekommer en utfyllnad.

Behov av skötselåtgärder

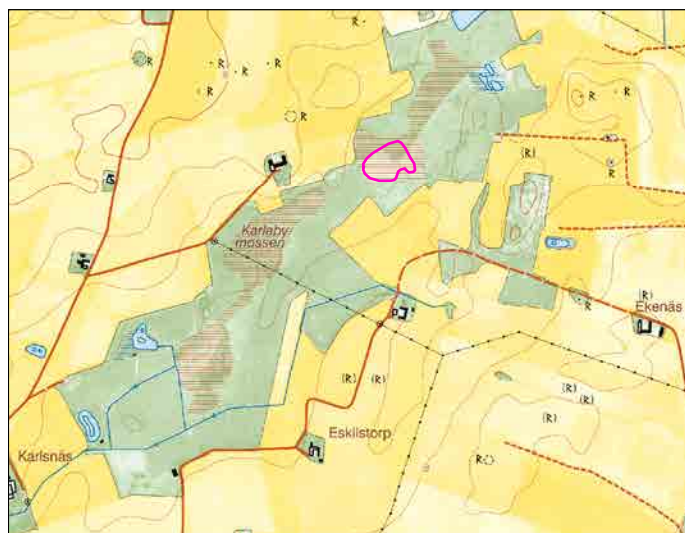
Betet bör utökas så att den idag ohävdade centrala delen och östra delen även inkluderas. Den västra rikkärrsytan skulle även kunna vara lämplig för slätter med efterbete. Det finns ett visst behov av röjning av björksly över hela Norremosse. Vide bör också hållas efter, men några mindre buskage bör behållas för att gynna snäckorna. Vid inventeringstillfället låg några björkstammar kvar i den västra rikkärrsytan från en tidigare röjning, vilka bör tas bort.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

92. Karlabymossen norra

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,6 km nordost om Karlaby
Ekokartblad:	02E2A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,9 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-12

Områdesbeskrivning

Cirka en och en halv kilometer nordost om Karlaby ligger Karlabymossen. I denna inventering delas Karlabymossen in i två separata våtmarksområden, eftersom det till synes inte verkar vara någon yttlig hydrologisk förbindelse mellan dem. Områdena benämns här Karlabymossen norra respektive Karlabymossen södra (Nr 93).

Karlabymossen norra är ett relativt stort kärr med framför allt artrik kärlväxtflora. Förutom några blöta mittenpartier med mycket vattenklöver dominerar vegetationen av flaskstarr och i bottenskiktet av späd skorpionmossa. Andra rikkärrsindikatorer såsom slankstarr, näbbstarr, majnycklar, vildlin, slätterblomma, tätört och majviva är allmänt förekommande. Dessutom finns mossor såsom kärrbryum, stor skedmossa, guldspärrmossa, kalkkammosa, stor fickmossa och bandpraktmossa. Vass och älggräs, som tränger på från kanterna, hotar att ta överhanden. På vissa delar förekommer blekeutfällning.

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades den rödlistade kalkkärrsgrynsnäckan, men också smalgrynsnäcka. Båda snäckarterna är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Majnycklar

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Beteshävden är måttlig. Det finns en del förnaansamling i kärret.

Ingrepp och störningar

Det finns en brunn strax söder om kärret. Det finns också ett brett igenvuxet dike i tillrinningsområdet nordost om kärret.

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas. Kompletterande slåtter av ohävsvegetation (älggräs och vass) är också önskvärt. De enstaka videbuskar som växer i kärret kan stå kvar.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

93. Karlabymossen södra

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,1 km nordost om Karlaby
Ekokartblad:	02E2A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02E2A01
Areal:	3,5 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med vassvegetation på mjukmatta och gräs-/starrvegetation på fastmatta. Mindre områden med mjukmatta utan vegetation.
Inventeringsdatum:	2006-08-16 (Ekologgruppen), komplettering 2007-09-19

Områdesbeskrivning

En dryg kilometer nordost om Karlaby ligger Karlabymossen. I denna inventering delas Karlabymossen in i två separata våtmarksområden, eftersom det till synes inte verkar vara någon ytlig hydrologisk förbindelse mellan dem. Områdena benämns här Karlabymossen norra (Nr 92) respektive Karlabymossen södra.

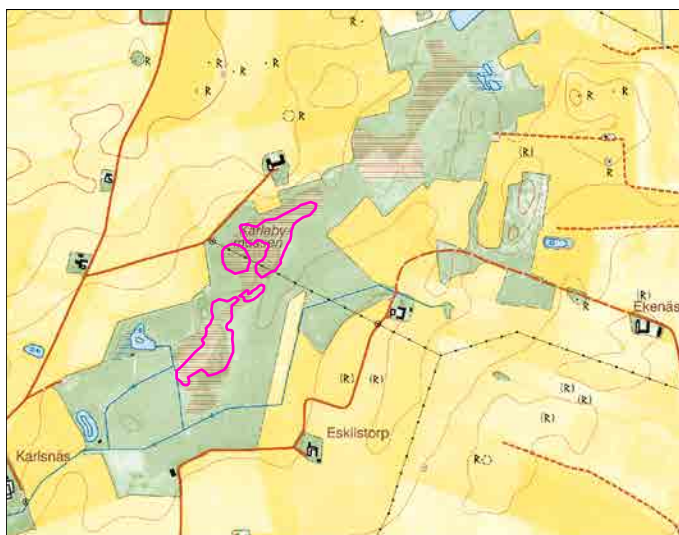
Karlaby mossen södra är idag ett stort och värdefullt rikkärrskomplex som består av fyra topogena delområden. Alla fyra delområden ligger i betesmark, men i olika betesfällor.

Längst i norr är det rejält blött, med en artrik och skyddsvärd flora. Här växer bland annat gulyxne, som förekommer förhållandevis talrikt. Fyndet av gulyxne i Karlaby mossen under denna inventering är ett nyfynd för Skåne! Blekeutfällning förekommer också här i de blöta partierna. Vass dominerar i fältskiktet och trubbtåg förekommer också rikligt. Strax sydväst om detta område ligger en nästan cirkulär rikkärrsyta som består av småtuviga kärrkärnor omgivna av fuktäng. Genom den södra delen av denna kärnsyta finns ett bäckdråg.

Det två sydliga rikkärrsytor ligger i två olika betesfällor varav den västra domineras av vass och lågstarr och den östra av högstarr som till exempel trådstarr.

Vanliga rikkärrsarter som påträffas inom hela rikkärrsområdet är näbbstarr, ängsnycklar, tagelsäv, gräsull, vildlin, tätört, majviva och kärrsälting. Bland övriga rikkärrsarter som noterades som enstaka kan nämnas majnycklar, kärrknipprot, kärrspira och slätterblomma. Gulyxne förekommer på flera platser inom Karlaby mossen. I bottenskiktet dominerar späd skorpionmossa. Andra mossarter är guldspärrmossa, fetbålmossa, kalklungmossa, kalkkammossa och korvskorpionmossa. Kalkkällmossa, kalltuffmossa och kamtuffmossa indikerar att området är källpåverkat. Dvärgbläddra växer i de fuktigaste områdena och indikerar att det just här finns öppet vatten större delen av året.

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades den rödlistade kalkkärrsgrynsnäcka, men också smalgrynsnäcka.

Båda snäckarterna är med i EU:s art- och habitatdirektiv. I den södra delen hittades dessutom sjöskivsnäcka.

Större vattensalamander har hittats i området vid annat tillfälle.

Rödlistade arter

Gulyxne och majnycklar.

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

I den norra rikkärnsytan varierar hävden från måttlig till svag och partiet där gulyxne växer hotas av att växa igen med vass. Den norra kärnsytan betas av hästar och nötkreatur, men då vissa partier är mycket blöta går betesdjuren inte gärna ut för att beta där. Den västra cirkulära kärnsytan betas enbart av nötkreatur och här är beteshävden allt för intensiv med tanke på snäckorna. Kärnsytorna i söder sträcker sig över två olika betesfällor, varav en mindre del i väster var ohävdad vid inventeringstillfället. Dess östra delar betas av nötkreatur, men betesdjuren lyckas inte heller här hålla tillbaka vassen.

Ingrepp och störningar

Svag generell påverkan av näringsläckage, framför allt i söder.

Behov av skötselåtgärder

Betet bör fortgå i nuvarande omfattning, förutom i den betesfälla där den västra cirkulära rikkärnsytan finns. Där behöver betetrycket minskas. Fällan i sydväst där det vid inventeringstillfället var ohävdad bör betas. Det finns ett stort behov av kompletterande slåtter av vass över hela området, framförallt i de partier där gulyxne växer där slåttern måste gå mycket försiktigt till. Det finns även ett visst behov av röjning av sly.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

94. Virrestad - Karlaby

Kommun:	Simrishamn
Läge:	1,3 km sydväst om Karlaby
Ekokartblad:	02E1A
Områdesskydd:	Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,5 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med dels brunmossvegetation, dels gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2009-06-03

Områdesbeskrivning

Det fina extremrikkärret mellan Virrestadsgården och Karlaby boställe ligger naturskönt i en mindre betesmark i det annars uppodlade landskapet. Kärret, som ligger i en svacka, är soligent utom i norra delen där det övergår i ett kupolkärr med vippstarr i kanterna.

Fräken har tagit över vissa delar av kärret och det finns mycket smörblommor och humleblomster i kanterna som visar på kvävepåverkan. Majnycklar och kärrsälting är rikt förekommande i kärret. Andra rikkärrsarter är trindstarr, slankstarr, näbbstarr, tagelsäv, vildlin och tätört. Mosskiktet är välutvecklat och här finns kärrbryum, guldspärrmossa, bandpraktmossa, gyllenmossa och de källindikerande arterna kamtuffmossa, klotuffmossa och kalkkällmossa.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Kärret ligger i två betesfällor som båda betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

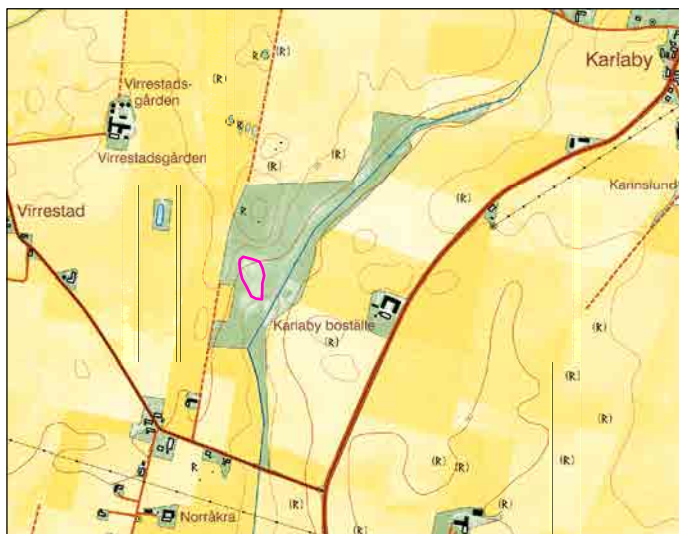
Det finns en svag generell påverkan av kväveläckage från omgivande högre belägna åkrar.

Behov av skötselåtgärder

Betet bör fortgå i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

95. Elinsdal, Järrestad

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,5 km sydväst om Järrestad
Ekokartblad:	02E1A
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02E1A02
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-21 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-30

Områdesbeskrivning

Detta soligena extremrikkärr ligger vackert beläget sydost om Elinsdals gård i Tommarpsåns dalgång. Kärrret ligger längst ner i en sluttning mot ån. Tre små lågvuxna ytor är mer uttalade rikkärrshabitat i området, som förövrigt domineras av brunstarr. I dessa lågvuxna ytor växer slankstarr, näbbstarr, blåtag, tätört, majviva och kärrsälting. Mosskiktet består av arter såsom stor fickmossa, kamtuffmossa, späd skorpionmossa och källindikerande arter såsom kalkkällmossa, källtuffmossa och kalkkammosa.

Rödlistade arter

Blåtag

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig. Brunstarrsvegetationen är opåverkad av bete.

Ingrepp och störningar

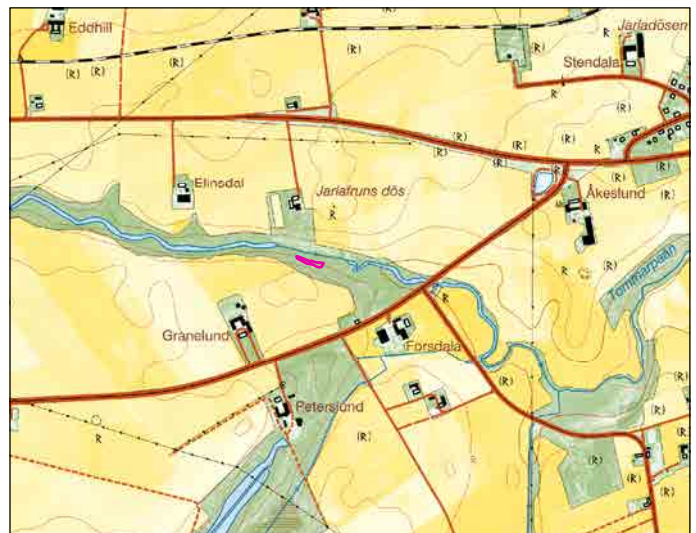
Området bedöms vara utsatt för en svag generell påverkan av näringsläckage.

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas. Då brunstarr inte betas måste den hållas tillbaka manuellt med hjälp av kompletterande slätter. På så sätt kan rikkärrsarealen på sikt utökas.

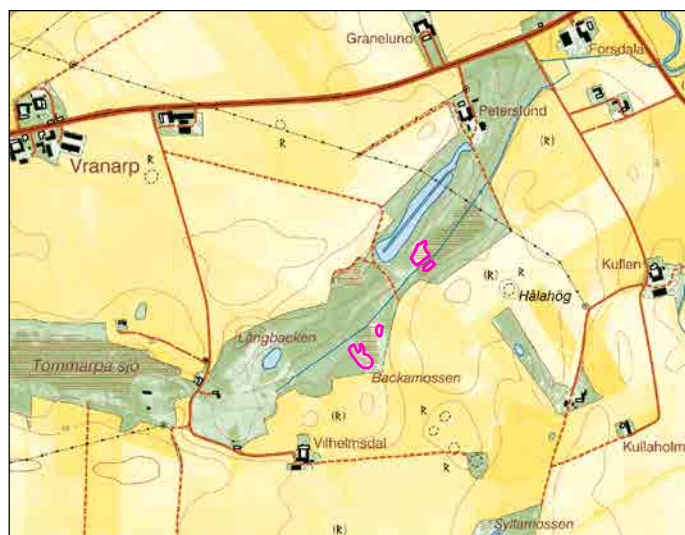
Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

96. Backamossen

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,7 km sydost om Östra Tommarp
Ekokartblad:	02E1A
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram (delvis) Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med trubbtågvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-21 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-30

Områdesbeskrivning

Backamossen ligger i ett uppodlat landskap sydost om Östra Tommarp. Området består av en långsträckt mindre höjdrygg och dalgångar med betesmarker, öppna våtmarker och sumpskog. Området är till viss del näringspåverkat, men fläckvis finns här också en värdefull flora och ett rikt fågelliv. Genom hela området löper ett kraftigt dike som leder ut till Tommarpsån.

Backamossen består av flera rikkärrsytor som gränsar till viltremisser, planterad granskog, blandskog och betesmarker. Merparten av rikkärrsytorerna är ohävdade och under igenväxning. Rikkärrsytan i sydväst ingår delvis i en betesmark.

Kärrytorna domineras helt av trubbtågvegetation som håller på att konkurrera ut andra rikkärrarter. Några vippstarrstuvor förekommer också utspridda i ytorna. Axag för en tynande tillvaro. Endast två små axagstuvor påträffades vid inventeringen. I den sydvästra rikkärrsytan kan man hitta några exemplar av majnycklar. I mosskiktet finns fortfarande några arter kvar, men inte alls i några mängder och de förekommer främst i de norra kärrytorna. Dessa är källtuffmossa, kalkkammosa, kamtuffmossa, fetbålmossa, källgräsmossa, kärrbryum, stor fickmossa, bandpraktmossa, kärrpraktmossa och späd skorpionmossa. Rosendunört, blåtåtel, vass, småvänderot och hirsstarr är vanligt förekommande inom rikkärrsområdet.

Gulyxne har tidigare funnits i Backamossen, men har inte setts sedan tidigt 1980-tal och är troligen utgången.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Av alla de fyra rikkärnsytorna är det endast halva ytan i den sydvästra rikkärnsytan som ingår i en betesmark som betas av nötkreatur. Hävden är här svag, eftersom betesdjuren inte gärna äter trubbtåg. Den nordöstra rikkärnsytan har tidigare betats, men idag finns här en tjock förna av trubbtåg och uppslag av sly. I den del av den sydvästra rikkärnsytan som inte tillhör betesmarken växer högt busksly (framförallt vide).

Ingrepp och störningar

Diket bedöms ha en stark lokal påverkan på kärrområdet. Den planterade granskogen påverkar området negativt.

Behov av skötselåtgärder

Eftersom trubbtåg håller på att konkurrera ut övrig rikkärnsvegetation finns det ett akut behov av hävd i form av bete och/eller slåtter. Då det i dagsläget finns en stor mängd förna av trubbtåg bör denna avlägsnas som en första restaureringsåtgärd. Rosendunört och vass behöver hållas efter med hjälp av kompletterande slåtter. Slyuppslagen behöver röjas.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

97. Simris strandäng

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Vid kusten ca 2,5 km söder om Simrishamn
Ekokartblad:	02E1B
Områdesskydd:	Naturreservat (Simris strandängar) Natura 2000 (delvis) (Simris strandäng) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02E1B01
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-21 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-30

Områdesbeskrivning

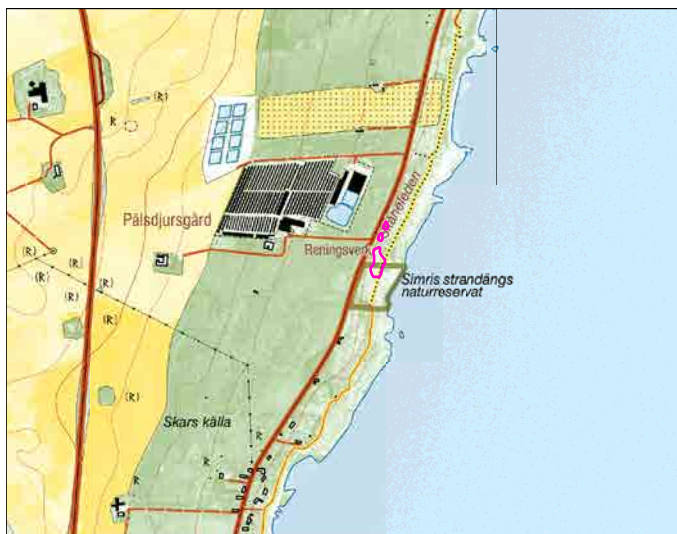
Simris strandäng låg förr som utmark till Simris by och beskrevs under 1800-talet som kal fåladsmark. Efterhand skedde en viss igenväxning men strandängarna har under senare år återställts. På grund av nivåskillnader, stråken av genomslående vatten och närheten till havet är vegetationen varierad med sandstrand, strandängar, torrängar, kalkfuktängar och extremrikkärr. Det ligger tre extremrikkärrsytor i våtmarksområdet.

Den södra extremrikkärrsytan innehåller en del kalkutfällningar och är förhållandevis artrik.

Vanligt förekommande rikkärrsarter är plattsäv, slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, ängsnycklar, kärrknipprot, gräsull, vildlin, tätört, majviva och kärrsälting.

Orkidéen gulyxne förekommer här, en art som är ytterst sällsynt och dessutom en art som ska ges starkt skydd enligt Natura 2000. Dessutom finns enstaka förekomster av kamtuffmossa, späd skorpionmossa och guldspärrmossa. Övriga arter som växer här är exempelvis vass, hirsstarr, älggräs, blåtätel, småvänderot och klöverärt. Kransalger finns i de blötaste delarna av kärret. Källgräs som är rödlistad förekommer rikligt intill kärret.

Det mellersta extremrikkärret är omgivet av högrötsvegetation med hampflockel, älggräs och rosendunört. Vanligt förekommande arter i denna yta är slankstarr, näbbstarr, kärrknipprot, gräsull, vildlin, tätört, majviva, ängsvädd och kärrsälting. I kanterna växer tuvor av vippstarr. Enstaka förekomster av de typiska rikkärrsarterna kamtuffmossa, kalltuffmossa, klotuffmossa, kalkkällmossa, kärrspärrmossa och späd skorpionmossa påträffas i bottensiktet. Av övriga dominanta arter kan nämnas hirsstarr och blåtätel. Viss blekeutfällning samt kransalger förekommer.

Det norra extremrikkärret är också det omgivet av högrötsvegetation (älggräs, rosendunört och hampflockel). Vanligt förekommande arter i detta kärr är plattsäv, slankstarr, ängsnycklar och ängsvädd. Det finns enstaka förekomster av kalkkammossa. Viss blekebildning förekommer också här. Under 2006 inventerades Simris strandäng med avseende på landsnäckor. Arter som hittades var den rödlistade kalkkärrsgrynsnäcka, men också smalgrönsnäcka. Båda snäckarterna är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Gulyxne, källgräs finns i området.

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Bete av nötkreatur förekommer i hela området. Hävden är måttlig. I den södra extremrikkärnsytan förekommer vass allmänt inom ytan. I alla tre extremrikkärnsytorna tränger högrötsvegetation på från kanterna.

Ingrepp och störningar

Den intilliggande vägen har en negativ påverkan på området.

Behov av skötselåtgärder

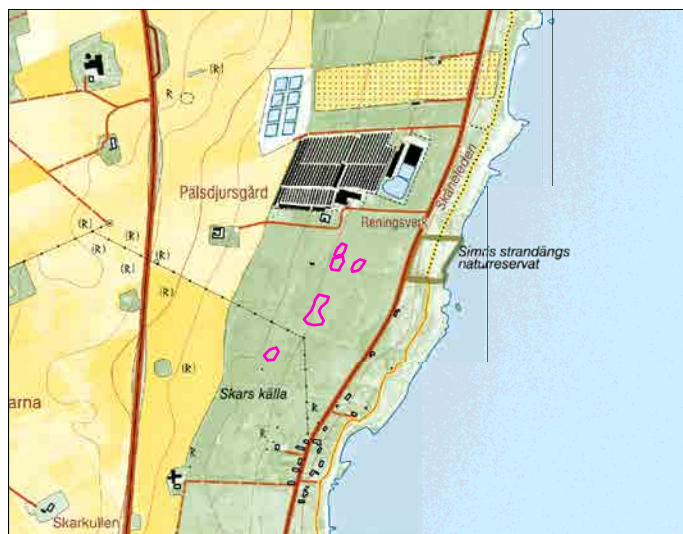
Bete bör fortgå i nuvarande omfattning, eventuellt med ett något ökat betestryck. Sent betespåsläpp är viktigt med tanke på gulyxne. Om vassen inte blir tillräckligt avbetad i den södra extremrikkärnsytan måste kompletterande slåtter av vassen ske så den inte ökar i utbredning och mängd. Behov finns av kompletterande slåtter av högrötsvegetation i ytornas kanter och i anslutning till rikkärren innan frösättning för att undvika spridning av dessa in i kärnytorna.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

98. Simris västra

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Utmed kusten ca 2,5 km söder om Simrishamn
Ekokartblad:	02E1B
Områdesskydd:	Naturresevat (delvis) (Simris strandängar) Landskapsbildsskydd (delvis) Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,5 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och mjukmatta/lösbotten utan vegetation.
Inventeringsdatum:	2007-06-12, komplettering 2007-10-30

Områdesbeskrivning

Strax väster om Simris strandäng, knappt hundra meter inåt landet, ligger ytterligare två rikkärrsområden som i denna inventering benämns Simris östra (Nr 99) respektive Simris västra.

Simris västra är ett ganska stort kärr- och fuktängskomplex. I området finns fem ytor med rikkärrsvegetation. Vanligt förekommande arter i rikkärrsområdena är slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, ängsnycklar och ängsvädd. I kärrområdena kan man också påträffa loppstarr, majnycklar, tätört och rosettjungfrulin. I mosskiktet växer bland annat kärrbryum, guldspärmossa, kalltuffmossa, klotuffmossa och bandpraktmossa.

Större vattensalamander har hittats i området.

Rödlistade arter

Loppstarr och majnycklar.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Beteshävderna är goda.

Ingrepp och störningar

Det ligger en damm inom reningsverket strax norr om våtmarksområdet som anses ha en svag lokal påverkan på området. En brunn finns också i området. Rikkärsvegetationen uppvisar näringspåverkan.

Behov av skötselåtgärder

Betet bör fortgå i nuvarande omfattning. Det finns ett visst behov av röjning av hagtorn i och i anslutning till rikkärsområdena.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

99. Simris östra

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Utmed kusten ca 2,5 km söder om Simrishamn
Ekokartblad:	02E1B
Områdesskydd:	Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,5 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-17, komplettering 2007-10-30

Områdesbeskrivning

Strax väster om Simris strandäng, knappt hundra meter inåt landet, ligger ytterligare två rikkärrsområden som i denna inventering benämns Simris östra respektive Simris västra (Nr 98).

Simris östra är en mosaik med kalkfuktäng och extremrikkärrsvegetation. Inom området förekommer tre ytor med extremrikkärr. Rikkärrsvegetationen är relativt dåligt utvecklad och näringspåverkan syns tydligt i blötare partier. Det finns mycket hagtornsbuskar utspridda i området och även några i själva kärrytorna.

Vanligt förekommande arter i rikkärrsområdena är hirsstarr, ängsstarr, ängsnycklar, majnycklar, ängsvädd, kärrbryum, källtuffmossa, kalkkammossa, stor fickmossa och bandpraktmossa. Enstaka exemplar av slankstarr och klotuffmossa finns också. Spjutmossa är vanligt förekommande i mosskiktet.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

Det finns ett läckage av närsalter som anses ha en svag generell påverkan på kärret.

Behov av skötselåtgärder

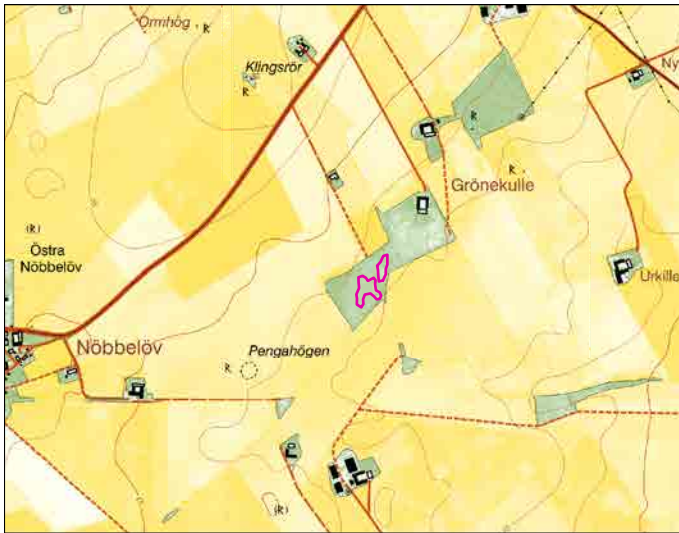
Betet bör fortgå i nuvarande omfattning. De enstaka spridda hagtornsbuskarna ute i kärrytorna behöver inte tas bort. Hagtornsbuskarna bör dock hållas under uppsikt för att motverka att de sprider sig i rikkärrområdena.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

100. Grönekulle

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1 km öster om Östra Nöbbelöv
Ekokartblad:	02E1B
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta, förekomst av dråg.
Inventeringsdatum:	2007-05-15, 2007-10-30

Områdesbeskrivning

Strax öster om Östra Nöbbelöv finns en mindre betesmark, som är omgiven av ett flackt åkerlandskap. Betesmarken är öppen och bitvis fuktig. Den påverkas av framträngande kalkrikt grundvatten. Här finns ett värdefullt extremrikkärr som är småtuvigt till strukturen. Kärrret består av två rikkärrsytor. Rikkärret är mestadels topogent, men det finns inslag av sluttande partier. Det finns ett litet dråg i kärret och kalkavlagringar förekommer. Området runt extremrikkärret består av fuktängsvegetation, till delar med karaktär av kalkfuktäng med delvis samma arter som i extremrikkärret. Delar av betesmarksområdet är näringspåverkade.

I kärret växer till exempel näbbstarr, slankstarr, tätört, majviva och ängsvädd. Vippstarr har delvis tagit överhanden i rikkärrets östra yta. Det finns flera orkidéarter i området och enligt Länsstyrelsens naturvårdsprogram finns både ängs- och majnycklar. I mosskiktet indikerar kamtuffmossa, klotuffmossa och källtuffmossa att området är källpåverkat, vidare finns också bandpraktmossa, guldspärrmossa och kärrbryum. Agnsäv, nålstarr, hirsstarr, småvänderot och älggräs är också vanligt förekommande. Kransalger förekommer i blöta partier.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Kärret är välhävdad och betas av nötkreatur.

Ingrepp och störningar

Anslutande dike (2 trummor avvattnar området) samt näringsläckage.

Behov av skötselåtgärder

Betet bör fortgå i nuvarande omfattning. Gödning av omgivande betesmark bör inte ske eftersom detta påverkar kärret negativt.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

101. Glimminge strögård

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 2,1 km väster om Gislöv
Ekokartblad:	02E0A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	3
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-05-15, komplettering 2007-10-24

Områdesbeskrivning

Kärret består av två små topogena rikkärnsytor som ligger i ett större långsträckt betat våtmarksområde. Området är en känd lövgrodelokal. Större vattensalamander förekommer också i området. Marken är starkt näringspåverkad från omgivande åkrar.

Den norra rikkärnsytan domineras av vippstarr. Näringspåverkan är hög, men trots detta finns vissa kvalitéer i framförallt dess sydöstra del där det är något torrare och mossvegetationen är något mer utvecklad. Här finns kärrbryum, kalltuffmossa, bandpraktmossa och kärrpraktmossa. Dessutom hittas här kärrjohannesört, ängsnycklar och ängsvädd.

Den södra rikkärnsytan är även den näringspåverkad och omgiven av mycket blöta partier med vippstarr. Här finns fler arter än i den norra ytan. Bunkestarr, näbbstarr, vildlin, majviva, tätört, ängsvädd och kärrsälting växer här. I mossskiktet finns guldspärrmossa, klotuffmossa, bandpraktmossa och späd skorpionmossa. Det domineras dock av spjutmossa som indikerar kvävepåverkan.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört

Hävdförhållanden

Båda rikkärnsytorna betas av nötkreatur. Rikkärren ligger i olika betesfällor. Den södra ytan har en god hävd, medan den norra har en måttlig hävd.

Ingrepp och störningar

Rikkärnsytorna påverkas negativt av näringsläckage från omgivande åkrar och stödutfodring av betesdjuren. Det löper ett dike längs hela området.

Behov av skötselåtgärder

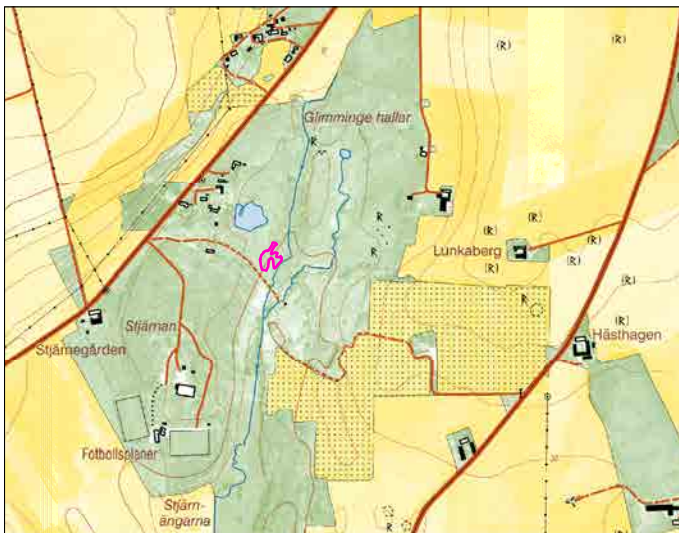
Bete bör fortgå i nuvarande omfattning. Stödutfodring av betesdjuren bör inte ske i rikkärnsytornas närhet.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

102. Glimminge hallar

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,6 km sydväst om Gislöv
Ekokartblad:	02E0A
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02E0A02
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och gles gräs-/starrvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-08-29, komplettering 2007-10-24

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret vid Glimminge hallar ligger vackert i en stor, varierad betesmark. Närmsta omgivningarna består av torrbackar. Utanför rikkärrensytan finns kärrartade partier som är avsevärt mer näringspåverkade. En bäck går längs sydöstra kanten. I området finns flera grodvatten med bland annat lövgroda.

Själva rikkärret är mestadels svagt sluttande men har även topogena partier. I rikkärrets mitt finns ett parti med vass. Vanligt förekommande arter är slankstarr, näbbstarr, vippstarr, ängsnycklar, kärrjohannesört, slätterblomma, majviva, ängsvädd och kärrsälting. Trubbtåg har också hittats på lokalen. I bottenskiktet dominerar olika vitmossor som bildar tuvor, bland annat knoppvitmossa. Andra mossor är fetbålmossa, kärrbryum, stor fickmossa, kärrpraktmossa och enstaka exemplar av klotuffmossa.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Hela kärret uppvisar en svag näringspåverkan.

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket bör ökas något. Mer tramp vore dessutom bra för att minska tillväxten av vitmossor.

Därutöver är kompletterande slätter av framför allt vass önskvärt. Rikkärret skulle med fördel kunna hävdas genom slätter med efterbete.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

103. Lunkaberg

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,6 km sydväst om Gislöv
Ekokartblad:	02E0A
Områdesskydd:	Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-27 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-24

Områdesbeskrivning

Endast ca 100 m öster om rikkärret vid Glimminge hallar ligger ytterligare ett extremrikkärr som är ett backkärr. Kärret ligger intill en damm och en bäck rinner genom området. Floran är varierad och artrik, men med förhållandevis få rikkärrsarter. Vissa delar domineras helt och hållet av trubbtåg. Majnycklar och kärrjohannesört förekommer rikligt. Vippstarr, kärrsälting, källgräsmossa, guldspärrmossa och kärrpraktmossa förekommer mer sparsamt. Det finns även källindikerande mossor som källtuffmossa och kalkkällmossa. Större blåsnäcka och smalgrynsnäcka (som är med i EU:s art- och habitatdirektiv) finns i kärret.

Rödlistade arter

Majnycklar och kärrjohannesört.
Större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Hela området betas. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

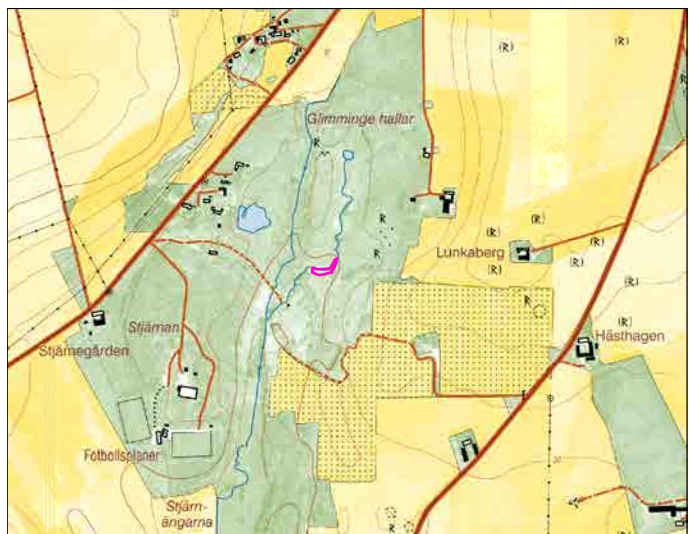
Bäcken för med sig näring till rikkärret.

Behov av skötselåtgärder

Betet bör fortgå i nuvarande omfattning.
Kompletterande slåtter av trubbtåg är önskvärt.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

104. Glivarpamosse

Kommun:	Simrishamn
Läge:	Ca 1,6 km norr om Östra Hoby
Ekokartblad:	02E0A
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02E0A01
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta, men även en mindre andel med lösbotten. En liten del är permanent öppet vatten.
Inventeringsdatum:	2006-06-27 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-23

Områdesbeskrivning

Glivarpamosse hyser ett värdefullt rikkärr i den del av våtmarken som utnyttjas som betesmark. Extremrikkärret ligger i kanten till ett öppet vatten. Inslaget av fuktäng är betydande. Vanliga rikkärrsarter är plattsäv, vippstarr, tagelsäv, vildlin, kärrspira, majviva, kärrsälting, guldspärrmossa och späd skorpionmossa. Dessutom finns näbbstarr, ängsnycklar, tätört och fetbålmossa. I de blötaste partierna förekommer kransalger. År 2009 fanns rikligt med kärrknipprot i kärret!

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Rikkärrbetet betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

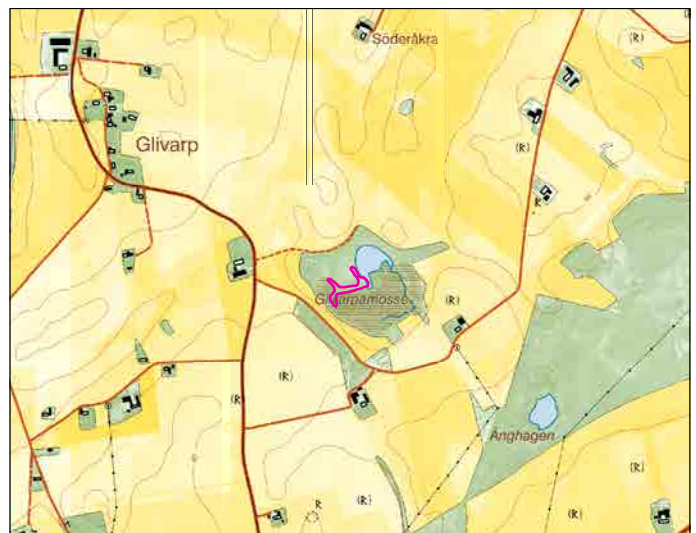
-

Behov av skötselåtgärder

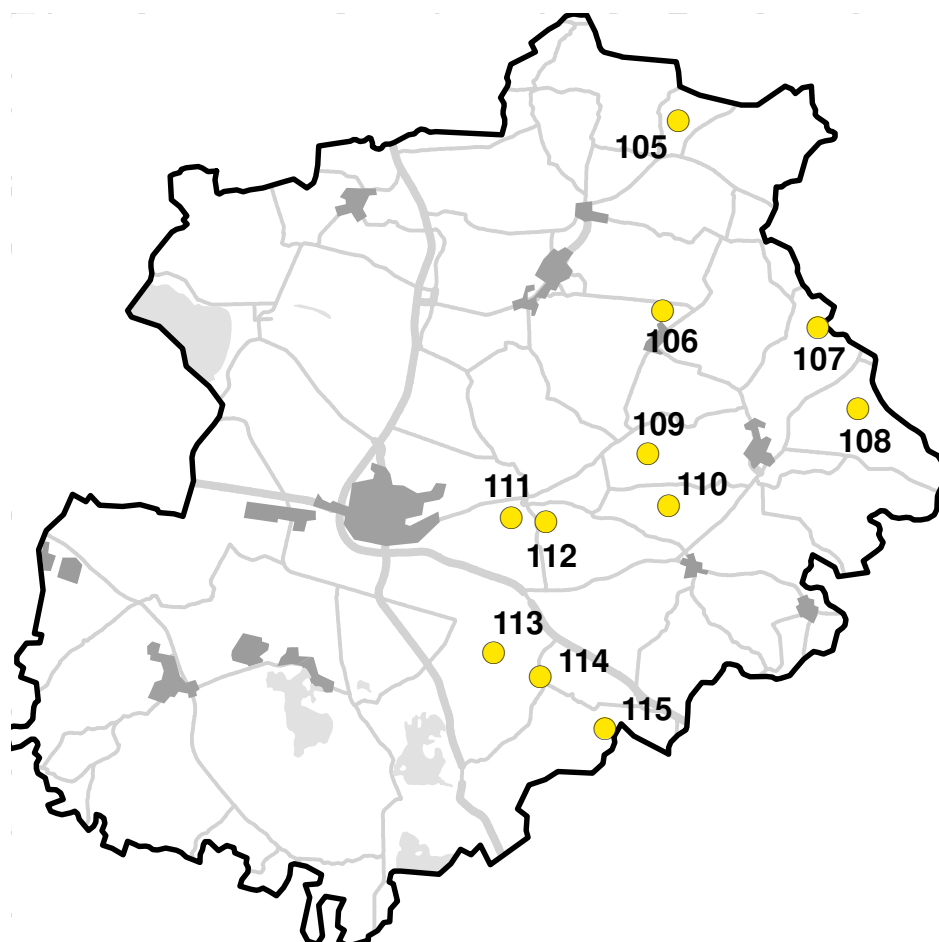
Fortsatt bete i nuvarande omfattning, ett senare betespåsläpp är positivt med avseende på de orkidéer som finns på lokalen. Vassen i kanten till kärret behöver hållas efter, så den inte breder ut sig i rikkärrsytan. Kontinuerlig röjning av sly och buskar i utkanten av kärret är önskvärt. Videbuskarna bör hållas under uppsikt så de inte ökar i antal och omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

Sjöbo kommun

105. Vallarum

106. Säljeröd

107. Ry, Oremöllan

108. Rygården

109. Eggelstad

110. Nyhem, Vanstad

111. Tolånga sydvästra

112. Tolånga sydöstra

113. Tannhuset

114. Vitabäckskärret

115. Välleröds kärr

105. Vallarum

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 1,2 km norr om Vallarum
Ekokartblad:	02D6F
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	1,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt vitmosstuvor med risvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-01

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret, som ligger norr om Vallarum, ingår i en större betesmark. Kärret är igenväxande med al och björk. I träd- och buskskiktet förekommer dessutom gran, tall, en- och videbuskar. Kärret är rikt på orkidéer, men i övrigt är det ganska fattigt på örter. I kärret, som är topogent, finns vitmosstuvor med inslag av risvegetation.

I kärret växer till exempel näbbstarr, loppstarr, majnycklar, vildlin, kärrspira och källarv. Övriga arter att nämna är småvänderot, nålstarr och rundsileshår. Förekommande mossor är bland annat kärrbryum, kärrspärrmossa, guldspärrmossa, stor fickmossa, bandpraktmossa, kalklungmossa, späd skorpionmossa och korvskorpionmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr och majnycklar.

Hävdförhållanden

Betetrycket är svagt och det finns mycket gammal förna. Kärret är under igenväxning.

Ingrepp och störningar

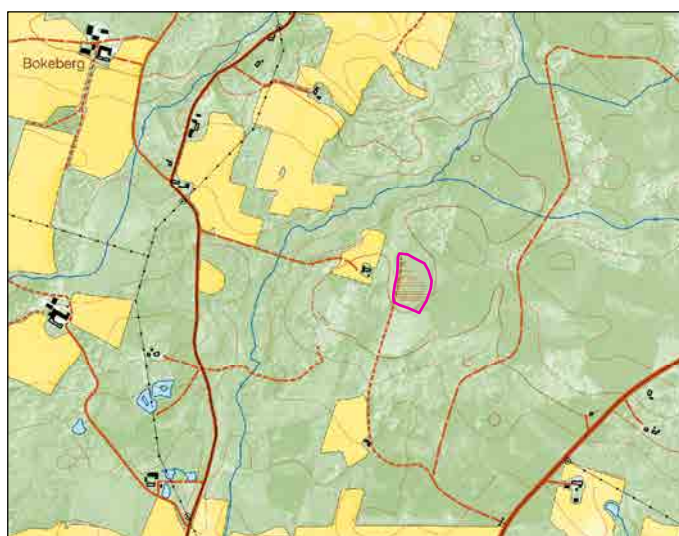
Ett gammalt igenvuxet dike går genom kärret.

Behov av skötselåtgärder

Det finns ett akut behov av att öppna upp området, så att extremrikkärret inte går förlorat. Betetrycket behöver dessutom ökas i kärrområdet och fällindelningen ses över.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

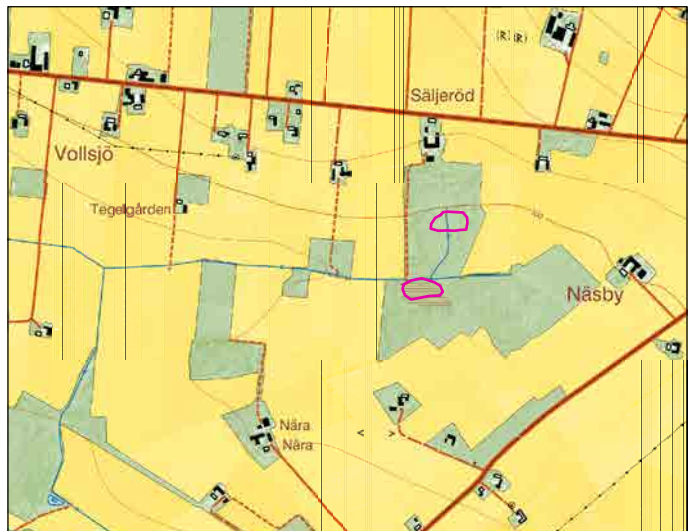

106. Säljeröd

Kommun:	Sjöbo
Läge:	1 km norr om Klararöd
Ekokartblad:	02D5F
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,8 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt brunmossdominerad vegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-05-31, 2008-08-27

Områdesbeskrivning

I en trädklädd svacka i ett åkerdominerat landskap på Linderödsåsens sydsluttning finns ett av Skånes mest exklusiva extremrikkärrensområden. Kärrret utgörs av två topogena ytor som ligger insprängda i en blandlövhage i Säljeröd, ett par kilometer öster om Vollsjö. Enligt laga skifteshandlingarna över Vollsjö från år 1841 tillhörde området byns inägor och brukades som äng. Fortfarande märks tydligt karaktären av gammal ängsmark i träd- och buskskikt i blandlövhagen, men det visar sig också tydligt genom förekomsten av flera slättergynnade kärlväxtarter.

Den södra rikkärnsytan är ett av de finaste rikkärren i Skåne. Merparten av denna kärryta består av mjukmatta med brunmossvegetation. Här finns också blötare partier med kransalger. Området är källpåverkat. Blekeutfällningen är påtaglig och ses som ett grått skimmer i de blötare partierna och som kalkinlagringar i mossorna. För att ta sig fram i kärret måste man försiktigt balansera på de välbetade och fastare småtuvorna för att inte sjunka ner i och trampa sönder mossvegetationen. Kärrytan är öppen så när som på några enstaka enbuskar och lite lövsly här och var. I kärrytans mellersta del finns några större fastmarksholmar med al, björk och enbuskar. Kärrret är under försommaren översållat av majvivor.

Den norra kärrytan var 2006 igenväxande med björk. Området har sedan dess öppnats upp (se nedan). Inom området förekommer rikkärnsfragment utspridda. Förekomsten är störst i dess västra del. En av fläckarna har en antydning till kupolkärr.

Även om den södra ytan är mest artrik förekommer flera av rikkärnsindikatorerna också i den norra. I kärren i Säljeröd kan man påträffa majviva, kärknipprot, ängsnycklar, kärnsälting, näbbstarr, slankstarr, brunstarr, trindstarr, vippstarr, gräsull, slätterblomma, tätört, ängsvädd och småvänderot. Av mossorna kan

nämnas korvskorpionmossa, späd skorpionmossa, kalkkammossa, kamtuffmossa, kalltuffmossa. Vidare förekommer fetbålmossa, stor fickmossa, kärrbryum, guldspärrmossa, kärrkvastmossa, bandpraktmossa och röd glansvitmossa.

Vid inventeringen av snäckfaunan år 2007 påträffades kalkkärrsgrynsnäcka, smalgrynsnäcka och större blåsnäcka. Kalkkärrsgrynsnäcka och smalgrynsnäcka är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Kalkkärrsgrynsnäcka och större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Rikkärnsytorna ingår i en större betesfälla med blandlövskog och kultiverade betesmarker.

Området betas av nötkreatur (ungdjur). År 2006

var betetrycket svagt i den norra ytan, medan den södra ytan var välbetad. Även hösten 2008 var den södra ytan välbetad och vassen ordentligt avbetad, medan den norra ytan var svagt betespåverkat.

Ett skötselavtal tecknades mellan Länsstyrelsen och markägaren om röjning av delar av kärrområdena under vintern 2008/2009. Norra området har därigenom öppnats upp genom att björkar har avverkats. Det södra området har i dess östra del röjts från lövsly och enbuskar samt utvidgats i sydost genom att trädriddan tryckts tillbaka.

Ingrepp och störningar

Strax norr om den södra ytan löper ett dike i väst-östlig riktning som sannolikt påverkar kärrets hydrologi. Ett dräneringsrör från diket härrör från en gammal markväg som gått parallellt och söder om diket. Dräneringsröret har haft som funktion att dränera markvägen. Även den norra ytan är påverkad av dikning. Åkrarna söder om blandlövhagen dräneras söderut och påverkar därför inte extremrikkärnsområdena. Indirekt kvävepåverkan från de omgivande kultiverade betesmarkerna och åkrarna kan ha en negativ påverkan på kärrområdet.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete. Ett ökat betetryck i det norra kärrområdet är önskvärt.

I den norra ytan, som nyligen har öppnats upp, är målet att på sikt utveckla de små rikkärnsfläckarna till ett större sammanhängande rikkärnsområde. Framöver bör kärret även vidgas österut. Det är av största vikt att kontinuerligt hålla efter allt lövsly som följer på den utförda röjningen.

I den södra ytan finns ett behov av att fortsätta trycka tillbaka trädriddan i kärrets kanter. Kärret bör utvidgas åt sydväst och nordväst. Uppkommande lövsly i kärret samt i det nyröjda området behöver hållas efter kontinuerligt. Bladvassens utbredning behöver övervakas. Om vassen inte betas tillräckligt av nötkreaturen behöver manuella åtgärder sättas in i form av kompletterande slåtter så att vassen hålls tillbaka.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus (södra området: gynnsam bevarandestatus, norra området: bevarandestatus har ändrats från icke gynnsam 2006 till otillräcklig, tack vare de skötselåtgärder som genomfördes under vintern 2008/2009).

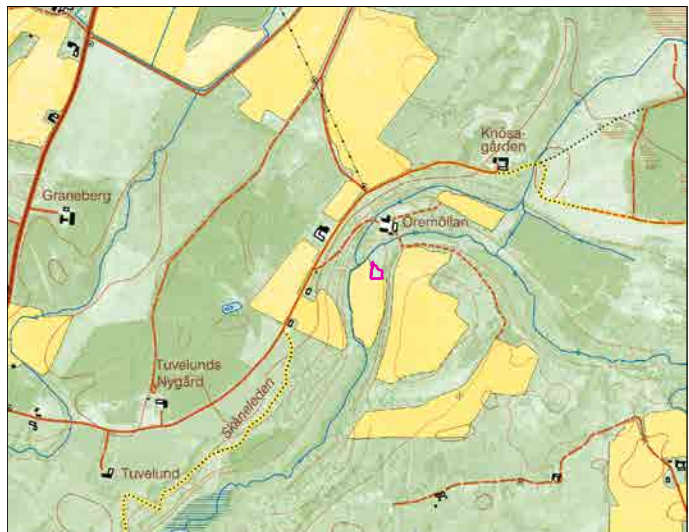
107. Ry, Oremöllan

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 3,3 km sydväst om Andrarum
Ekokartblad:	02D5G
Områdesskydd:	Natura 2000 (Djurrödsbäcken) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D5G02
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med dels brunmossvegetation på mjukmatta, dels gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-13 (Ekologgruppen)

Områdesbeskrivning

Landskapet kring Oremöllan är småkuperat och mosaikartat med utbredda fäladsmarker omväxlande med lövskogspartier, blandlövhagar, kärr och fuktängar. Här passerar Djurrödsbäcken i en dalgång med branta sluttningar. Strax söder om Oremöllan finns ett litet extremrikkärr. Kärrret ingår i Natura 2000-området Djurrödsbäcken.

I rikkärrets västra kant finns ett dike som mot söder övergår i ett gungfly. Vegetationen domineras av flaskstarr. Majnycklar förekommer i riklig mängd. Andra vanliga rikkärtsarter är slankstarr, vippstarr, gräsull, slätterblomma, majviva, fetbålmossa, stor skedmossa, kalltuffmossa, bandpraktmossa och späd skorpionmossa. Bland övriga arter med ringa förekomster kan nämnas de typiska rikkärtsarterna näbbstarr, tätört och gyllenmossa.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Kärret var i stort sett ohävdad sommaren 2006 och det fanns en stor mängd al- och björksly i olika storlekar.

Lokalen har delvis röjts under sensommaren 2006.

Ingrepp och störningar

Ett dike löper utmed kärrets västra kant, vilket antas ha en svag generell påverkan på rikkärret.

Behov av skötselåtgärder

För att bevara extremrikkärret behövs kontinuerlig hävd med slätter (med skärande/klippande redskap). Större delen av kärret är alltför sankt för att betas.

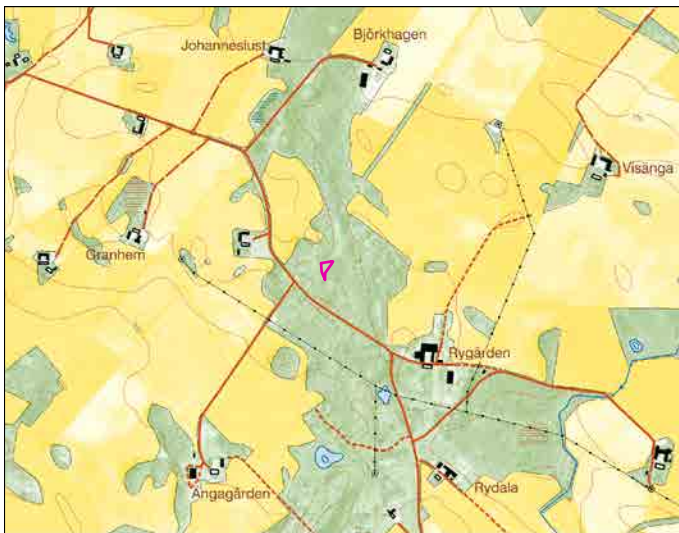
Al- och björk uppslag måste löpande hållas efter. Genom att röja lövsly framförallt mot öster och väster kan arealen av rikkärrets kärna ökas något. Återkommande röjning är nödvändigt. Dämning av diket i väster bör ha en gynnsam effekt för de hydrologiska förhållandena.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

108. Rygården

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 3,5 km nordost om Lövestad
Ekokartblad:	02D4G
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossvegetation på mjukmatta och gräs-/starr-vegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-14

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret ligger strax nordväst om Rygården i en småkuperad hagmark. Hagmarken är vacker med inslag av grova spärrgreniga ekar och bokar. Rikkärret, som är litet, ligger i kanten av en aldunge.

I rikkärret växer ängsstarr, näbbstarr, vippstarr, tätört, kärrsälting, majviva och ängsvädd. Andra arter som kan nämnas är till exempel hirsstarr, flaskstarr, älggräs, småvänderot, darrgräs, vattenklöver, ryltåg och nålstarr. I bottenskiktet förekommer rikligt med späd skorpionmossa. I mosskiktet växer också kärrbryum, stor skedmossa, guldspärrmossa, stor fickmossa och bandpraktmossa.

Enligt markägaren finns mindre vattensalamander i kärrets våtare partier.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Betesmarken, som betas av nötkreatur, är välhävdad. Rikkärret röjdes under 2001.

Ingrepp och störningar

I aldungen intill rikkärret har torv brutits en gång i tiden. I betesmarken förekommer diken.

Behov av skötselåtgärder

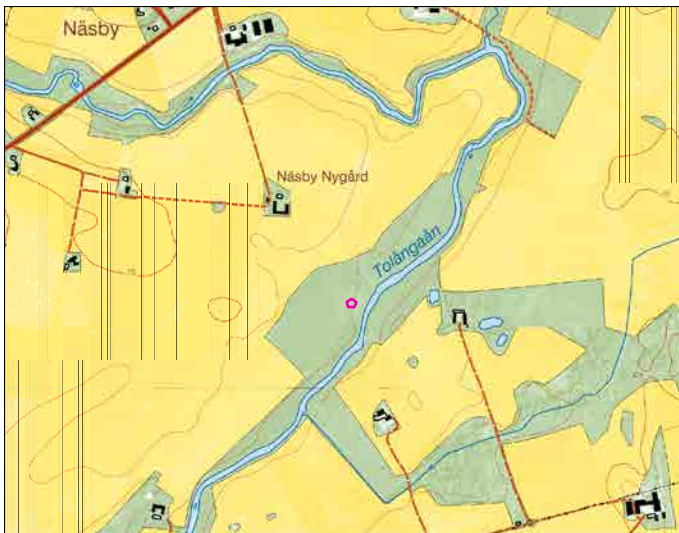
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Alsly behöver röjas bort kontinuerligt. Aldungens kant bör tryckas tillbaka något, så att kärrytan kan utvidgas. Björk tas bort.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

109. Eggelstad

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 900 m sydost om Näsby
Ekokartblad:	02D4F
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,04 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta. Mindre områden med brunmossvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-08

Områdesbeskrivning

Extremrikkärrret ligger i en större träd- och buskfri naturbetesmark intill Tolångaån, sydost om Näsby. Betesmarken är stenbunden med varierande fuktighetsförhållanden.

I rikkärrret växer bland annat slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, majviva, majnycklar, tätört, ängsvädd och småvänderot. Vattenklöver och flaskstarr förekommer rikligt. Vidare finns hirsstarr och blåtåtel. I mosskiktet förekommer kärrbryum, guldspärrmossa, stor fickmossa, kalkkällmossa och späd skorpionmossa.

Kärrret omges av en fin småtuvig fuktängsflora med bland annat svinrot, ängsskära, brudbröd, humleblomster, jordtistel, rödklint, ängshavre, smörbollor och Sankt Pers nycklar.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Betesmarken betas av nötkreatur. Området är välhävdad.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från omgivande åkermark. Gammal dikesfåra i kanten av objektet.

Behov av skötselåtgärder

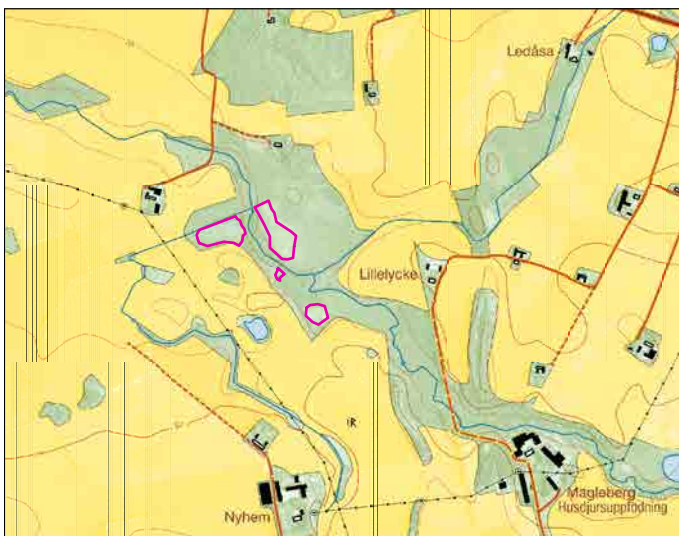
Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

110. Nyhem, Vanstad

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 2 km norr om Vanstad
Ekokartblad:	02D3F
Områdesskydd:	Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D3F01
Areal:	1,7 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta. Mindre områden med brunmossvegetation på mjukmatta samt tuvor med gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-08

Områdesbeskrivning

I ett område med naturbetesmark vid Lillelycke finns förekomster med extremrikkärr. Betesmarken ligger i en dalgång längs ett biflöde till Tolångaån. Utmed vattendraget växer al. Delar av betesmarken är näringspåverkad på grund av översvämningar från vattendraget.

I området förekommer fyra extremrikkärroysytor, varav tre är topogena och en är soligen. Vegetationen är influerad av källvatten. I rikkärroysytorna finns kalkfuktängspartier insprängda.

I rikkärroysytorna växer bland annat majviva, majnycklar, ängsnycklar, kärrjohannesört, tätört, bäckbräsa, trindstarr, slankstarr, näbbstarr, vippstarr, tagelsäv, vildlin, slätterblomma, ängsvädd och kärresälting. Vidare förekommer flaskstarr, älggräs och blåtåtel. Bladvass är dominerande i stora delar. Här finns också andra fuktängs- och kärrearter såsom darrgräs, hirsstarr, småvänderot, vattenköver, rundsilehår, jungfru Marie nycklar, agnsäv och smörbollar. Av mossorna kan nämnas kärrebryum, guldspärrmossa, kärrekvastmossa, kalltuffmossa, kalkkällmossa, bandpraktmossa, späd skorpionmossa, korvskorpionmossa och gyllenmossa.

Rödlistade arter

Majnycklar och kärrjohannesört.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Betetrycket är måttligt. Alsly samt partier med riklig förekomst av vass förekommer.

Ingrepp och störningar

Igenvuxna diken samt anslutande diken. Näringsläckage från angränsande åkermark.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete minst i nuvarande omfattning. Kompletterande slåtter av bladvass behövs för att inte vassen ska ta överhanden. Vidare finns behov av återkommande röjning av lövsly (framför allt al). Viden sparas. Översyn av fällindelning bör göras för att bland annat undvika att gödslad kulturbetesmark ingår i samma betesfålla som rikkärren, detta för att undvika indirekt gödslingseffekt.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

111. Tolånga sydvästra

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 600 m sydväst om Tolånga kyrka
Ekokartblad:	02D3E
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta. Mindre områden med brunmossvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-13

Områdesbeskrivning

Sydväst om Tolånga är landskapsbilden mycket tilltalande med den betade dalgången utmed Tolångaån. En naturbetesmark på södra sidan om ån hyser ett medelrikkärr i form av ett backkärr. Vegetationen i kärret är influerad av källvatten och här förekommer de hotade arterna kärrjohannesört och majnycklar. Kärret planar ut mot ån och i de låglänta områdena närmast ån är marken näringspåverkad av åns översvämningar. Vippstarr och brunstarr är dominerande i kärret. Vidare förekommer bäckbräsma, ängsnycklar och kärrsälting. Av mossorna kan kamtuffmossa, kärrbryum och guldspärrmossa nämnas. Andra vanliga arter är flaskstarr, älggräs, hirsstarr och småvänderot.

Rödlistade arter

Majnycklar och kärrjohannesört.

Hävdförhållanden

Rikkärret ingår i en större betesfälla som betas av nötkreatur. Beteshävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

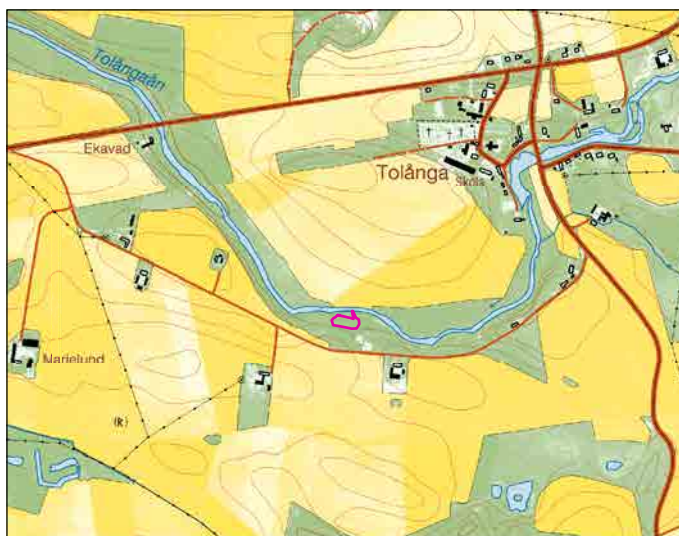
Näringsläckage från omgivningen.

Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas något. Det finns ett behov av att löpande hålla efter uppkommande alsly.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

112. Tolånga sydöstra

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 900 m sydost om Tolånga kyrka
Ekokartblad:	02D3E
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta. Mindre områden med brunmossvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-13, komplettering 2008-07-10

Områdesbeskrivning

I ett småkuperat betesmarksområde sydost om Tolånga finns ett medelrikkärr med riklig förekomst av majviva. Rikkärrret omges av fuktängsvegetation. I kärret växer trindstarr, näbbstarr, majnycklar, ängsnycklar, vildlin, tätört, ängsvädd och kärrsälting. Östra delen är blötare och hyser mossvegetation samt vass och flaskstarr. Av mossorna kan nämnas kärrbryum, stor skedmossa, guldspärrmossa, stor fickmossa och späd skorpionmossa.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Rikkärrret ingår i en större betesfälla som betas av nötkreatur. Området är välhävdad.

Ingrepp och störningar

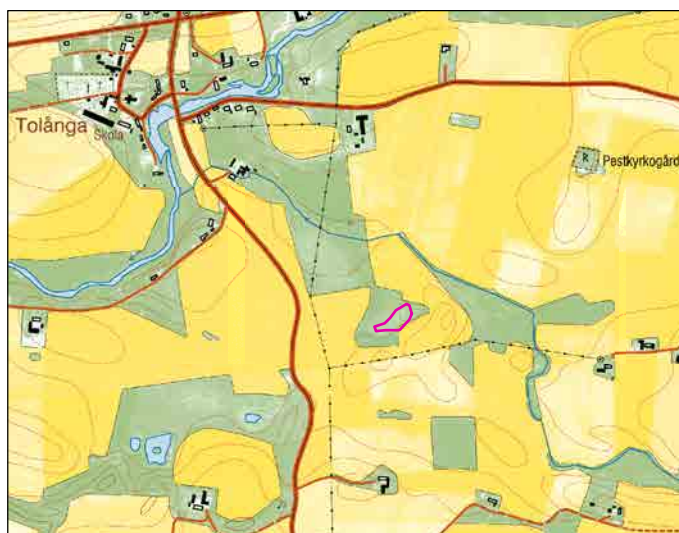
Näringsläckage från omgivningen. Spår efter gamla dikessystem.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

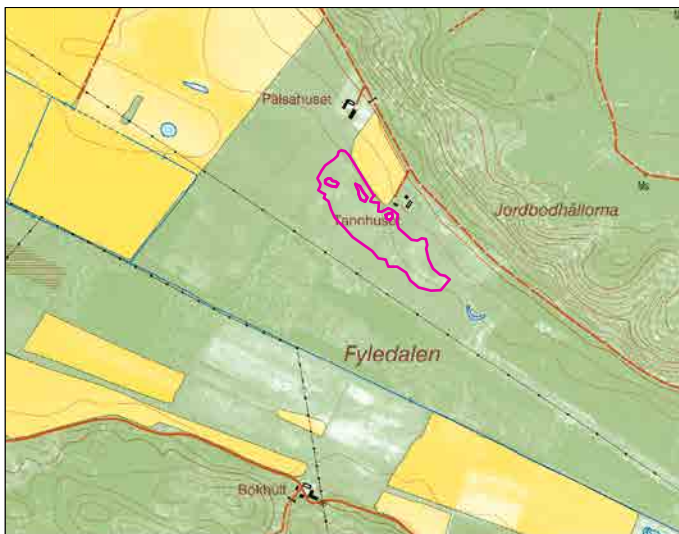
Bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

113. Tannhuset

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 5,3 km sydost om Sjöbo
Ekokartblad:	02D2E
Områdesskydd:	Naturresevat (Vitabäckshällorna) Natura 2000 habitatdirektivet (Tannhuset) Natura 2000 fågeldirektivet (Norra Fyledalen)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D2E04
Areal:	4,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Merparten utgörs av medelrikkärr med vippstarrvegetation. Insprängt finns små extremrikkärrsänkor med brunmossvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-24

Områdesbeskrivning

Fyleåns dalgång där kärret ligger utgjordes i äldre tider av kärr och slättermarker. Delar av dalbotten har en kalkgynnad flora. Här förekommer kalkfuktängar och rikkärrsområden, men också mer triviala fuktängs- och högrötsområden. Rikkärrsområdet ingår i en större naturbetesmark.

Rikkärrsområdet utgörs till stor del av ett medelrikkärr som domineras av vippstarr och älggräs. Inslag av fuktängsvegetation förekommer. Mellan vippstarrtuvernorna förekommer mjukmatta-lösbotten som saknar vegetation. I kärret växer kärrjohannesört och i mindre mängd slankstarr, näbbstarr, trubbtåg och kärrsälting. Brunmossor som kalltuffmossa, kamtuffmossa och kalkkällmossa förekommer nästan uteslutande i dikena. Mossorna indikerar källpåverkan. Andra arter som förekommer i kärret är bladvass, hampflockel, blåtåtel, veketåg, kärrtistel samt spjutmossa.

Insprängt i medelrikkärrsområdet finns tre små sänkor med källpåverkad extremrikkärrvegetation. Dessa kärr utgörs av bäckdrag med kalkgyttja och karaktäriseras av brunmossvegetation på mjukmatta.

Kärrbryum, kamtuffmossa, klotuffmossa, kalkkällmossa och källtuffmossa är vanligt förekommande. Vidare finns loppstarr, slankstarr, näbbstarr, kärrjohannesört, trubbtåg, kärrsälting och hirsstarr. I ringa mängd finns arter såsom vippstarr, älggräs, blåtåtel, vass, hampflockel, tuvtåtel, kåltistel, kärrtistel och spjutmossa.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört och loppstarr.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig. Inget slyuppslag förekommer.

Ingrepp och störningar

Området har varit utsatt för omfattande dikning. Partier är uppbökade av vildsvin.

Behov av skötselåtgärder

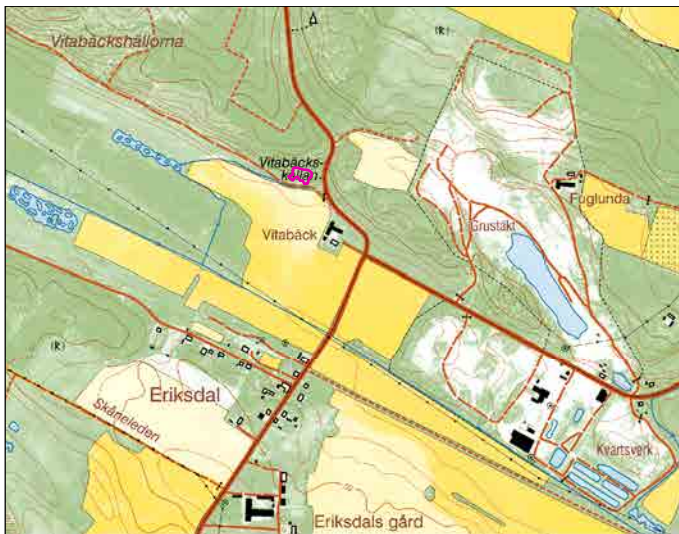
Fortsatt bete i minst nuvarande omfattning. Man bör undvika att rensa diken för att inte skada hydrologin och förekomsten av brunmossor.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

114. Vitabäckskärret

Kommun:	Sjöbo
Läge:	I norra delen av Fyledalen, ca 3,2 km väster om Röddinge
Ekokartblad:	02D2E
Områdesskydd:	Naturresevat (Vitabäckshällorna) Natura 2000 habitatdirektivet (Vitabäckskällan) Natura 2000 fågeldirektivet (Norra Fyledalen) Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga)
VMI objekts ID:	M02D2E03
Areal:	0,2 ha*
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med axagvegetation på fastmattor omväxlande med brunmossdominerade mjukmatteområden. Källbäckar med axagvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-14 (Ekologgruppen)

Områdesbeskrivning

Vitabäckskärret ligger i Fyledalens norra sluttning, nära Eriksdal. Extremrikkärret är ett backkärr med källbäckar och viss kalktuffbildning. Kärrret har bildats kring en källa med kalkhaltigt vatten. Bottenskiktet domineras av späd skorpionmossa. Axag förekommer rikligt. Andra vanliga rikkärtsarter är slankstarr, näbbstarr, vippstarr, majnycklar, kärrknipprot, gräsull, tätört, majviva och kamtuffmossa. Dessutom växer slätterblomma, fetbålsmossa och kärrmörkia i kärret.

Kärret ingick under 1900-talets första hälft i ett större betesmarksområde. Efter det att betet upphörde lämnades kärret utan skötsel fram till 1993 då Naturskyddsföreningen i Färs härad tog tag i skötseln av området. Föreningen restaurerade kärret (röjde sly) och slåttrar sedan dess kärret varje år.

Vid snäckinventeringen 2006 påträffades kalkkärrsgrynsnäcka (rödlistad) och smalgrynsnäcka som är medtagna i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Majnycklar

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Naturskyddsföreningen i Färs härad slåtrrar kärret varje år. Hävden i området är god. Vegetationen är lågvuxen utan nämnvärd förnaansamling. Inga slyuppslag förekommer.

Ingrepp och störningar

I ett mindre parti i kärrets nedre del finns en skarpt markerad kulle bestående av gammalt utfyllnadsmaterial. Kullen med dess triviala vegetation utger ett onaturligt inslag i kärremiljön.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt årlig slåtter med skärande/klippande redskap. Slåttern bör ske i slutet av sommaren. Höet tas bort efter slåttern.

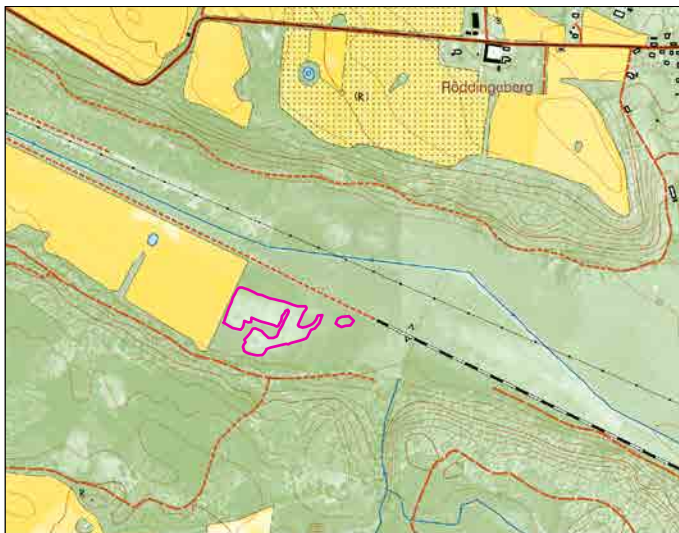
Utfyllnaden bör avlägsnas varvid rikkärrsvegetationen på sikt sannolikt kommer att återkolonisera denna yta och därmed öka rikkärrets yta med ca 500 kvadratmeter. Ingen körning får dock ske i kärret, varför en grävmaskin med tillräckligt lång arm bör utföra arbetet från befintlig väg.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

115. Välleröds kärr

Kommun:	Sjöbo
Läge:	Ca 1,4 km sydväst om Röddinge
Ekokartblad:	02D2E
Områdesskydd:	Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D2E05
Areal:	2,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med trubbtågsvegetation* på fastmatta samt drag med brunmossvegetation på mjukmatta-lösbotten.
Inventeringsdatum:	2007-05-22

Områdesbeskrivning

I Fyleåns dalgång fanns förr väldiga kärrmarker. Kanaliseringen av ån samt järnvägsbygget gjorde att våtmarkerna minskade och skars av från ån. Välleröds kärr som ligger i dalgången har en exklusiv flora av stort botaniskt värde, inte minst på grund av trubbtågsbeståndet som är ett av länets större sammanhängande bestånd. Enligt en vegetationsundersökning som utfördes i Välleröds kärr på 1970-talet har täkt av kalkbleke förekommit i området. Kärrområdets rätlinjiga struktur har troligen uppkommit i samband med täktverksamheten.

I kärrområdet finns inslag av kalkfuktängsvegetation. Kärrret utgörs av gräs-/starrvegetation på fastmatta, men det finns också insprängt större vitmosstuvor. Vidare förekommer drag med brunmossvegetation på mjukmatta och lösbotten. I dessa drag växer bland annat källtuffmossa, kamtuffmossa, klotuffmossa och kalkkällmossa. Andra mossor i Välleröds kärr som kan nämnas är kalklungmossa, späd skorpionmossa, kalkkammosa, bandpraktmossa, guldspärrmossa, kärrbryum och fetbålmossa.

Av kärrets starrarter kan nämnas brunstarr, tagelstarr, vippstarr, slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, hirsstarr

och flaskstarr. Andra kärlväxter att finna är till exempel bäckbräsa, majnycklar, kärrjohannesört, vildlin, kärrspira, tätört, majviva, ängsvädd och kärrsälting. Småvänderot, vattenmynta, darrgräs och hampflockel växer också i kärret. Kransalger förekommer i blöta partier.

Rödlistade arter

Majnycklar och kärrjohannesört.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig. Under 2008 upprättade Länsstyrelsen ett skötselavtal gällande slätter av trubbtågpartier.

Ingrepp och störningar

Området är påverkat av diken. Det finns ett växtnäringläckage från omgivande mark.

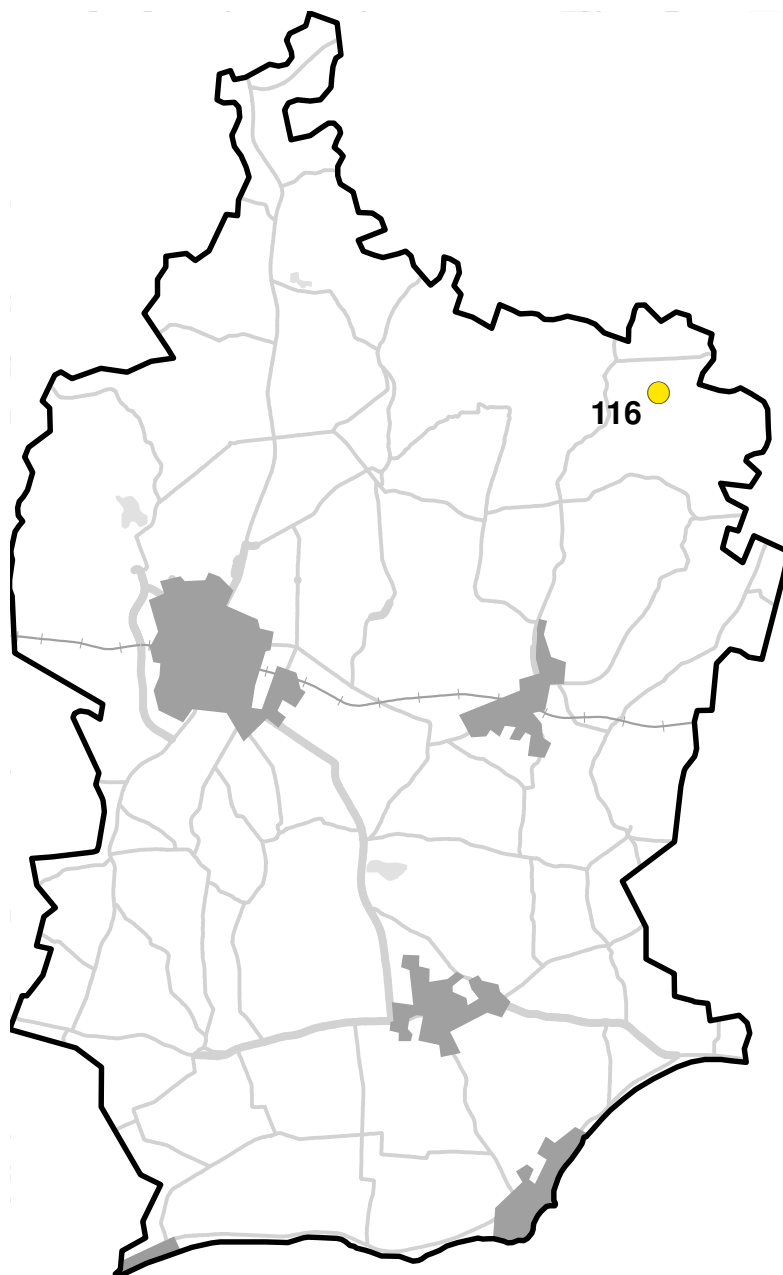
Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i minst nuvarande omfattning. Dessutom behövs fortsatt kompletterande slätter av trubbtåg för att den inte ska ta överhanden. Om möjligt borde kärret hävdas som slätteräng med efterbete.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

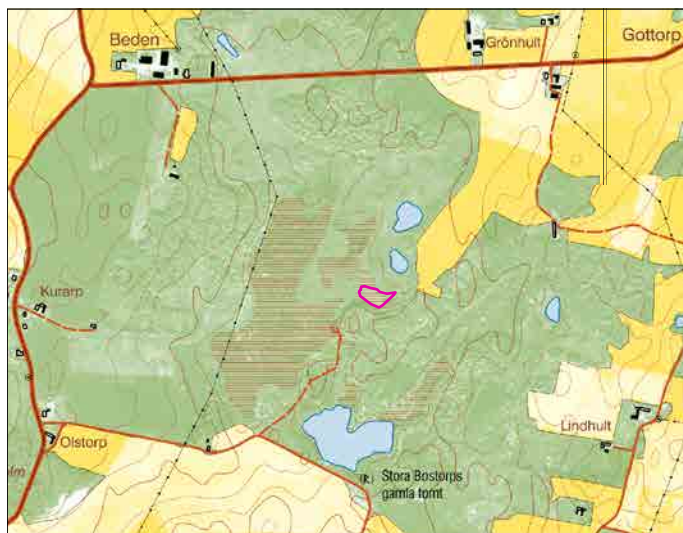
Skurups kommun

116. Beden

116. Beden

Kommun:	Skurup
Läge:	2,5 km nordost om Rydsgårds gods
Ekokartblad:	02D1C
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI-objekts ID:	M02D1C01
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-16

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret vid Beden ligger i en flack öppen hagmark med fuktiga sänkor på Romeleåsens sydsluttning. Området har lång beteskontinuitet.

Torv har tidigare brutits i våtmarksområdet. Denna verksamhet upphörde på 1940-talet och kvar är några torvgravar och två öppna dammar där lövgroda finns.

Extremrikkärret omges av blöta bestånd av bunkestarr. Vanliga arter i kärret är vildlin, tätört och majviva. I kärret finns även slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, trindstarr, majnycklar, loppstarr, slätterblomma, guldspärrmossa, späd skorpionmossa, kärrbryum, röd glansvitmossa och kärrkvastmossa. Blåtåtel är dominant i kärret.

Andra arter som kan påträffas är bland annat ängsvädd, hirsstarr, flaskstarr, älggräs, darrgräs, småvänderot, ängsull och på tuvorna jungfrulin.

Rödlistade arter

Loppstarr och majnycklar.

Hävdförhållanden

Extremrikkärret ingår i en större betesmark som betas av nötkreatur. Hävden är måttlig. Det finns en hel del förna i bottenskiktet.

Ingrepp och störningar

-

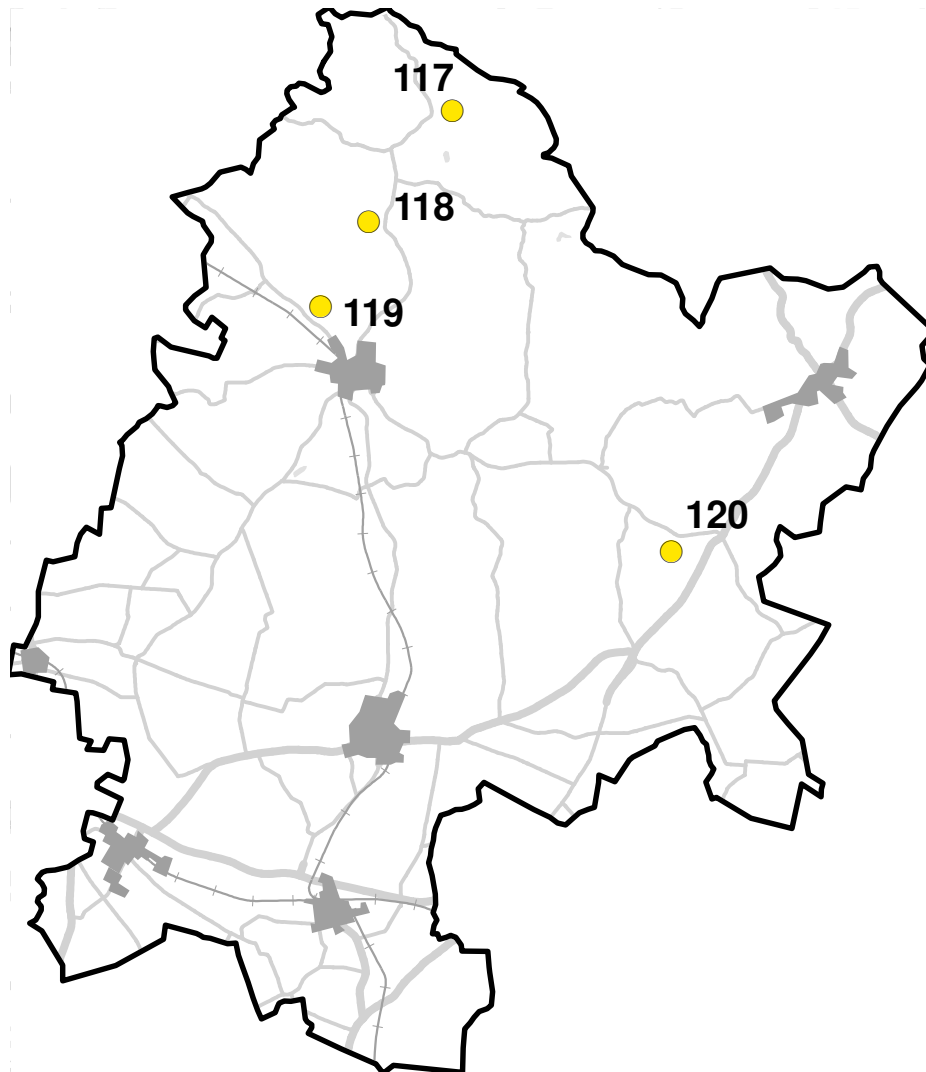
Behov av skötselåtgärder

Betetrycket behöver ökas och fällindelningen ses över eftersom det är en stor betesfälla. Det finns ett stort behov av att röja al, björk och en del vide ute på den plana rikkärnsytan.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus.

Svalövs kommun

117. Boden

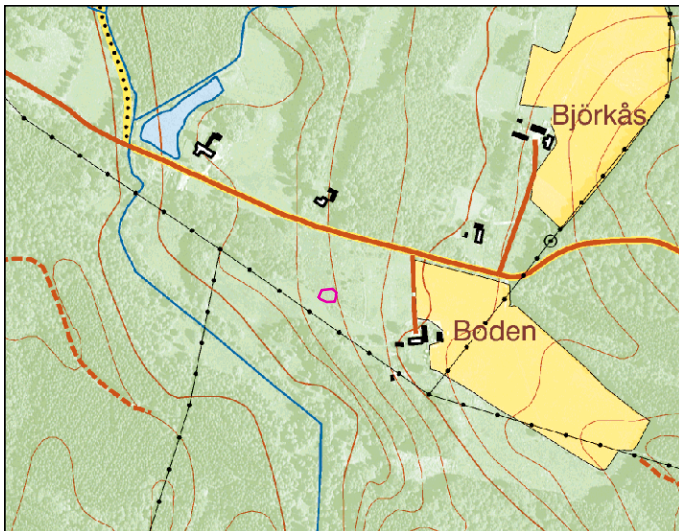
118. Orrödsjärret

119. Liaängen

120. Sonarp, Ask

117. Boden

Kommun:	Svalöv
Läge:	Ca 2,2 km nordost om Stenestad
Ekokartblad:	03C3G
Områdesskydd:	Natura 2000 (Klövabäcken) Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,03 ha
Naturvärdesklass:	4
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-25

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret vid Boden ligger på Söderåsens sydsluttningar i ett område som förövrigt är av stort intresse för naturvården. Rikkärret ligger i en stenbunden naturbetesmark som är frisk till fuktig och har höga floravärden. I våtmarksområdet runt rikkärret finns sumpskog och fuktäng. Själva rikkärret är sluttande och ligger utmed ett litet bäckdråg.

Rikkärret är inte speciellt artrikt, därav den låga klassningen, men det har förutsättningar för utveckling av rikkärrsfloran. De rikkärrsarter som finns i kärret är näbbstarr, ängsvädd, kärrsälting, källarv, knoppvitmossa och källmossa (*Philonotis* sp.). Källmossa indikerar att det finns källpåverkan i kärret.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Objektet betas av hästar och får. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

118. Orrödsjärret

Kommun:	Svalöv
Läge:	Ca 4,1 km norr om Kågeröd
Ekokartblad:	03C3G
Områdesskydd:	Natura 2000 (Smedjebacken) Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nyckelbiotop Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M03C3G04
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta. Bäck med permanent vatten, samt dråg med mossor.
Inventeringsdatum:	2007-06-26

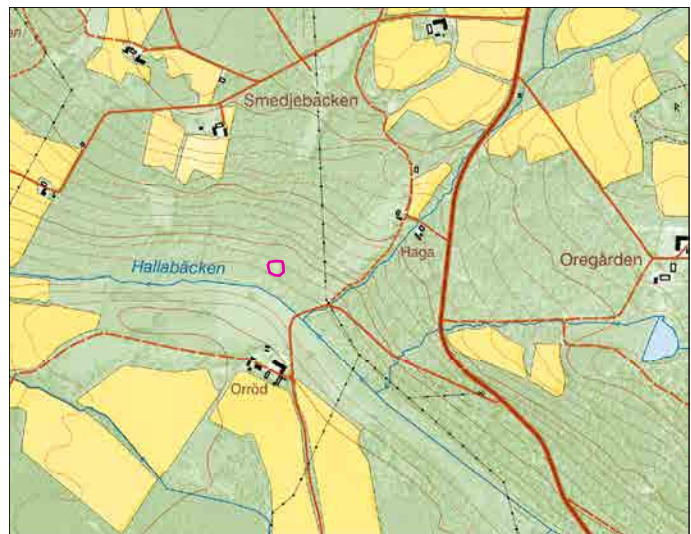
Områdesbeskrivning

Orrödsjärret är ett mycket fint backkärret som ligger på den sydvästra kanten av Söderåsen. I den norra delen av kärret på krönet av backen kan en kupolformation antydast. Det öppna kärret ligger i en större nyckelbiotop som är klassad som alsumpskog. I väst angränsar en annan nyckelbiotop som är klassad som ädellövskog. Det finns en liten bäck i den östra kanten av extremrikkärret som mynnar ut i Hallabäcken i söder.

På en karta från år 1820 markeras Orrödsjärret som ängsmark och har således slåtrats under lång tid. På en karta från 1920-talet markeras området som öppen betesmark, sedan dess har det om

vartannat slåtrats och betats fram till mitten av 1970-talet då det lämnades helt. Kärret har sedan slåtrats i olika omgångar fram till 2006, då en årlig slåtter började införas.

Vatten tränger fram i backen och rinner ned för kärslutningen och bildar flera små dråg med läckra brunmosskuddar. Orrödsjärret är mycket artrikt och här växer till exempel slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, loppstarr, majnycklar (eventuellt hybrid), gräsull, majviva, tätört, kärrsälting och rikligt med kärknipprot och ängsvädd. Bottenskiktet domineras av späd skorpionmossa. Andra mossarter som är vanliga är kamtuffmossa, klotuffmossa, kalkkammosa, piprensarmossa (som inte har hittats på många ställen i Skåne under denna inventering) och guldspärrmossa. Många av dessa arter indikerar att det är kalkrikt och källpåverkat i kärret. I den nordvästra kanten finns ett parti som domineras av brunstarr, här finns också en del vippstarr. Den rödlistade kalkkärsgrynsnäcka som är en mycket ovanlig landsnäcka lever i kärret. Smalgrynsnäcka finns också i kärret, den liksom kalkkärsgrynsnäcka är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Orrödsjärret är ett av de finaste och mest värdefulla extremrikkärren i Skåne.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar (ev hybrid)

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

I dagsläget hävdas kärret genom årlig lieslåtter. Successivt utökas den öppna kärrytan i kanterna.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

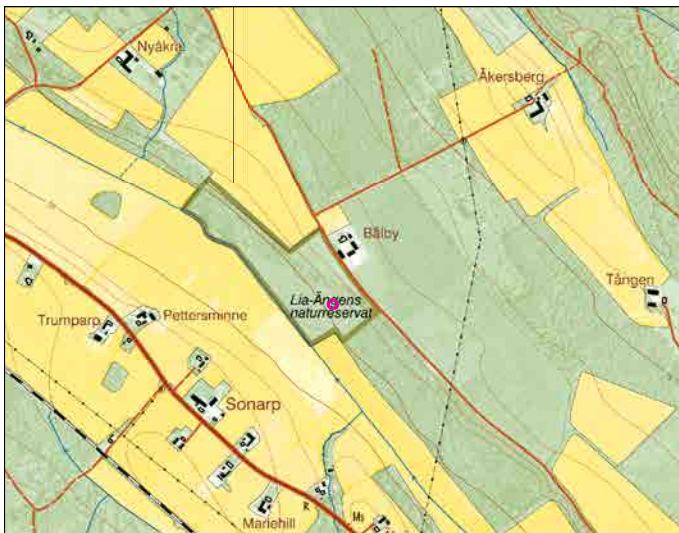
Fortsatt årlig slåtter med skärande/klippande redskap. Slåtterarealen kan med fördel fortsätta att utökas i kanterna. Maden ned mot Hallabäcken kan med fördel också röjas och slås.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

119. Liaängen

Kommun:	Svalöv
Läge:	Vegeåns dalgång, ca 2 km nordväst om Kågeröd
Ekokartblad:	03C2F
Områdesskydd:	Naturreseptat (Liaängen) Natura 2000 (Liaängen)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M03C2F01
Areal:	0,04 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta, mindre områden med tuvor med gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-02 (Ekologgruppen)

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret i Liaängen ligger i en dalsluttning ner mot Vege å. Området är rester av förr vidsträckta ängsmarker som bredde ut sig i Vegeåns dalgång. Betesmarken runt omkring kärret har en variationsrik vegetation som omväxlande är torr och omväxlande fuktig med en fin och artrik flora. Extremrikkärret är kupolformat, det innebär att det går upp i kanterna och är högre mitt på kärret för att sedan sluta nedåt igen, som en kupol.

Kärret är markerat som slåtteräng på äldre kartor och har sedan betats extensivt under senare tid. Sedan 1990-talet sköts kärret återigen med slåtter och efterbete.

Rikkärret är soligent och artrikt. Majviva förekommer rikligt. Andra vanliga rikkärtsarter är tätört, ängsvädd, kärrespärrmossa och späd skorpionmossa. Rikkärtsarter som inte är lika vanliga är till exempel ängsstarr, näbbstarr, tagelsäv, gräsull, kärrenknipprot, slåtterblomma, kalkkammosa och kalkkällmossa. Den rödlistade kalkkärtsgrynsnäcka finns i kärret. Smalgrynsnäcka finns också i Liaängen, den är liksom kalkkärtsgrynsnäcka med i EU:s art- och habitatdirektiv. Liaängen är ett ganska speciellt kärret för Skåne med sin kupol och artrikedom.

Rödlistade arter:

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Liaängen hävdas genom lieslätter med efterbete. Runt omkring extremrikkärret finns ett ganska nytt stängsel. Hävden var god-måttlig vid tidpunkten för inventeringen. Vegetationen är lågvuxen utan nämnvärd förnaansamling. Inga slyuppslag förekommer.

Ingrepp och störningar

I kanten av extremrikkärret finns näringspåverkad flora.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt slätter (med skärande/klippande redskap) med efterbete.

Bedömning av bevarandestatus

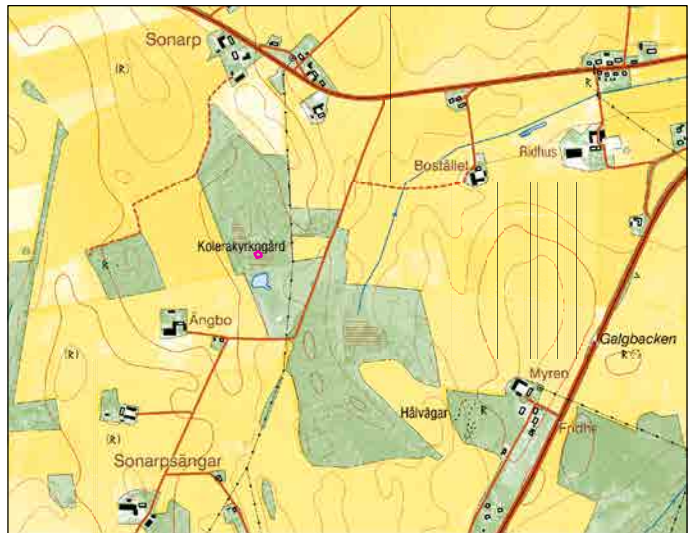
Gynnsam bevarandestatus

120. Sonarp, Ask

Kommun:	Svalöv
Läge:	Ca 1,4 km sydväst om Ask
Ekokartblad:	03C1H
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	-
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,02 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta, källa med brunmossor på mjukmatta/lösbotten.
Inventeringsdatum:	2006-06-21

Områdesbeskrivning

Det lilla extremrikkärret vid Sonarp har en mycket särpräglad miljö med en öppen källa som innehåller en mängd kransalger och blekeutfällning. Kärret omges av blöt kärrskog som är med i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering. Det finns rikligt med gräsull i kärret. Majviva, slätterblomma, tagelsäv, näbbstarr och slankstarr är också vanliga. Bottenskiktet domineras av spä skorpionmossa men här finns också guldspärrmossa, kärrbryum samt den källindikerande kalkkällmossan. Detta är ett mycket speciellt och värdefullt område då distinkta källor inte är vanliga i länet.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området är ohävdad.

Ingrepp och störningar

Det finns en grävd damm i betesmarken söder om kärret som kan ha en negativ påverkan

Behov av skötselåtgärder

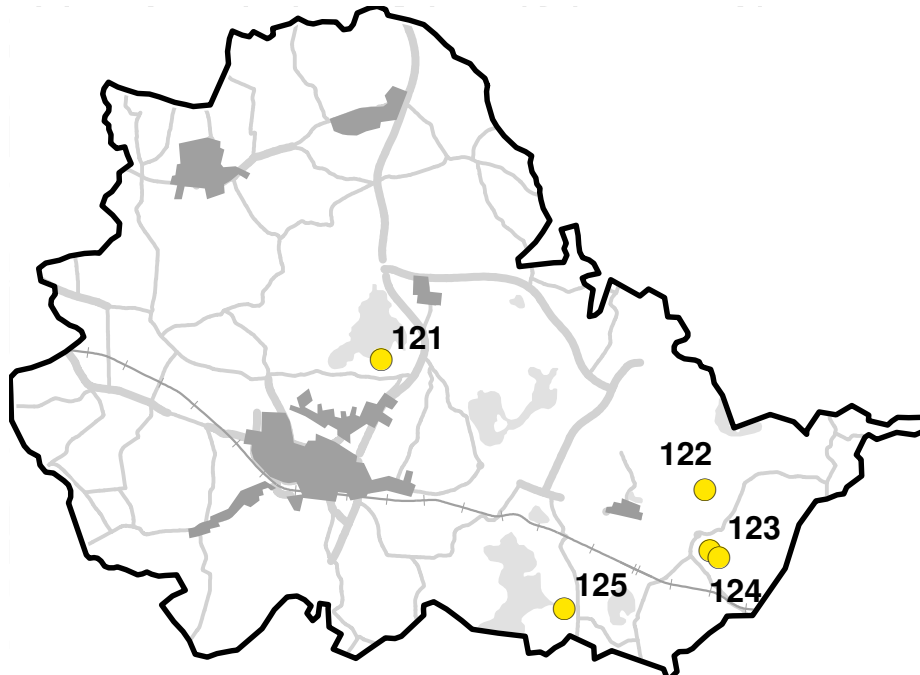
Området är i akut behov av hävd, antingen genom slätter eller bete. Eftersom det är ganska blött och källan är ömtålig för tramp är slätter att föredra. Det finns ett stort behov av röjning av al och björk som håller på att växa in i rikkärret. Vide bör sparas i måttlig mängd i fall det kan finnas värdefulla snäckor i området.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

Svedala kommun

121. Tällinganäbbet

122. Prästaskogen

123. Lagården, Lemmeströ

124. Hunnerödsmosse

125. Kringelvik, Börringesjön

121. Tällinganäbbet

Kommun:	Svedala
Läge:	Ca 3,2 km nordost om Svedala
Ekokartblad:	02C1H
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C1H07
Areal:	0,9 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med dels gräs-/starrvegetation dels brunmossvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-27, komplettering 2007-11-06

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret i betesmarken vid Tällinganäbbet (även kallat Strandskogarna) är ett ganska stort och blött område med riklig förekomst av späd skorpionmossa i bottenskiktet. Det ligger på den södra kanten av Yddingesjön och avgränsas i norr av alsumpskog och sjöstrand och i söder av fuktängar. Fuktängarna ligger i gränzonen för att klassas som rikkärr och även stranden med dess gungfly hyser en del rikkärtsarter som bland annat ag.

Eftersom det är så rikligt med späd skorpionmossa och det även finns mycket kalklungmossa och kärrespärmossa i rikkärret så klassas det som ett extremrikkärr. Andra arter som finns är slankstarr, ängsnycklar, tätört, kärrsälting, guldspärmossa och korvskorpionmossa. Darrgräs, hirsstarr, blåtätel, bladvass, frossört och vattenklöver är andra vanliga arter som finns utöver rikkärtsarterna i kärret. I Ängs- och betesmarksinventeringen noterades majjiva i kärret (vilken inte påträffades vid rikkärtsinventeringen 2006/2007).

Rödlistade arter

Större grynsnäcka (enligt Svedala kommuns naturvårdsprogram).

Hävdförhållanden

Kärret ingår i en stor betesfälla som betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Ett dike gränsar till kärret i väst och bedöms ha en svag generell påverkan på kärret. Det finns två dammar sydost om rikkärret som också anses påverka negativt både då det gäller näringsläckage och hydrologiskt.

Behov av skötselåtgärder

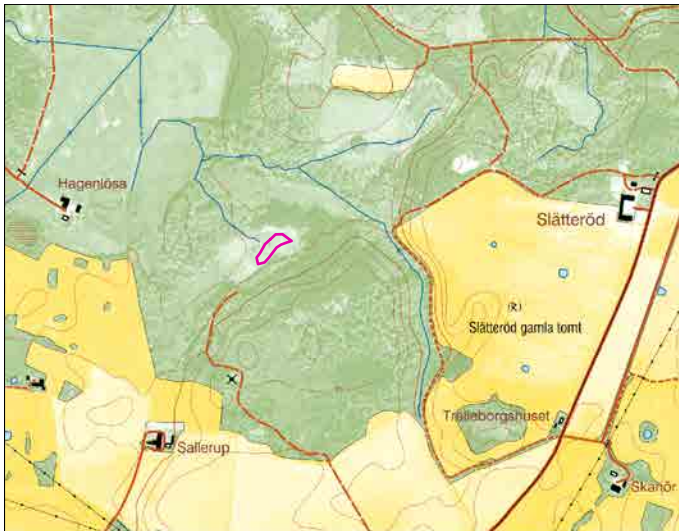
Betetrycket bör ökas. Fällindelningen bör ses över så att det blir en mindre fälla och därmed högre betetryck på själva rikkärret. Eftersom betetrycket inte är hårt nog håller al på att få fäste i kärret. Det finns därför behov av röjning av al som växer in i rikkärretsytan. Högar med röjningsmaterial bör inte läggas upp i kärrområdet då de kan ha en negativ effekt på artsammansättningen. Möjligen kan rikkärrets areal utökas söder- och västerut vid ökad hävd.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

122. Prästaskogen

Kommun:	Svedala
Läge:	Ca 2,1 km nordost om Börringe
Ekokartblad:	02C1J
Områdesskydd:	Naturreseptat (Prästaskogen) Natura 2000 (Lemmeströtorp)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	M02C1J03
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-09 (Ekologgruppen)

Områdesbeskrivning

Söder om Romeleåsen, i det sydvästskånska backlandskapet, ligger Prästaskogen med ett trädfrött område i den centrala delen. Prästaskogen kallas också ibland för Lemmeströtorp. De öppna markerna i området varierar från friskare mark till fuktängar och blöta kärr. Äldre kartor visar att området förr sköttes som slättermark och som sedan dikades under 1900-talet. På grund av dikningen har området blivit torrare och mindre.

I extremrikkärret, som är ett topogent kärr, dominerar tagelstarr. Andra vanliga rikkärrsarter är brunstarr, slankstarr, ängsstarr, ängsnycklar, majviva, ängsvädd, guldspärrmossa, bandpraktmossa och späd skorpionmossa. I kärret växer även knaggelstarr, tätört, loppstarr, kärrjohannesört, kärrspärrmossa, kalkkällmossa och stor skedmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr, kärrjohannesört

Hävdförhållanden

Området betas och hävden är måttlig. Uppslag av sly finns.

Ingrepp och störningar

Ett dike går från kärrområdet mot skogen i nordväst. Diket har troligen en lokal dränerande effekt på extremrikkärret. Körspår som finns i kärret bedöms också ha en negativ lokal påverkan.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete, men ett ökat betestryck är önskvärt. Kompletterande slåtter av ohäldsvegetation, till exempel älggräs är också behövligt. Slyuppslag måste hållas efter. De granar som finns i området bör tas bort. Eventuellt kan det vara en fördel att låta dämna diket.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

123. Lagården, Lemmeströ

Kommun:	Svedala
Läge:	Ca 2,4 km öster om Börringe
Ekokartblad:	02C0J
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,04 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-07-11

Områdesbeskrivning

Extremrikkället ligger strax väster om Hunnerödsmosse (Nr 124) och de båda rikkärrsområdena ingår i samma betesfälla. På äldre kartor framgår att området förr har nyttjats som ängsmark. Kället är soligent och mycket blött.

Vanliga rikkärrsarter är plattsäv, näbbstarr, ängsvädd, majnycklar, guldspärrmossa och kärrbryum. De källindikernade mossorna källtuffmossa, kalkkällmossa och klotuffmossa är också vanliga. Kärrjohannesört finns utspridd både i och omkring rikkället. Runt om kället finns en fuktäng med bl a rosendunört, älggräs, hampflockel, vattenklöver, hundstarr och darrgräs.

Rödlistade arter

Majnycklar och kärrjohannesört.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig. Kället ligger i en trång passage mellan två betesmarker, vilket gör att det blir söndertrampat av djuren.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från kringliggande åkermark.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Högrötsvegetation som omger kärret bör hållas efter genom kompletterande slåtter. Stängslet bör flyttas något så att slitaget inte blir för stort i rikkärnsytan.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

124. Hunnerödsmosse

Kommun:	Svedala
Läge:	Ca 2,7 km öster om Börringe
Ekokartblad:	02C0J
Områdesskydd:	Natura 2000 (Hunneröds mosse)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C0J01
Areal:	1,8 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt liten del tuvor med gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-12 (Ekologgruppen), komplettering 2007-09-13

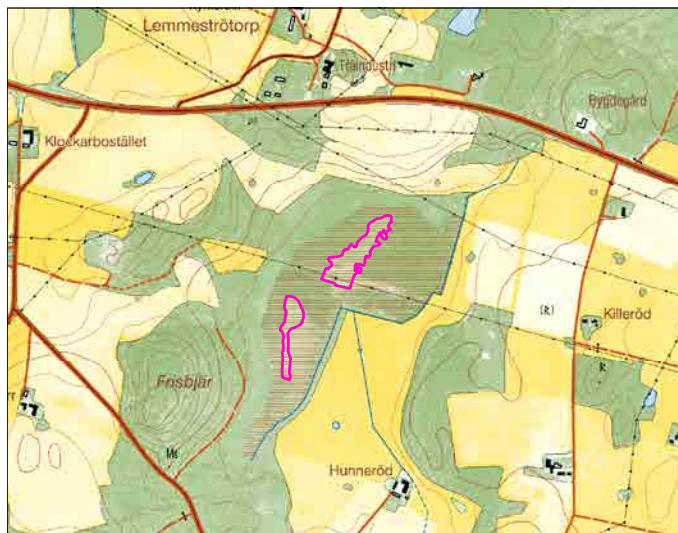
Områdesbeskrivning

Hunnerödsmosse är ett topogent rikkärr som ligger i en svacka inom de mest kuperade delarna av det sydvästskånska backlandskapet. Rikkärret är omgivet av bland annat alsumpskog och betesmark. Området består av två rikkärrsytor varav den norra ytan floramässigt är den mest artrika.

Kartor från 1700-talet visar att kärret användes som slåtteräng. Under slutet av 1800-talet dikades våtmarken och nyttjades för torvtäkt fram till andra världskriget. Idag slåttras den norra ytan av Svedala naturskyddsförening och har gjorts så under 13 år. Den södra ytan är idag ohävdad.

I den norra ytan, som är torrare än den södra, växer rikligt med slankstarr, majnycklar, kärrknipprot och slåtterblomma. Andra vanliga rikkärtsarter är tagelstarr, ängsnycklar, skogsnycklar, kärrsälting, guldspärrmossa och späd skorpionmossa. Ribbskivsnäcka finns i den här delen av Hunnerödsmosse, en art som är ganska ovanlig.

Den södra rikkärrsytan ligger intill gamla torvtäkter som idag är djupa vattenfyllda hålor med bland annat smalkaveldun och näckros. Rikkärret har här mer inslag av fattigkärrskaraktär med många olika arter av vitmossor, snip och vitag. Vegetationen håller på att utvecklas mot fattigkärr allteftersom kontakten med det kalkrika grundvattnet blir mindre på grund av igenväxning av torvtäkterna. Vanliga rikkärtsarter här är korvskorpionmossa, guldspärrmossa och stor skedmossa. Andra arter är slåtterblomma, kärrknipprot, ängsvädd och späd skorpionmossa. Den ganska ovanliga smalgrynsnäckan, som är en Natura 2000-art, finns i denna del av Hunnerödsmosse.

Myggblomster som endast växer på ett fåtal lokaler i Skåne finns i Hunnerödsosse.

Rödlistade arter

Majnycklar

Kalkkärrsgrynsnäcka, större grynsnäcka och större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Hela den norra ytan hävdas genom slåtter. Den södra ytan är ohävdad.

Ingrepp och störningar

Våtmarken är dikad och avvattnas mot sydost genom Dybäcksån. Ett dike löper igenom området och ett annat dike tangerar rikkärrsområdet.

Behov av skötselåtgärder

Det norra området bör även fortsättningsvis skötas med slåtter (med skärande/klippande redskap). Högstarr i kanterna till den öppna ytan kan lämnas oslåtttrade liksom att videsnår tillåts vara kvar, för att bevara miljöer för värdefulla snäckor. Det är viktigt att den slagna vegetationen räfsas ihop och förs bort från rikkärrsytan efter slåttern.

Det södra området är svårskött eftersom det är blött och farligt för betesdjur att gå ut och beta i. Viss buskröjning bör utföras med jämna mellanrum för att hålla området öppet.

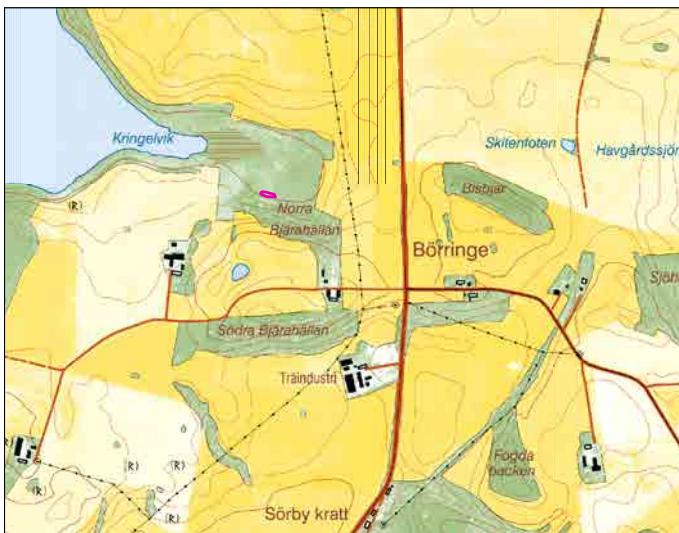
Det kan vara lämpligt att göra en hydrologisk utredning av Hunnerödsosse för att eventuellt kunna förbättra områdets hydrologi.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus (norra delen: gynnsam bevarandestatus, södra delen: icke gynnsam bevarandestatus).

125. Kringelvik, Börringesjön

Kommun:	Svedala
Läge:	Ca 2,8 km söder om Börringe kloster
Ekokartblad:	02C01
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram Ängs-och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02C0104
Areal:	0,03 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-27, komplettering 2007-06-29

Områdesbeskrivning

I östra kanten av Börringesjön ligger ett litet extremrikkärr. I rikkärrets omgivning förekommer kärrpartier med sjöfräken, brunstarr, kableka, kärtistel och flaskstarr. Kring rikkärret finns även kalkfuktängsvegetation.

Rikkärret är småtuvatigt på grund av betesdjurens tramp. I rikkärret växer bland annat slankstarr, näbbstarr, majnycklar, kärrknipprot, kärrvial, kärrsälting, källtuffmossa och kärrbryum. Rikkärret går delvis i ett gammalt igenvuxet dike och det är här kärrknipprot och mossor förekommer.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Rikkärret betas av nötkreatur och ingår i en större betesfälla. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från omkringliggande jordbruksmark anses ha en negativ påverkan på kärret.

Behov av skötselåtgärder

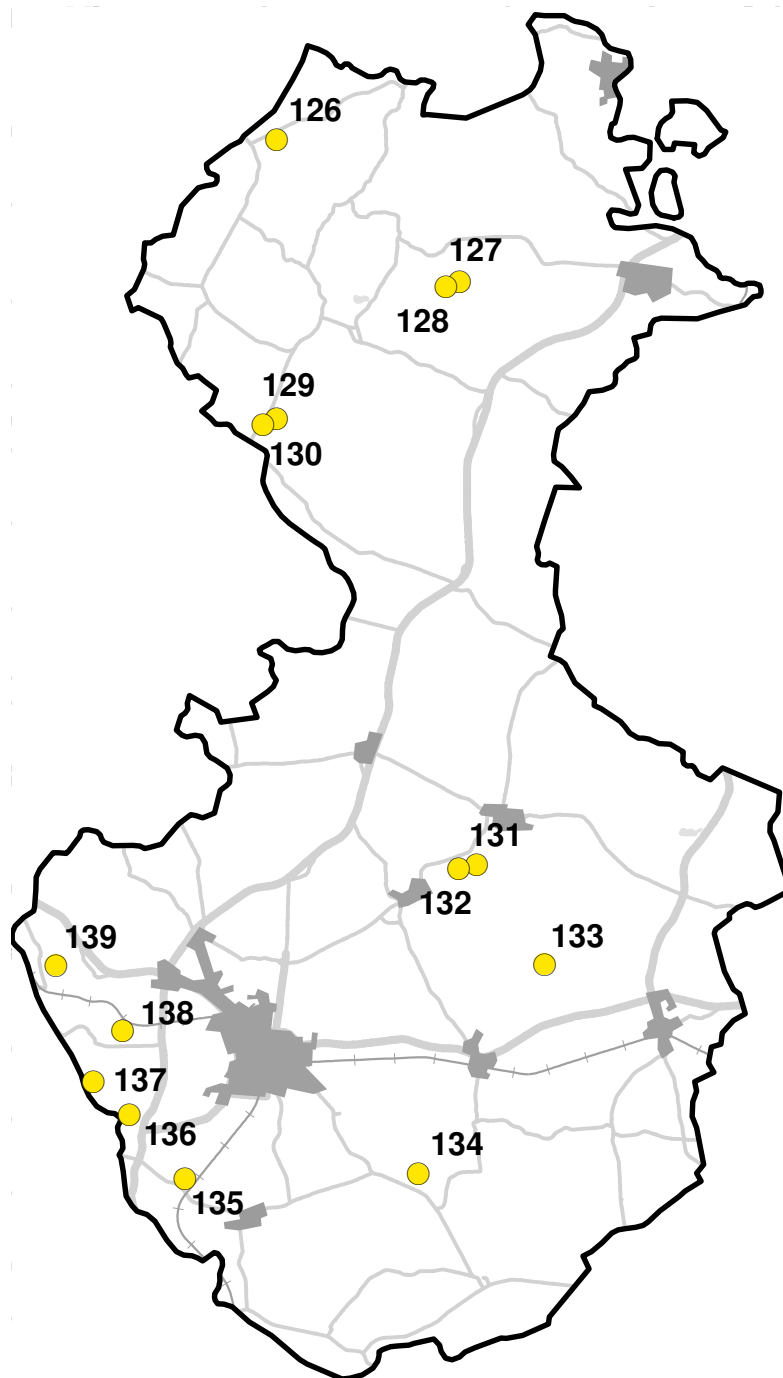
Fortsatt betestryck i nuvarande omfattning. Fällindelningen bör ses över. Alpartiet i kärrets kant bör tryckas tillbaka så att det inte sprider sig ut i rikkärrsytan.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

Tomelilla kommun

126. Järstorpskärret	133. Borvelund
127. Fiskabäck östra	134. Toarpskärret, Ullstorp
128. Fiskabäck västra	135. Örups kalkkärr
129. Djurrödsbäcken	136. Benestads backar
130. Djurröd	137. Fyledalen, Stenby gård
131. Norrevall	138. Stenby nygård
132. Göransdal	139. Västermossen, Ramsåsa

126. Järstorpsskärr

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 1,6 km nordost om Illstorp
Ekokartblad:	02D6G
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	-
VMI objekts ID:	L02D6G01
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-12 (Ekologgruppen)

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret i Järstorp är ett soligent kärr som ligger i en liten glänta omgivet av skog. Enligt Naturskyddsföreningen betades kärret troligen fram till för 40-50 år sedan och har sedan dess legat ohävdad. Rakt genom rikkärret går ett dike i nord-sydlig riktning. Den del av kärret som är väster om diket har bäst utvecklad rikkärrsvegetation och det är framför allt här som mossvegetation påträffas. Öster om diket är blåtätel rikligt förekommande i fältskiktet.

Vanliga rikkärrsarter som påträffas är slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, tagelsäv, kärrknipprot, gräsull, slätterblomma, majviva, ängsvädd, kärrsälting och bandpraktmossa. Här växer också ängsnycklar, tätört, fetbålmossa, kamtuffmossa och späd skorpionmossa. Brudsporre förekommer i Järstorpsskärr med några få exemplar.

Vid inventering av snäckfaunan 2007 påträffades kalkkärrsgrynsnäcka och tandsnäcka, som båda är rödlistade arter. Dessutom påträffades smalgrynsnäcka, som liksom kalkkärrsgrynsnäcka, är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

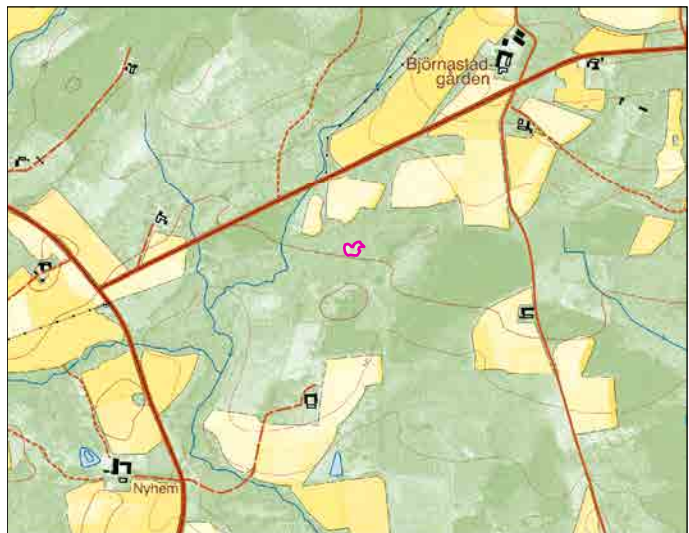
Kalkkärrsgrynsnäcka och tandsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Vid inventeringen 2006 var kärret ohävdad och starkt igenväxande med träd och buskar. Sedan 2008 har skötselåtgärder utförts av Naturskyddsföreningen i Tomelilla (se nedan).

Ingrepp och störningar

Diket som löper igenom kärret bedöms ha en negativ påverkan på hydrologin. Relativt stor yta har bökats upp av vildsvin.

Behov av skötselåtgärder

Kärret var 2006 i akut behov av skötsel. Det fanns ett stort behov av röjning av framför allt gran, en, björk och al.

Under 2008-2009 har Naturskyddsföreningen i Tomelilla restaurerat kärret. Röjningar av framför allt björk, al och gran har utförts i området och rikkärrensarealen har därmed utökats. Aspar har ringbarkats, medan videbuskar har sparats. Dessutom har högvuxna blååteltuvor huggits av för att motverka dess utbredning på bekostnad av andra arter. En del av röjningsmaterialet, de avslagna tuvorna och höet har lagts i diket för att få till stånd en dämning. Hela kärret har under 2009 slåttrats. Ett skötselavtal upprättades under 2009 mellan Länsstyrelsen och Naturskyddsföreningen i Tomelilla för skötselåtgärder.

För att på sikt kunna bevara och utveckla kärret och dess arter behövs fortsatt kontinuerlig slåtter med skärande/klippande redskap. Genom fortsatta röjningar i kanten mot skogen kan rikkärrensarealen ytterligare utökas.

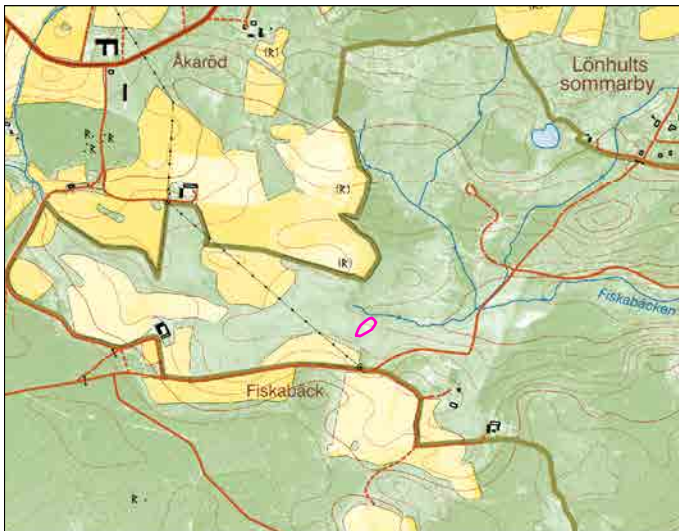
Bedömning av bevarandestatus

2006: Icke gynnsam bevarandestatus.

Sedan inventeringen har bevarandestatus ändrats till gynnsam bevarandestatus tack vare utförda skötselinsatser.

127. Fiskabäck östra

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 2,9 km norr om Eljaröd
Ekokartblad:	02D5H
Områdesskydd:	Naturreseptat (Verkeån) Natura 2000 (Verkeåns dalgång) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på dels fastmatta, dels mjukmatta/lösbotten. Tuvor med gräs-/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-07-11, komplettering 2007-10-02

Områdesbeskrivning

I en större kuperad betesmark i Fiskabäck finns två extremrikkärr, i denna inventering kallade för Fiskabäck östra respektive Fiskabäck västra (Nr 128). Betesmarken är omväxlande med lägre blöta partier och högre torrare marker. De torrare partierna är näringspåverkade och har en trivial flora.

Extremrikkärret sluttar svagt ner mot ett av Fiskabäckens tillflöden i nordost. Mellan rikkärret och bäcken finns en ridå av sumpskog som sedan fortsätter breda ut sig mot norr.

Floran i rikkärret består av typiska rikkärtsarter såsom näbbstarr, majviva, majnycklar, loppstarr, vildlin, tätört, ängsvädd och kärrsälting. I bottenkiktet dominerar guldspärrmossa men här finns också arter som späd skorpionmossa, fetbålmossa, kärrbryum, stor fickmossa och bandpraktmossa. Källmossa som indikerar att området är källpåverkat finns också i kärret. Dominanta arter i kärret är hirsstarr, flaskstarr, älggräs och blåtåtel.

Rödlistade arter

Majnycklar och loppstarr.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

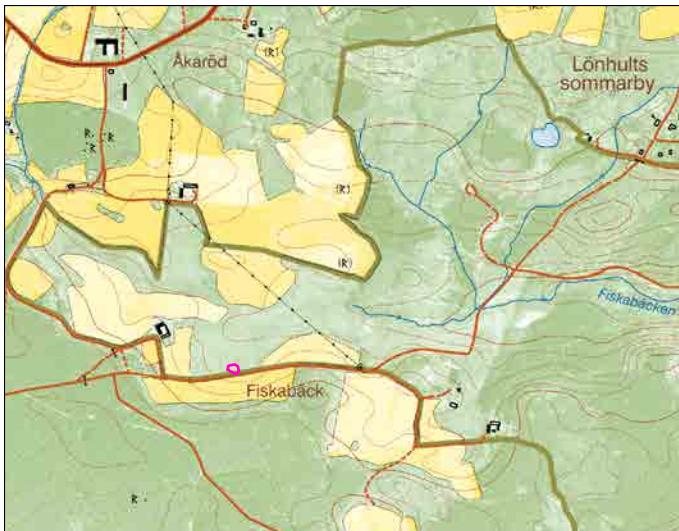
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Alsly som växer i rikkärnsytan behöver hållas efter kontinuerligt. Intill kärret finns områden med rosendunört, vide och björk som behöver hållas under uppsikt så att dessa inte vandrar in i kärret. Det är bra att spara en del videbuskar för att gynna eventuella värdefulla landsnäckor som kan finnas i kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

128. Fiskabäck västra

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 2,9 km norr om Eljaröd
Ekokartblad:	02D5H
Områdesskydd:	Naturreseptat (Verkeån) Natura 2000 (Verkeåns dalgång) Strandskydd
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Riksintresse för naturvård Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,05 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta. Liten del består av en källa med lösbotten utan vegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-19, komplettering 2007-10-02

Områdesbeskrivning

Strax intill Fiskabäck östra (Nr 127), i samma betesfälla, ligger rikkärret Fiskabäck västra. Också detta är ett källpåverkat, solignt extremrikkärr. Kärret sluttar ner mot en fin källa i nordost.

Kärret domineras av vecketåg. Arter i fältskiktet som indikerar att det är ett rikkärr är till exempel ängsstarr, loppstarr, näbbstarr, majviva, tätört och ängsvädd. I bottenskiktet förekommer späd skorpionmossa, guldspärrmossa, kalkkammosa och kamtuffmossa. Den senare visar på källpåverkan i området. Andra arter som växer i kärret är exempelvis hirsstarr, småvänderot, blåtätel och spjutmossa.

Rödlistade arter

Loppstarr

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Näringspåverkat källvatten från omkringliggande åkrar har en negativ påverkan på kärret. Enligt brukaren finns en dränering en bit nedanför källan.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns ett visst behov av buskröjning, bland annat av enar. Det är bra att behålla en del av videbuskarna för att gynna eventuella värdefulla landsnäckor som kan finnas i kärret. Högstarr och älggräs bör hållas efter genom kompletterande slätter.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

129. Djurrödsbäcken

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 5,4 km väster om Eljaröd
Ekokartblad:	02D4G
Områdesskydd:	Natura 2000 (Djurrödsbäcken) Strandskydd
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02D4G02
Areal:	1,0 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta, tuvor med gräs-/starrvegetation samt en liten del mjukmatta med brunmossvegetation
Inventeringsdatum:	2006-06-14, komplettering 2007-05-09

Områdesbeskrivning

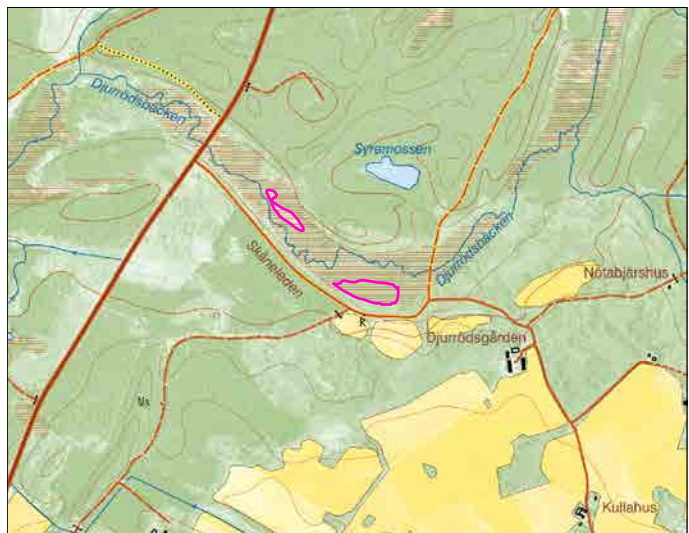
Extremrikkärret består av två delobjekt som ligger på vardera sidan om Djurrödsbäcken. Kärrytorna ingår i Natura 2000-området Djurrödsbäcken. Markerna har en lång hävdkontinuitet som naturliga fodermarker, vilket har skapat förutsättningar för en hög biologisk mångfald. Både slätter och bete har förekommit där rikkärrensytorna ligger.

Mellan rikkärrensytorna och bäcken växer en rand av ung björk, vide och klibbal. Norr om det rikkärr som är norr om bäcken växer tät ungbjörkskog och längre upp finns en granplantering. Rikkärret som ligger söder om bäcken omges av kalkfuktäng och mot bäcken växer yngre sumpskog med sälk och mycket älgräs.

Det mindre rikkärret norr om bäcken håller på att växa igen med framför allt björk, men även med en del ung gran och enbuskar. Det finns dessutom en ansamling av förna i bottenkiktet. Området är ohävdad. Det något större rikkärret söder om bäcken höll vid inventeringstillfället även det på att växa igen. Här är floran något mer artrik än i det norra delobjektet.

I rikkärret norr om bäcken är ängsvädd, guldspärrmossa och purpurvitmossa dominerande rikkärrensarter. Även blåtåtel samt andra vitmossor förekommer rikligt. I rikkärret söder om bäcken dominerar näbbstarr och späd skorpionmossa av rikkärrensindikatorerna. Annars är hirsstarr en mycket vanlig art i kärret.

Båda delobjekten innehåller arter såsom majnycklar, brudsporre, ängsnycklar, vippstarr, majviva, tätört, ängsvädd, kärnsälting, tagelsäv och kärnbryum. Det finns rikligt med tuvor av röd glansvitmossa och purpurvitmossa. Annars består bottenkiktet i båda områdena av mestadels späd skorpionmossa och guldspärrmossa. I rikkärret norr om bäcken förekommer även loppstarr, kärknipprot, kalkkamossa och

stor fickmossa. Jungfru Marie nycklar växer också här. I rikkärret söder om bäcken finns en mer artrik flora med arter som bäckbräsma, källarv och klotuffmossa. Här finns också gräsull, vildlin, slätterblomma, ängsstarr, kärrkvastmossa och bandpraktmossa.

Vårvintern 2008 påbörjades skötselåtgärder i området. Røjningar utfördes i den rikkärnsytan som är söder om bäcken.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar.

I rikkärret söder om bäcken finns kalkkärrgrynsnäcka (tomskal) och tandsnäcka. I rikkärret norr om bäcken finns kalkkärrgrynsnäcka och större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006 och 2007).

Hävdförhållanden

Rikkärret norr om bäcken är ohävdad, medan rikkärret söder om bäcken är stängslat men opåverkat av bete.

Ingrepp och störningar

I rikkärret söder om bäcken finns ett anslutande dike i väster.

Behov av skötselåtgärder

Området utmed Djurrödsbäcken, där extremrikkärnsytorna ingår, är i stort behov av omgående hävd i form av bete eller slätter. Vid inventeringstillfället var røjningsbehovet stort i rikkärret söder om bäcken och akut i rikkärret norr om bäcken. Om möjligt vore framtida slätter önskvärt i båda delobjekten, om detta inte låter sig genomföras är beteshävd det bästa alternativet.

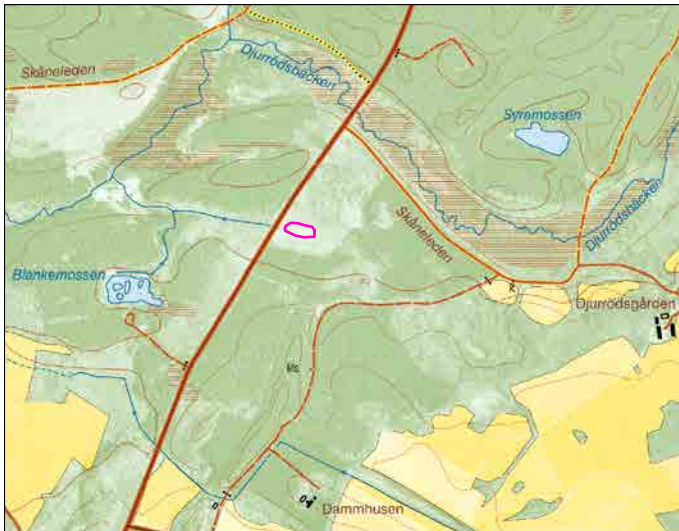
Vintern 2008 røjdes den rikkärnsytan som är söder om bäcken. Sly och unga träd av bland annat al, björk och gran røjdes bort, samt en del enbuskar.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus (rikkärret norr om bäcken: icke gynnsam bevarandestatus, rikkärret söder om bäcken: otillräcklig bevarandestatus).

130. Djurröd

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 5,6 km nordost om Lövestad
Ekokartblad:	02D4G
Områdesskydd:	Natura 2000 (Djurrödsbäcken)
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta. Brunmossvegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-14

Områdesbeskrivning

Det topogena extremrikkärret ligger några hundra meter väster om rikkärrsområdet vid Djurrödsbäcken (Nr 129) och ingår i Natura 2000-området med samma namn. Rikkärrret ligger i en betesfälla och omges av kalkfuktäng. I området finns ett flertal igenväxta diken som inte längre verkar ha någon större påverkan på rikkärrret.

Kärrret är till viss del källpåverkat. I den norra delen finns partier med öppna vattenytor där vegetationen domineras av vippstarrstuvor. Majnycklar, majviva och späd skorpionmossa är mycket rikligt förekommande i kärrret. I övrigt förekommer typiska rikkärrarter som näbbstarr, ängsnycklar, vildlin, slätterblomma, tätört, ängsvädd och kärrsälting. I bottenskiktet finns, förutom späd skorpionmossa, även guldspärrmossa, kärrkvastmossa, kärrbryum och stor skedmossa. Kalkkällmossa indikerar att det finns källpåverkan.

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades de rödlistade arterna kalkkärrsgrynsnäcka och större blåsnäcka i den södra delen av kärrret.

Rödlistade arter

Majnycklar

Kalkkärrsgrynsnäcka och större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007).

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig då betesdjuren endast går ned i kärret under torrperioder.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från omgivningen. Torrare partier i betesmarken har gödslats fram till år 2007 då arrendatorn slutade med detta.

Behov av skötselåtgärder

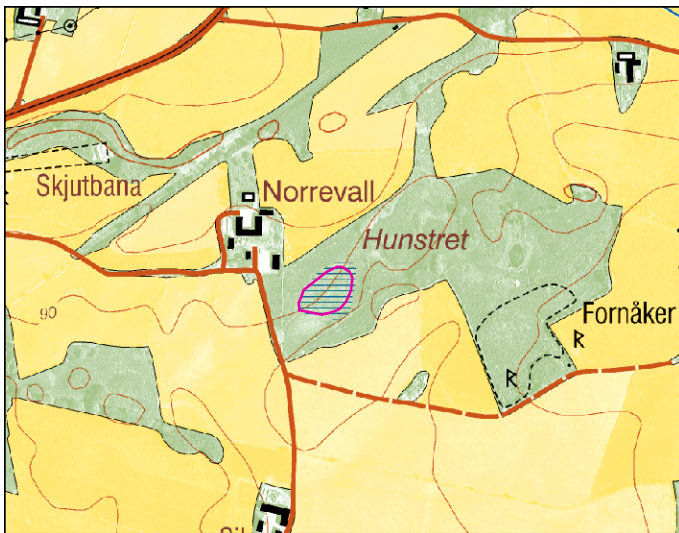
Betetrycket bör ökas. Kärret har ett visst röjningsbehov av gran samt sly av framför allt al. En del vide bör sparas för snäckornas skull. Eventuellt kan området skötas genom slåtter två år i rad för att på så vis dra ut näring ur kärret.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

131. Norrevall

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 1,7 km nordost om Spjutstorp
Ekokartblad:	02D2H
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga)
VMI objekts ID:	L02D2H01
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med huvudsakligen brunmossvegetation på mjukmatta. Mindre områden med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt lösbotten utan vegetation.
Inventeringsdatum:	2006-08-25, komplettering 2007-10-12

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret vid Norrevall ligger i en svacka i ett för övrigt småkuperat jordbrukslandskap. På båda sidor om kärret finns näringspåverkad betesmark som sluttar ned mot kärret. Rikkärret ingår i en större betesfälla som betas av nötkreatur. Genom kärret löper ett gammalt dike som håller på att växa igen.

Rikkärret utgörs av ett vassdominerat område med ett bottenskikt rikt på bland annat brunmossor. Blekeutfällning förekommer och i blötare delar förekommer kransalger.

Bland kärlväxterna hittar man bland annat kärrspira, majviva, slätterblomma, ängsnycklar, slankstarr, näbbstarr, kärrjohannesört och vildlin. I bottenskiktet dominerar späd skorpionmossa helt och hållet, men det finns också kalkkällmossa och källtuffmossa som indikerar att området är källpåverkat. Andra arter som påträffas är guldspärrmossa, stor skedmossa, myruddmossa, kärrbryum och bandpraktmossa. Större vattensalamander förekommer i området.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört

Hävdförhållanden

Området hävdas genom nötkreatursbete. Hävden är svag i själva rikkärnsytan. Vass dominerar.

Ingrepp och störningar

Dike samt kväveläckage.

Behov av skötselåtgärder

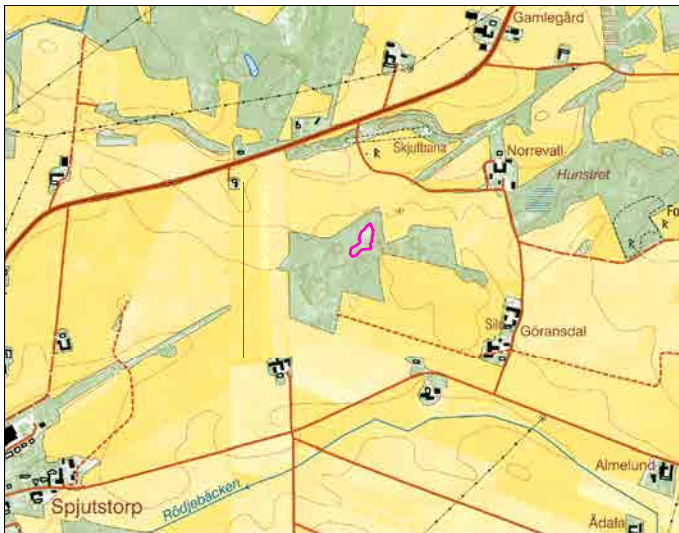
Fortsatt bete i minst nuvarande omfattning. Kärret har en stor utvecklingspotential om vassen kan slås, så att den hålls tillbaka. Detta gäller även för högvuxna örter som till exempel rosendunört. Björkarna kan med fördel tas bort. Videbuskar sparas.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

132. Göransdal

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 1,2 km nordost om Spjutstorp
Ekokartblad:	02D2H
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med huvudsakligen brunmossvegetation på mjukmatta. Liten del fastmatta med gräs/starrvegetation.
Inventeringsdatum:	2006-07-12 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-12

Områdesbeskrivning

Det topogena extremrikkärret vid Göransdal är ett av de finare rikkärren i Skåne. Det ligger i en sänka i ett vackert småkuperat landskap med öppna betesmarker och små lövdungar.

Det går en skarp gräns mellan de fuktigare delarna av kärret som är välbetade och de mer blöta vassdominerade partierna som i princip är opåverkade av bete.

I de blötaste delarna av kärret finns kransalger. Kärret är delvis småtuvat på grund av djurens tramp.

I bottenskiktet under vassen dominerar späd skorpionmossa som här bildar fina heltäckande mjukmattor. Andra mossor i bottenskiktet är till exempel kalkkällmossa, kalklungmossa, guldspärmossa, stor skedmossa och fetbålmossa. Av kärlväxter finns bland annat majviva, ängsnycklar, slätterblomma, tätört, trindstarr, näbbstarr, tagelsäv, ängsvädd och kärrsälting.

Under snäckinventeringen 2007 påträffades den rödlistade arten kalkkärrsgrynsnäcka i kärret. Arten är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

I området förekommer även större vattensalamander.

Rödlistade arter

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Rikkärret ingår i ett större betesmarksområde, fördelat på flera olika fällor. Området betas av nötkreatur. Vassen breder ut sig och dominerar vegetationen.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

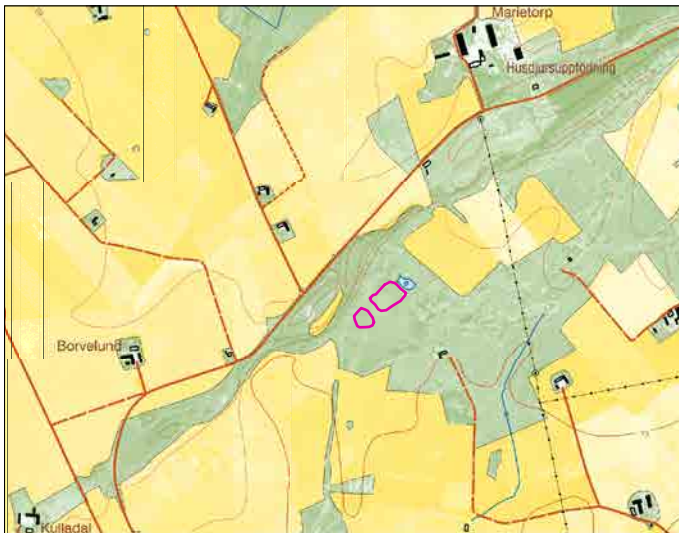
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Kompletterande slåtter av vass är nödvändigt i de blöta delarna av kärret, för att på så sätt hålla tillbaka vassen. Videbuskar lämnas utan åtgärd med tanke på landsnäckorna.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

133. Borvelund

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 3 km nordost om Lunnarp
Ekokartblad:	02D2I
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,6 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta
Inventeringsdatum:	2006-08-25, komplettering 2007-10-12

Områdesbeskrivning

Det artrika extremrikkärrat vid Borvelund ligger i en större betesmark. Betesmarken rymmer bland annat värdefulla brynmiljöer och här finns också en höjd med äldre ädellövträd och hassel, samt rikligt med död ved. I anslutning till kärrytorna finns en grävd damm med vallar.

Rikkärrsområdet utgörs av två kärrytar. Den sydvästra kärrytan är inte lika blöt och är dessutom mer näringspåverkad än den nordöstra. Den nordöstra ytan är mer artrik än den sydvästra och här förekommer kransalger. Blekeutfällning förekommer i området.

I rikkärrat växer näbbstarr, slankstarr, vildlin, slätterblomma, tätört och kärrsälting. Förekomsten av klotuffmossa, kalkkällmossa och kalltuffmossa tyder på att kärret är källpåverkat. Andra mossor som finns i området är exempelvis späd skorpionmossa, kalkkammossa, kalklungmossa, guldspärrmossa och kärrspärrmossa.

Vid snäckinventeringen 2007 påträffades de rödlistade arterna kalkkärrsgrynsnäcka och större blåsnäcka. Smalgrynsnäcka finns också, en art som liksom kalkkärrsgrynsnäckan, är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Kalkkärrsgrynsnäcka, större blåsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Kärret ingår i en större betesfälla som betas av nötkreatur. Rikkärrensytorna är för hårt betade.

Ingrepp och störningar

Damm med vallar i nordost, brunnar samt näringsläckage från omgivningen.

Behov av skötselåtgärder

Kärret är för hårt betat, vilket missgynnar bland annat landsnäckorna. Fällindelningen bör därför ses över så att kärret kan stängslas bort under perioder. I samma betesfälla som kärret finns det marker som gödslas, vilket säkerligen medför en indirekt gödning av kärret. Denna indirekta gödning måste upphöra, eftersom kärret annars riskerar att förlora sina värden på sikt. Eventuella videbuskar bör sparas för snäckornas skull.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus.

134. Toarpskärrret, Ullstorp

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 2,6 km sydost om Ullstorp
Ekokartblad:	02D1H
Områdesskydd:	Natura 2000 (Ullstorpskärrret)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02D1H01
Areal:	0,7 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med mjukmatta som domineras av brunmossor samt gles gräs-/starrvegetation på fastmatta. Inslag av kalkfuktäng.
Inventeringsdatum:	2006-07-05 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-23

Områdesbeskrivning

Toarpskärrret eller Ullstorpskärrret, som det också kallas, ligger i Ullstorpsdalen söder om Örupsån. Ullstorpsdalen består till stora delar av ett betat kulturlandskap. Kärrret utgörs av två topogena extremrikkärrsytor. Delar av rikkärrsytorerna består av en mosaikartad blandning av extremrikkärr och kalkfuktäng. I blöta partier förekommer kransalger.

Det växer rikligt med tagelsäv i kärrret. Andra rikkärrsarter är exempelvis gräsull, slätterblomma, majviva, kärrspira, plattsäv, slankstarr, näbbstarr och kärrsälting. Här växer också majnycklar, kärrjohannesört och loppstarr som är med på rödlistan. Dominerande i bottenskiktet är späd skorpionmossa. Andra mossor som förekommer är källtuffmossa, kalkkällmossa, bandpraktmossa, kärrmörkia, stor skedmossa, gyllenmossa och fetbålmossa.

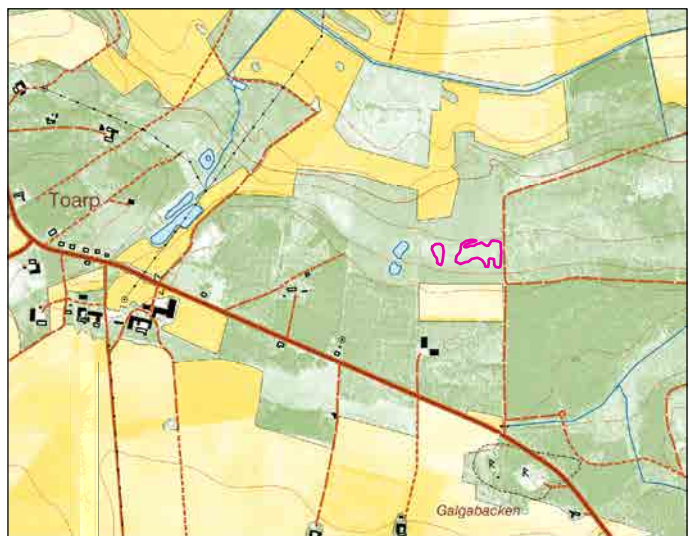
Stor ögontröst växer i området, en rödlistad art som det finns ett specifikt åtgärdsprogram för. De små vita, runda svamparna i kärrret är sumpäggschamp.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört, majnycklar, loppstarr och sumpäggschamp.
Stor ögontröst finns i området.

Hävdförhållanden

Kärrret ingår i en större betesmark. Hävden var vid inventeringstillfället måttlig. I kanterna förekommer dock bladvass och högrötsvegetation (bland annat älggräs). Under 2008 och 2009 har skötselinsatser utförts i Toarpskärrret (se nedan).

Ingrepp och störningar

Dike i norra kanten.

Behov av skötselåtgärder

Optimalt för Toarpskärrret skulle vara att sköta det genom sen slåtter (slåtter efter att stor ögontröst har blommat och satt frö). Om detta inte är möjligt så bör betetrycket ökas något, men får inte bli för hårt så att stor ögontröst missgynnas. Ett mindre vassområde och högrörter i kärrkanterna bör hållas efter med kompletterande slåtter för att förhindra att de sprider sig in i kärrområdet. Gran bör tas bort och björksly bör hållas efter. Det finns några videbuskar i kärret som kan lämnas utan åtgärd med tanke på eventuella landsnäckor som kan finnas i kärret. Under 2008 och 2009 har kompletterande slåtter av vass och högrörter utförts i kärret.

Eventuellt kunde man prova att dämna diket som sträcker sig utmed rikkärrets norra kant. Dämning i detta dike kan sannolikt ha en stor betydelse för kärrets hydrologi. Detta kan eventuellt utföras genom att sätta en reglerbrunn i diket i den nordöstra hörnan av området.

Bedömning av bevarandestatus

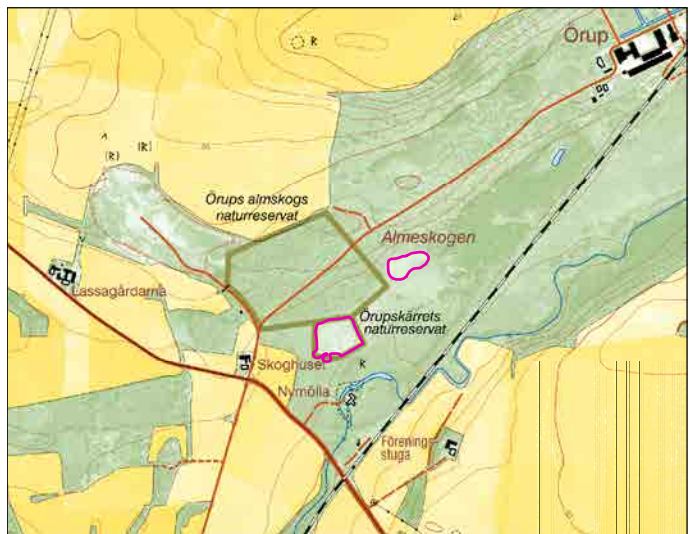
Otillräcklig bevarandestatus

135. Örups kalkkärr

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 1,7 km sydöst om Benestad
Ekokartblad:	02D1G
Områdesskydd:	Naturreservat (delvis) (Örups almskog, kärr och ängar) Natura 2000 (delvis) (Örupskärret) Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02D1G01
Areal:	1,5 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med axagvegetation på fastmatta och i källdråg. Trubbtågvegetation på fastmatta samt brunmossvegetation på mjukmatta/ lösbotten.
Inventeringsdatum:	2006-06-13 (Ekologgruppen), komplettering 2007-10-31

Områdesbeskrivning

Örups extremrikkärr består av två delobjekt, det ena är ett soligent kärr och det andra är topogent. Mellan kärrytorna finns kalkfuktängspartier och torrare kalkgräsmarker. Kärrret ligger i Örupsåns dalgång och mot norr gränsar Örups almskog. Berggrunden består av kalkhaltig lerskiffer som är överlagrad av kalkhaltig morän. Marken sluttar svagt ner mot en bäck i söder. Slutningen genomkorsas av ett par naturliga bäckdråg med kalkhaltigt grundvatten som tränger fram från källsprång. Dessa ger marken ständig fuktighet och bildar ett översilningskärr. Det kalkhaltiga vattnet fälls ut så att bleke och kalktuff bildas. Kransalger förekommer i de blötaste partierna.

Enligt de historiska kartorna har området ett förflutet som äng. Sedan en bit in på 1900-talet har kärrret nyttjats som betesmark. År 2007 började den sydvästra kärrytan att skötas genom slåtter för att bland annat kunna hålla tillbaka trubbtågvegetationen som tagit överhanden i stora delar av kärrret.

I Örups kalkkärr finns många exklusiva rikkärrarter. Trubbtåg, axag samt dess hybrid med knappag dominerar i den sydvästra ytan. I den nordöstra ytan dominerar trubbtåg. Späd skorpionmossa förekommer rikligt i bottenskiktet. Andra vanliga rikkärrarter är slankstarr, näbbstarr, tagelsäv, tätört och majviva. Andra arter som kan nämnas är majnycklar, kärrknipprot, brudsporre, blåtag, kärrjohannesört, kalklungmossa, kalkkällmossa, kalltuffmossa och fetbålmossa.

Under snäckinventeringen 2006 påträffades de rödlistade arterna kalkkärrsgrynsnäcka och tandsnäcka. Smalgrynsnäcka finns också, en art som liksom kalkkärrsgrynsnäckan, är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört, blåståg och majnycklar.

Kalkkärrsgrynsnäcka och tandsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006).

Hävdförhållanden

Den sydvästra kärrytan hävdas genom slätter med efterbete.

Nordöstra delen betas av nötkreatur. Beteshävden är måttlig. Ett ganska tjockt skikt av fjolårsförna av framför allt trubbtåg ligger kvar i bottenskiktet. En del uppslag av sly förekommer mot skogskanten i nord-nordväst.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Trubbtåg är en av de dominerande arterna i kärret och slätter med efterbete är troligen den bästa skötselmetoden att rekommendera för att reducera trubbtågen något. Den riskerar annars att tränga undan andra, mindre konkurrenskraftiga arter. Trubbtåg bildar också en tjock förna av fjolårsbestånden.

Ett för tidigt betespåsläpp är ett allvarligt hot mot orkidébestånden som finns i Örups kalkkärr. I det nordöstra delobjektet finns ett visst behov av röjning av björk uppslag mot skogskanten i norr.

Det nordöstra delobjektet ligger delvis utanför det nyligen utvidgade naturreservatet. Hela kärret bör på sikt ingå i naturreservatet.

Bedömning av bevarandestatus

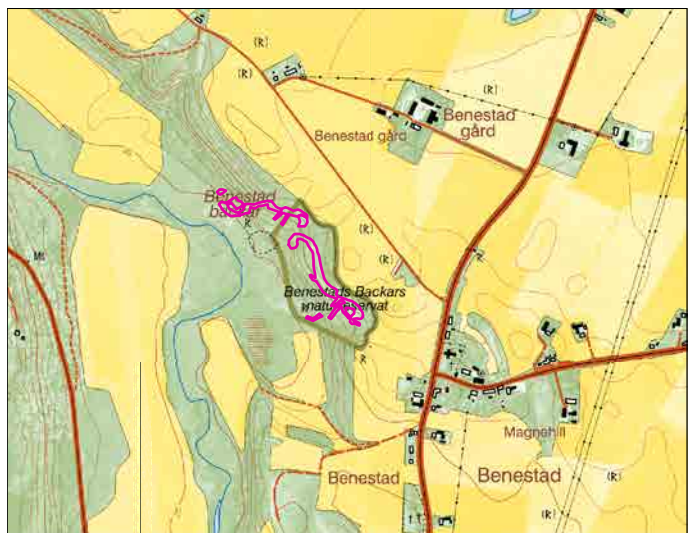
Gynnsam bevarandestatus

136. Benestads backar

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 500 m nordväst om Benestad
Ekokartblad:	02D1F
Områdesskydd:	Naturreservat (delvis) (Benestads backar) Natura 2000 (delvis) (Benestads backar) Landskapsbildsskydd Strandskydd (delvis)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	L02D1F06
Areal:	1,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr som utgörs både av soligena extremrikkärssytor med axag och trubbtågvegetation på fastmatta och backkärssytor med gräs-/starrvegetation på fastmatta. En mindre del i backkärret är permanent öppet vatten där det växer axag.
Inventeringsdatum:	2006-06-19 (Ekologgruppen), komplettering 2007-06-07

Områdesbeskrivning

De unika extremrikkärssområdena i Fyledalens östra sluttning ingår i naturreservatet Benestads backar. Landskapsbilden är imponerande och området är mycket värdefullt både ur ett geologiskt, botaniskt och ornitologiskt perspektiv. Kalkhaltigt grundvatten sipprar fram i större källdråg och mindre rännilar på dalsidan. Området influeras av det uppspringande källvattnet, till exempel sker utfällning av bleke och kalktuffbildning. Benestads backar har ett av landets bäst utvecklade kalktuffbildade källkärr. Området användes under flera hundra år som just kalktuffstäkt.

Rikkärssytorna utgörs i huvudsak av två typer. Den ena typen är lågvuxen med axag i täta tuvor, medan den andra är högvuxen och består av trubbtåg. Rikkärren är främst lokaliserade längst upp i backarna på en plan hylla. Även backkärre förekommer i den branta sluttningen. Utmärkande för rikkärren är den rikliga förekomsten av källindikerande brunmossor.

I de soligena delarna dominerar trubbtåg, axag, kamtuffmossa och späd skorpionmossa, även blåätel och majviva förekommer rikligt. Andra vanliga rikkärssarter är slankstarr, vippstarr, majnycklar, tätört, guldspärrmossa och kalkkammosa. Dessutom växer här gräsull, slätterblomma, kärrjohannesört, fetbålmossa och kärrmörkia.

I backkärren är vippstarr och trubbtåg dominerande tillsammans med flaskstarr. Blåtåg är också rikligt förekommande. Andra vanliga rikkärtsarter i backkärren är slankstarr, ängstarr, näbbstarr, majnycklar, gräsull, tätört, majviva, tagelsäv, kamtuffmossa och späd skorpionmossa. Av mossorna kan även fetbålmossa, kalkkällmossa och flikbålmossa nämnas.

Under snäckinventeringen 2006 påträffades de rödlistade arterna kalkkärrsgrynsnäcka och tandsnäcka. Smalgrynsnäcka finns också, en art som liksom kalkkärrsgrynsnäckan, är med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört, majnycklar och blåtåg.
Kalkkärrsgrynsnäcka, tandsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006).
Stor ögontröst finns i området.

Hävdförhållanden

Rikkärren ingår i ett större betesmarksområde som har en lång kontinuitet som betesmark.

Området betas av nötkreatur. Hävden är måttlig. Slätter sker i delar av rikkärren. Ohävdsväxer (till exempel älggräs och vass) förekommer. Fällindelningen har ändrats under 2007 för att bland annat öka betestrycket i sluttningens övre delar.

Kring växtplatsen för stor ögontröst har en särskild fälla uppförts som tillfälligt hägnar bort växtplatsen under blomning - frösättning.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

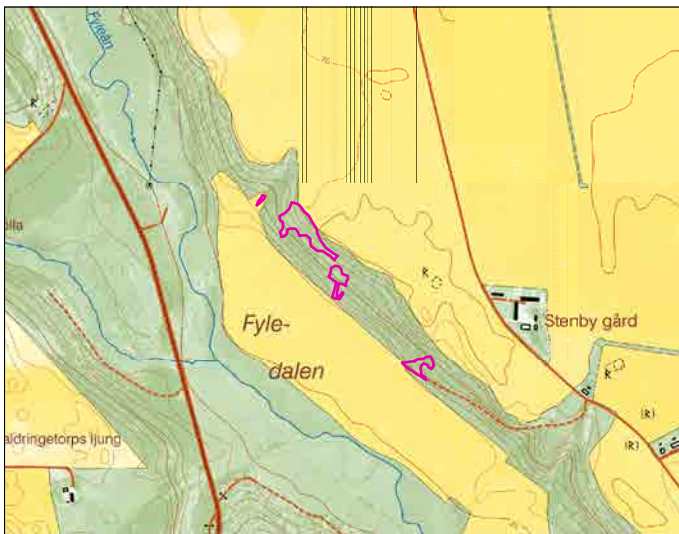
Betetrycket bör ökas något. Den nya fällindelningen bör resultera i detta. Kompletterande slätter bör fortsätta i de områden som djuren inte betar på grund av att det är för brant eller för sankt. Slätter är också ett bra komplement där vegetationen är känslig för alltför mycket tramp samt i trubbtågsamhällen för att hålla tillbaka denna dominanta art. Uppväxande träd och buskar i anslutning till rikkärren bör hållas efter och vid behov avlägsnas.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

137. Fyledalen, Stenby gård

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 1,8 km nordväst om Benestad
Ekokartblad:	02D1F
Områdesskydd:	Natura 2000 (Fyledalen) Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsprogram (remissupplaga) Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	1,1 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med framför allt bladvassvegetation men även gräs-/starrvegetation på fastmatta. Källdrag med permanent vatten och mindre områden utan vegetation på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-07

Områdesbeskrivning

Området ligger i Fyledalen och utgörs av en brant betesmarkssluttning med ädellövinslag och buskage. Utspritt i några av de öppna gläntorna förekommer extremrikkärtsytor. I området, som bitvis är svårframkomligt, springer vatten fram i rännilar och vissa partier är mycket blöta.

I rikkärnsytan i sydost är blåtag, kärrjohannesört, näbbstarr och slankstarr vanligt förekommande. I bottenskiktet finns rikligt med klotuffmossa, kalkkällmossa och kalltuffmossa, som visar på källpåverkan. Kärrmörkia och kärrspärrmossa finns också. I kärret finns partier med inslag av högvuxen vegetation som till exempel rosendunört och veketag.

Den större rikkärnsytan i nordväst är igenväxande och domineras helt av vass. I denna yta förekommer också arter som exempelvis trubbtåg, blåtag, kärrjohannesört och kamtuffmossa. Högorter såsom rosendunört, älggräs och hampflockel är mycket vanliga.

I kärrmarkerna växer dessutom arter som till exempel nålstarr, hirsstarr, småvänderot och darrgräs.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört och blåtag.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Beteshävden är svag.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från ovanför liggande åkermark.

Behov av skötselåtgärder

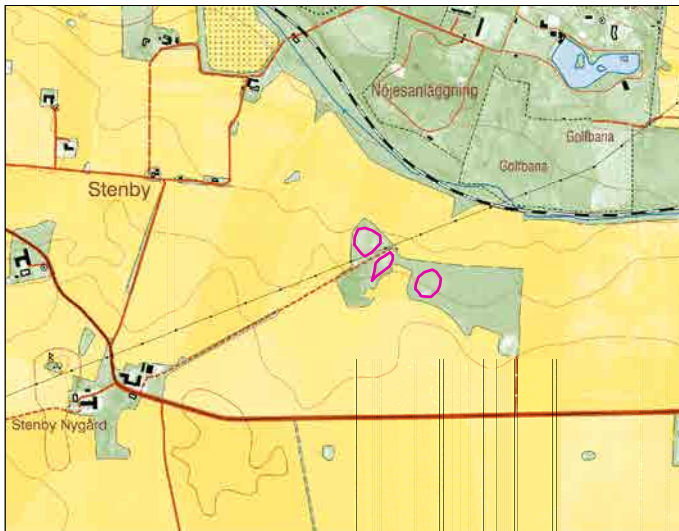
Eftersom området är mycket brant är vissa delar troligen svåråtkomliga för betesdjuren. Kompletterande slåtter av ohävdsvegetation (vass, rosendunört, hampflockel och älggräs) är nödvändig för att bevara och utveckla rikkärrsvegetationen. Buskage (slån, hagtorn, olvon) behöver hållas tillbaka på de öppna rikkärrsytorna samt tryckas tillbaka i kanterna.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

138. Stenby nygård

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 3,6 km väster om Tomelilla
Ekokartblad:	02D1F
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Ängs- och betesmarksinventeringen (delvis)
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,9 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med trubbtågvegetation och gräs/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-05-23

Områdesbeskrivning

I en öppen betesmark söder om golfbanan intill Tosselilla Sommarland ligger tre soligena (sluttande) extremrikkärrensytor. Kärrytorna domineras av trubbtåg. Det finns också tuvor, på vilka det växer arter såsom växer majviva, tätört och småvänderot. I det sydöstra kärrpartiet finns ett fint drag med brunmossor. Den nordvästra rikkärnsytan saknar i stort sett bottenskikt av mossor, men det är här som kärrjohannesört växer.

Blåtåg, slankstarr, näbbstarr, vippstarr, vildlin, slätterblomma, kärrspira, ängsvädd, kärrsälting och nålstarr är några av de arter som bör nämnas för området. Av källindikerande mossor förekommer klotuffmossa och kalkkällmossa. Andra mossor som man kan träffa på är späd skorpionmossa och kärrbryum.

Omgivande mark utgörs av fuktängsvegetation men också av kultiverad betesmark. I betesmarken förekommer rikligt med Sankt Pers nycklar och smörbollor.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört och blåtåg.

Hävdförhållanden

Rikkärnsytorna ingår i en större betesmark. Marken, som är välbetad, betas av nötkreatur.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från omgivande mark.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

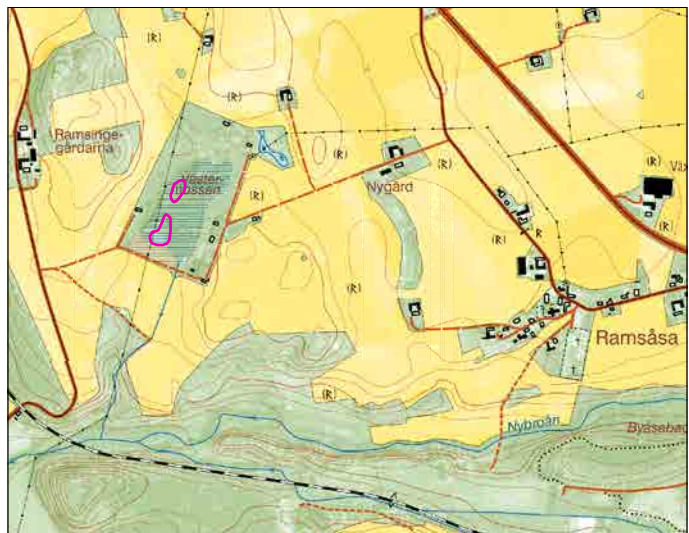
Gynnsam bevarandestatus

139. Västermossen, Ramsåsa

Kommun:	Tomelilla
Läge:	Ca 1,1 km nordväst om Ramsåsa
Ekokartblad:	02D2F
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	-
VMI objekts ID:	L02D2F01
Areal:	0,4 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Källpåverkat extremrikkärr med framför allt brunmossdominerad vegetation på mjukmatta/lösbotten. Även gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-13 (Ekologgruppen), komplettering 2008-05-23

Områdesbeskrivning

Västermossen är ett litet våtmarksområde omgivet av helåkersbygd nordväst om Tomelilla. Mossens kanter utgörs av sumpskog och dess centrala delar av mer eller mindre halvöppna kärrytor. Västermossen måste räknas som ett av Skånes mest exklusiva extremrikkärr. I området förekommer två rikkärrsytor, som skiljs åt av en fastmarksremsa som idag fungerar som en gångstig genom Västermossen. I och i anslutning till Västermossen finns öppna diken samt spår efter äldre dikessystem. Historiska kartor över området visar att området nyttjats som slåtteräng. Även den ekonomiska kartan från år 1914 anger markslaget äng.

Norra rikkärrsytan utgörs av en mycket extrem kalkmiljö med bladvass som växer i en matta av mestadels späd skorpionmossa men även andra mossor på mjukmatta/lösbotten. Delar av kärret är en gammal torvtäkt. Området är källpåverkat och blekutfällningen är riklig. Södra rikkärrsytan är inte lika blöt och här dominerar huvudsakligen gräs-/starrvegetation på fastmatta. Inslaget av träd och buskar är också större i den södra ytan.

Vid besök i Västermossen kan man till exempel finna majnycklar, slåtterblomma, kärrspira, näbbstarr, slankstarr, vippstarr, tagelsäv, tätört, majviva, vildlin och kärrsälting. Längst i söder förekommer axag i inom ett begränsat område. Här växer också blåtåg. I Västermossen finns också loppstarr och gräsull. Av de källindikerande mossorna finns kalkkällmossa och kalltuffmossa. Andra mossor som kan nämnas är kärrbryum, guldspärrmossa, kalkkammossa, korvskorpionmossa, gyllenmossa, fetbålmossa, stor skedmossa och knoppvitmossa. Kransalger förekommer.

Kalkkärrsgrynsnäcka påträffades under snäckinventeringen 2007. Arten är medtagen i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Majnycklar, loppstarr och blåtag.
Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2007)

Hävdförhållanden

Västermossen har varit ohävdad och igenväxande med träd och buskar under lång tid. Bladvass dominerar i stora delar av kärret. Skötselåtgärder har påbörjats under 2009 (se nedan).

Ingrepp och störningar

Torvtäkt har bedrivits i det norra kärrområdet. Området är påverkat av dikning.

Behov av skötselåtgärder

Utan kontinuerlig hävd kommer extremrikkärret att gå förlorat. Det är ingen idé att den norra kärryan införlivas i den intilliggande betesmarken då det är alltför blött och sankt att låta djur beta där. Det norra området behöver därför skötas genom slätter. Möjligen skulle den södra ytan kunna hävdas genom bete eftersom marken är fastare och torrare där, annars är det slätter som gäller också i den södra ytan.

Det är akut behov av att få bukt med vassen och här krävs återkommande slätter under flera år för att minska dess mängd och utbredning. Kärrpartier med lågvuxen vegetation kan skötas genom slätter med några års mellanrum. I den norra ytan finns partier med lösbotten där det inte är möjligt att utföra några åtgärder i större utsträckning på grund av faran att gå ner sig i kärret.

Länsstyrelsen har inlett ett samarbete med markägare och närboende om skötselåtgärder i Västermossen. Bland annat har ett skötselavtal upprättats under 2009 gällande restaurering av området. Kärrytorna har därmed öppnats upp och vidgats genom att al, björk och lövsly har avverkats. Vassen har slagits av två gånger, i juni och i september 2009. En del videbuskar har sparats för att gynna snäckorna.

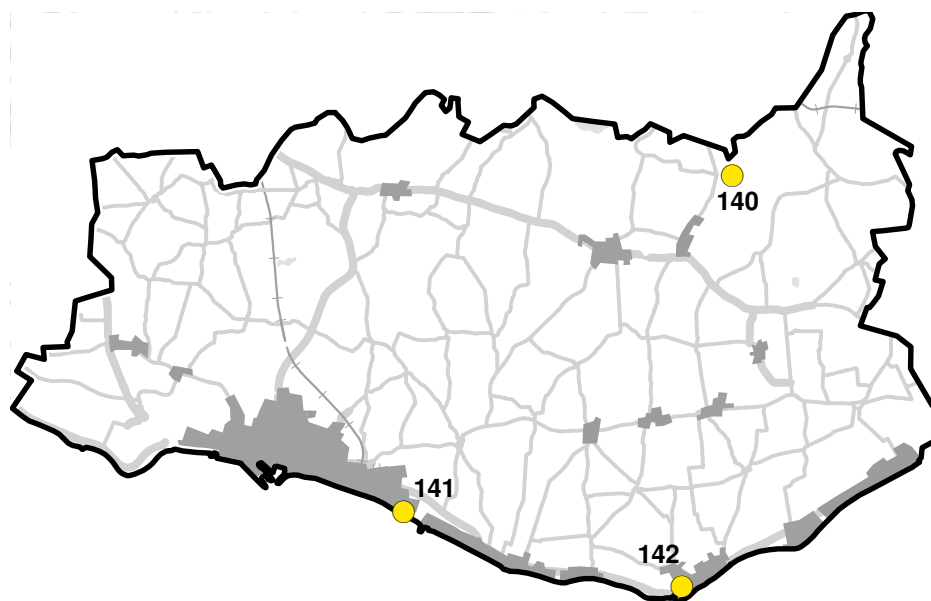
Genom att fortsätta öppna upp i kanterna mot omgivande skog och genom kontinuerlig slätter av bladvass och högvuxna arter (till exempel hampflockel) kan arealen rikkärr ytterligare ökas. På sikt bör de två kärrytorna bli mer sammanhängande med varandra. Grandungen i den södra rikkärrensytans nordvästra hörn kan med fördel avverkas.

Översyn av dikena bör göras för att se om de har någon större negativ påverkan på extremrikkärret.

Bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus.

Trelleborgs kommun

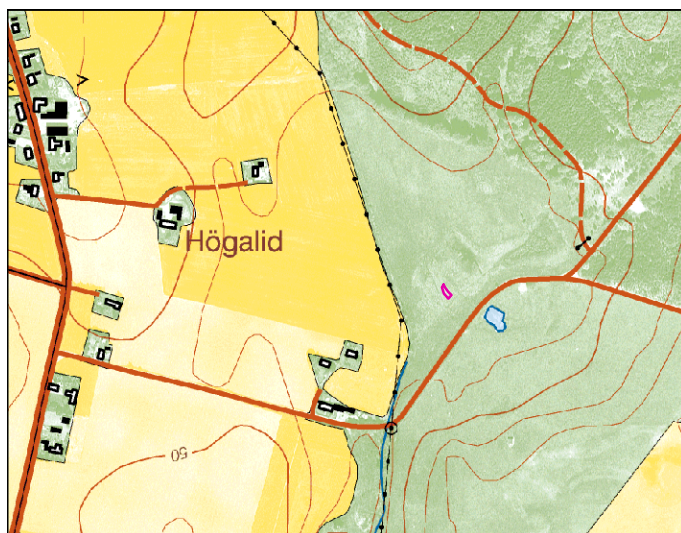
140. Högalid

141. Dalköpinge ängar

142. Smyge kärr

140. Högalid

Kommun:	Trelleborg
Läge:	Ca 2,6 km nordost om Grönby
Ekokartblad:	02C0J
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,01 ha*
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2007-06-29

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret vid Högalid är ett mycket litet kärr som ligger i kanten av en för övrigt fin kalkfuktäng. Runt kalkfuktängen växer ett hav av sjöfräken. Andra vanliga arter i våtmarksområdet är mannagräs, kabbeleka, vass och veketåg.

Extremrikkärret ligger i en svacka och hyser arter som späd skorpionmossa, kärrspärrmossa, guldspärrmossa, stor skedmossa och slankstarr. Mindre vanliga arter är kalltuffmossa, ängsnycklar, näbbstarr, kärrjohannesört och plattsäv. Kärrjohannesört och kärrspira finns rikligt utspridda i hela våtmarksområdet.

Vid snäckinventeringen 2006 påträffades den rödlistade kalkkärrsgrynsnäckan i kärret. Arten är även med i EU:s art- och habitatdirektiv.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört
Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

*Ett sakfel i den tryckta rapporten har rättats i denna webversion.

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Beteshävden är god.

Ingrepp och störningar

Det finns ett näringsläckage från intilliggande åker som anses ha en svag generell påverkan på kärret.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Vassen behöver hållas under uppsikt så att den inte vandrar in i rikkärnsytan västerifrån. Inga övriga skötselbehov finns i dagsläget.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

141. Dalköpinge ängar

Kommun:	Trelleborg
Läge:	Ca 4,5 km öster om Trelleborgs kyrka
Ekokartblad:	01C7H
Områdesskydd:	Naturreservat (Dalköpinge ängar) Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringe
VMI objekts ID:	M01C7H01
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-15

Områdesbeskrivning

Dalköpinge ängar är ett naturreservat med mycket värdefulla strandängar. Kalkberggrunden ligger här ganska grunt, vilket innebär att marken översilas på flera ställen av kalkrikt grundvatten. Strandängarna består av en mosaik av torrare partier, kalkfuktängar och rikkärr. Området är också en viktig rast- och övervintringsplats för många fågelarter.

Kalkfuktängarna runt om rikkärrsyrtorna är rika på orkidéer såsom majnycklar, ängsnycklar och göknycklar.

Späd skorpionmossa, kalltuffmossa, guldspärrmossa och trindstarr är mycket vanliga i extremrikkärrsyrtorna. Andra vanliga rikkärrsarter är bland annat slankstarr, tagelsäv, tätört, kärrsälting, kärrkvastmossa och kärrbryum. Röd glansvitmossa bildar på vissa ställen tuvor där bland annat rundsileshår växer. Majnycklar finns också i extremrikkärrsyrtorna.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Området betas av hästar och nötkreatur (olika fallor). Hävden är måttlig.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från bland annat vattendraget anses ha en negativ påverkan på kärrytorna.

Behov av skötselåtgärder

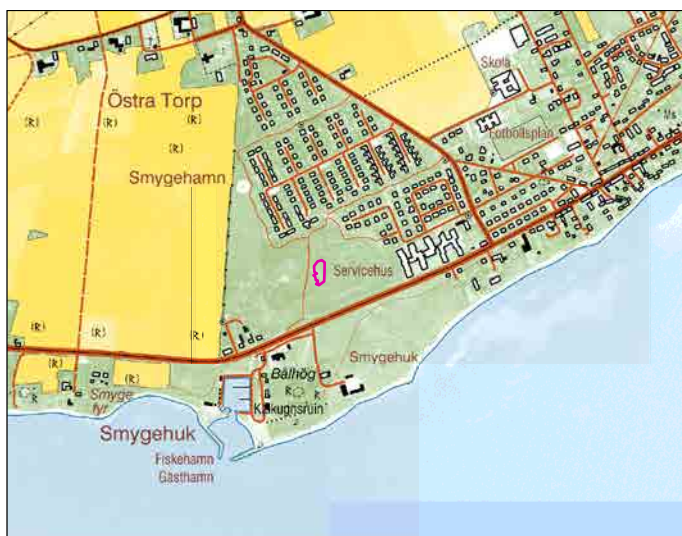
Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Kompletterande slåtter av högröter i och omkring rikkärrensytorna är önskvärt, dock inte så att det stör häckande fåglar.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

142. Smyge kärr

Kommun:	Trelleborg
Läge:	Strax väster om Smygehamn
Ekokartblad:	01C7I
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,1 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-15

Områdesbeskrivning

Smyge kärr är en före detta grustäkt som genom ett ytnära och rörligt kalkrikt grundvatten utvecklats till ett extremrikkärr. Området ligger i ett grönområde i västra kanten av Smygehamns samhälle. Rikkärret ingår i ett större våtmarksområde med bland annat videbuskage, stora vippstarrstuvor och brunstarr. En cykelväg går i kanten till rikkärret, rakt igenom våtmarksområdet. I området finns flera groddjur bland annat strandpadda (hittades 2006, uppgift från Trelleborgs kommun) och mindre och större vattensalamander.

Vippstarr är mycket vanlig i kärret likaså näbbstarr. Slokstarr och kärrbryum är vanliga och enstaka exemplar av majnycklar finns också. Bottenskiktet domineras helt av guldspärrmossa. Vanligt förekommande arter som även finns i andra typer av kärr är blåsäv, agnsäv, vattenmynta och kärrfräken.

Extremrikkärret hotas av igenväxning av björk, vide och ask eftersom det i dagsläget är ohävdad.

Trelleborgs kommun har påbörjat ett arbete med Smyge kärr under 2006, inom ramen för ett NIP-projekt (Naturvårdsinvesteringsprogrammet). I projektet ingår hela våtmarken, alltså båda sidor om cykelvägen. Projektet är fokuserat främst på groddjur men även på den fina floran som finns i extremrikkärret. En skötselplan har tagits fram och röjningar har påbörjats.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Smyge kärr har ingen hävd i dagsläget. Rójningar har utförts av Trelleborgs biologiska förening.

Ingrepp och störningar

Anslutande dike.

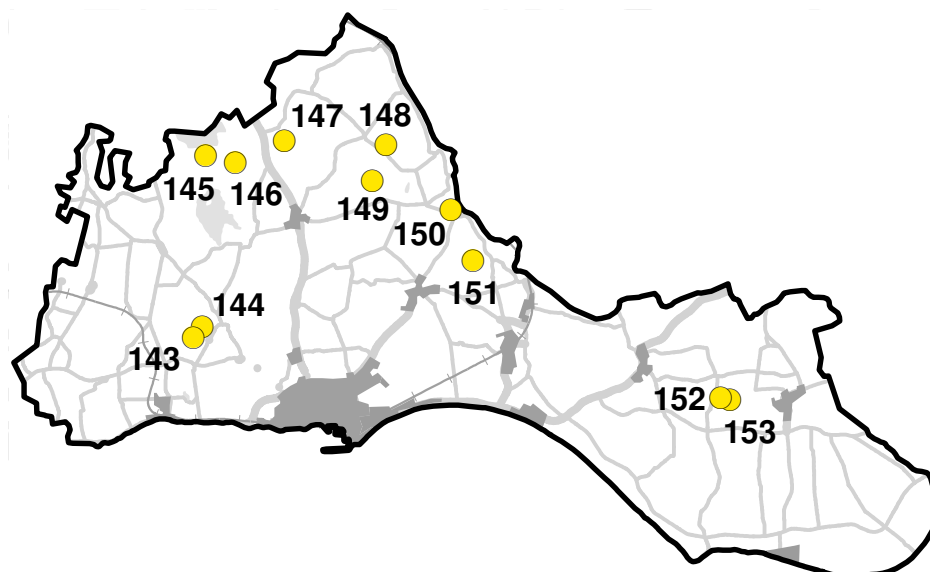
Behov av skötselåtgärder

Kontinuerlig rójning av sly och kompletterande slåtter av vass är nödvändigt för att området inte ska växa igen.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus, men förutsättningarna spås bli bättre i och med kommunens påbörjade arbete.

Ystads kommun

143. Ruuthsbo	149. Högestads mosse
144. Bjäresjö	150. Högestad-Allevadsmölla
145. Ebbarp	151. Fårarps mosse
146. Navröds mosse	152. Fröslöv
147. Fredriksbergs mosse	153. Gyllerupsgård
148. Ljungatorpskärret	155. Herrestad (komplettering 2010)*

*Herrestad är inte utmarkerad i kartan.

143. Ruuthsbo

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 1,3 km sydväst om Bjäresjö
Ekokartblad:	01D9D
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	M01D9D02
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med trubbtågvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2009-08-27

Områdesbeskrivning

Extremrikkärret, som ligger norr om Ruuthsbo och strax intill Hersare, är ett trubbtågekärr med fuktänginslag. Trubbtåg dominerar helt men det finns ett litet lägre parti där det växer tätört, ängsvädd, majnycklar, ängsnycklar, slankstarr och kärrsälting. Kärrjohannesört finns utspridd i hela våtmarksområdet. Stora vippstarrstuvor växer utmed diket som går rakt genom kärret. Kalkkammosa är den enda rikkärssindikerande mossa som hittades i området. Kärret är soligent och sluttar ned mot diket från båda sidor om diket. Trubbtågekärret är helt omgivet av tätväxande vass. Det finns rikligt med videbuskar i kanterna och en granplantering gränsar till kärret i söder. Området används som jaktmark och det finns mycket spår av vildsvin.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört och majnycklar.

Hävdförhållanden

Området är ohävdad och under igenväxning.

Ingrepp och störningar

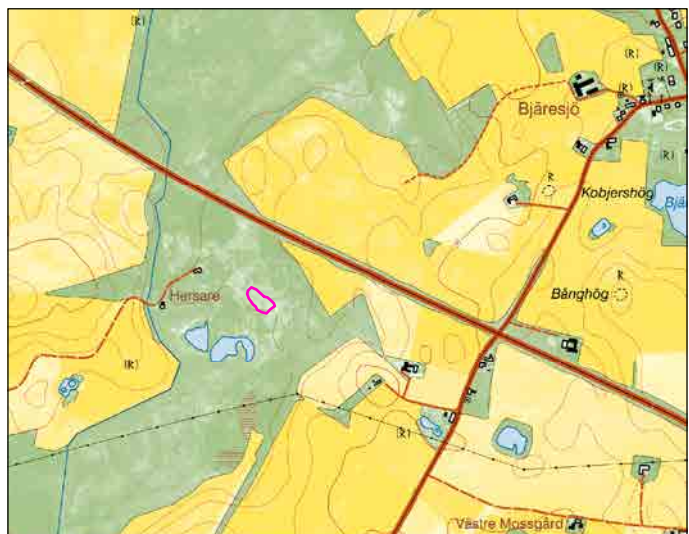
Det går ett dike rakt igenom kärret i nord-sydlig riktning som påverkar hydrologin negativt.

Behov av skötselåtgärder

Området håller på att växa igen med trubbtåg och vass. Någon form av hävd i form av bete eller slåtter behövs så att rikkärrsområdet inte växer igen. Trubbtåg och vass behöver hållas efter. Det finns ett visst behov av röjning av sly.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

144. Bjäresjö

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 800 m väster om Bjäresjö
Ekokartblad:	01D9D
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,02 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta samt mjukmatta utan vegetation.
Inventeringsdatum:	2007-06-12

Områdesbeskrivning

Medelrikkärret väster om Bjäresjö är ett litet soligent kärr där vatten tränger fram i slutningen. Det ligger i en stor kuperad betesmark. Kärr, som inte är speciellt artrikt, domineras av vippstarr. I bottenkiktet finns rikligt med källtuffmossa. De rödlistade arterna majnycklar och kärrjohannesört finns i kärret, därav den höga naturvärdesklassningen.

I kärret som har få rikkärrsindikatorer växer istället arter såsom sjöfråken (mycket rikligt), bredkaveldun, rosendunört och spjutmossa.

Rödlistade arter

Majnycklar och kärrjohannesört.

Hävdförhållanden

Hela objektet betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

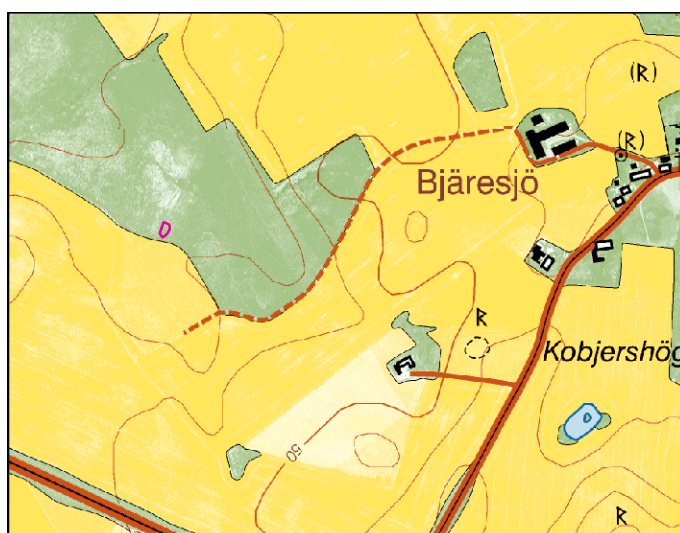
Det finns en brunn precis intill den blötaste delen utmed stängslet till en angränsande åkermark som anses ha en negativ påverkan på kärret.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

145. Ebbarp

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 4,6 km nordväst om Sövestad, längs södra kanten av Ellestadssjön
Ekokartblad:	02D1D
Områdesskydd:	Landskapsbildsskydd Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,04 ha
Naturvärdesklass:	4
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med inslag av rikindikerande arter.
Inventeringsdatum:	2007-06-12

Områdesbeskrivning

Strax söder om Ellestadssjön finns ett rikkärr som består av en trädbeklädd jordkulle där kalkrikt grundvatten tränger fram. Hela kullen är blöt. Kärrret är mycket märkligt.

Kärrret domineras av vippstarr. Av rikkärrsindikatorerna i mosskiktet dominerar källtuffmossa och kärrmörkia. I övrigt är kärrret mycket artfattigt med få exemplar av fetbålmossa och kärrbryum.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden får betecknas som god.

Ingrepp och störningar

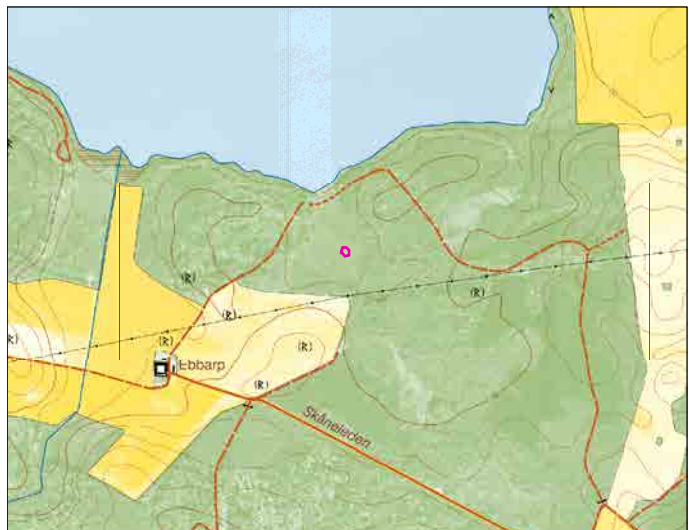
-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Alsly behöver hållas efter. De större alarna kan dock sparas.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

146. Navröds mosse

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 3,5 km nordväst om Sövestad
Ekokartblad:	02D1E
Områdesskydd:	Landskapsbildsskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Länsstyrelsens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	M02D1E01
Areal:	1,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta och brunmossvegetation på mjukmatta/lösbotten. Tuvor med vitmossvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-06-12

Områdesbeskrivning

Navröds mosse är ett stort kärrområde som har varit utsatt för en omfattande utdikning. Vid en jämförelse av flygbilder från 1940-talet med dagens flygbilder så har området vuxit igen kraftigt. Det går ett igenvuxet dike rakt igenom rikkärrensområde. Blåtåtel dominerar och bildar kraftiga tuvor. I sydost finns mjukmattor och lösbotten där guldspärrmossa, späd skorpionmossa och korvskorpionmossa dominerar. Detta är den finaste delen av extremrikkärret. I sydväst finns en del tuvor av purpurvitmossa. Utspritt i hela kärret finns rikligt med den rödlistade loppstarren. Andra förekommande arter är slankstarr, näbbstarr, trindstarr, tätört, majnycklar och ängsvädd. Det finns blekeutfällning och rikligt med kransalger i de blötaste partierna.

Rödlistade arter

Loppstarr och majnycklar.

Hävdförhållanden

Området är ohävdad och igenväxande.

Ingrepp och störningar

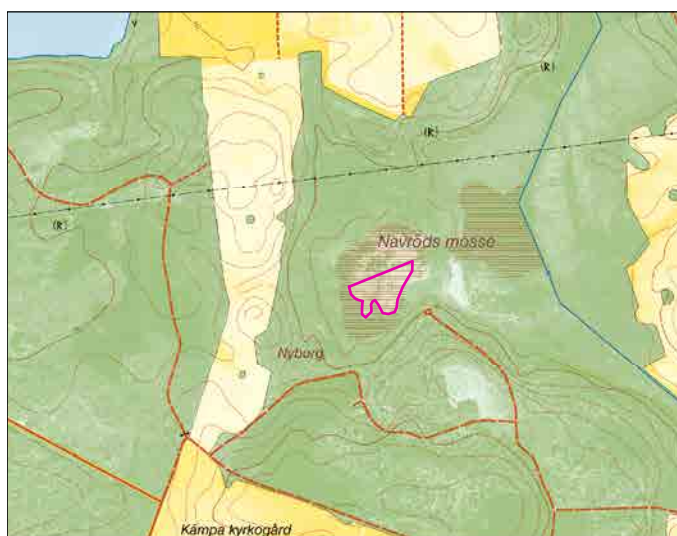
Området är påverkat av dikning.

Behov av skötselåtgärder

Området är i behov av hävd. Beteshävd är sannolikt lämpligast. Eftersom området håller på att växa igen finns ett stort behov av att röja buskar och sly i rikkärnsytan, men även runt om för att utöka rikkärrens areal.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

147. Fredriksbergs mosse

Kommun:	Ystad
Läge:	3,2 km norr om Sövestad
Ekokartblad:	02D1E
Områdesskydd:	Naturreservat (Svartskylle) Natura 2000 (Fredriksbergs mosse)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård (delvis) Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D1E06
Areal:	0,9 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2006-07-12 (Ekologgruppen), komplettering 2008-07-10

Områdesbeskrivning

Fredriksbergs mosse är belägen i sydvästra delen av Svartskylle naturreservat. Kärrret ligger vackert beläget i en sänka i ett för övrigt mycket kuperat och öppet beteslandskap. I sänkan finns det också högmossevegetation med bland annat flera olika arter vitmossor samt ljung, rosling och tranbär.

Kärrret är topogent med en något tuvig struktur. Vanliga rikkärrsarter är slankstarr, loppstarr, majviva, ängsvädd, kärrsälting och guldspärrmossa. Enstaka förekomst av de typiska rikkärrsarterna majnycklar, ängsnycklar, kärrknippprot, näbbstarr, slätterblomma, tätört och späd skorpionmossa finns också i kärrret.

Av andra arter kan nämnas darrgräs, trådstarr, hirsstarr, flaskstarr, nattviol, kärrtistel, småvänderot, knapptåg och tuvåtäl. Blåtätel förekommer mycket rikligt i större delen av kärrret liksom småplantor av björk.

Rödlistade arter

Loppstarr och majnycklar.

Hävdförhållanden

Hela området betas av nötkreatur. Hävdstatusen är god, men lövsly är vanligt förekommande över stora ytor.

Ingrepp och störningar

Fredriksbergs mosse är troligen dränerad genom ett delvis igenvuxet dike som sträcker sig utmed norra kanten av rikkärret.

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning. Det finns behov av röjning av sly. Det bör göras en översyn av de brunnar som finns i området för att se hur hydrologin kan förbättras.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

148. Ljungatorpskärret

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 800 m öster om Baldringe kyrka
Ekokartblad:	02D1F
Områdesskydd:	Natura 2000 (Ljungatorpskärret) Landskapsbildsskydd (delvis) Strandskydd
Planunderlag:	Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram (delvis) Ängs- och betesmarksinventeringen (delvis)
VMI objekts ID:	M02D1F02
Areal:	0,5 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta, axagvegetation på fastmatta och mindre område med mjukmatta utan vegetation.
Inventeringsdatum:	2006-06-20 (Ekologgruppen), komplettering 2007-06-13

Områdesbeskrivning

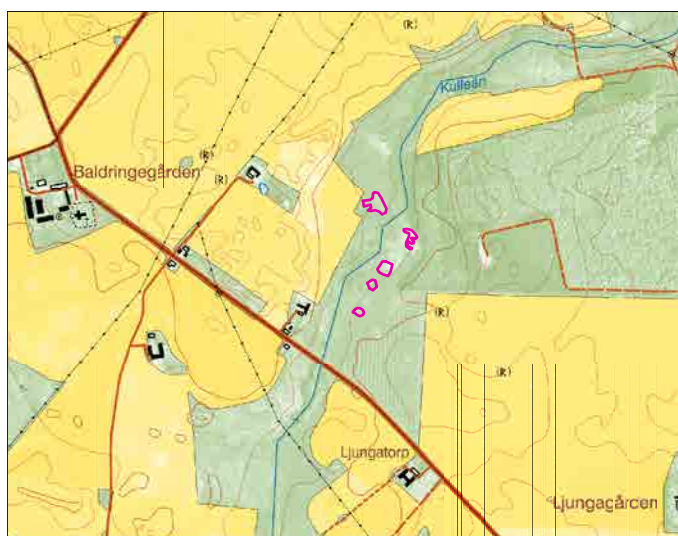
Ljungatorpskärret består av flera värdefulla extremrikkärrensytor som ligger på båda sidorna utmed Kulleån, som kantas av alskog. Betesstrycket har varierat kraftigt genom åren och påverkat florans negativt. Arter som till exempel sumpgentiana, stor ögontröst och brudsporre tycks nu vara försvunna (Olsson m fl, 2003).

I Ljungatorpskärret finns både soligena och topogena rikkärrensytor. I områdets södra del finns två sänkor med rikkärrevegetation. I kärrensänkorna växer flera olika rikkärressmossor, bland annat kamtuffmossa, kalltuffmossa och kalkkällmossa, arter som indikerar källpåverkan. Här påträffas också arter såsom vippstarr, trubbtåg och blåtåg. I Ljungatorpskärrets alla kärrensytor växer dessutom rikligt med späd skorpionmossa.

En av de mellersta kärrensytorna utgörs av ett axagkärre. Norra halvan av axagkärret var frånstängslat och därmed ohävdad vid inventeringstillfället (men ingår från och med 2009 i den nya betesfällan). I axagkärret växer bland annat trubbtåg, blåtåg, majviva, slätterblomma, tätört, småvänderot, kärrojohannesört, tagelsäv, slankstarr och näbbstarr. I kärret förekommer även hybriden mellan axag och knappag.

I den nordöstra kärrensytan som varit ohävdad länge (men som från och med 2009 ingår i den nya betesfällan) dominerar vass och trubbtåg. Andra vanliga arter i denna kärrensytan är slankstarr, näbbstarr, vippstarr och bandpraktmossa. Här växer också majnycklar, kärrojohannesört, tagelsäv, kärrenkippot, tätört, kalkkällmossa och fetbålmossa.

I den nordvästra kärrensytan, som ligger väster om Kulleån, domineras fältskiktet av trubbtåg och vass.

Rödlistade arter

Blåtåg, kärrjohannesört och majnycklar.

Hävdförhållanden

Några av kärrytorna har varit frånstängslade och därmed ohävdade fram till 2009 då ett nytt stängsel uppfördes för att införliva de ohävdade rikkärrytorna i betesmarken och för att få till stånd ett bättre betestryck. Tidigare betades merparten av området med hästar, men sedan det nya stängslet satts upp betas hela området även av highland cattle. Uppslag av sly och buskar förekommer inom området. Området är mycket välbesökt av vildsvin som trampar och bökar upp marken.

Axagkärret

Ingrepp och störningar

Kulleån som går rakt igenom området är ett dikningsföretag. Rensning av diket bedöms ha en negativ effekt på rikkärrytorna.

Behov av skötselåtgärder

För att få till stånd en bättre skötsel av Ljungatorpskärret upprättade Länsstyrelsen 2009 ett skötselavtal med markägaren för om- och nystängsling av området. Detta för att få hävd på alla rikkärrytorna och ett hårdare betestryck.

Röjning av sly och buskar är behövligt då al håller på att växa in i rikkärrytorna, särskilt i dess kanter. Kompletterande slåtter av vass och trubbtåg är önskvärt.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

Nordvästra ytan väster om Kulleån.

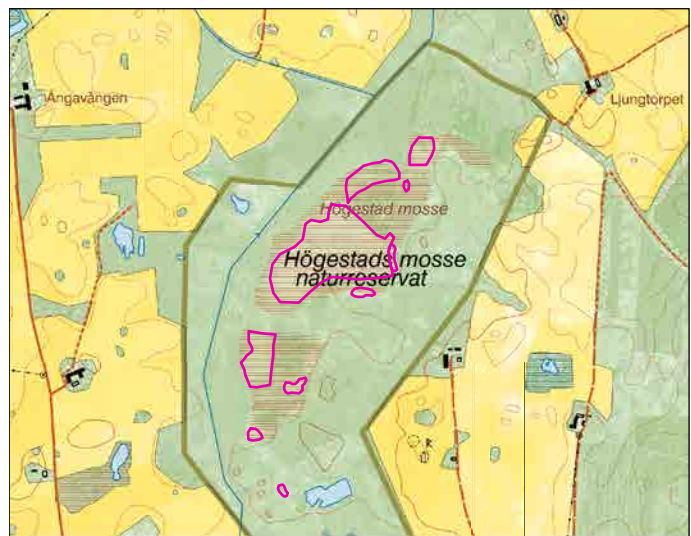
149. Högestads mosse

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 2,4 km väster om Högestad
Ekokartblad:	02D1F
Områdesskydd:	Naturreservat (Högestads mosse) Natura 2000 (Högestads mosse)
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Myrskyddsplan för Sverige Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	M02D1F01
Areal:	7,4 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta omväxlande med brunmossdominerade områden på mjukmatta.
Inventeringsdatum:	2006-06-16 (Ekologgruppen), komplettering 2007-06-07

Områdesbeskrivning

Högestads mosse består av flera rikkärnsytor som ligger utspridda i ett större våtmarksområde som är naturreservat sedan 1961. Området användes som slätteräng i början av 1800-talet. På en karta från år 1838 är stora delar av området utmärkt som torvmosse där man hade torvtäkt. Troligtvis har området i början av 1900-talet återigen hävdats genom slätter. Under 1900-talet har hävden sedan omförts till bete.

I Högestads mosse finns många växtsamhällen, från torra växtsamhällen till kalkfuktängar och blöta kärr. Kärren är huvudsakligen topogena och flera innehåller inslag av kalkfuktäng. Ett litet delobjekt som ligger i den östra delen är soligent. Avgränsningen mellan rikkärr och kalkfuktäng är otydlig.

Högestads mosse är mycket artrik. Späd skorpionmossa och trubbtåg förekommer rikligt i vissa ytor. Andra vanliga rikkärnsarter är slankstarr, näbbstarr, vippstarr, majnycklar, ängsnycklar, kärrknipprot, gräsull, vildlin, loppstarr och majviva. Enstaka individer av brudsporre förekommer i området. Av mossorna kan nämnas kärrspärrmossa, kalltuffmossa, klotuffmossa, kalkkällmossa och gyllenmossa. I reservatet växer stor ögontröst (som enligt den svenska rödlistan är starkt hotad och har ett eget åtgärdsprogram), kärrjohannesört och blåtag.

Vid snäckinventeringen 2006 påträffades den rödlistade kalkkärrsgrynsnäcka samt smalgrynsnäcka. Smalgrynsnäcka är liksom kalkkärrsgrynsnäcka medtagen i EU:s art- och habitatdirektiv.

Andra vanliga arter i kärrområdena är blåtåtel, bladvass, vattenklöver, älggräs och flaskstarr.

Rödlistade arter

Loppstarr, majnycklar, blåståg och stor ögontröst.

Kärrjohannesört (Lunds Bot. För.)

Kalkkärrsgrynsnäcka (Ted von Proschwitz, 2006)

Hävdförhållanden

Högestads mosse betas av nötkreatur och hävden är svag till måttlig. I norra delen finns ett område med stor ögontröst som hävdas genom slåtter för att gynna arten.

Ingrepp och störningar

Flera diken, en del mer eller mindre igenväxta, finns i området men de anses inte ha någon större påverkan på rikkärrets finaste delar. Näringsläckage från kringliggande åkrar kan ha en negativ påverkan på rikkärrens ytorna. En damm är grävd vid den större rikkärrensytan. I söder finns det gamla torvtäcker.

Behov av skötselåtgärder

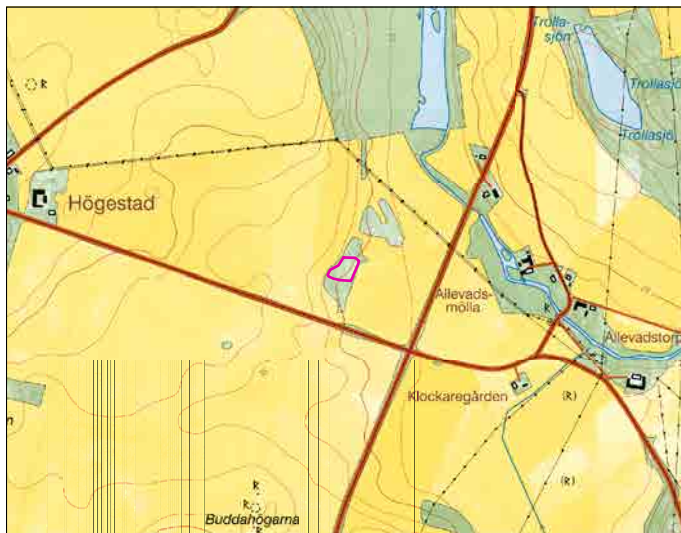
Betetrycket behöver ökas. Fällindelningen av Högestads mosse som helhet kan behöva ändras för att rikta betetrycket till vissa partier och perioder, till exempel är det viktigt att ha i åtanke att brudsporre gynnas av sent bete. Fortsatt slåtter med skärande/klippande redskap i området med stor ögontröst. Det finns ett behov av kompletterande slåtter av ohävsvegetation, främst av vass men även av trubbtåg, älggräs och vippstarr. Det finns visst behov av röjning av sly i vissa ytor. Eutrofieringen bör minskas.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

150. Högestad - Allevads mölla

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 1 km öster om Högestad
Ekokartblad:	02D0F
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram
VMI objekts ID:	M02D0F03
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med brunmossvegetation på fastmatta samt bäckdråg med permanent vatten.
Inventeringsdatum:	2007-05-23, komplettering 2007-06-11

Områdesbeskrivning

I trakten kring Högestad finns ett extremrikkärr som ligger inklämt som ett impediment i ett åkerdominerat landskap. Stora åkrar breder ut sig runt om rikkärret. På grund av den extremt höga kalkhalten kan ändå exklusiva rikkärtsarter växa i området trots näringsläckage från de omkringliggande åkrarna.

Extremrikkärret är soligent och hyser många arter som indikerar att området är mycket kalkrikt och källpåverkat. Trubbtåg är rikligt förekommande i kärret. Kärrknipprot, majviva, tätört, slankstarr, näbbstarr och vippstarr är också vanliga. Vidare finns kärrjohannesört, ängsnycklar, slätterblomma, kärrspira och ängsvädd. Av mossor dominerar späd skorpionmossa och klotuffmossa som indikerar källpåverkan. Andra mossor i kärret är till exempel kärrbryum, guldspärrmossa, stor fickmossa, kalltuffmossa och kalkkällmossa. I kärrets centrala del finns fina artrika bäckdråg med lågvuxen vegetation och blekeutfällning. Närmast kring själva rikkärtrytan växer bland annat vass och högörtsvegetation (till exempel älggräs, hampflockel, dunört och kåltistel).

Rödlistade arter

Kärrjohannesört

Hävdförhållanden

Kärret har varit ohävdad fram till 2008, då skötselåtgärder påbörjades.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från omkringliggande åkrar som bedöms ha en stark generell påverkan på kärret och våtmarksområdet runt omkring.

Behov av skötselåtgärder

Extremrikkärret bör skötas genom slåtter (med skärande/klippande redskap).

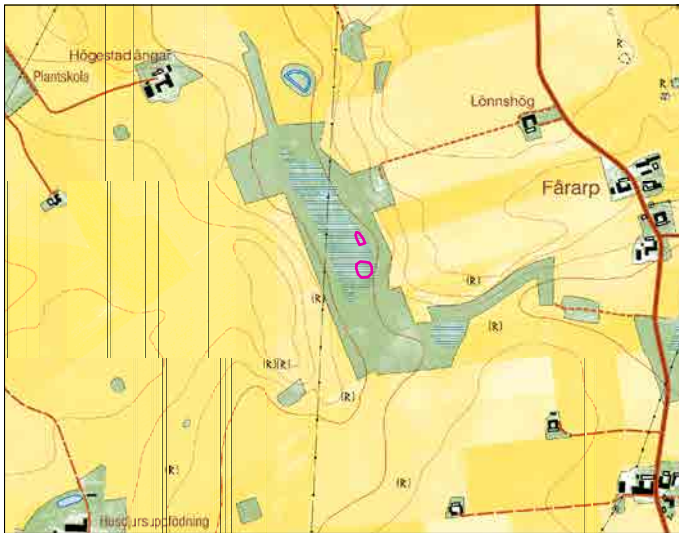
Ett skötselavtal upprättades under 2008 mellan Länsstyrelsen och brukaren angående skötselåtgärder i kärret. Uppdraget bestod av röjning/slåtter av trubbtåg, vass och högortsvegetation (rosendunört, hampflockel, älggräs och kåltistel). Avtalet har förnyats för 2009.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

151. Fårarps mosse

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 2,6 km nordost om St. Herrestad
Ekokartblad:	02D0G
Områdesskydd:	Strandskydd
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet Länsstyrelsens naturvårdsprogram Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,2 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gles gräs-/starrvegetation på mjukmatta/lösbotten.
Inventeringsdatum:	2007-05-22

Områdesbeskrivning

Landskapet där Fårarps mosse ligger är småkuperat och till stora delar uppodlat. Extremrikkärret ligger i en flack öppen betesmark med fuktängar och friska marker runt omkring. Norra delen av betesmarken sluttar åt väster mot vassdominerade blöta partier, där det finns strandpadda.

Extremrikkärret består av två ytor som båda är soligena. Vatten rinner ned för sluttningen. Vippstarrs-ruggar och vass omger kärret i västra kanten. Den södra ytan är mer välutvecklad och hyser fler arter än den norra ytan. I kärrets blötaste partier finns gott om kransalger som är kalkinlagrade.

Vanliga rikkärrsindikatorer är exempelvis näbbstarr, majnycklar, kärrjohannesört, kärrspira och ängsvädd. I bottenkiktet finns bland annat späd skorpionmossa, guldspärrmossa, bandpraktmossa och kärrbryum. Kalkkällmossa och klotuffmossa som båda indikerar källpåverkan finns också i kärret. Andra arter som växer i kärret är till exempel småvänderot, flaskstarr, kabbleka, agnsäv och spjutmossa.

Stor ögontröst har funnits i området, men inte påträffats de senaste åren.

Rödlistade arter

Majnycklar och kärrjohannesört.

Hävdförhållanden

Hela området ingår i en stor betesfälla som betas av nötkreatur. Kärret är välhävdad förutom i den norra delen där det finns en del vass.

Ingrepp och störningar

Näringsläckage från omkringliggande åkermark bedöms ha en stark generell påverkan på kärret. Det finns ett dike som ansluter i väster som bedöms ha en svag generell påverkan på kärret.

Behov av skötselåtgärder

Skötseln av betesmarken behöver ses över noggrant med tanke på att stor ögontröst inte påträffats de senaste åren. Fortsatt bete är önskvärt, men betestrycket kan behöva ändras med tanke på stor ögontröst. Fällindelningen bör ses över. Det finns ett behov av kompletterande slåtter av vass i den norra delen.

Bedömning av bevarandestatus

Otillräcklig bevarandestatus

Komplettering 2010: Kupolkärr i norra Fårarps mosse

Den 7 juli 2010 gjordes en kompletterande inventering av ett kupolkärr i norra delen av Fårarps mosse. Kupolen ligger dold inne bland videbuskage, men när man väl hittar den så är den väldigt tydlig, ett par meter hög. Förutom vide omges den även av vippstarr och bladvass. Uppe på den gungande kupolen, med sitt fina täcke av brunmossor, förekommer också blötare små sänkor med kransalger och kalkutfällningar. I söder övergår kupolen i ett topogent kärr.

Kärret är ett extremrikkärr och mjukmattan av brunmossor innehåller arter såsom kärrbryum, guldspärrmossa, kamtuffmossa, klotuffmossa, kalkkällmossa och späd skorpionmossa. Även spjutmossa förekommer i mosskiktet. Bland kärlväxterna kan nämnas bäckbräsma, vildlin, kärrspira, tätört, majviva, ängsvädd, kärrsälting, slankstarr, näbbstarr och tagelsäv. Övriga arter som inte indikerar rikkärr är exempelvis kärrfibbla, darrgräs, småvänderot, vattenklöver, trindstarr, hirsstarr och flaskstarr.

Vid besöket 2010 var betesfällan där kärret ligger ohävdad. Bladvassen har börjat sin inmarsch på kupolen och de förekommande videbuskarna måste hållas under uppsikt, så att inte kupolen växer igen. Betesmarken behöver betas och det finns ett behov av slåtter av vassen så att denna trycks tillbaka från kupolen.

152. Fröslöv

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 2,7 km väster om Löderup
Ekokartblad:	01D9I
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,02 ha
Naturvärdesklass:	4
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med trubbtågvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2008-07-09

Områdesbeskrivning

Ett par kilometer väster om Löderup ligger två extremrikkärr med trubbtågvegetation, det ena tillhör Fröslöv och det andra Gyllerup (Gyllerupsgård, Nr 153). Båda trubbtågekärren ligger i kanten av en höjdrygg i ett annars åkerdominerat landskap mellan Gyllerupsgård och Hedvigsdal.

Kärret i Fröslöv ingår som en del i en större betesmark. Det domineras helt av trubbtåg, en art som för övrigt inte finns på så många lokaler i Skåne. Kärret saknar brunmossor och andra rikkärrsindikatorer men är medtagen i inventeringen på grund av att trubbtåg är så pass ovanlig i Skåne.

Enligt Lunds Botaniska Förening ska det finnas majnycklar i området.

Rödlistade arter

-

Hävdförhållanden

Området betas av hästar. Trubbtågekärret är endast svagt betespåverkat.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

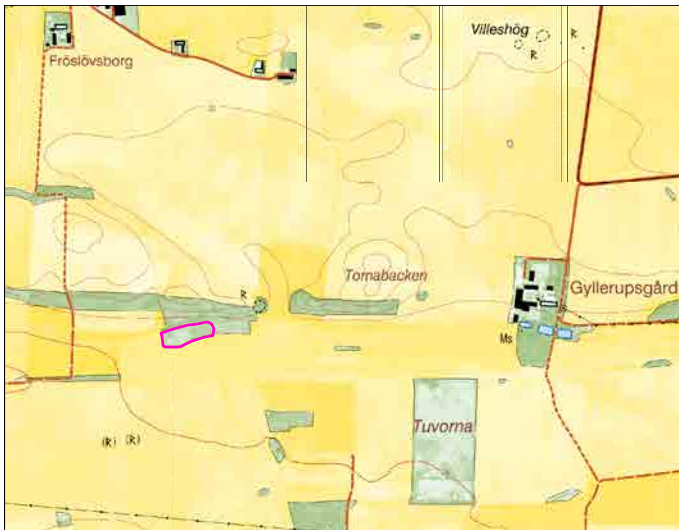
Fortsatt bete. Trubbtågen behöver slås av och föras bort från kärret så att inte förna ansamlas år från år. Om man inte slår trubbtågen kommer inte några andra rikkärtsarter kunna få chansen att etablera sig i området. Som en inledande restaureringsåtgärd kan bränning tillämpas i kärret för att bli av med gammal förna.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

153. Gyllerupsgård

Kommun:	Ystad
Läge:	Ca 2,3 km väster om Löderup
Ekokartblad:	01D9I
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Riksintresse för naturvård Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,6 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr på fastmatta med framför allt trubbtågvegetation, men även bladvassvegetation och högrötsvegetation.
Inventeringsdatum:	2007-10-31, komplettering 2008-07-09

Områdesbeskrivning

Ett par kilometer väster om Löderup ligger två extremrikkärr med trubbtågvegetation, det ena tillhör Gyllerup och det andra Fröslöv (Nr 152). Båda trubbtågekärren ligger i kanten av en höjdrygg i ett annars åkerdominerat landskap mellan Gyllerupsgård och Hedvigsdal.

Området där trubbtågekärret är beläget odlades enligt markägaren fram till för 25 år sedan och är täckdikat. Därefter har det bara stått ohävdad. Övrig våtmark består av ett hav av rosendunört.

Kärret domineras helt av trubbtåg, en art som för övrigt inte finns på så många lokaler i Skåne. Kärrjohannesört, som är rödlistad, finns utspridd i kärret och i omkringliggande våtmarksområde, härav den höga naturvärdesklassningen. Kärret saknar helt brunmossor och andra rikkärrensindikatorer men är med i inventeringen på grund av att trubbtåg är så pass ovanligt i Skåne. Andra arter i kärret är vass, rosendunört (dominant), gåsört, kärrtistel och luddtåtel.

Rödlistade arter

Kärrjohannesört

Hävdförhållanden

Området är ohävdat och det finns mycket gammal förna.

Ingrepp och störningar

Flera stora gropar har grävts i kärret för att rensa täckdikningsrör. Jordmassorna har lagts upp mitt i kärret och har precis som täckdikningen en stor negativ påverkan på kärret. Kärret påverkas också negativt av näringsläckage från omkringliggande åkrar.

Behov av skötselåtgärder

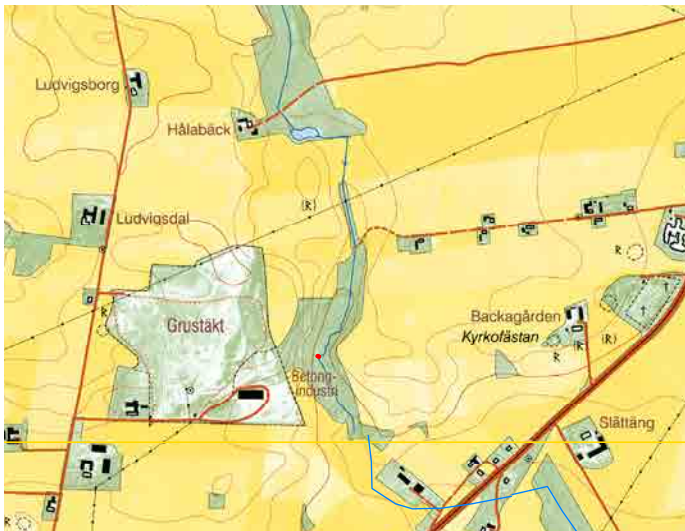
Trubbtågen behöver slås av och föras bort från kärret så att inte förna ansamlas år från år. Om man inte slår trubbtågen kommer aldrig några andra rikkärrsarter kunna få chansen att etablera sig i området. Som en inledande restaureringsåtgärd kan bränning tillämpas i kärret för att bli av med gammal förna. De stora grävda hålorna bör fyllas igen.

Bedömning av bevarandestatus

Icke gynnsam bevarandestatus

155. Herrestad (komplettering 2010)

Kommun:	Ystad
Läge:	1,5 km sydväst om Stora Herrestad
Ekokartblad:	02D0F
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	-
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,003 ha
Naturvärdesklass:	2
Vegetationstyp:	Extremrikkärr med gräs-/starrvegetation på fastmatta.
Inventeringsdatum:	2010-06-07

Områdesbeskrivning

I en betad dalgång strax öster om grustäkten mellan Stora Herrestad och Öja finns ett litet rikkärr. Kärrret, som är ett extremrikkärr, ligger i dalbotten strax väster om vattendraget. Kärrret är sluttande (soligent) och bara några kvadratmeter stort. Här växer bland annat näbbstarr, majnycklar och kärrsälting. Andra arter som förekommer i kärrret är till exempel älggräs, ängsvädd, hirsstarr, darrgräs, småvänderot, ängsull, gulvial, humleblomster, hundstarr och plattstarr. I mosskiktet förekommer arter såsom källtuffmossa, klotuffmossa, stor fickmossa och bandpraktmossa. Även spjutmossa förekommer i kärrret.

Rödlistade arter

Majnycklar

Hävdförhållanden

Området betas av nötkreatur. Hävden är god.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Fortsatt bete i nuvarande omfattning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

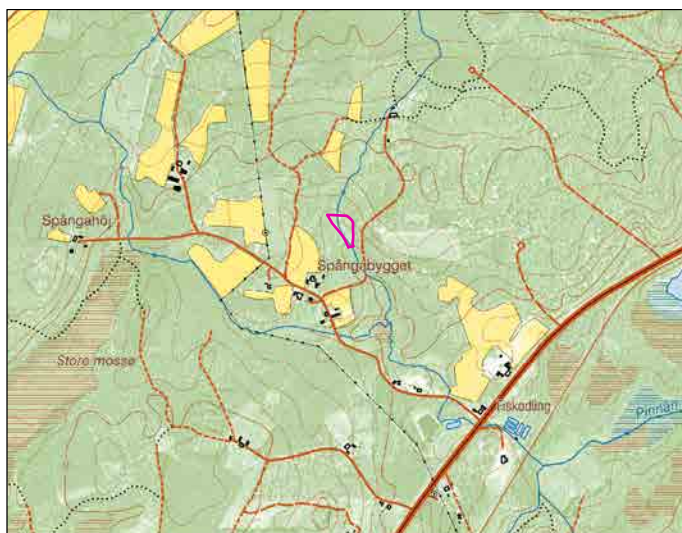
Örkelljunga kommun

154. Spångabygget

154. Spångabygget

Kommun:	Örkelljunga
Läge:	Ca 2,3 km sydväst om Åsljunga
Ekokartblad:	03C8J
Områdesskydd:	-
Planunderlag:	Länsstyrelsens naturvårdsprogram Kommunens naturvårdsplan Ängs- och betesmarksinventeringen
VMI objekts ID:	-
Areal:	0,3 ha
Naturvärdesklass:	1
Vegetationstyp:	Medelrikkärr med gräs/starrvegetation på fastmatta, tuvor med risvegetation. Inslag av bäckdråg.
Inventeringsdatum:	2006-08-11, 2007-07-17

Områdesbeskrivning

Slätterängen vid Spångabygget är ett fint medelrikkärr som ligger i en blandskog på Hallandsåsens sydsluttning mellan Örkelljunga och Åsljunga. Eftersom rikkärr i urbergsbygder är mycket ovanliga är ängen vid Spångabygget ett ovärderligt natur- och kulturområde som visar på vårt kulturarv. Medelrikkärret har inslag av både fattigkärr- och rikkärrsvegetation, vilket gör att det blir varierat och attrikt.

Området lär vid byns laga skifte på 1840-talet ha varit ängsmark. På Häradskartan från 1930-talet är kärret markerat som sidvallsäng (fuktig sidlänt äng). Slättern pågick in på 1940-talet då slätterhävden upphörde och kärret började växa igen. Förr släpptes de skogsbetande djuren in i ängen för efterbete efter att slättern var utförd. Även efter det att slättertraditionen upphörde i samband med andra världskrigets slut lät man nötkreaturen beta i området under sommar och höst till en bit in på 1960-talet. I början av 1990-talet röjdes kärret och slättern återupptogs.

Kärret är sluttande (soligent). Där det planar ut i söder är det mycket blött och här växer rikligt med myrlilja och ett par små bestånd med kärrull. Förutom en liten bäck i kärrets västra del finns flera dråg. I kärret finns stora tuvor av vitmossor, på vilka det växer tranbär, klockljung och blåbär. Loppstarr finns spridd i hela området. Ängsstarr, gräsull, kärrsälting, tätört och tagelsäv är vanliga. I bottenskiktet växer

flera olika arter av vitmossor, exempelvis är purpurvitmossa mycket vanlig. Späd skorpionmossa, guldspärrmossa, fetbålmossa och kärrbryum är också vanliga rikkärrsmossor i kärret.

Andra arter som påträffas i kärret är till exempel darrgräs, småvänderot, blåtåtel, älggräs, hundstarr, granspira, hirsstarr, rundsilesår, sumpstarr, nålstarr, hampflockel, kärrfibbla, knägräs, ängsfryle och spjutmossa. Vattenklöver förekommer rikligt i ängen. Kambräken växer i den övre delen av kärret.

Rödlistade arter

Loppstarr och granspira.

Hävdförhållanden

Örkelljungabygdens Natur hävdar ängen på traditionellt sätt genom årlig lieslåtter i början av augusti månad. Eftersom ängen är svårnådd kan inte höet tas tillvara utan bärs bort från ängen cirka en vecka efter slåttern och läggs i dess utkant. På våren fagas området från nedfallna grenar och gamla löv.

Ingrepp och störningar

-

Behov av skötselåtgärder

Slätterängen sköts mycket bra i dagsläget och bör göras så även framöver. Kärret skulle må bra av att tall, al och brakved tas ned så att ytan blir större och inte skuggas för mycket av träd och buskar. Högvuxna och konkurrenskraftiga arter som till exempel älggräs, hampflockel, luddtåtel och blåtåtel bör hållas under uppsikt så att de inte ökar i utbredning.

Bedömning av bevarandestatus

Gynnsam bevarandestatus

Tack

Johan Dahlberg, vår mossexpert och inventeringskollega! Hur hade de långa inventeringsdagarna varit utan dig och din hjälp? Du har gett oss många glada skratt och roliga minnen!

Den störste stöttestenen i arbetet har varit Göran Mattiasson som vi vill tacka för all hjälp och allt fantastiskt stöd som vi fått med rikkärrsarbetet i Skåne. Det är tack vare dig Göran som arbetet med Skånes rikkärr kom igång! Vi vill även rikta ett stort tack till Gösta Regnéll för all hans hjälp och uppmuntran! Sebastian Sundberg och Kalle Mälson har fått stå ut med alla våra omöjliga och envisa frågor och ifrågasättande av metodik och datalagring, tusen tack till er! Kalle, vi uppskattar dessutom att du visade oss hur lömska de skånska vippstarrkärren kan vara.

Vi tackar också hjärtligt alla dem som gett oss värdefulla tips och synpunkter under inventeringens och rapportskrivandets gång. Tack alla ni kommunekologer, Lunds Botaniska Förening, naturskyddsföreningar, Skogsstyrelsen och alla ni andra som har hjälpt oss i tid och otid. Många kollegor har bistått med värdefull information och hjälp - Tack! Vi vill speciellt tacka Kristian Nilsson för att han har agerat viktigt bollplank under hela arbetets gång!

Inte att förglömma är alla de markägare, arrendatorer och ideella föreningar som vi hittills har haft kontakt med och som välvilligt ställt upp och utfört åtgärder i våra fantastiska rikkärr. Utan er bevaras inte de skånska rikkärren!

Vi vill rikta ett stort tack till Johanna Ragnarsson som med sin ordningsamhet, struktur och sina checklistor har hållit oss på banan. Det är Johanna som gjort allt redigerings- och layoutarbete – det är hon en riktig fena på!

Helena Bager och Anette Persson

Referenser

- Andersson, J. 1999. Dokumentation av vegetationen på sidvallsängen vid Slottet. Opubl.
- Andersson, J. 2000. Markanvändning och vegetation på Stora Harrie mosse, 2000.
- Appelgren, L. 1998. Mossfloran på slätterängar vid Slottet och Ledtorpet på Hallandsåsen. Opubl.
- ArtDatabanken. 2007. Arter & naturtyper i habitatdirektivet – tillståndet i Sverige 2007.
- Bendtsen, J. & Grahn, J. 2003. Rikkärr – en indikator för miljömålet Ett rikt odlingslandskap. Länsstyrelsen i Skåne län. Skåne i utveckling 2003:21.
- Bohlin, A. 2007. Vegetations- och floraförändringar under 1900-talet. Svensk Bot. Tidskr. 101:1.
- Bromölla kommun, 2004. Översiktligt Natur- och Kultur -Miljövårdsprogram.
- Båstads kommun. 1998. Naturvårdsprogram för Båstads kommun, 1998.
- Dahlberg, J. 2007. Upplevelser och artfynd från några Skånska rikkärr. Myrinia 17(1) s. 4-14.
- Ekologgruppen. 1987. Vegetationsundersökning av Bjärekustens naturreservat.
- Ekologgruppen. 1993. Småvatten och våtmarker i Svedala kommun, sammanställning och fältinventering. Miljö-nämnden i Svedala kommun.
- Ekologgruppen. 1997. Inventering av rikkärren Stora Harrie mosse och Allarps mosse i Kävlinge kommun 1997. Miljö- och Teknikförvaltningen i Kävlinge kommun.
- Ekologgruppen, 2006. Vegetation i Allarps mosse 1997 och 2006. Kävlinge kommun Miljö & Teknik.
- Ekologgruppen. 2007. Inventering av 58 rikkärr i Skåne. - Basinventering och uppföljning inom Natura 2000. – Inventering inom ramen för Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr. Länsstyrelsen i Skåne län. Opubl.
- Emanuelsson, U. m fl. 2002. Det skånska kulturlandskapet. Årsbok, Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Eslövs kommun, 2007. Naturvårdsprogram för Eslövs kommun.
- Flodin, L-Å. & Gunnarsson, U. 2008. Vegetationsförändringar på mossar och i kärr i Halland. Svensk Bot. Tidskr.102 :3-4.
- Försvarsmakten Södra Skånska Regementet, Fortifikationsverket FA Syd. Remissversion 2009-01-08. Revingsheds övningsfält, Övnings- och miljöanpassad skötselplan ÖMAS.
- Gärdenfors, U. 1994. Snäckor i kärr. Skånes natur. Natur på retur. Årgång 81.
- Hammarstedt, O. 2005. Dagfjärilar och bastardsvärmare på 25 lokaler i Skåne. Länsstyrelsen i Skåne län.
- Hannon, G. & Gustafsson, M. 2004. Slottet - historien om en slätteräng. Svensk Bot. Tidskr. 98:3-4.
- Helsingborgs kommun. 1995. Naturvårdsplan för Helsingborgs kommun.
- Hylander, K. & Lönnell, N. 2001. Mossfloran i olika typer av rikkärr i Stockholms och Södermanlands län. Svensk Bot. Tidskr. 95:4.
- Hässleholms kommun. 2005. Naturvårdsprogram för Hässleholms kommun.
- Höganäs kommun. 1997. Naturvårdsplan för Höganäs kommun.
- Hörs kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Hörs kommun, underlagsdel.

- Johansson, A. 1989. Våtmarker i Kristianstads län. Del 1. Länsstyrelsen i Kristianstads län.
- Johansson, A. 1989. Katalog över inventerade våtmarker i Kristianstads län. Del 2. Länsstyrelsen i Kristianstads län.
- Johansson, J. 1991. Slätterdag i Spångabygget. Artikel i tidskrift för Örkelljungabygdens Natur, Alcedo, september 1991.
- Klippans kommun. 2008. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Kristianstads kommun, 2001. Naturen i Kristianstad- ett urval av områden med höga naturvärden.
- Kävlinge kommun. 2002. Naturvårdsprogram för Kävlinge kommun.
- Landskrona kommun. 1994. Rönneberga backar, Östra sluttningen, vegetationsinventeringar 1993-1994.
- Landskrona kommun, 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.
- Larsson, A. 1994. Kalkkärr och kalkfuktängar. Skånes natur. Natur på retur. Årgång 81.
- Lindrup, B. 1993. Våtmarksinventering i Malmöhus län. Länsstyrelsen i Malmöhus län. Meddelande nr 1993:4.
- Lunds kommun. 2006. Grönstruktur- och naturvårdsprogram för Lunds kommun - bevarande och utveckling.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2006. Vad är ett rikkärr? (Broschyr).
- Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1983. Kuststräckan Fårabäck-Edenryd, historisk markanvändning och naturvärden. Ekologgruppen.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1984. Ullstorpsdalen - en naturinventering. Ekologgruppen.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1985. Simris strandäng - en naturinventering av betesmarkerna mellan Simrislund och Brantevik. Ekologgruppen.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1987. Vegetationsundersökning av Bjärekustens naturreservat. Ekologgruppen.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1989. Katalog över inventerade våtmarker i Kristianstads län.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1996. Ängs- och Hagmarker i Kristianstads län.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1979. Våtmarker i Malmöhus län. Meddelande nr 1979:4.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1980. Välleröds kärr i Fyledalen. Vegetationsbeskrivning och skötselplan. Naturvårdsenheten. Meddelande nr 1980:2.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1981. Stångby mosse. Naturvårdsenheten. Meddelande nr 1981:1.
- Länsstyrelsen i Skåne län. 2003. Från Sandhammaren till Kullaberg - Naturvårdsprogram för f.d. Malmöhus län. Skåne i utveckling 2003:52.
- Länsstyrelsen i Skåne län. 2007. Våtmarksstrategi för Skåne. Fler, större, grönnare och mångsidigare. Skåne i utveckling 2007:5.
- Länsstyrelsen i Skåne län. 2008. Kommer vi i mål? Uppföljning av Skånes miljömål och miljöhandlingsprogram. Miljö och hälsa. Skåne i utveckling 2008:4.
- Magnusson, N.H., Lundqvist, G. & Regnéll, G. 1963. Sveriges geologi. Stockholm

- Mattiasson, G. m fl. 1971. Skyddsvärda myrar i södra Sverige. Avd. för ekologisk botanik, Lund. Meddelande Nr 13 från Forskargruppen för skötsel av naturreservat.
- Mattiasson, G. 2006. Utkast om axag i Skåne 2006. Opubl.
- Mattiasson, G. 2007. Utkast om trubbtåg. Opubl.
- Mattiasson, G. 2008. Finns gräsull kvar i Skåne år 2050?. Botaniska Notiser 141:3-4.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2003. Den nya nordiska floran.
- Mälson, K. & Hallbäcken, L. 2007. Instruktion för lagring av data från inventeringen av rikkärr. Ver 3.0. 2007-11-20. Länsstyrelsen i Uppsala län/SLU Miljödata.
- Mälson, Kalle. 2008. Plant responses after drainage and restoration in rich fens. Uppsala universitet.
- Naturskyddsföreningen i Kullabygden. 2007. Zackows mosse - restaurering av ett rikkärr.
- Naturvårdsverket. 1983. Skötsel av kalkkärr och kalkfuktängar. Förhållanden i Sydsverige. Skötsel av naturtyper, nr 1
- Naturvårdsverket. 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000.
- Naturvårdsverket. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av stor ögontröst (*Euphrasia rostkoviana ssp. rostkoviana*). Rapport 5589.
- Naturvårdsverket. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av svarttåg (*Juncus anceps*). Rapport 5632.
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige, delrapport: Objekt i Götaland. Rapport 5670.
- Naturvårdsverket. 2009. Våtmarksinventeringen – resultat från 25 års inventeringar. Nationell slutrapport för våtmarksinventeringen (VMI) i Sverige. Rapport 5925.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Olsson, K-A. 2007. Vad har hänt? Floraförändringar i Skåne de senaste 50 åren. Länsstyrelsen i Skåne län. Natur och Kultur 2008:4.
- Persson, A. & Möller M-J. 1995. Vegetationsförändringar i ett kalkkärr och på en kalkfuktäng. Ekol. Inst. Lunds univ.
- Porenus, A. m fl. Skånes orkidéer – då och nu. Länsstyrelsen i Skåne län. Arbetsmaterial 2009.
- Regnéll, G. 1976. Den sydsvenska kalkfuktängen i litteraturen. Meddelande från avd. för Ekol. Bot., Lunds Univ. Årg 4, nr 3, april 1976.
- Regnéll, G. 1982. Kalkfuktängar i södra Sverige. Naturvärden och skötselproblem. Meddelande från växtekol. inst., Lunds Univ. nr 48.
- Schneider, C. & Levenskog, P. 2007. Värdefulla ängar och betesmarker i Skåne. Länsstyrelsen i Skåne län.
- Simrishamns kommun, 2009. Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun. Remissupplaga.
- Sjöbo kommun. 2001. Naturvårdsplan för Sjöbo kommun. Remissupplaga.
- Skurups kommun. 1994. Naturvårdsplan Skurups kommun.
- SNA. 1999. Atlas över Skåne.
- Sundberg, S. 2004. Underlag till övervakningsprogram för rikkärr. Slutversion 2004-02-10. Avd f växtekologi, Evolutionsbiologiskt centrum, Uppsala universitet.

- Sundberg, S. 2005. Mossor i rikkärr (7230) och i källor med tuffbildning (7220). Avd f växtekologi, Uppsala universitet.
- Sundberg, S. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr inklusive arterna gulyxne *Liparis loeselii* (NT), kalkkärrsgrynsnäcka *Vertigo geyeri* (NT) och större agatsnäcka *Cochlicopa nitens* (EN). Naturvårdsverket. Rapport 5601.
- Sundberg, S. 2006. Instruktion för inventering av rikkärr. Version 1.0. Länsstyrelsen i Uppsala län.
- Sundberg, S. 2007. Instruktion för inventering av rikkärr. Version 2.0. Länsstyrelsen i Uppsala län.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.
- Tomelilla kommun. 2009. Naturvårdsprogram för Tomelilla kommun. Remissupplaga.
- Trelleborgs kommun. 2003. Naturvårdsplan för Trelleborgs kommun. Opubl.
- Trelleborgs kommun. 2006. Ansökan om bidrag för ”Smyge kärr”.
- Tryggesson, O. 2007. Orkidéer på Åraslövs mosse. Natur i Göinge. Årsskrift för Göinge biologiska förening, Nr. 38. 2007.
- Tyler, C. 1975. Örups kalkkärr, vegetationsbeskrivning och skötselplan. Meddelande från Avdelningen för Ekologisk botanik, Lunds Universitet, Årg. 3 Nr 9.
- Tyler, C. 1981. Sydsvenska kalkkärr. Hävd i gången tid och sköselförslag för framtiden. Meddelande från Växtekologiska institutionen, Lunds universitet, nr 47.
- Tyler, C. & Waldheim, S. 1983. Kalkmyrar och fuktängar i 1940-talets Skåne. Meddelande från Växtekologiska institutionen, Lunds universitet, nr 51.
- Udd, D. & Rydin, H. 2008. Är vassen ett hot mot rikkärren? Svensk Bot. Tidskr. 102:85-99.
- von Proschwitz, T. 1998. Undersökningar av landmolluskfaunan i rikkärr på Hallandsås 1998. Naturhistoriska Museet, Göteborg.
- von Proschwitz, T. 2002. Landlevande mollusker i rikkärret ”Zackows mosse”, Höganäs kommun, Skåne län. Meddelanden från Göteborgs Naturhistoriska Museum: Nr 3 (2002).
- von Proschwitz, T. 2006. Landlevande mollusker i rikkärret vid Bergahusen på Kullaberg 2005. Meddelanden från Göteborgs Naturhistoriska Museum: Nr 22 (2006).
- Wittzell, H. 1983. Hotade orkidéarter i Skåne. Länsstyrelserna i Kristianstad och Malmöhus län.
- Örkelljunga kommun. 1998. Naturvårdsplan.

Bilaga I. Metodik

Rikkärren inventerades av Helena Bager, Johan Dahlberg och Anette Persson, Länsstyrelsen. Ett 40-tal av objekten fick Ekologgruppen i Landskrona AB i uppdrag att inventera. Urvalet av objekt som Ekologgruppen inventerade grundade sig till stor del på den inventering/övervakning av rikkärr som skedde inom ramen för Länsstyrelsens miljöövervakning (Bendtsen & Grahn, 2003).

Urval av potentiella rikkärr att besöka

För att få en så god överblick som möjligt över de skånska rikkärren eftersöktes potentiella rikkärrslokaler att senare besöka i fält. Rikkärr söktes bland annat i Våtmarksinventeringen (VMI), i GIS-data över rikkärr inom Natura 2000, i skötselplaner för naturreservat, ängs- och betesmarksinventeringen, äldre inventeringsrapporter och åtagandeplaner inom miljöersättningsystemet. Nyckelbiotoper och andra tips från Skogsstyrelsen utnyttjades. Värdefulla tips inhämtades också från kommunekologerna, Skånes Flora, naturskyddsföreningen, enskilda markägare, brukare med flera.

Inventeringsmetodik

Fältinventeringen av Skånes rikkärr utfördes under åren 2006-2009 helt i enlighet med ”Instruktion för inventering av rikkärr”, skriven av Sebastian Sundberg (Länsstyrelsen i Uppsala län, 2006 resp 2007). Inventeringsmetodiken är utformad så att den ska kunna utgöra ett komplement av rikkärrsdata till den nationella våtmarksinventering (VMI) som genomfördes under 1980-1990-talen. Precis som i VMI registrerades data på tre olika nivåer – objekt, delobjekt och elementnivå.

Objekt

Den översta nivån är objektsnivån - hela våtmarksområdet, i vilket rikkärret ligger. Det första som noterades var om våtmarksområdet ingår i Våtmarksinventeringen (VMI) eller inte. Om rikkärret ingick i befintligt VMI-objekt fick det samma ID-nummer som VMI-objektet (ID-numret består av länsbokstav enligt dåvarande länsindelning, ekonomiska kartans nummer och ett löpnummer). För objekt som inte ingick i ett befintligt VMI-objekt avgränsades hela våtmarksområdet på karta (länsbokstaven i ID-sättningen för dessa kärr motsvaras av den som idag gäller för Skåne län). Sådana avgränsningar gjordes översiktligt. I vissa objekt var rikkärrsytan identisk med våtmarksområdet.

Objektsnivån ger grundläggande information om objektet med bland annat namn, kommun, planunderlag, skydd och naturvärdesklass. Fotografier (koordinatsatta med GPS) togs över rikkärrsområdena så att de ska kunna följas upp i framtiden. Fotografier redovisade i rapporten är tagna av Länsstyrelsen i Skåne län och Ekologgruppen i Landskrona AB.

Naturvärdesklass

De inventerade rikkärrens naturvärden bedömdes. Naturvärdesklassningen görs på en skala mellan 1 och 4, där 1 är den högsta klassen. För naturvärdesklass 1 (mycket höga naturvärden) bör minst 20 rikkärrsindikatorer (bilaga 2) påträffas eller 2 rödlistade arter. För naturvärdesklass 2 (höga naturvärden) bör minst 15 rikkärrsindikatorer påträffas eller 1 rödlistad art. I södra Sverige bör rikkärr med välutvecklat brunmosskikt erhålla minst klass 2. Rikkärr med små förekomster av rikkärrsindikatorer, men med rimlig chans till återhämtning vid restaurering bedöms som klass 3 (vissa naturvärden). Till klass 4 (ringa naturvärden) förs rikkärr som till stor del är förstörda och har liten chans till återhämtning.

Naturvärdesklassen grundas enligt metodiken enbart på förekomsten av ett antal indikatorer av kärllväxt- och mossarter. Andra artgrupper som är knutna till rikkärr som till exempel landsnäckor och fjärilar ingår inte i bedömningen av naturvärdesklasserna. Detta gäller även för andra rödlistade arter som inte är medtagna i metodikens indikatorartlista.

Trubbtågkärren utgör en särskild typ av rikkärr i kontinental region och ingick i inventeringen även om de för övrigt innehöll få indikatorarter.

Bevarandestatus

Länsstyrelsen har vid sidan av den nationella inventeringsinstruktionen gjort en bedömning av rikkärrens bevarandestatus.

Ett nyckelbegrepp inom Natura 2000 är gynnsam bevarandestatus. Alla medlemsländer i EU ska genom Natura 2000 se till att utpekade skyddsvärda naturtyper och arter i EU har så kallad gynnsam bevarandestatus. Livsmiljöerna och arterna ska finnas kvar i livskraftiga bestånd. Länsstyrelsen gjorde en bedömning av rikkärrens bevarandestatus i tre kategorier: gynnsam, otillräcklig respektive icke gynnsam bevarandestatus enligt metod i Arter & naturtyper i habitatdirektivet - tillståndet i Sverige 2007 (Artdatabanken, 2007). De tre kategorierna motsvaras i Natura 2000-områdenas bevarandeplaner av begreppen mycket gott, gott respektive minskat (eller ordinärt) bevarande.

Vid bedömningen av bevarandestatus har tyngdpunkten varit på skötsel. Utan optimal skötsel kan inte kärrens strukturer eller funktioner upprätthållas. Bedömningen av bevarandestatus grundar sig på inventeringsresultaten, varför bedömningen kan skilja sig från den som gjorts i eventuell bevarandeplan.

Delobjekt

I rikkärrsinventeringen är det den mellersta nivån, delobjektsnivån, som är viktigast. Delobjektsnivån utgörs av själva rikkärrsytor. Här noteras arter och olika typer av ingrepp som påverkar rikkärret. Inom objektet avgränsas delobjekt där delobjektstyp identifieras som till exempel topogent kärr (plant kärr), soligent kärr (svagt sluttande kärr) eller backkärr.

För att kunna klassa ett delobjekt som medelrikkärr bör cirka 10 rikkärrsindikatorer, varav åtminstone ett par utöver indikatorer för intermediära kärr (bilaga 2) påträffas med en täckningsgrad av minst 20 % i delar av delobjektet. I Skåne gjordes en mer generös bedömning eftersom länets rikkärr är små till ytan och/eller innehåller arter med ett högre indikatorvärde. Därför har vissa rikkärr kommit med i inventeringen även om de innehållit bara ett fåtal indikatorer. För att klassificera ett delobjekt som extremrikkärr bör det dessutom finnas minst 2 extremrikkärrsindikatorer. Ofta mättes pH för att på så sätt få vägledning om kärret är ett extremrikkärr (högt pH) eller inte. Om ett kärr hade en hög täckning av späd skorpionmossa kunde kärret klassas som extremrikkärr.

Till varje delobjekt finns en artlista med rikkärrsindikatorer där arternas frekvens (riklig, allmän eller enstaka förekomst) och karaktär (om en art är dominant eller inte) bedömdes. Förutom att ange rikkärrsindikatorer noterades också övriga dominanta arter samt träd och buskar. Om rödlistade arter förekom, koordinatsattes växtplatsen. Detta kom dock inte att gälla för majnycklar eftersom den ansågs så pass vanligt förekommande i länets rikkärr. Under inventeringen strövade man översiktligt igenom delobjektet och de arter som påträffades noterades. Rikkärrsinventeringen är därför inte någon fullständig artinventering. Namnsättningen på förekommande arter följer Instruktion för inventering av rikkärr (Sundberg, 2006) samt Den nya nordiska floran (Mossberg, 2003).

Hydrologiska ingrepp och annan störning och deras påverkansgrad på delobjektet bedömdes. Exempel på ingrepp och störning kan vara diken som avvattnar kärret eller näringsläckage från omkringliggande åkrar.

Till delobjektet kan man också koppla olika nyckelord. Nyckelorden beskriver övergripande egenskaper och företeelser kopplade till delobjektet. De kan till exempel beskriva om delobjektet har ett svagt betetryck eller är ohävdad. Vidare kan nyckelorden till exempel beskriva om kärrets vegetation är influerad av källvatten eller om blekeutfällning förekommer. Kalkfuktängsområden som omger rikkärr inkluderades

inte i inventeringens rikkärnsytor. Smärre partier med kalkfuktäng som ligger som insprängda öar i själva rikkärnen togs däremot med i rikkärnsytorna, som då beskrivits med nyckelordet fuktängsinslag. Åtgärdsbehov i delobjektet såsom röjning, ändrad hävd eller dämning noterades också. Vid inventeringen gjordes också en översiktlig beskrivning av varje rikkärnsområde.

Element

Den sista nivån är element som noteras inom delobjektet. Här beskrivs strukturer som till exempel tuva, fastmattegolvy, lösbotten, källa, drag och öppet vatten och hur stor del de utgör av delobjektet. Den övergripande vegetationstypen i varje element noteras. Här finns också möjlighet att skriva in nyckelord och krontäckning av träd och buskar.

Bilaga 2. Snäckor och Skåneanpassad artlista

Efter att rapporten trycktes 2009 har vissa arter tagits bort från rödlistan. Detta är **inte** korrigerat i områdesbeskrivningarna i webversionen men det finns en notis inom parantes efter de arter det gäller i denna lista.

Snäckor som påträffats i Skånes rikkärr

Röd - art som är rödlistad eller med i art- och habitatdirektivet.

Glansskivsnäcka	<i>Segmentina nitida</i> (idag livskraftig)
Kalkkärrsgrynsnäcka	<i>Vertigo geyeri</i>
Smalgrynsnäcka	<i>Vertigo angustior</i>
Större agatsnäcka	<i>Cochlicopa nitens</i>
Större blåsnäcka	<i>Aplexa hypnorum</i> (idag livskraftig)
Större grynsnäcka	<i>Vertigo moulinsiana</i>
Tandsnäcka	<i>Perforatella bidentata</i> (idag livskraftig)
Rundläppad skivsnäcka	<i>Anisus spirorbis</i>
Nålsnäcka	<i>Platyla polita</i>
Sjöskivsnäcka	<i>Gyraulus riparius</i>

Skåneanpassad artlista

Indikatorlistan är hämtad ur manualen; Instruktion för inventering av rikkärr (Sundberg, 2006). Listan är en hopslagning av bilaga 7-10 ur manualen. Arter som ej har sin växtplats i Skåne har tagits bort från ursprungslistan.

Indikatorer för rikkärr bland kärlväxter, mossor och storsvampar. **Röd** = rödlistad art eller med i art- och habitatdirektivet. Understruken -art som indikerar källpåverkat extremrikkärr. **Fet stil** - art som är särskilt bra definitionsart för extremrikkärr resp. för källpåverkade extremrikkärr, då de förekommer till största delen i dessa habitat.

* - förekommer främst i extremrikkärr

KÄRLVÄXTER	Vetenskapligt namn	Förekomst i Kärrtyp
Ag	<i>Cladium mariscus</i>	Extremrikkärr
Axag	<i>Schoenus ferrugineus</i>	Extremrikkärr
Axag x knappag (hybrid)	<i>Schoenus nigricans x ferrugineus</i>	Extremrikkärr
Blodnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata var. cruenta</i>	Extremrikkärr
Blåtåg	<i>Juncus inflexus</i> (idag livskraftig)	Extremrikkärr
Brudsporre	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Medelrikkärr
Brunstarr*	<i>Carex acutiformis</i> *	Medelrikkärr
Bunkestarr	<i>Carex elata</i>	Medelrikkärr
Bäckbräsma	<i>Cardamine amara</i>	Arter vid källor
Dvärghäxört	<i>Circaea alpina</i>	Arter vid källor
Flugblomster	<i>Ophrys insectifera</i>	Extremrikkärr
Gräsull	<i>Eriophorum latifolium</i>	Medelrikkärr
Gullpudra	<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	Arter vid källor
Gulyxne	<i>Liparis loeselii</i>	Extremrikkärr
Honungsblomster	<i>Herminium monorchis</i>	Extremrikkärr
Hårstarr	<i>Carex capillaris</i>	Extremrikkärr

KÄRLVÄXTER	Vetenskapligt namn	Förekomst i Kärrtyp
Kalkbräken	<i>Gymnocarpium robertianum</i>	Extremrikkärr
Knagglestarr	<i>Carex flava</i>	Intermediära kärr
Källarv	<i>Stellaria alsine</i>	Arter vid källor
Källblekvide	<i>Salix hastata ssp. vegeta</i>	Extremrikkärr
Källört	<i>Montia fontana</i>	Arter vid källor
Kärrjohannesört	<i>Hypericum tetrapterum</i>	Extremrikkärr
Kärrknipprot	<i>Epipactis palustris</i>	Extremrikkärr
Kärrspira	<i>Pedicularis palustris</i>	Intermediära kärr
Kärrsumparv	<i>Stellaria crassifolia var. paludosa</i>	Intermediära kärr
Kärrsälting	<i>Triglochin palustre</i>	Medelrikkärr
Kärrull	<i>Eriophorum gracile</i>	Intermediära kärr
Kärrvial	<i>Lathyrus palustris</i>	Medelrikkärr
Loppstarr*	<i>Carex pulicaris*</i>	Medelrikkärr
Majnycklar*	<i>Dactylorhiza majalis*</i>	Medelrikkärr
Majviva	<i>Primula farinosa</i>	Extremrikkärr
Näbbstarr	<i>Carex lepidocarpa ssp. lepidocarpa</i>	Extremrikkärr
Plattsäv*	<i>Blysmus compressus*</i>	Medelrikkärr
Rosettjungfrulin*	<i>Polygala amarella*</i>	Medelrikkärr
Skogsnycklar	<i>Dactylorhiza maculata ssp. fuchsii</i>	Medelrikkärr
Skärmstarr	<i>Carex remota</i>	Arter vid källor
Slankstarr	<i>Carex flacca</i>	Extremrikkärr
Slokstarr	<i>Carex pseudocyperus</i>	Medelrikkärr
Slätterblomma	<i>Parnassia palustris</i>	Intermediära kärr
Smalfräken	<i>Equisetum variegatum</i>	Extremrikkärr
Snip	<i>Trichophorum alpinum</i>	Intermediära kärr
Stor ögontröst	<i>Euphrasia rostkoviana ssp. rostkoviana</i>	Extremrikkärr
Strandmaskros	<i>Taraxacum suecicum*</i>	Extremrikkärr
Sumpgentiana	<i>Gentianella uliginosa</i>	Extremrikkärr
Svarttåg	<i>Juncus anceps</i>	Extremrikkärr
Tagelstarr	<i>Carex appropinquata</i>	Medelrikkärr
Tagelsäv	<i>Eleocharis quinqueflora</i>	Medelrikkärr
Trindstarr	<i>Carex diandra</i>	Intermediära kärr
Trubbtåg	<i>Juncus subnodulosus</i>	Extremrikkärr
Tväblad	<i>Listera ovata</i>	Extremrikkärr
Tätört	<i>Pinguicula vulgaris</i>	Intermediära kärr
Vaxnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata var. ochroleuca</i>	Extremrikkärr
Vildlin	<i>Linum catharticum</i>	Extremrikkärr
Vippstarr*	<i>Carex paniculata*</i>	Medelrikkärr
Älvväxing	<i>Sesleria uliginosa</i>	Extremrikkärr
Ängsnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Medelrikkärr
Ängsnycklar	<i>Dactylorhiza incarnata var. incarnata</i>	Medelrikkärr
Ängsstarr*	<i>Carex hostiana*</i>	Medelrikkärr
Ängsvädd	<i>Succisa pratensis</i>	Intermediära kärr
MOSSOR		
Bandbryum	<i>Bryum weigelii</i>	Arter vid källor
Bandpraktmossa	<i>Plagiomnium elatum</i>	Medelrikkärr

MOSSOR	Vetenskapligt namn	Förekomst i Kärrtyp
Blodkrokmossa	<i>Warnstorfia sarmentosa</i>	Intermediära kärr
Broddflikmossa	<i>Leiocolea gillmanii</i>	Medelrikkärr
Brun glansvitmossa	<i>Sphagnum subfulvum</i>	Intermediära kärr
Bäcknicka	<i>Pohlia wahlenbergii</i>	Arter vid källor
Bäckrundmossa	<i>Rhizomnium punctatum</i>	Arter vid källor
Dunmossa	<i>Trichocolea tomentella</i> (idag livskraftig)	Medelrikkärr
Fetbålmossa	<i>Aneura pinguis</i>	Intermediära kärr
Filtrundmossa	<i>Rhizomnium pseudopunctatum</i>	Intermediära kärr
Fiskekrokmossa	<i>Drepanocladus sordidus</i>	Intermediära kärr
Flikbålmossa	<i>Riccardia multifida</i>	Medelrikkärr
Grov gulmossa	<i>Pseudocalliergon lycopodioides</i>	Extremrikkärr
Guldskedmossa	<i>Calliergon richardsonii</i>	Intermediära kärr
Guldspärrmossa	<i>Campylium stellatum</i>	Intermediära kärr
Gyllenmossa	<i>Tomentypnum nitens</i>	Intermediära kärr
Kalkflikmossa	<i>Leiocolea heterocolpos</i>	Medelrikkärr
Kalkkammossa	<i>Ctenidium molluscum</i>	Extremrikkärr
Kalkkrokmossa	<i>Drepanocladus sendtneri</i>	Extremrikkärr
Kalkkällmossa	<i>Philonotis calcarea</i>	Extremrikkärr
Kalklungmossa	<i>Preissia quadrata</i>	Extremrikkärr
Kamtuffmossa	<i>Palustriella commutata</i>	Extremrikkärr
Klotuffmossa	<i>Palustriella falcata</i>	Extremrikkärr
Knoppvitmossa	<i>Sphagnum teres</i>	Intermediära kärr
Korvskorpionmossa	<i>Scorpidium scorpioides</i>	Intermediära kärr
Krattvitmossa	<i>Sphagnum centrale</i>	Intermediära kärr
Kruskalkmossa	<i>Tortella tortuosa</i>	Extremrikkärr
Källflikmossa	<i>Leiocolea bantriensis</i>	Medelrikkärr
Källgräsmossa	<i>Brachythecium rivulare</i>	Arter vid källor
Källjordmossa	<i>Dicranella palustris</i>	Arter vid källor
Källmossa	<i>Philonotis fontana</i>	Arter vid källor
Källpraktmossa	<i>Pseudobryum cinclidioides</i>	Arter vid källor
Källtuffmossa	<i>Cratoneuron filicinum</i>	Extremrikkärr
Käppkrokmossa (se fotnot)	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Medelrikkärr
Kärrbryum	<i>Bryum pseudotriquetrum</i>	Intermediära kärr
Kärrkammossa	<i>Helodium blandowii</i>	Intermediära kärr
Kärrkvastmossa	<i>Dicranum bonjeanii</i>	Intermediära kärr
Kärrmörkia*	<i>Moerckia hibernica*</i>	Medelrikkärr
Kärrpraktmossa	<i>Plagiomnium ellipticum</i>	Intermediära kärr
Kärrspärrmossa	<i>Campyliadelphus elodes</i>	Extremrikkärr
Lockvitmossa	<i>Sphagnum contortum</i>	Medelrikkärr
Långskaftad svanmossa	<i>Meesia longiseta</i>	Medelrikkärr
Maskgulmossa	<i>Pseudocalliergon trifarium</i>	Medelrikkärr
Myruddmossa	<i>Cinclidium stygium</i>	Intermediära kärr
Mässingmossa	<i>Loeskypnum badium</i>	Intermediära kärr
Mörk knutmossa	<i>Odontoschisma elongatum</i>	Intermediära kärr
Nordkällmossa	<i>Philonotis tomentella</i>	Medelrikkärr
Nordtuffmossa	<i>Palustriella decipiens</i>	Extremrikkärr

*Ett sakfel i den tryckta rapporten har rättats i denna webversion.

MOSSOR	Vetenskapligt namn	Förekomst i Kärrtyp
Piprensarmossa	<i>Paludella squarrosa</i>	Intermediära kärr
Praktflikmossa	<i>Leiocolea rutheana</i>	Medelrikkärr
Purpurvitmossa	<i>Sphagnum warnstorfi</i>	Intermediära kärr
Rikkärrsskapania	<i>Scapania degenii</i>	Extremrikkärr
Rutlungmossa	<i>Conocephalum conicum</i>	Arter vid källor
Röd glansvitmossa	<i>Sphagnum subnitens</i>	Intermediära kärr
Röd skorpionmossa	<i>Scorpidium revolvens</i>	Intermediära kärr
Skedvitmossa	<i>Sphagnum platyphyllum</i>	Intermediära kärr
Skruvknölmossa	<i>Oncophorus virens</i>	Medelrikkärr
Skruvkällmossa	<i>Philonotis seriata</i>	Arter vid källor
Skrynkefläta	<i>Breidleria pratensis</i>	Medelrikkärr
Skuggflikmossa	<i>Leiocolea collaris</i>	Medelrikkärr
Skör kalkmossa	<i>Tortella fragilis</i>	Extremrikkärr
Späd skorpionmossa	<i>Scorpidium cossoni</i>	Medelrikkärr
Stor fickmossa	<i>Fissidens adianthoides</i>	Medelrikkärr
Stor lobmossa	<i>Tritomaria quinqueidentata ssp. turgida</i>	Intermediära kärr
Stor rundmossa	<i>Rhizomnium magnifolium</i>	Arter vid källor
Stor skedmossa	<i>Calliergon giganteum</i>	Medelrikkärr
Sumpbryum	<i>Bryum neodamense</i>	Extremrikkärr
Svanmossa	<i>Meesia uliginosa</i>	Medelrikkärr
Svartknoppsmossa	<i>Catocopium nigritum</i>	Extremrikkärr
Trekantig svanmossa	<i>Meesia triquetra</i>	Medelrikkärr
Trubbvitmossa	<i>Sphagnum obtusum</i>	Intermediära kärr
Tuffkuddmossa	<i>Eucladium verticillatum</i>	Extremrikkärr
Tät planmossa	<i>Distichium inclinatum</i>	Extremrikkärr

STORSVAMPAR

Kärrhonungsskivling	<i>Armillaria ectypa (idag livskraftig)</i>	Intermediära kärr
Kärröksvamp	<i>Lycoperdon caudatum</i>	Extremrikkärr
Kärrtofsskivling	<i>Pholiota henningsii (Idag kunskapsbrist)</i>	Intermediära kärr
Liten mossmurkling	<i>Bryoglossum gracile</i>	Intermediära kärr
Myrjordtunga	<i>Geoglossum glabrum</i>	Intermediära kärr
Myrmurkling	<i>Ascocoryne turficola (Idag kunskapsbrist)</i>	Intermediära kärr
Sumpäggsvamp	<i>Bovista paludosa</i>	Extremrikkärr

Bilaga 3. Utvalda skydd och planunderlag, naturvärdesklass och bevarandestatus.

Här redovisas utvalda uppgifter vad gäller skydd, planunderlag, naturvärdesklass och bevarandestatus för rikkärren i Skåne. Slottet i Båstads kommun (markeras med * i tabellen) omfattas även, som enda rikkärret i Skåne, av biotopskydd.

Kommun	Rikkärrets namn	Naturreservat	Natura 2000	Landskapsbildsskydd	Strandskydd	Riksintrasse för naturvård	Myrskyddsplan	Nyckelbiotop	Nationell bevarandeprogram för odlingslandskapet	Länstyrelsens naturvårdsprogram	Naturvärdesklass	Bevarandestatus
Bjuv	1. Gedsholm										2	Otillräcklig
Bromölla	2. Allarp, Ivösjön				x	x			x	x	2	Gynnsam
Bromölla	3. Levrasjön				x	x			x	x	2	Ikke gynnsam
Bromölla	4. Siesjö		x		x	x	x		x	x	2	Otillräcklig
Bromölla	5. Edenryd		x	x	x	x			x	x	1	Otillräcklig
Bromölla	6. Krogstorp		x	x	x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	7. Bjälle mosse	x	x	x		x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	8. Ilasjön	x	x	x	x	x			x	x	1	Gynnsam
Båstad	9. Gröthögarna östra	x	x	x	x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	10. Gröthögarna mellersta	x	x	x	x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	11. Gröthögarna västra	x	x	x	delvis	x			x	x	1	Gynnsam
Båstad	12. Ängalag	x	x	x	x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	13. Hillarp	x	x	x	x	x			x	x	1	Gynnsam
Båstad	14. Svenstorp	x	x	x	x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	15. Perstorp	delvis	delvis	x	x		x		x	x	3	Ikke gynnsam
Båstad	16. Solsidan norra	x	x		x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	17. Solsidan södra	x	x		x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	18. Skaudd	x	x		x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	19. Burensvik	x	x	delvis	x	x			x	x	1	Gynnsam
Båstad	20. Möllhult	x	x		x	x			x	x	3	Gynnsam
Båstad	21. Glimminge plantering								x		1	Ikke gynnsam

Kommun	Rikskärrets namn	Naturreservat	Natura 2000	Landskapsbildsskydd	Strandskydd	Riksin-tresse för naturvård	Myrskyddsplan	Nyckelbiotop	Nationell bevarande-program för odlingslandskapet	Länsstyrelsens naturvårds-program	Naturvärdesklass	Bevarande-status
Båstad	22. Vasalsheden	x	x		delvis	x			x	x	1	Gynnsam
Båstad	23. Öllövsstrand	x	x		x	x			x	x	2	Gynnsam
Båstad	24. Erikstorp			x							4	Gynnsam
Båstad	25. Slottet*		x	x		x		x		x	1	Gynnsam
Båstad	26. Ledtorpet		x		x	x			x		1	Gynnsam
Båstad	27. Högaskog					x			x	x	1	Otillräcklig
Båstad	28. Brammarpa-myren				delvis					x	4	Otillräcklig
Båstad	29. Frestensfälla				x					x	2	Gynnsam
Eslöv	30. Borlunda				x	x				x	2	Otillräcklig
Helsingborg	31. Äsket					x				x	4	Icke gynnsam
Helsingborg	32. Gluggstorp			x	x	x			x	x	2	Gynnsam
Hässleholm	33. Åraslövs mosse	x	x		delvis	x	x			x	1	Gynnsam
Höganäs	34. Bergahusen	x	x			x				x	2	Gynnsam
Höganäs	35. Nabben	x	x		x	x			x	x	3	Gynnsam
Höganäs	36. Lerhamn	x	x	x	x	x			x	x	2	Gynnsam
Höganäs	37. Zackows mosse		x			x			x	x	1	Gynnsam
Hörby	38. Södergård, Äspinge					x			x	x	1	Gynnsam
Hörby	39. Hemmeneköp										1	Gynnsam
Höör	40. Säte							x			1	Icke gynnsam
Höör	41. Myren, Vågasked										1	Icke gynnsam
Höör	42. Stenkilstorp			x		x				x	3	Icke gynnsam
Höör	43. Hänninge					x			x	x	3	Gynnsam
Höör	44. Stenskogen					x			x	x	3	Gynnsam
Höör	45. Rövarekulan	x	x	x	x	x			x	x	1	Gynnsam
Klippan	46. Brandeborg		x		x	x			x		2	Otillräcklig
Kristianstad	47. Lövedalskärrret								x	x	1	Icke gynnsam
Kristianstad	48. Ivo klack				x	x				x	3	Gynnsam
Kristianstad	49. Kjuge			x	x	x			x		2	Icke gynnsam
Kristianstad	50. Kiaby				x	x			x	x	2	Icke gynnsam

Kommun	Rikskärrets namn	Naturreservat	Natura 2000	Landskapsbildsskydd	Strandskydd	Riksin-tresse för naturvård	Myrskyddsplan	Nyckelbiotop	Nationell bevarande-program för odlingslandskapet	Länsstyrelsens naturvårdsprogram	Naturvärdesklass	Bevarandestatus
Kristianstad	51. Väjläsjö								x	x	2	Icke gynnsam
Kristianstad	52. Gyetorpsparkrätet		x	x	delvis	x	x		x	x	1	Gynnsam
Kristianstad	53. Lyckebooda ängar, Inviken		x	x	x	x			x	x	2	Gynnsam
Kristianstad	54. Horna	x	x			x			x		2	Otillräcklig
Kristianstad	55. Björkhäll	x	x			x	x		x	x	1	Gynnsam
Kristianstad	56. Åsumallet		x			x	x		x	x	1	Otillräcklig
Kristianstad	57. Norra Mosslanda		x			x			x	x	1	Gynnsam
Kristianstad	58. Lyngsjö		x		x	x	x			x	1	Gynnsam
Kristianstad	59. Åskerödskärret								x	x	1	Otillräcklig
Kristianstad	60. Davids kärt, Lillehem				x	x			x	x	1	Gynnsam
Kristianstad	61. Åskebjär				x	x			x	x	1	Otillräcklig
Kävlinge	62. Allarps mosse					x			x	x	1	Icke gynnsam
Kävlinge	63. Dagstorps mosse	x	x			x			x	x	1	Icke gynnsam
Kävlinge	64. Stora Harrie mosse	x	x			x	x		x	x	1	Gynnsam
Landskrona	65. Rönneberga								x	x	1	Icke gynnsam
Lund	66. Stångby mosse	x	x		delvis	x	x			x	1	Otillräcklig
Lund	67. Sularpskärret		x		x	x	x		x	x	1	Gynnsam
Lund	68. Røglekärr					x					1	Gynnsam
Lund	69. Märyd	x	x			x			x	x	1	Otillräcklig
Lund	70. Krankesjön		x		x	x				x	3	Gynnsam
Lund	71. Stensoffa, Nygårdsängar		x			x				x	1	Gynnsam
Lund	72. Silvåkra		x			x			x	x	2	Icke gynnsam
Lund	73. Knivsås - Borelunds naturreservat	x				x			x	x	2	Otillräcklig
Lund	74. Önneslöv					x			x	x	2	Gynnsam
Lund	75. Klingavälsån, Klostersågen	x	x			x			x	x	1	Otillräcklig

Kommun	Rikskärrets namn	Naturreservat	Natura 2000	Landskapsbildsskydd	Strandskydd	Riksin-tresse för naturvård	Myrskyddsplan	Nyckelbiotop	Nationell bevarande-program för odlingslandskapet	Länsstyrelsens naturvårds-program	Naturvärdesklass	Bevarande-status
Lund	76. Risens naturreservat	x				x			x	x	2	Otillräcklig
Lund	77. Skoggårdängar	x	x			x	x			x	2	Icke gynnsam
Malmö	78. Toarp, Oxie				x	x				x	1	Otillräcklig
Simrishamn	79. Ravlunda, Verkeån	x	x		x	x			x	x	2	Gynnsam
Simrishamn	80. Mölleån				delvis				x		2	Otillräcklig
Simrishamn	81. Lindgrens äng, Sankt Olof							x			1	Icke gynnsam
Simrishamn	82. Penings mosse				delvis				x	x	3	Icke gynnsam
Simrishamn	83. Gyllebo		x			x			x		1	Gynnsam
Simrishamn	84. Vemmerlövs mosse										1	Gynnsam
Simrishamn	85. Iglamossen									x	1	Icke gynnsam
Simrishamn	86. Baskemölla - Tjörnedalagården					x			x	x	2	Gynnsam
Simrishamn	87. Baskemölla - Hallagården					x			x		1	Icke gynnsam
Simrishamn	88. Bäckhalladalen	x	x			x			x	x	1	Gynnsam
Simrishamn	89. Långaryd					x			x	x	2	Gynnsam
Simrishamn	90. Rosdala										2	Icke gynnsam
Simrishamn	91. Norremosse										1	Otillräcklig
Simrishamn	92. Karlaby mossen norra										1	Gynnsam
Simrishamn	93. Karlaby mossen södra										1	Icke gynnsam
Simrishamn	94. Virrestad-Karlaby			delvis							1	Gynnsam
Simrishamn	95. Elinsdal, Järrestad				x					x	2	Icke gynnsam
Simrishamn	96. Backamossen				x					delvis	2	Icke gynnsam
Simrishamn	97. Simris strandäng	x	delvis		x	x	x		x	x	1	Gynnsam
Simrishamn	98. Simris västra	delvis		delvis	delvis	x			x	x	2	Gynnsam
Simrishamn	99. Simris östra			x	x	x			x	x	3	Gynnsam

Kommun	Rikskärrets namn	Naturreservat	Natura 2000	Landskapsbildsskydd	Strandskydd	Riksin-tresse för naturvård	Myrskyddsplan	Nyckelbiotop	Nationell bevarande-program för odlingslandskapet	Länsstyrelsens naturvårdsprogram	Naturvärdesklass	Bevarande-status
Simrishamn	100. Grönekulle									x	1	Gynnsam
Simrishamn	101. Glimminge strögård					x			x	x	3	Gynnsam
Simrishamn	102. Glimminge hallar				x	x			x	x	2	Gynnsam
Simrishamn	103. Lunkaberg				delvis	x			x	x	1	Otillräcklig
Simrishamn	104. Glivarpamosse										2	Gynnsam
Sjöbo	105. Vallarum									x	1	Icke gynnsam
Sjöbo	106. Säljeröd					x			x	x	1	Otillräcklig
Sjöbo	107. Ry, Oremöllan		x	x	x	x			x	x	1	Icke gynnsam
Sjöbo	108. Rygården					x			x	x	2	Gynnsam
Sjöbo	109. Eggelstad				x	x			x	x	2	Gynnsam
Sjöbo	110. Nyhem, Vanstad				delvis	x			x	x	1	Otillräcklig
Sjöbo	111. Tolånga sydvästra				x				x		1	Otillräcklig
Sjöbo	112. Tolånga sydöstra								x		2	Gynnsam
Sjöbo	113. Tannhuset	x	x			x				x	1	Gynnsam
Sjöbo	114. Vitabäckskärret	x	x	x		x	x			x	1	Gynnsam
Sjöbo	115. Välleröds kärr			x		x			x	x	1	Otillräcklig
Skurup	116. Beden					x				x	1	Gynnsam
Svalöv	117. Boden		x	x		x				x	4	Gynnsam
Svalöv	118. Orrödskärr		x	x	x	x		x		x	1	Gynnsam
Svalöv	119. Liaängen	x	x			x				x	1	Gynnsam
Svalöv	120. Sonarp, Ask										1	Icke gynnsam
Svedala	121. Tällinganäbbet				x	x				x	2	Gynnsam
Svedala	122. Prästaskogen	x	x			x				x	1	Otillräcklig
Svedala	123. Lagården, Lemmeströ					x				x	2	Otillräcklig
Svedala	124. Hunnerösmosse		x			x	x			x	1	Otillräcklig
Svedala	125. Kringelvik, Börtingesjön				x	x			x	x	2	Gynnsam
Tomelilla	126. Järstorpsskärr										1	Icke gynnsam
Tomelilla	127. Fiskabäck östra	x	x		x	x					1	Gynnsam

Kommun	Rikskärrets namn	Naturreservat	Natura 2000	Landskapsbildsskydd	Strandskydd	Riksin-tresse för naturvård	Myrskyddsplan	Nyckelbiotop	Nationell bevarande-program för odlingslandskapet	Länsstyrelsens naturvårds-program	Naturvärdesklass	Bevarande-status
Tomelilla	128. Fiskabäck västra	x	x		x	x					2	Gynnsam
Tomelilla	129. Djurrödsbäcken		x		x					x	1	Otillräcklig
Tomelilla	130. Djurröd		x							x	2	Gynnsam
Tomelilla	131. Norrevall										1	Otillräcklig
Tomelilla	132. Göransdal									x	1	Otillräcklig
Tomelilla	133. Borvelund										1	Otillräcklig
Tomelilla	134. Toarpkärrret, Ullstorp		x			x	x		x	x	1	Otillräcklig
Tomelilla	135. Örups kalkkärr	delvis	delvis		delvis	x	x		x	x	1	Gynnsam
Tomelilla	136. Benestads backar	delvis	delvis	x	delvis	x	x		x	x	1	Gynnsam
Tomelilla	137. Fyledalen, Stenby gård		x	x		x			x	x	1	Icke gynnsam
Tomelilla	138. Stenby nygård								x		1	Gynnsam
Tomelilla	139. Västermossen, Ramsåsa										1	Icke gynnsam
Trelleborg	140. Högalid					x				x	2	Gynnsam
Trelleborg	141. Dalköpinge ängar	x			x	x				x	2	Gynnsam
Trelleborg	142. Smyge kärr									x	2	Icke gynnsam
Ystad	143. Ruuthsbo									x	1	Icke gynnsam
Ystad	144. Bjäresjö					x					1	Gynnsam
Ystad	145. Ebbarp			x	x	x					4	Gynnsam
Ystad	146. Navröds mosse			x		x				x	1	Icke gynnsam
Ystad	147. Fredriksbergs mosse	x	x			delvis			x	x	1	Gynnsam
Ystad	148. Ljungatorps-kärrret		x	delvis	x		x		x	delvis	1	Otillräcklig
Ystad	149. Högestads mosse	x	x			x	x		x	x	1	Otillräcklig
Ystad	150. Högestad-Allevadsmölla					x			x	x	1	Icke gynnsam
Ystad	151. Fårarps mosse				x	x			x	x	1	Otillräcklig
Ystad	152. Fröslöv					x					4	Icke gynnsam
Ystad	153. Gyllerupgård					x					2	Icke gynnsam
Örkelljunga	154. Spångabygget									x	1	Gynnsam

Bilaga 4. Detaljkartor över rikkärren

Bakgrundskartorna är ortofoton från åren 2006 och 2007.

- Rikkärrens avgränsning
- Bäckar och diken
- Vägar
-
-
- Järnväg

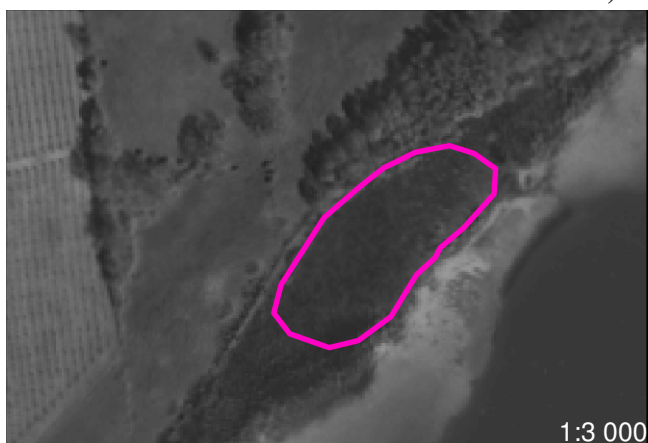
1. Gedsholm

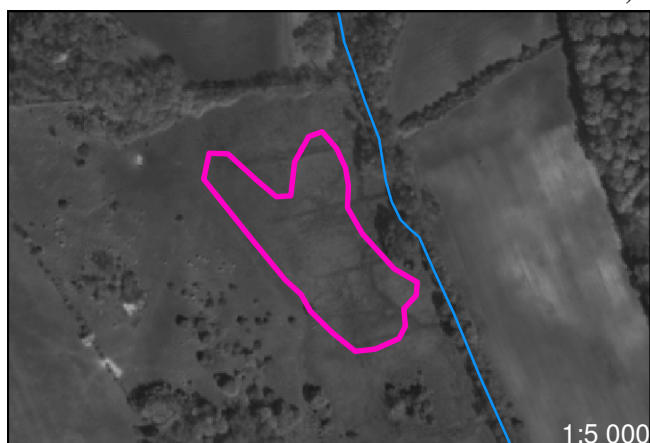
2. Allarp, Ivösjön

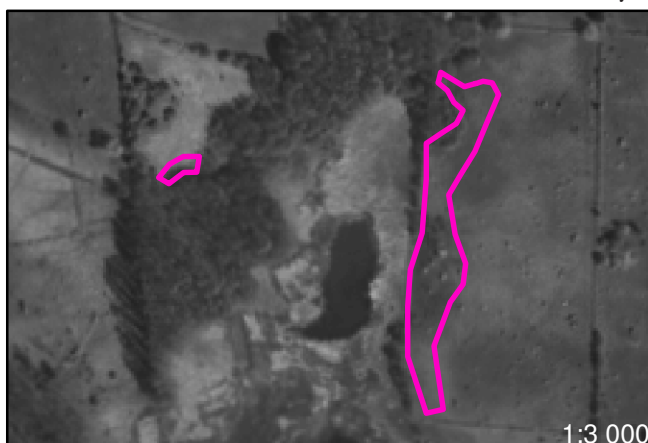
3. Levräsjön

4. Siesjö

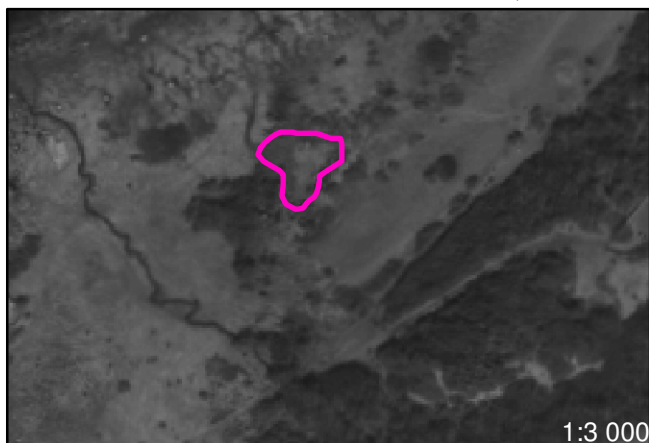
5. Edenryd

6. Krogstorp

7. Bjälle mosse

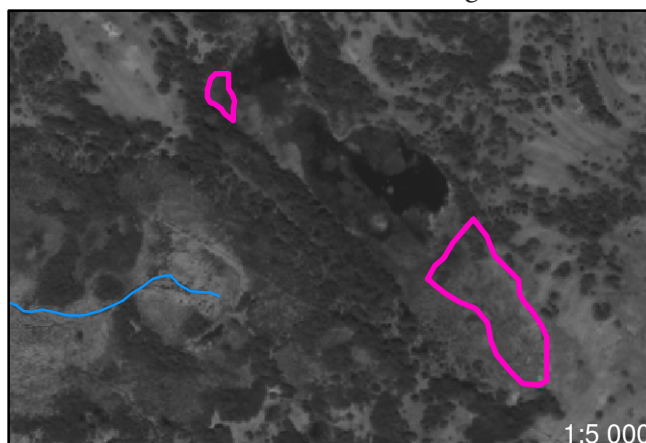
8. Ilasjön

9. Gröthögarna östra

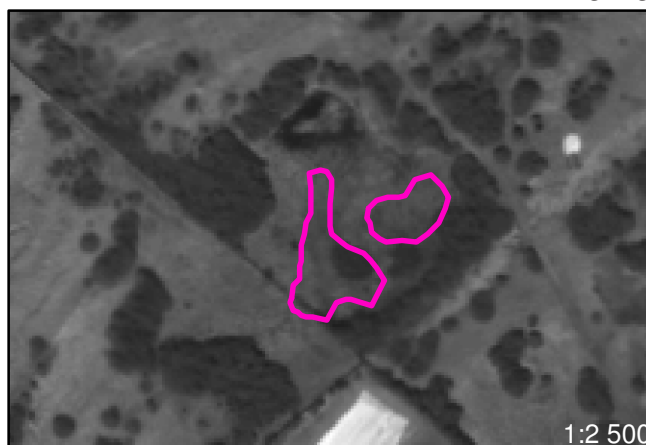
10. Gröthögarna mellersta

11. Gröthögarna västra

12. Ängalag

13. Hillarp

14. Svenstorp

15. Perstorp

16. Solsidan norra

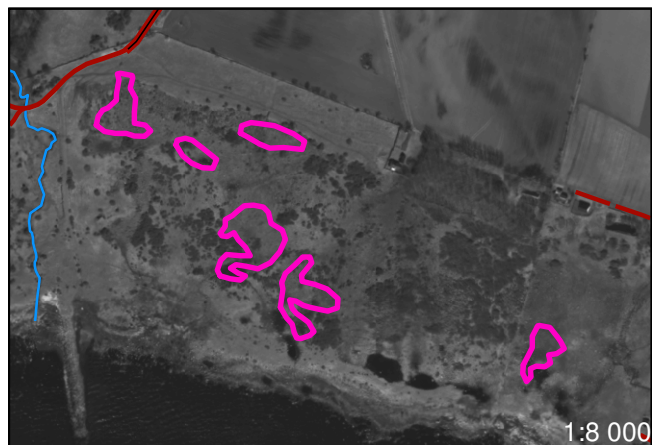
17. Solsidan södra

18. Skaudd

19. Burensvik

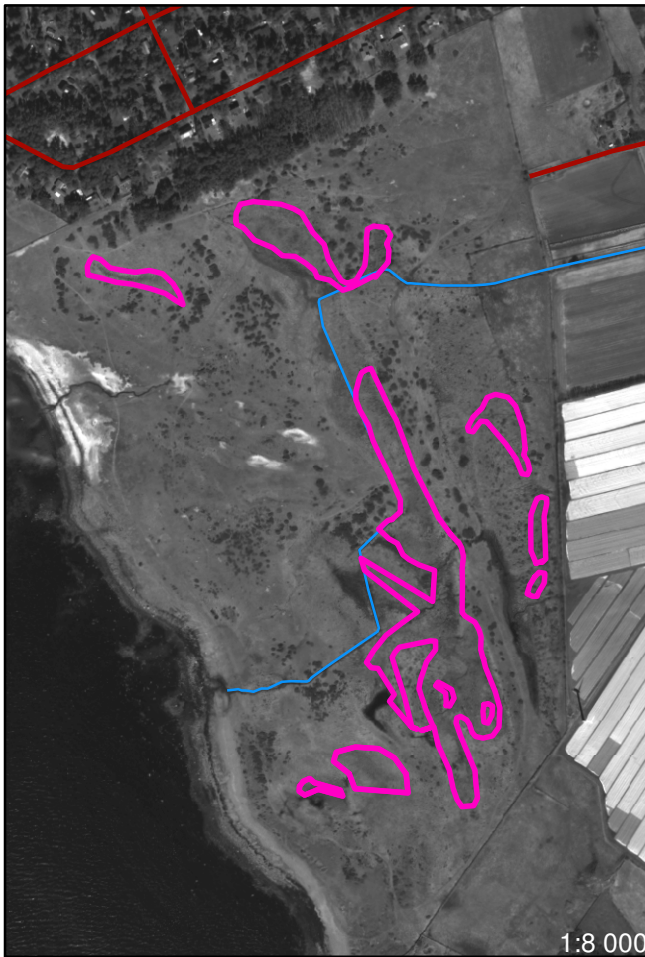
20. Möllhult

21. Glimminge plantering

22. Vasaltheden

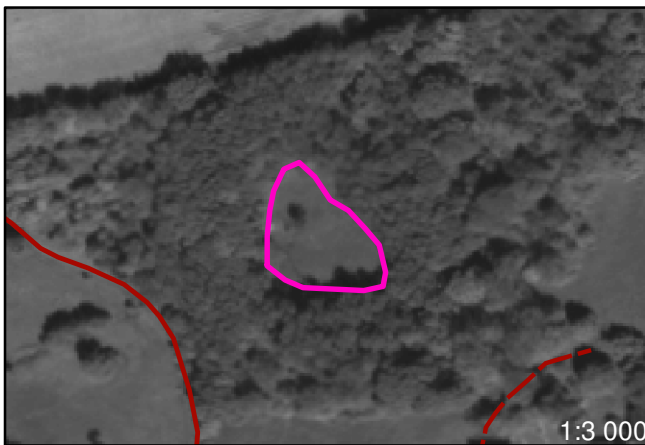
23. Öllövsstrand

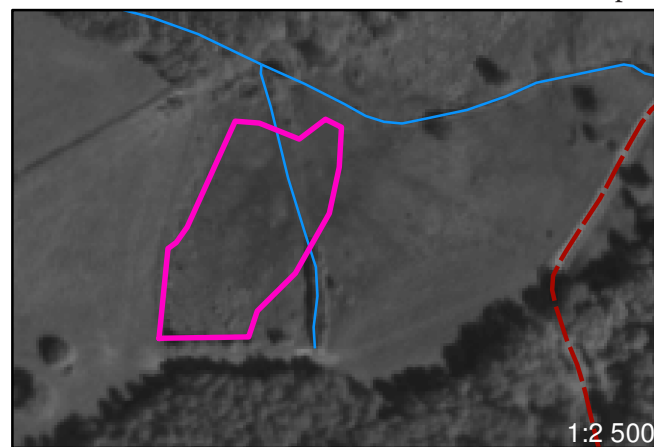
24. Erikstorp

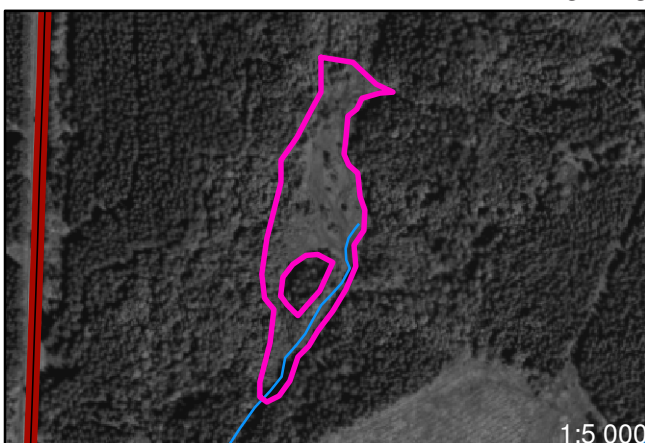
25. Slottet

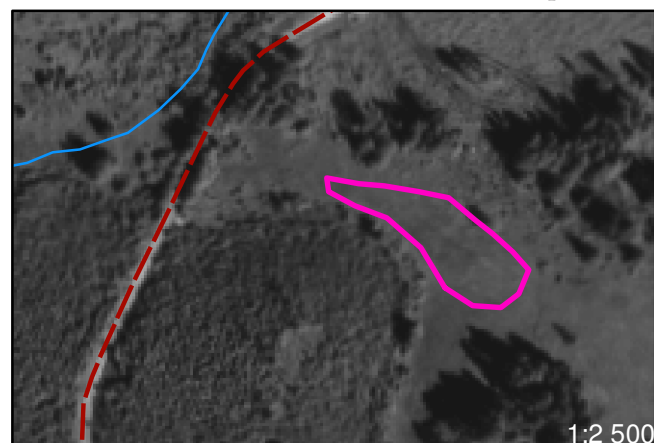
26. Ledtorpet

27. Högaskog

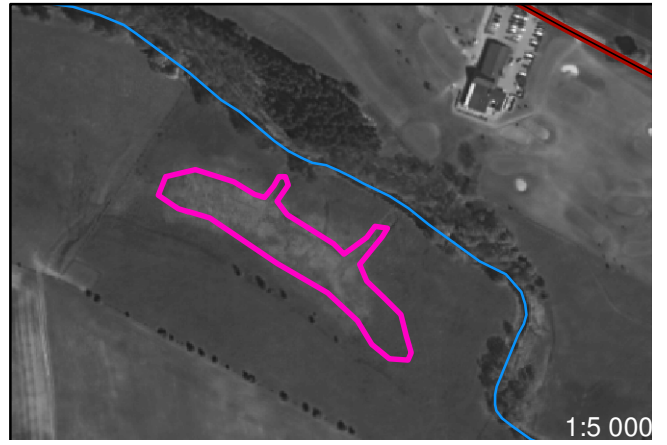
28. Brammarpamyren

29. Frestensfälla

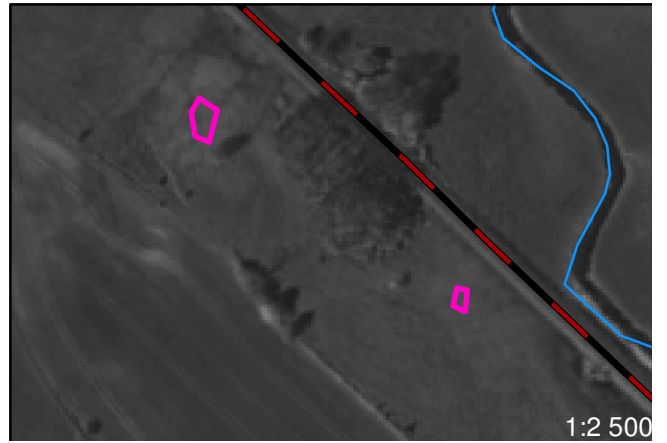
30. Borlunda

31. Äsket

32. Gluggstorp

33. Åralövs mosse

34. Bergahusen

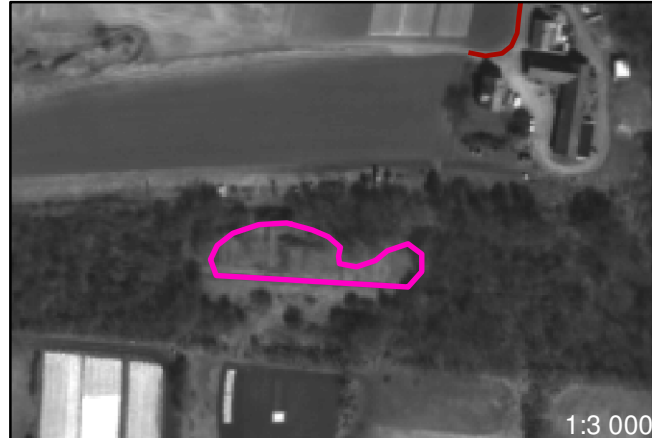
35. Nabben

36. Lerhamn

37. Zackows mosse

38. Södergård, Äspinge

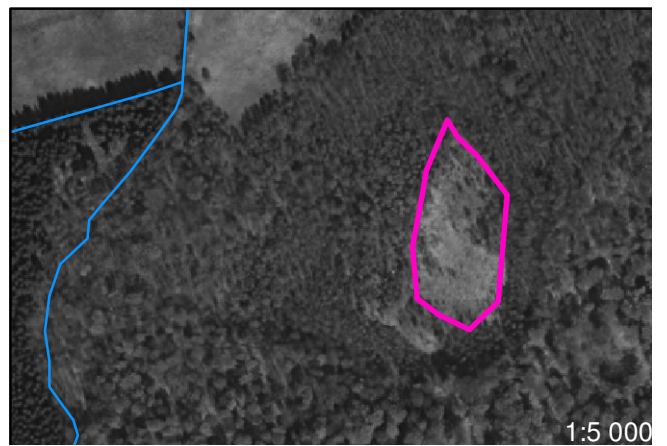
39. Hemmeneköp

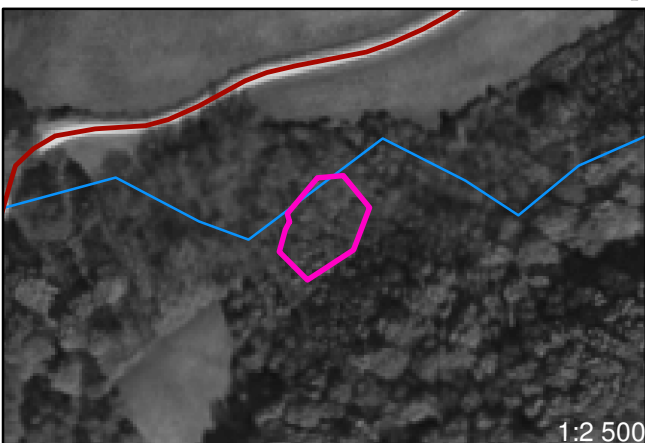
40. Säte

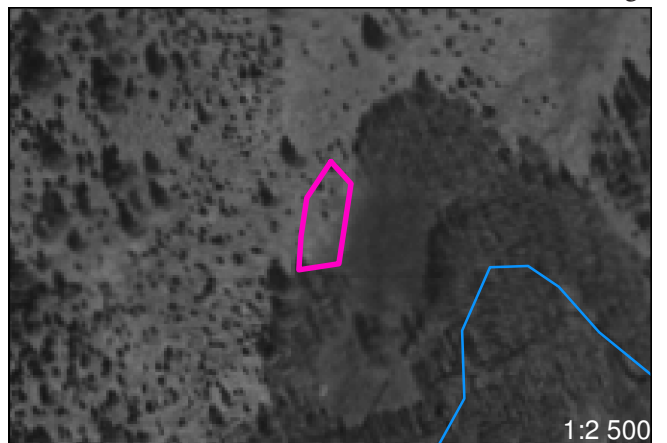
41. Myren, Vägsked

42. Stenkilstorp

43. Hänninge

44. Stenskogen

45. Rövarekulan

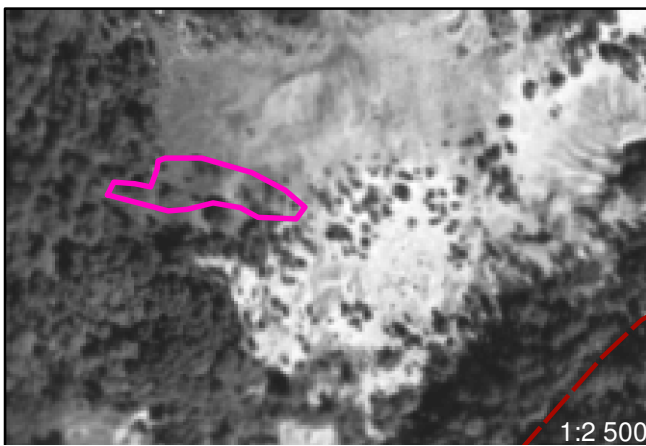
46. Brandeborg

47. Lövedalskärret

48. Ivö klack

49. Kjuge

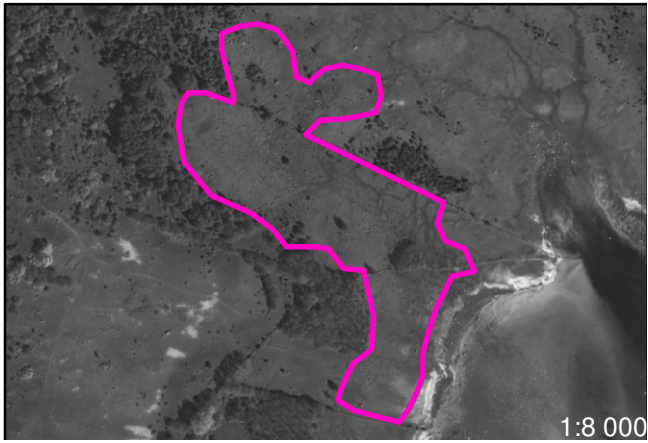
50. Kiaby

51. Väjläsjö

52. Gyetorpskärrret

53. Lyckebo ängar, Inviken

54. Horna

55. Björkhäll

56. Åsumallet

57. Norra Mosslunda

58. Lyngsjö

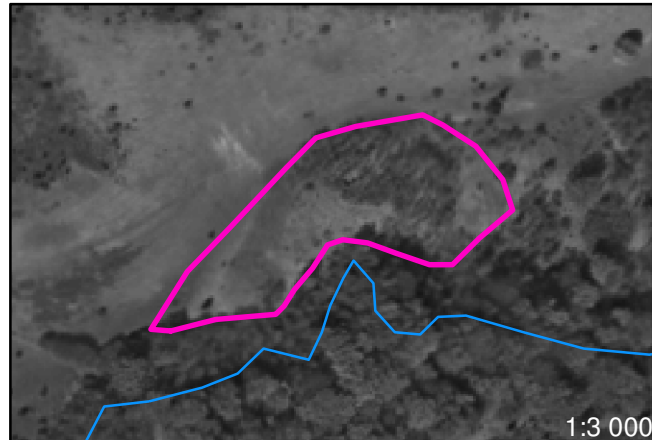
59. Åskerödskärrret

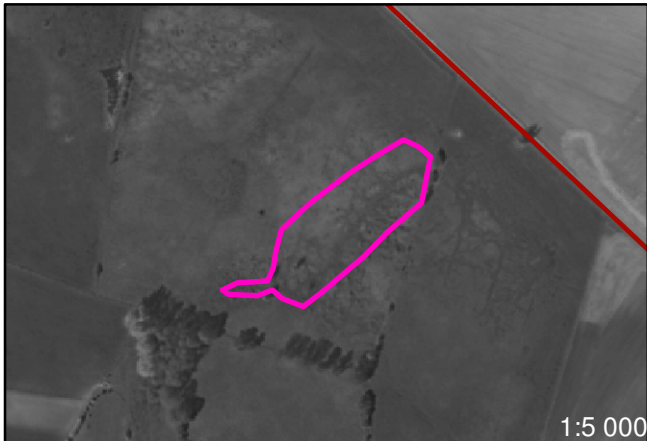
60. Davids kärr, Lillehem

61. Äskebjär

62. Allarps mosse

63. Dagstorps mosse

64. Stora Harrie mosse

65. Rönneberga

66. Stångby mosse (västra delen)

66. Stångby mosse (östra delen)

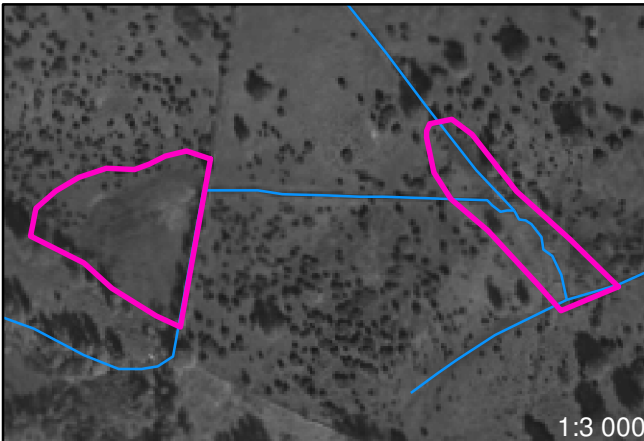
67. Sularpskärret

68. Röglekärr

69. Märyd

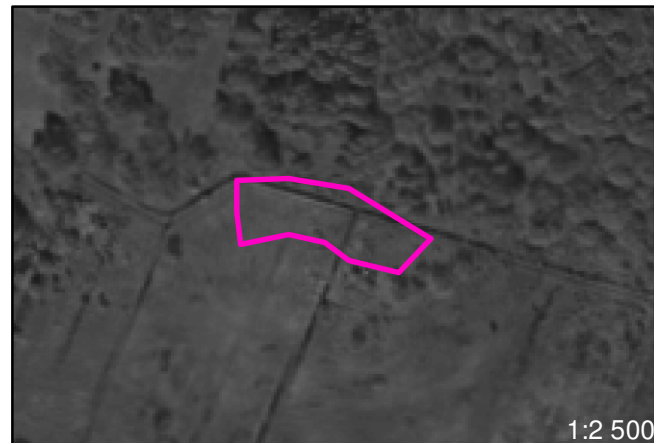
70. Krankesjön

71. Stensoffa, Nygårdängar

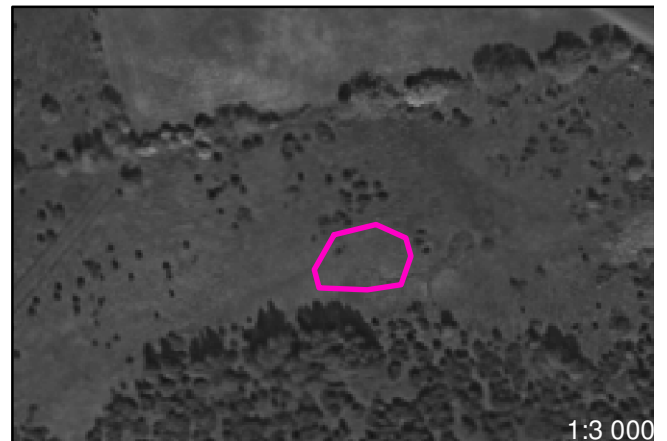
72. Silvåkra

73. Knivsås - Borelunds naturreservat

74. Önnelöv

75. Klingavälsån, Klostersågen

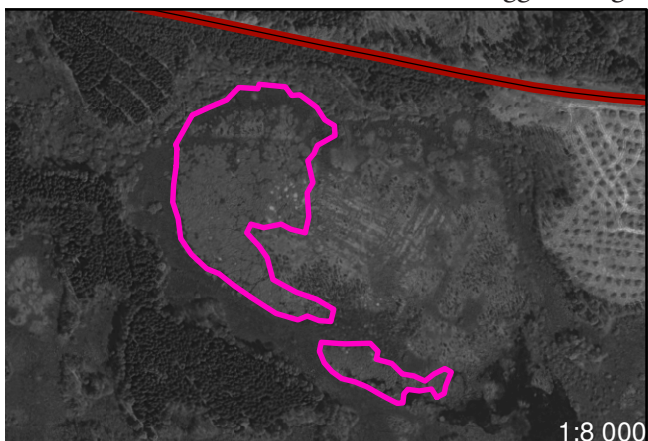
76. Risens naturreservat (norra delen)

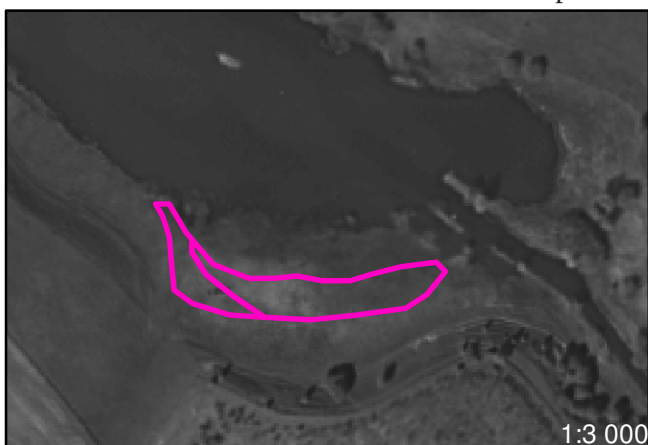
76. Risens naturreservat (södra delen)

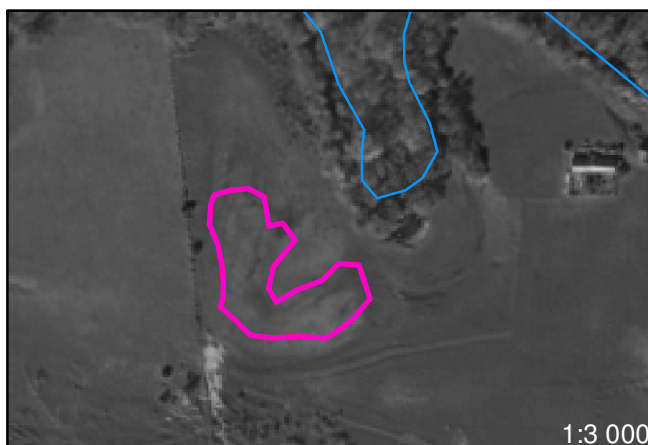
77. Skoggårdsängar

78. Toarp, Oxie

79. Ravlunda, Verkeån

80. Mölleån

81. Lindgrens äng, Sankt Olof

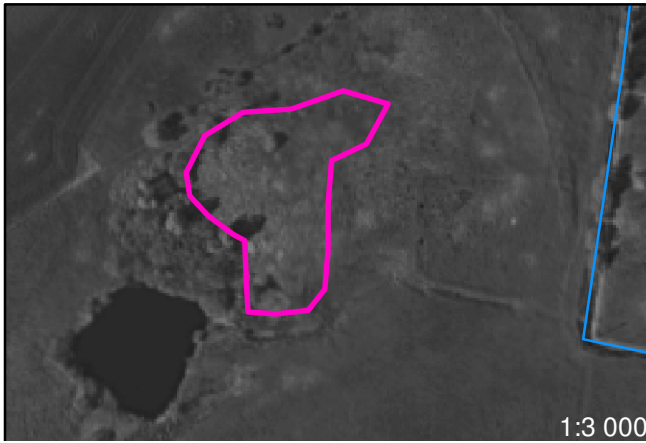
82. Penings mosse

83. Gyllebo

84. Vemmerlövs mosse

85. Iglamossen

86. Baskemölla - Tjörnedalagården

87. Baskemölla - Hallagården

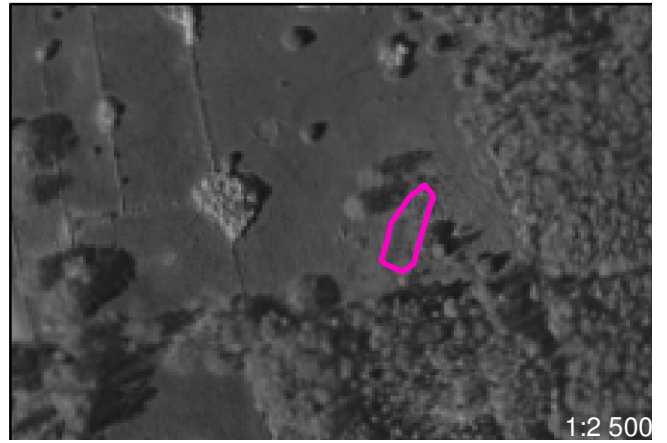
88. Bäckhalladalen

89. Långaryd

90. Rosdala

91. Norremosse

93. Karlabymossen södra

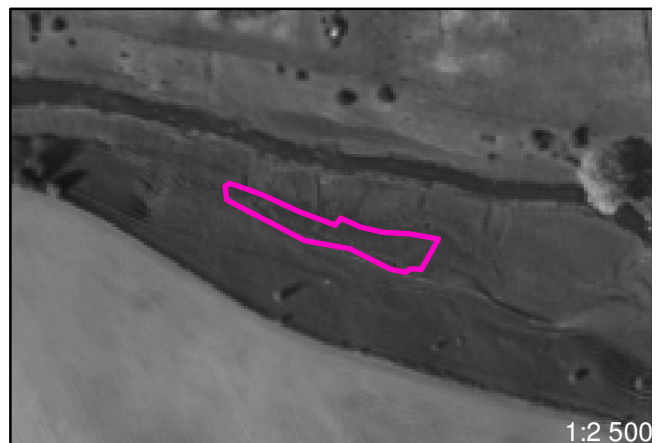
92. Karlabymossen norra

94. Virrestad - Karlaby

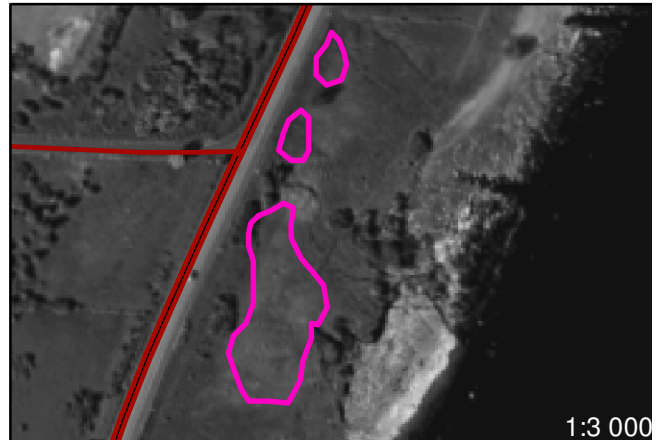
95. Elinsdal, Järrestad

96. Backamossen

97. Simris standäng

98. Simris västra

99. Simris östra

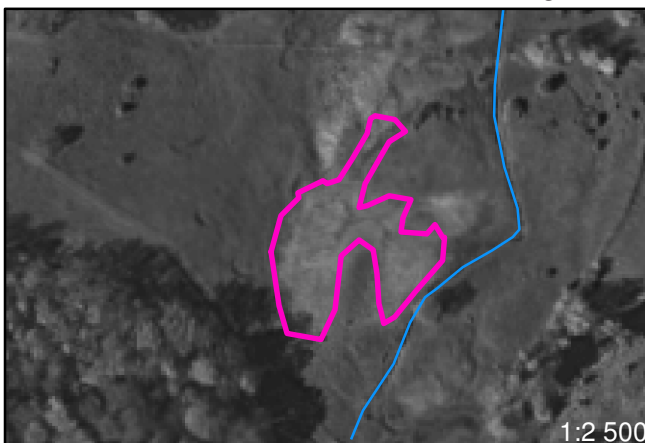
100. Grönekulle

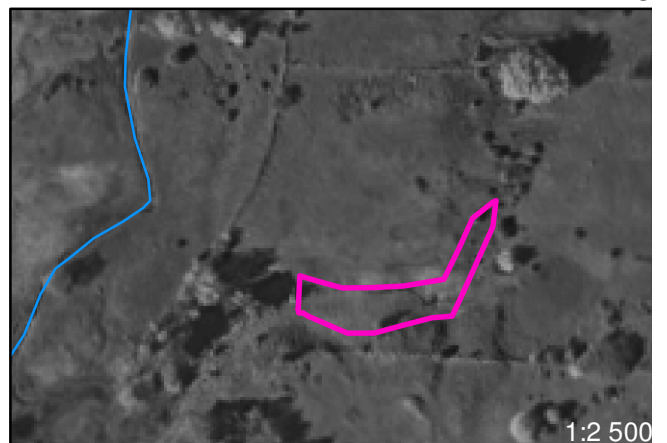
101. Glimminge strögård

102. Glimminge hallar

103. Lunkaberg

104. Glivarpamosse

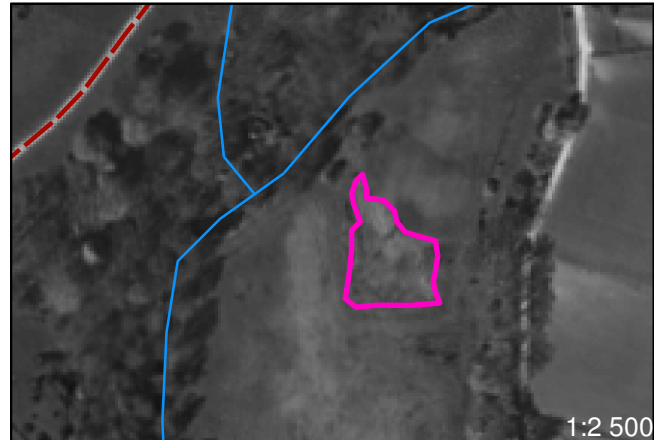
105. Vallarum

106. Säljeröd

107. Ry, Oremöllan

108. Rygården

109. Eggelstad

110. Nyhem, Vanstad

111. Tolånga sydvästra

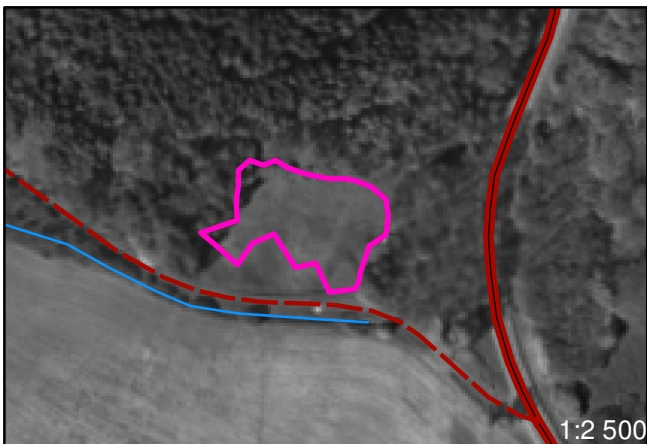
112. Tolånga sydöstra

113. Tannhuset

114. Vitabäckskärret

115. Välleröds kärr

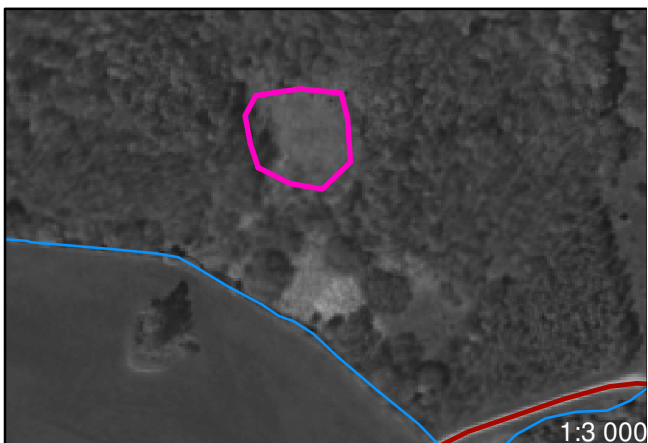
116. Beden

117. Boden

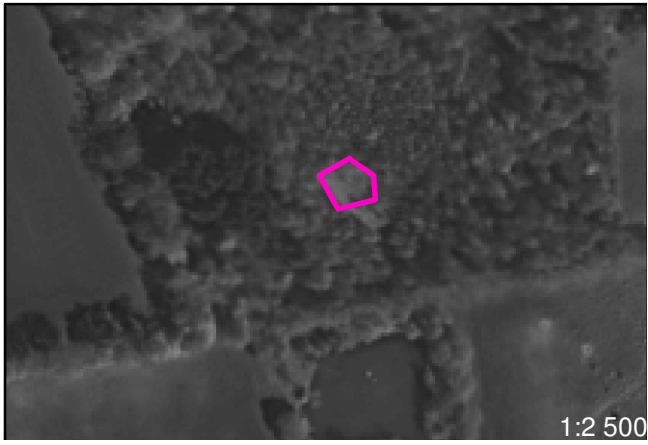
118. Orrödsjärret

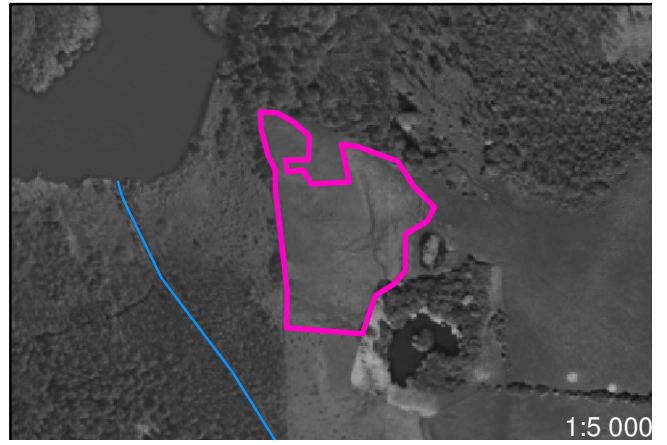
119. Liaängen

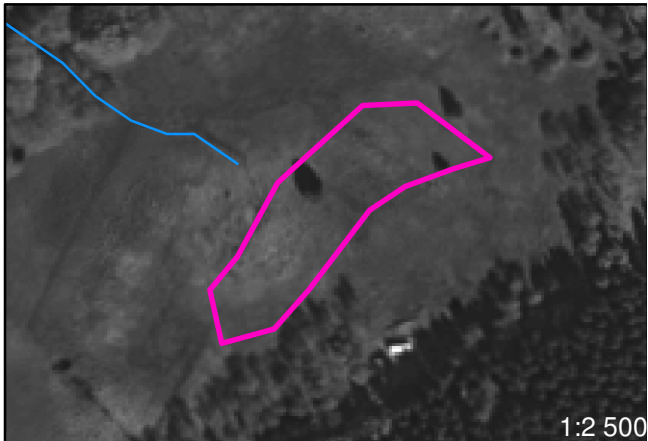
120. Sonarp, Ask

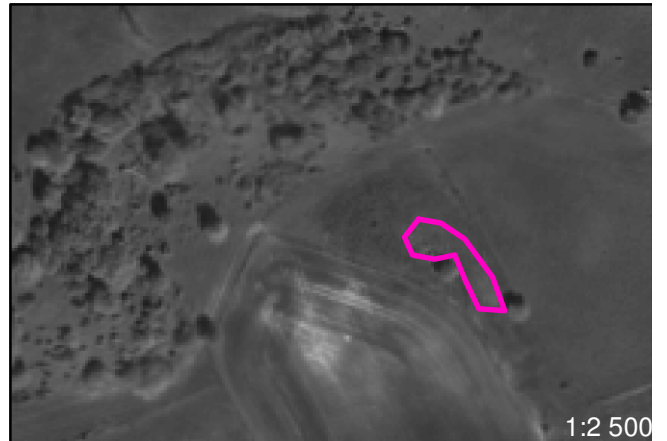
121. Tällinganäbbet

122. Prästaskogen

123. Lagården, Lemmeströ

124. Hunnerödsmosse

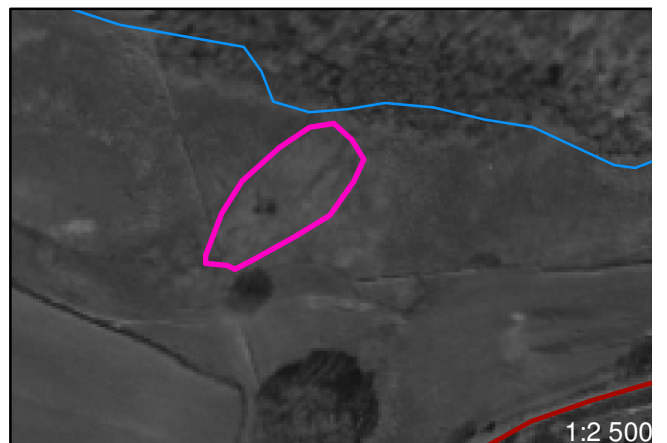
125. Kringelvik, Börringesjön

126. Järstorpskärrret

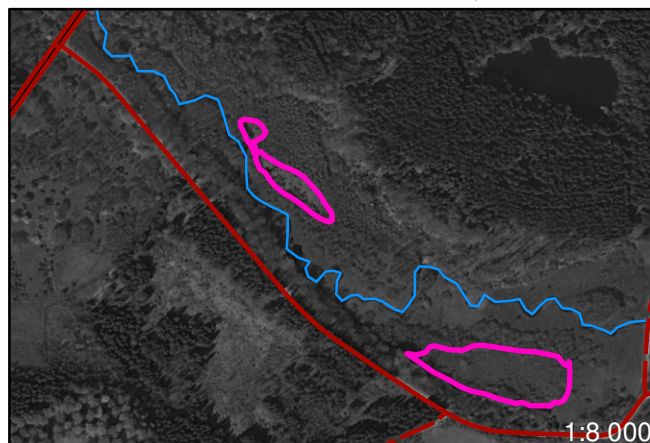
127. Fiskabäck östra

128. Fiskabäck västra

129. Djurrödsbäcken

130. Djurröd

131. Norrevall

132. Göransdal

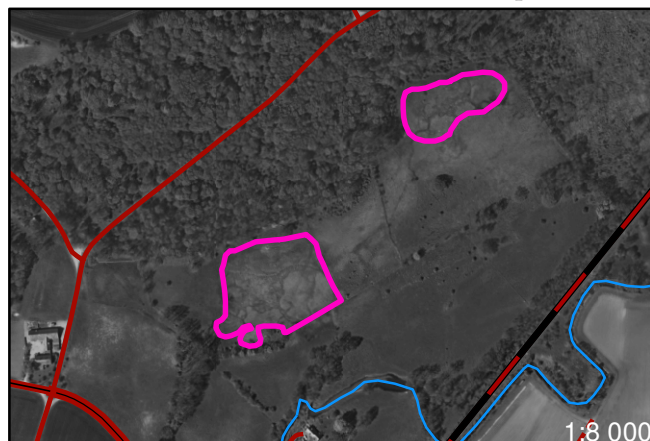
133. Borvelund

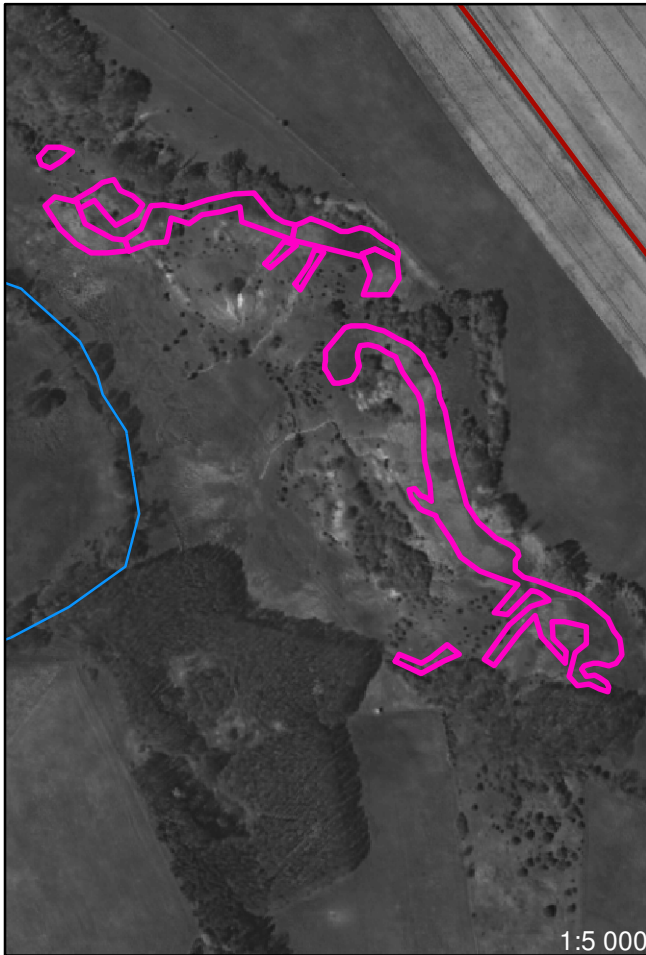
134. Toarpskärret, Ullstorp

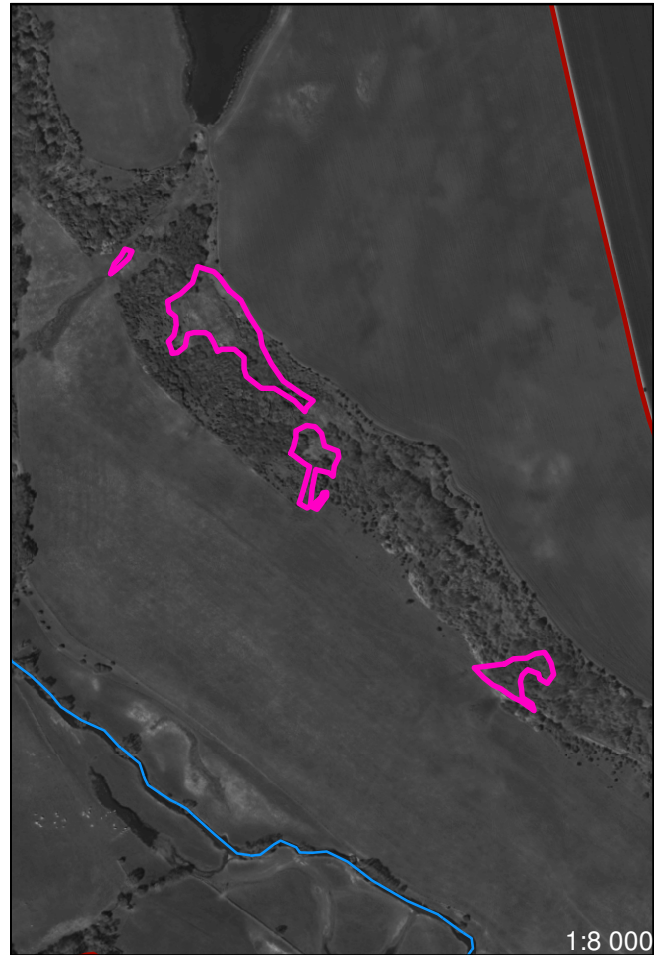
135. Örups kalkkärr

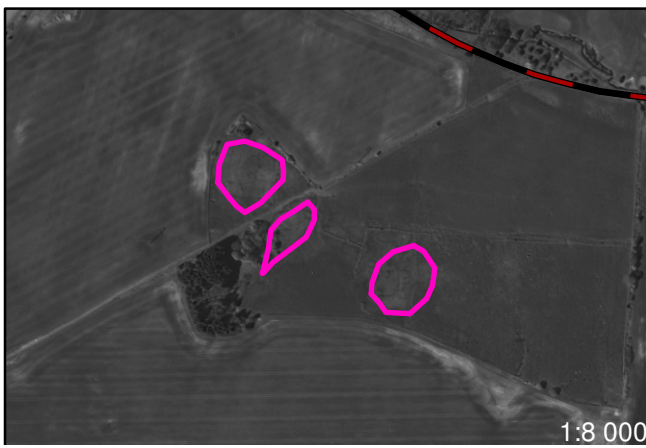
136. Benestads backar

137. Fyledalen, Stenby gård

138. Stenby nygård

139. Västermossen, Ramsåsa

140. Högalid

141. Dalköpinge ängar

142. Smyge kärr

143. Ruuthsbo

144. Bjäresjö

145. Ebbarp

146. Navröds mosse

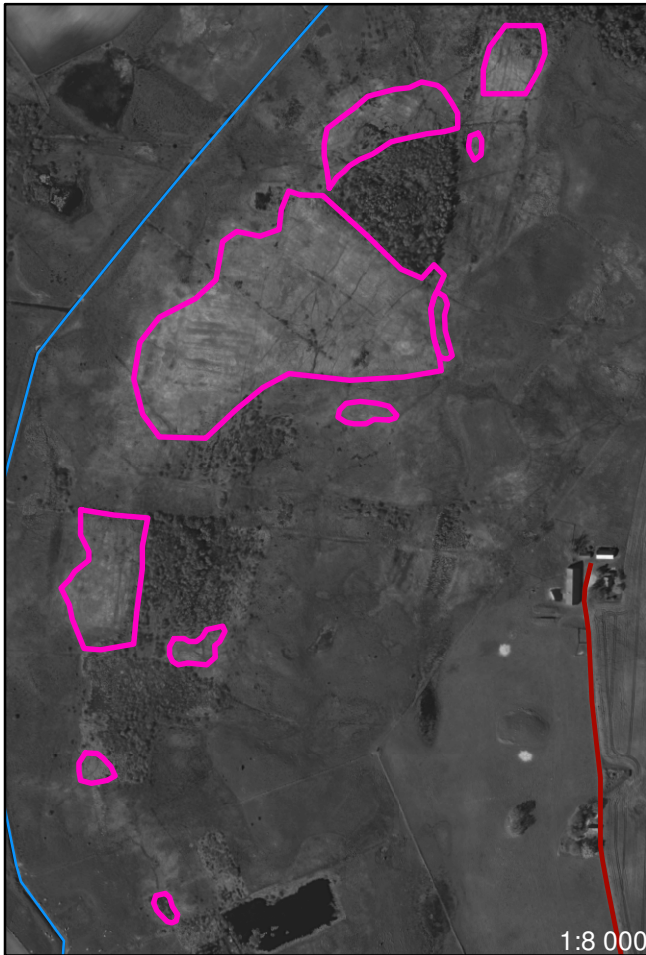
148. Ljungatorpskärret

147. Fredriksbergs mosse

149. Högestads mosse

150. Högestad - Allevads mölla

151. Fårarps mosse

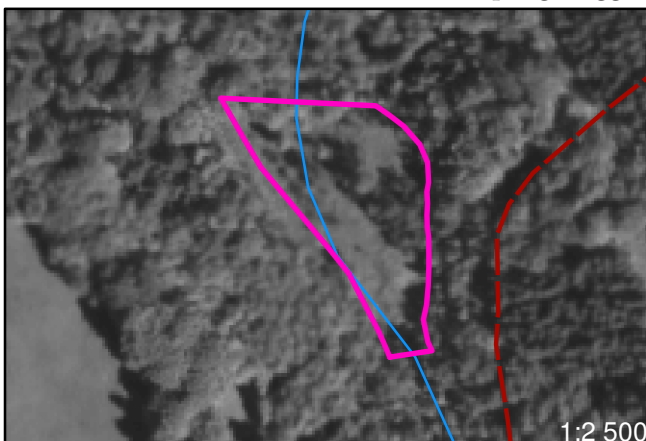
152. Fröslöv

153. Gyllerupsgård

154. Spångabygget

Rikkärr är ett samlingsnamn för våra allra artrikaste våtmarker. De är näringsfattiga myrar som är rika på mineraler, vanligtvis kalk. Till rikkärren är en speciell flora och fauna knuten med många hotade arter. Dikning, uppodling, upphörd hävd, övergödning och försurning är faktorer som gjort att rikkärren är på stark tillbakagång i Sverige.

Naturvårdsverkets har fastställt ett åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr för 2006-2010. Syftet är att öka kompetensen om rikkärr samtidigt som skötselåtgärder genomförs. Som ett led i åtgärdsprogrammet har Skånes rikkärr inventerats.

Syftet med rapporten är att få en sammanställning av Skånes rikkärr. Målet med inventeringen har varit att identifiera länets rikkärr, avgränsa dem, göra en översiktlig artinventering av främst kärlväxter och mossor och en bedömning av deras naturvärde, hävdstatus och bevarandestatus samt att ge förslag på skötselåtgärder.

Denna rapport ska användas i arbetet med att nå de nu gällande miljö kvalitetsmålen Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker samt Ett rikt växt- och djurliv.

